C/2025/4944

13.10.2025

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE A EURÓPSKEMU DVORU AUDÍTOROV

Konsolidovaná ročná účtovná závierka Európskej únie za rozpočtový rok 2024

(C/2025/4944)

OBSAH

Strana

HLAVNÉ FINANČNÉ UDALOSTI ROKA 2

VYHLÁSENIE KU KONSOLIDOVANEJ ÚČTOVNEJ ZÁVIERKE 33

KONSOLIDOVANÉ FINANČNÉ VÝKAZY A VYSVETĽUJÚCE POZNÁMKY 34

SÚVAHA 35

VÝKAZ FINANČNÝCH VÝSLEDKOV 36

VÝKAZ PEŇAŽNÝCH TOKOV 37

VÝKAZ ZMIEN V ČISTÝCH AKTÍVACH 38

POZNÁMKY K FINANČNÝM VÝKAZOM 39

SPRÁVY O PLNENÍ ROZPOČTU A VYSVETLIVKY 136

GLOSÁR 219

ZOZNAM SKRATIEK 223

HLAVNÉ FINANČNÉ UDALOSTI ROKA

Cieľom tohto oddielu týkajúceho sa hlavných finančných udalostí, ktorý bol vypracovaný podľa zásad uvedených v usmernení Rady pre medzinárodné účtovné štandardy pre verejný sektor (IPSASB) k odporúčaným postupom č. 2 „Diskusia o finančných výkazoch a ich analýza", je pomôcť čitateľom pochopiť, ako sa prevádzkové, finančné a investičné činnosti EÚ odzrkadľujú v rôznych prvkoch konsolidovaných finančných výkazov EÚ. Informácie uvedené v tomto oddiele neboli auditované.

Je potrebné poznamenať, že v dôsledku zaokrúhlenia čísel na milióny eur sa môže zdať, že súčet niektorých finančných údajov v týchto tabuľkách nie je presný.

OBSAH

		Strana
1.	KĽÚČOVÉ ÚDAJE A HLAVNÉ UDALOSTI ROKA	3
2.	VIACROČNÝ FINANČNÝ RÁMEC NA ROKY 2021 – 2027, NEXTGENERATIONEU A PODPORA UKRAJINY	5
3.	VYKONÁVANIE NGEU	7
	3.1. Prehľad	7
	3.2. vyplatenie nenávratnej podpory v rámci mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (vrátane REPowerEU)	7
	3.3. vyplatenie úverov v rámci mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (including REPowerEU)	8
	3.4. Príspevky NGEU na iné programy v rámci rozpočtu EÚ	9
4.	ROZPOČTOVÉ PODMIENENÉ ZÁVÄZKY	10
	4.1. Operácie vypožičiavania si prostriedkov a poskytovania úverov	10
	4.2. Rozpočtové záruky	17
	4.3. Spoločný rezervný fond	18
5.	ANALÝZA FINANČNÝCH VÝKAZOV	19
	5.1. Príjmy	19
	5.2. Výdavky	20
	5.3. Aktíva	21
	5.4. Záväzky	23
	5.5. Čisté aktíva	25
6.	SÚHRN PLNENIA ROZPOČTU	25
	6.1. Príjmy	25
	6.2. Výdavky	27
7.	POLITICKÝ A FINANČNÝ RÁMEC, RIADENIE A ZODPOVEDNOSŤ EÚ	29
	7.1. Politický a finančný rámec	29
	7.2. Riadenie a zodpovednosť	30

1. KĽÚČOVÉ ÚDAJE A HLAVNÉ UDALOSTI ROKA

Konsolidované finančné výkazy

Konsolidované finančné výkazy EÚ sa týkajú viac ako 50 subjektov (vrátane Európskeho parlamentu, Rady, Komisie a agentúr EÚ). Vypracúvajú sa pomocou pravidiel účtovníctva založeného na akruálnom princípe prijatých účtovníkom Komisie, pričom tieto pravidlá vychádzajú z medzinárodných účtovných štandardov pre verejný sektor (IPSAS).

Ako vyplýva zo súvahy uvedenej ďalej a podrobnejšie z analýzy finančných výkazov (oddiel **5**), najvýznamnejšími prvkami účtovnej závierky EÚ za rok 2024 bol nárast vypožičiavania si prostriedkov v súvislosti s vykonávaním nástroja NextGenerationEU a dodatočná finančná podpora poskytnutá Ukrajine:

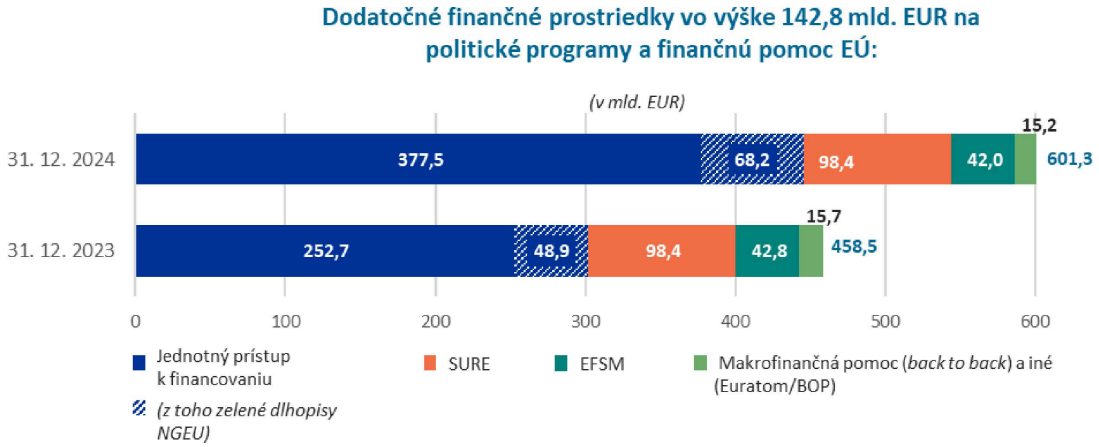
(v mld. EUR)

	2024	2023	Zmena
AKTÍVA			
Finančné aktíva	328,3	285,4	43,0
Predbežné financovanie	78,9	91,7	- 12,8
Pohľadávky	31,7	35,2	- 3,5
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty	63,2	39,6	23,6
Nehnuteľnosti, stroje a zariadenia a iné aktíva	16,3	15,8	0,5
Spolu	**518,5**	**467,7**	**50,8**
ZÁVÄZKY			
Požitky po ukončení zamestnania	93,1	90,8	2,3
Finančné záväzky	601,9	458,4	143,5
Splatné záväzky	55,4	50,5	4,9
Časovo rozlíšené náklady	67,1	76,8	- 9,7
Ostatné záväzky	9,8	3,3	6,5
Spolu	**827,3**	**679,8**	**147,5**
ČISTÉ AKTÍVA			
Rezervy	1,0	1,1	- 0,1
Sumy, ktoré majú byť vyžiadané od členských štátov	(309,8)	(213,2)	- 96,6
Spolu	**(308,8)**	**(212,2)**	**- 96,7**

→ pozri analýzu finančných výkazov, oddiel **5**

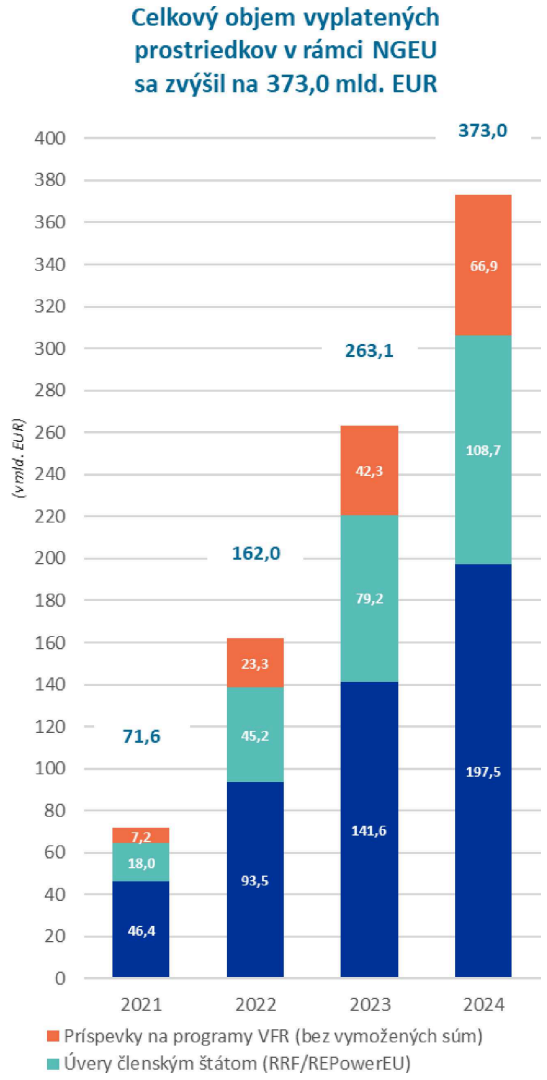
Kľúčový vývoj v roku 2024

Pokračovanie v úspešnom emitovaní dlhopisov EÚ, pokladničných poukážok EÚ a zelených dlhopisov NextGenerationEU

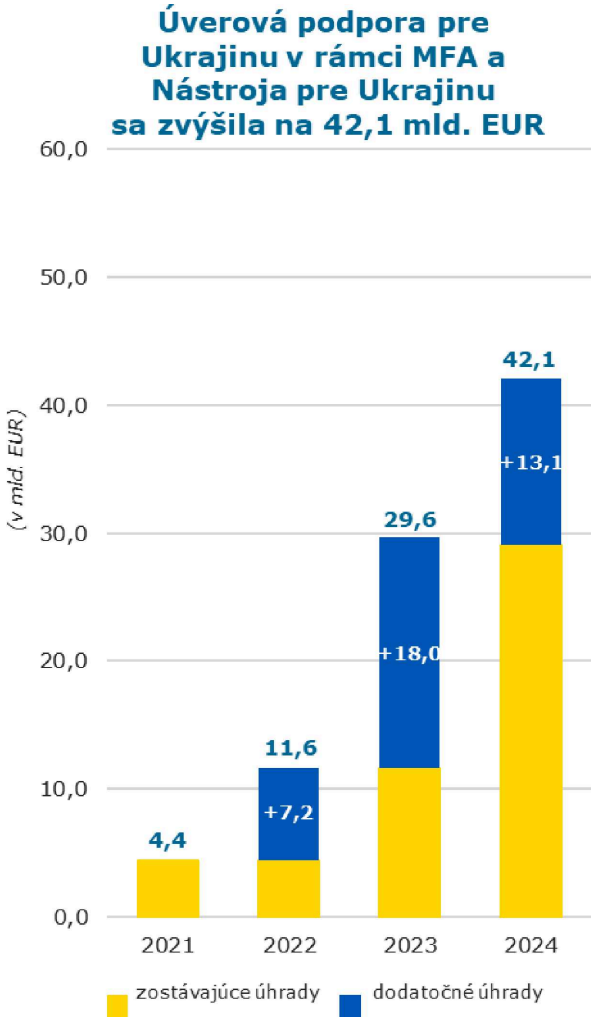
→ pozri oddiel **4**

Plnenie cieľov NGEU

→ pozri oddiel **3**

Poskytovanie finančnej pomoci Ukrajine

→ pozri oddiel **4**

2. VIACROČNÝ FINANČNÝ RÁMEC NA ROKY 2021 – 2027, NextGenerationEU A PODPORA UKRAJINY

Dlhodobý rozpočet EÚ na roky 2021 – 2027 dosahuje spolu s nástrojom obnovy NextGenerationEU (ďalej len „NGEU“) výšku 2,028 bilióna EUR v bežných cenách (1,8 bilióna EUR v cenách roku 2018).

Balík pozostáva z dlhodobého rozpočtu a viacročného finančného rámca (ďalej len „VFR“) na roky 2021 – 2027 vo výške 1,221 bilióna EUR v bežných cenách (1,081 bilióna EUR v cenách roku 2018) skombinovaného s dočasným nástrojom obnovy NGEU v počiatočnej výške do 806,9 mld. EUR v bežných cenách (750 mld. EUR v cenách roku 2018). Táto pôvodná suma bola upravená na 712 mld. EUR, keďže členské štáty nepožiadali o celú dostupnú úverovú podporu.

Revízia rozpočtu EÚ na obdobie 2021 – 2027

Od prijatia dlhodobého rozpočtu EÚ na obdobie 2021 – 2027 v roku 2020 EÚ čelila sérii bezprecedentných a nepredvídaných kríz vrátane ruskej agresívnej vojny proti Ukrajine a jej dôsledkov, zrýchlenia inflácie a rastu úrokových sadzieb, ako aj migrácie a vonkajších výziev, ako je konflikt na Blízkom východe. Riešením týchto početných výziev sa vyčerpali zdroje rozpočtu EÚ na maximum, a tým sa obmedzila jeho schopnosť riešiť aj tie najnaliehavejšie problémy. Aby mohol rozpočet EÚ naďalej plniť svoje hlavné ciele, Európska komisia v júni 2023 navrhla posilniť dlhodobý rozpočet EÚ.

Vedúci predstavitelia EÚ 1. februára 2024 schválili všetky priority stanovené v návrhu Komisie a dohodli sa na historicky prvej revízii dlhodobého rozpočtu EÚ, ktorú 27. februára 2024 schválil aj Európsky parlament. Medzi hlavné prvky patrí:

— kľúčová podpora pre Ukrajinu: nový Nástroj pre Ukrajinu založený na grantoch, úveroch a zárukách s celkovou kapacitou 50 mld. EUR v období 2024 – 2027 bude riešiť okamžité potreby Ukrajiny, jej obnovu a modernizáciu na jej ceste k EÚ,

— posilnenie suverenity a konkurencieschopnosti: platforma strategických technológií pre Európu (STEP) posilní dlhodobú konkurencieschopnosť EÚ, pokiaľ ide o kritické technológie v oblasti digitálnych a špičkových technológií, čistých technológií a biotechnológií, a to uplatňovaním novej flexibility a stimulov pre finančné prostriedky súdržnosti a Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti, ako aj navýšením prostriedkov Európskeho obranného fondu o 1,5 mld. EUR,

— ďalšie opatrenia v oblasti migrácie a vonkajších výziev: navýšením o 9,6 mld. EUR sa podporí vnútorný a vonkajší rozmer migrácie a pomôže partnerom na západnom Balkáne, v južnom susedstve a ďalších regiónoch,

— dôraznejšia reakcia na nepredvídané krízy: s cieľom umožniť, aby rozpočet EÚ naďalej reagoval na nepredvídané okolnosti – ako je energetická kríza, potravinová kríza a následky ruskej vojny v podmienkach rastúcej inflácie a úrokových nákladov – sa nástroj flexibility posilní o ďalšie 2 mld. EUR, pričom strop rezervy na núdzovú pomoc sa zvýši o 1,5 mld. EUR a rozdelí sa na dva samostatné nástroje: európsku rezervu na solidaritu a rezervu na núdzovú pomoc,

— väčšia odolnosť voči krízam: trojstupňový núdzový mechanizmus a nový nástroj objasnia rozpočtové mechanizmy na financovanie nákladov spojených s NextGenerationEU,

— revízia sa bude financovať kombináciou nových zdrojov a prerozdelením v rámci rozpočtu EÚ. To umožní EÚ naďalej riešiť najnaliehavejšie priority a zároveň minimalizovať vplyv na národné rozpočty v prospech ľudí v EÚ aj mimo nej.

Revízia nadobudla účinnosť 1. marca 2024 a na rozpočet EÚ sa uplatňuje so spätnou platnosťou od 1. januára 2024. Vplyv revízie na rozpočet na rok 2024 bol zahrnutý prostredníctvom opravného rozpočtu č. 1/2024, zatiaľ čo dlhodobý vplyv sa odráža v rozpočte na rok 2025 a vo finančnom plánovaní na roky 2026 a 2027.

NextGenerationEU

NGEU má počiatočný rozpočet do 806,9 mld. EUR a jeho úlohou je prispievať k náprave bezprostredných hospodárskych a sociálnych škôd spôsobených pandémiou COVID-19 a pomôcť budovať Európu po pandémii COVID-19, ktorá bude zelenšia, digitálnejšia, odolnejšia a lepšie pripravená na súčasné aj budúce výzvy. Väčšina finančných prostriedkov sa poskytuje prostredníctvom Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Časť finančných prostriedkov, až 338,0 mld. EUR, sa poskytuje vo forme nenávratnej podpory alebo grantov. Ďalšiu časť, až 385,8 mld. EUR, využíva EÚ na poskytovanie úverov jednotlivým členským štátom.

Lehota pre členské štáty na podávanie žiadostí o úver uplynula v auguste 2023, to znamená, že úvery vo výške 94,9 mld. EUR už nemôžu byť vyplatené. V dôsledku toho je teraz celková suma na úvery 290,9 mld. EUR a upravený celkový balík na nenávratnú podporu a úvery je 712 mld. EUR. Tieto úvery začnú členské štáty, ktoré ich dostali, splácať až po skončení súčasného obdobia VFR a splácanie bude pokračovať počas dlhšieho obdobia (od roku 2032 do roku 2054, pozri časť **3.3**). Z NGEU posilnia aj tieto programy a politiky EÚ:

— politika súdržnosti v rámci Pomoci pri obnove v rámci politiky súdržnosti a pri obnove území v Európe (REACT-EU) s cieľom riešiť hospodárske dôsledky pandémie COVID-19 v prvých rokoch obnovy,

— Fond na spravodlivú transformáciu, aby sa zabezpečil prínos prechodu ku klimatickej neutralite pre všetkých,

— Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka na ďalšiu podporu poľnohospodárov,

— InvestEU, na podporu investičného úsilia našich podnikov,

— Horizont Európa, na zabezpečenie kapacity EÚ v oblasti financovania lepšej excelentnosti výskumu,

— rescEU, na zabezpečenie reakčnej kapacity mechanizmu Únie v oblasti civilnej ochrany na núdzové situácie veľkého rozsahu.

Okrem toho sú teraz granty v rámci plánov obnovy a odolnosti doplnené o opatrenia REPowerEU, ktoré sú financované aj z príjmov zo systému obchodovania s emisiami (ETS) a z pridelených prostriedkov z pobrexitovej adaptačnej rezervy (BAR) spolu s pridelenými prostriedkami z NGEU. Podobne aj úvery v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti prispievajú na účely REPowerEU. Ďalšie podrobné informácie o vykonávaní NGEU nájdete v oddiele 3 a o vypožičiavaní si prostriedkov prostredníctvom jednotného prístupu k financovaniu v oddiele 4.

Podpora pre Ukrajinu

Od začiatku ruskej útočnej vojny proti Ukrajine sa rozpočet EÚ výrazne navýšil, aby podporil reakciu EÚ na krízu na Ukrajine na všetkých frontoch. Konkrétnejšie v rámci prístupu „Tím Európa“ zmobilizovali EÚ, jej členské štáty a európske finančné inštitúcie do konca roka 2024 viac než 130 mld. EUR na celkovú podporu pre Ukrajinu a je obyvateľov v duchu jasného vyjadrenia pokračujúcej solidarity EÚ. To zahŕňa:

— 64,4 mld. EUR vo forme finančnej pomoci, rozpočtovej podpory a humanitárnej pomoci, ktorú umožnil rozpočet EÚ a ktorá pochádza priamo od členských štátov EÚ vo forme grantov, úverov a záruk (z toho 19,6 mld. EUR bolo mobilizovaných v priebehu roka 2024 v rámci všetkých troch pilierov Nástroja pre Ukrajinu vo forme úverov, nenávratnej podpory a rozpočtových záruk);

— 47,3 mld. EUR vo vojenskej pomoci poskytnutej priamo členskými štátmi EÚ vrátane 6,1 mld. EUR prostredníctvom Európskeho mierového nástroja (mimorozpočtový nástroj);

— 1,5 mld. EUR z výnosov pochádzajúcich zo zmrazených a imobilizovaných ruských štátnych aktív (neočakávaný zisk); a

— 17 mld. EUR poskytnutých EÚ a jej členskými štátmi na podporu ľudí utekajúcich z Ukrajiny.

Politické priority Komisie na roky 2024 – 2029

Politické priority Európskej komisie sú stanovené v politických usmerneniach jej predsedníčky. Pod vedením predsedníčky von der Leyenovej sa Komisia, ktorá sa ujala úradu 1. decembra 2024, zameria na týchto sedem kľúčových priorít:

Nový plán pre udržateľnú prosperitu a konkurencieschopnosť Európy

Európu ako kontinent hospodárskeho rastu, podnikania a inovácií prostredníctvom zabezpečenia konkurencieschopnosti, prosperity a spravodlivosti.

Nová éra európskej obrany a bezpečnosti

Riešenie výziev v oblasti bezpečnosti a obrany Európy a zvyšovanie pripravenosti a krízového riadenia.

Podpora ľudí, posilňovanie našich spoločností a nášho sociálneho modelu

Podpora sociálnej spravodlivosti, zvyšovanie solidarity v našej spoločnosti a zabezpečenie rovnakých príležitostí pre všetkých.

Udržania našej kvality života: potravinová bezpečnosť, voda a príroda

Budovanie konkurencieschopného a odolného poľnohospodárstva a potravinového systému, ochrana biodiverzity a príprava na zmenu klímy.

Ochrana našej demokracie a presadzovanie našich hodnôt

Umiestnenie občanov do centra našej demokracie s cieľom umožniť všetkým, aby sa podieľali na formovaní budúcnosti našej Európskej únie.

Globálna Európa: využitie našej sily a partnerstiev

Zameranie sa na naše širšie susedstvo s cieľom riešiť globálne výzvy a podporovať mier, partnerstvá a hospodársku stabilitu.

Spolupráca pri dosahovaní výsledkov a príprava Únie na budúcnosť

Moderný a posilnený rozpočet EÚ a ambiciózny program reforiem na dosiahnutie našich cieľov.

3. VYKONÁVANIE NGEU

3.1. Prehľad

Do konca roka 2024 Komisia vyplatila finančnú podporu v celkovej výške 373,0 mld. EUR Väčšina tejto sumy, teda 306,1 mld. EUR, bola vyplatená v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (vrátane podpory na reformy a investície REPowerEU), pričom 197,5 mld. EUR bolo vyplatených ako nenávratná podpora a 108,7 mld. EUR ako finančná úverová podpora. Ďalších 66,9 mld. EUR (bez vymáhaných súm) bolo vyplatených ako platby VFR v rámci existujúcich programov.

3.2. Vyplatenie nenávratnej podpory v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (vrátane REPowerEU)

Celková nenávratná podpora schválená a právne zaviazaná v rámci plánov obnovy a odolnosti 27 členských štátov dosahuje výšku 359,5 mld. EUR. Rozpočtové záväzky k 31. decembru 2024 predstavovali 358,9 mld. EUR. Do konca roka 2024 Komisia vyplatila 26 členským štátom nenávratnú podporu v celkovej výške 197,5 mld. EUR:

(v mld. EUR)

Členský štát	Celková hodnota grantov	Rozpočtové záväzky 31.12.2024 (*)	Spolu vyplatené 31.12.2024
Rakúsko	4,0	4,0	1,2
Belgicko	5,0	4,9	1,5
Bulharsko	5,7	5,7	1,4
Chorvátsko	5,8	5,8	3,7

(v mld. EUR)

Členský štát	Celková hodnota grantov	Rozpočtové záväzky 31.12.2024 (*)	Spolu vyplatené 31.12.2024
Cyprus	1,0	1,0	0,4
Česko	8,4	8,4	4,2
Dánsko	1,6	1,6	1,0
Estónsko	1,0	1,0	0,5
Fínsko	1,9	1,9	0,5
Francúzsko	40,3	40,3	30,9
Nemecko	30,3	30,3	19,8
Grécko	18,2	18,2	8,6
Maďarsko	6,5	6,5	0,1
Írsko	1,2	1,1	0,3
Taliansko	71,8	71,8	46,4
Lotyšsko	2,0	2,0	0,8
Litva	2,3	2,3	1,1
Luxembursko	0,2	0,1	0,0
Malta	0,3	0,3	0,2
Holandsko	5,4	5,3	1,3
Poľsko	25,3	25,3	7,3
Portugalsko	16,3	16,3	8,5
Rumunsko	13,6	13,6	5,8
Slovensko	6,4	6,4	3,5
Slovinsko	1,6	1,6	0,7
Španielsko	79,9	79,9	48,0
Švédsko	3,4	3,4	–
Spolu	**359,5**	**358,9**	**197,5**

(*) Rozpočtové záväzky zohľadňujú všetky zrušenia viazanosti vrátane tých, ktoré súvisia so záväzkami prijatými pred rokom 2024. Z celkových rozpočtových záväzkov bolo v roku 2024 viazaných 2,5 mld. EUR.

Počas roku 2024 Komisia vyplatila nenávratnú podporu v celkovej výške 55,9 mld. EUR. Najviac prostriedkov bolo vyplatených Nemecku (13,5 mld. EUR), Španielsku (10,9 mld. EUR), Francúzsku (7,5 mld. EUR), Poľsku (6,8 mld. EUR) a Taliansku (5,5 mld. EUR).

3.3. **Vyplatenie úverov v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (vrátane REPowerEU)**

Celková finančná úverová podpora schválená v rámci plánov dosahuje výšku 290,9 mld. EUR. Celá suma je pokrytá podpísanými zmluvami o úveroch. Do konca roka 2024 Komisia vyplatila 13 členským štátom finančnú úverovú podporu vo výške 108,7 mld. EUR:

(v mld. EUR)

Členský štát	Spolu poskytnuté	Spolu podpísané 31.12.2024	Spolu vyplatené k 31.12.2024	Spolu splatené k 31.12.2024	Spolu nesplatené k 31.12.2024
Belgicko	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0
Chorvátsko	4,3	4,3	0,8	0,0	0,8
Cyprus	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0

(v mld. EUR)

Členský štát	Spolu poskytnuté	Spolu podpísané 31.12.2024	Spolu vyplatené k 31.12.2024	Spolu splatené k 31.12.2024	Spolu nesplatené k 31.12.2024
Česko	0,8	0,8	0,2	0,0	0,2
Grécko	17,7	17,7	9,6	0,0	9,6
Maďarsko	3,9	3,9	0,8	0,0	0,8
Taliansko	122,6	122,6	75,7	0,0	75,7
Litva	1,6	1,6	0,8	0,0	0,8
Poľsko	34,5	34,5	13,5	0,0	13,5
Portugalsko	5,9	5,9	2,9	0,0	2,9
Rumunsko	14,9	14,9	3,7	0,0	3,7
Slovinsko	1,1	1,1	0,4	0,0	0,4
Španielsko	83,2	83,2	0,3	0,0	0,3
Spolu	**290,9**	**290,9**	**108,7**	**0,0**	**108,7**

Počas roku 2024 Komisia poskytla novú finančnú úverovú podporu v celkovej výške 29,4 mld. EUR. Najviac prostriedkov bolo vyplatených Taliansku (14,7 mld. EUR), Poľsku (9,0 mld. EUR), Grécku (2,3 mld. EUR) a Portugalsku (1,2 mld. EUR). Podľa zmlúv o úvere členské štáty každoročne splatia 5 % vyplatených súm, pričom splácanie sa začne 10 rokov od dátumu vyplatenia. To znamená, že úvery poskytnuté do 31. decembra 2024 sa budú splácať od roku 2032 do roku 2054.

3.4. **Príspevky NGEU na iné programy v rámci rozpočtu EÚ**

Do konca roka 2024 dosiahli celkové čisté platby vyplatené na iné programy v rámci VFR výšku 66,9 mld. EUR. Tento príspevok, ktorý je bez vymáhaných súm, sa týka predovšetkým balíka REACT-EU, z ktorého sa financuje Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR) a Európsky sociálny fond (ESF vrátane FEAD):

(v mld. EUR)

Program VFR	Spolu pridelenie	Spolu čisté záväzky 31.12.2024	Spolu čisté platby 31.12.2024
REACT-EU	50,6	50,6	46,3
— *z toho EFRR*	30,0	30,0	28,1
— *z toho ESF (vrátane FEAD)*	20,6	20,6	18,2
Fond na spravodlivú transformáciu	10,9	10,8	6,3
Rozvoj vidieka (EPFRV)	8,1	8,1	4,8
InvestEU	6,1	6,1	3,8
Horizont Európa	5,4	5,4	4,5
RescEU	2,0	2,0	1,3
Spolu	**83,1**	**82,9**	**66,9**

V roku 2024 Komisia vyplatila na iné programy VFR platby vo výške 24,6 mld. EUR. Táto suma pozostávala z platieb týkajúcich sa REACT-EU (14,9 mld. EUR, z toho 7,1 mld. EUR v rámci EFRR a 7,8 mld. EUR v rámci ESF vrátane FEAD), Fondu na spravodlivú transformáciu (6,0 mld. EUR), rozvoja vidieka (1,5 mld. EUR), InvestEU (1,2 mld. EUR), programu Horizont Európa (0,6 mld. EUR) a rescEU (0,3 mld. EUR).

4. **ROZPOČTOVÉ PODMIENENÉ ZÁVÄZKY**

V posledných rokoch EÚ čoraz častejšie využíva finančné nástroje (ako sú úvery, záruky a kapitálové investície) ako prostriedok na realizáciu svojich politík a dosahovanie cieľov EÚ. Cieľom úverov, ktoré EÚ poskytuje svojim členským štátom alebo partnerským krajinám, je napríklad obnoviť finančnú stabilitu alebo podporiť hospodársku obnovu po krízových situáciách. Hlavným cieľom záručných programov EÚ je podporiť investície a zlepšiť prístup k financovaniu s cieľom riešiť zlyhania trhu v kľúčových oblastiach politiky.

Keď EÚ poskytuje podporu vo forme úverov alebo záruk, očakáva od svojho finančného príspevku vysokú pridanú hodnotu. Je to preto, že na rozdiel od tradičných nenávratných metód plnenia rozpočtu, ako je poskytovanie grantov alebo dotácií, na každé euro vynaložené z rozpočtu EÚ získava konečný príjemca viac, ako je nominálna výška finančnej podpory EÚ, a to vďaka tzv. pákovému efektu.

Hoci EÚ očakáva, že vzniknuté výdavky budú nižšie ako výška poskytnutých finančných prostriedkov, rozpočet EÚ môže aj tak utrpieť straty, ak nastanú niektoré udalosti, ktoré nie sú plne pod kontrolou EÚ. To je prípad programov, v rámci ktorých si EÚ vypožičiava prostriedky na financovanie úverov členským štátom a tretím krajinám (pozri oddiel **4.1** ďalej) a keď poskytuje záruky finančným inštitúciám (pozri oddiel **4.2** ďalej). Keďže je nepravdepodobné, že by sa straty v dôsledku nesplatenia zo strany konečných príjemcov naplnili v plnej výške, EÚ nedrží aktíva v plnej výške týchto potenciálnych záväzkov ([1]), ale len do výšky potrebnej na pokrytie očakávaných strát a dostatočnej bezpečnostnej rezervy pre prípad neočakávaných strát. Ak by sa však straty vyskytli nad rámec aktív určených ako rezerva, pokryli by ich členské štáty z budúcich rozpočtov EÚ. V tomto zmysle vytvárajú „rozpočtové podmienené záväzky“ pre rozpočet EÚ.

EÚ pravidelne monitoruje udržateľnosť svojich podmienených záväzkov a primeranosť aktív určených ako rezerva v spoločnom rezervnom fonde (SRF) ([2]) (pozri **oddiel 4.3** ďalej).

Na konci roka 2024 predstavovali rozpočtové podmienené záväzky EÚ celkovo 408,9 mld. EUR, z toho 298,9 mld. EUR sa týkalo nesplatených úverov štátom (296,4 mld. EUR v nominálnej hodnote a 2,5 mld. EUR vzniknutých úrokov) a 109,9 mld. EUR maximálnych súm (stropov) poskytnutých záruk. Aktíva určené ako rezerva dosiahli výšku 23,4 mld. EUR.

EÚ vznikajú aj ďalšie záväzky, ktoré nie sú podmienené, ale ktoré budú členské štáty vzhľadom na ich dlhodobý charakter financovať len z budúcich rozpočtov. Ide najmä o dôchodkové záväzky (93,1 mld. EUR k 31. decembru 2024) a vypožičané prostriedky v rámci jednotného prístupu k financovaniu, z ktorých sa financovali granty RRF/REPowerEU a niektoré ďalšie programy VFR (264,4 mld. EUR k 31. decembru 2024, pozri oddiely **3.2** a **3.4**).

4.1. **Operácie vypožičiavania si prostriedkov a poskytovania úverov**

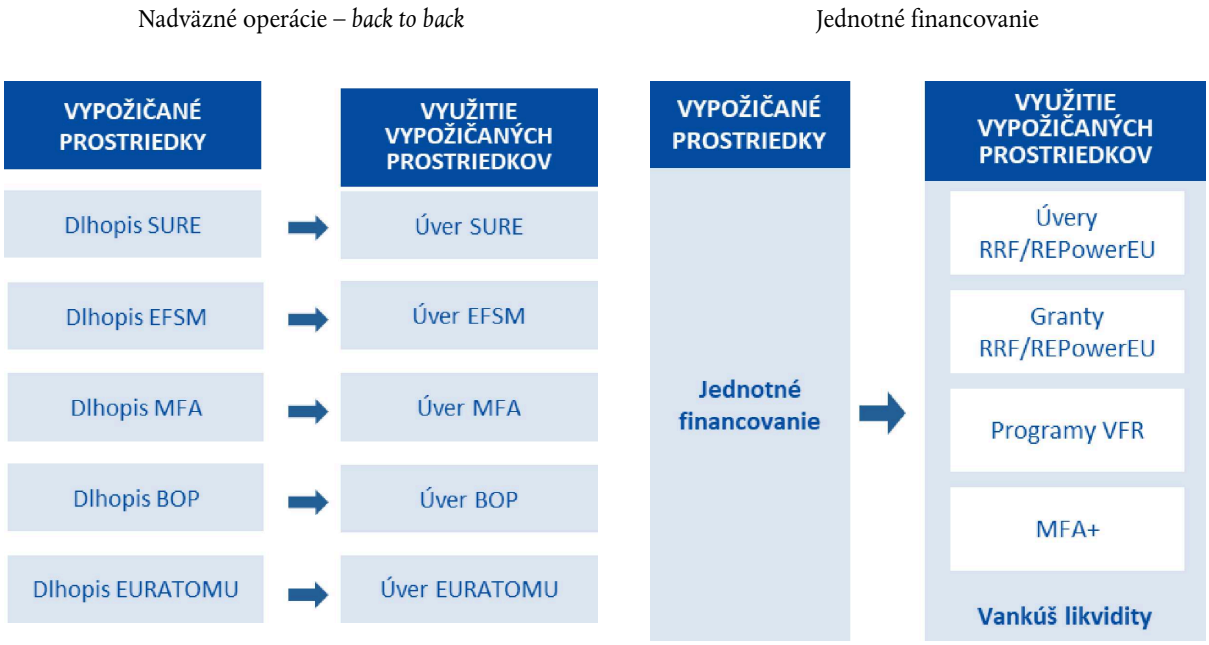
4.1.1. *Vypožičiavanie si prostriedkov*

Únia si vypožičiava prostriedky prostredníctvom emisie cenných papierov na medzinárodných kapitálových trhoch. Rozpočet EÚ v konečnom dôsledku ručí za všetky prostriedky, ktoré si Únia vypožičia. Do roku 2020 sa vypožičané prostriedky používali len na financovanie operácií poskytovania úverov, pozri oddiel **4.1.2.** Po zavedení nástroja NGEU sa takéto prostriedky teraz používajú aj na financovanie nenávratnej podpory, pozri oddiel **3.2.**

([1]) S výnimkou niektorých záruk poskytnutých v rámci programov finančných nástrojov predchádzajúcich VFR, ktoré boli plne financované alebo určené ako rezerva z rozpočtu EÚ.

([2]) Pozri „Správu Komisie Európskemu parlamentu a Rade o finančných nástrojoch, rozpočtových zárukách, finančnej pomoci a podmienených záväzkoch“, ktorú každoročne vydáva Komisia.

Prístup k financovaniu

Do roku 2020 Komisia uplatňovala prístup „back to back“ a vydávala špecializovaný dlhopis na financovanie konkrétnej úverovej zmluvy. Peniaze prevádzala priamo prijímajúcej krajine za rovnakých podmienok (úroková sadzba, splatnosť). Načasovanie, objem a splatnosť emisií dlhopisov boli určené podľa potrieb prijímateľa.

V prípade nástroja NGEU Komisia používa diverzifikovaný prístup združeného financovania, pri ktorom sa z vypožičaných prostriedkov priamo nefinancujú konkrétne platby. Namiesto toho sa dlh vydáva podľa polročných plánov financovania s dlhodobými dlhopismi a krátkodobými pokladničnými poukážkami. Komisia na vydávanie týchto cenných papierov využíva aukcie a syndikácie. Náklady potom v súlade s metodikou prideľovania nákladov dohodnutou s členskými štátmi ([3]) prenáša v prípade úverov na prijímateľov a v prípade nenávratnej podpory na rozpočet EÚ. Tento prístup združeného financovania ponúka flexibilnejšiu a ucelenejšiu činnosť vypožičiavania si prostriedkov a poskytovania úverov. Ponúka tiež lepšie náklady na financovanie a umožňuje navrhnúť lepší rámec pre riziká a dodržiavanie predpisov. Táto flexibilita financovania si vyžaduje aj vankúš likvidity na účinné riadenie likvidity.

V nadväznosti na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2022/2434 ([4]) prijaté v decembri 2022 Komisia môže použiť tento prístup pri všetkých budúcich operáciách vypožičiavania si prostriedkov. Takto môže makrofinančná pomoc+ pre Ukrajinu, Nástroj pre Ukrajinu a ďalšie budúce programy týkajúce sa poskytovania úverov využívať toto flexibilné a nákladovo efektívne riadenie dlhu, čím sa vytvorí jednotný prístup k financovaniu vypožičiavania si prostriedkov zo strany EÚ.

V priebehu roka 2024 sa nesplatené prostriedky, ktoré si EÚ vypožičala, zvýšili o 142,8 mld. EUR, čím nominálna nesplatená suma k 31. decembru 2024 dosiahla 601,3 mld. EUR. Táto suma zahŕňa zelené dlhopisy NGEU vo výške 68,2 mld. EUR. Tieto emisie sa opierajú o rámec zelených dlhopisov NGEU, ktorý je v súlade so zásadami zelených dlhopisov Medzinárodného združenia kapitálových trhov (ICMA) ([5]). Z prostriedkov získaných prostredníctvom zelených dlhopisov NGEU sa financujú opatrenia relevantné pre klímu z národných plánov obnovy a odolnosti v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti.

([3]) Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2022/9701.

([4]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2022/2434 zo 6. decembra 2022, ktorým sa mení nariadenie (EÚ, Euratom) 2018/1046, pokiaľ ide o stanovenie diverzifikovanej stratégie financovania ako všeobecnej metódy vypožičiavania si prostriedkov (Ú. v. EÚ L 319, 13.12.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2434/oj).

([5]) Európska komisia, Generálne riaditeľstvo pre rozpočet, *Green bonds – Impact and allocation report – NGEU report 2023* (Zelené dlhopisy – Správa o vplyve a alokácii – Správa NextGenerationEU z roku 2023), Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, 2023, https://data.europa.eu/doi/10.2761/302803.

V nasledujúcej tabuľke je uvedený splátkový kalendár nesplatených prostriedkov, ktoré si EÚ vypožičala, k 31. decembru 2024:

(v mld. EUR)

	JEDNOTNÉ FINANCOVANIE	NADVÄZNÉ OPERÁCIE – *BACK TO BACK*					SPOLU
		SURE	EFSM	MFA	BOP	EURATOM	
2025	41,1	8,0	2,4	0,0	0,2	-	51,8
2026	33,0	8,0	6,2	0,1	-	-	47,4
2027	32,6	-	3,0	0,2	-	-	35,9
2028	30,6	10,0	4,1	0,2	-	-	44,9
2029	27,6	8,1	1,4	0,9	-	0,1	38,1
2030	15,4	10,0	-	0,1	-	-	25,5
2031	29,0	-	7,3	1,2	-	0,1	37,5
2032	18,4	-	3,0	0,7	-	0,1	22,1
2033	11,8	-	2,1	0,5	-	-	14,4
2034	33,1	-	0,0	0,7	-	-	33,8
2035	-	8,5	2,0	2,0	-	-	12,5
2036	-	9,0	5,8	1,3	-	-	16,1
2037	18,4	8,7	-	0,9	-	-	28,1
2038	14,3	-	1,8	0,3	-	-	16,5
2039	12,0	-	-	0,1	-	-	12,1
2040	-	7,0	-	0,5	-	-	7,5
2041	16,0	-	-	-	-	-	16,0
2042	12,0	-	3,0	2,0	-	-	17,0
2043	12,0	-	-	-	-	-	12,0
2044	12,0	-	-	-	-	-	12,0
2045	-	-	-	-	-	-	0,0
2046	-	5,0	-	-	-	-	5,0
2044	-	6,0	-	-	-	-	6,0
2048	14,0	-	-	-	-	-	14,0
2049	-	-	-	-	-	-	0,0
2050	12,0	10,0	-	-	-	-	22,0
2051	14,0	-	-	-	-	-	14,0
2052	10,9	-	-	0,5	-	-	11,4
2053	15,3	-	-	2,5	-	-	17,8
2054	10,0	-	-	-	-	-	10,0
Spolu	**445,7**	**98,4**	**42,0**	**14,7**	**0,2**	**0,3**	**601,3**

Z „jednotného financovania“ sa financujú úvery NGEU a nenávratná podpora, ako aj úvery v rámci Nástroja pre Ukrajinu a úvery v rámci makrofinančnej pomoci podpísané od roku 2023.

4.1.2. *Poskytovanie úverov*

Komisia poskytuje bilaterálne úvery v súlade s rozhodnutiami Európskeho parlamentu a Rady. V roku 2024 Komisia v mene EÚ spravovala sedem hlavných programov, v rámci ktorých môže poskytovať úvery na:

— pomoc z nástroja SURE (európsky nástroj dočasnej podpory na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii),

— podporu z Európskeho finančného stabilizačného mechanizmu (EFSM),

— makrofinančnú pomoc (MFA),

— podporu platobnej bilancie (BOP),

— Euratom,

— Nástroj pre Ukrajinu a

— NGEU (Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti a REPowerEU) pozri oddiel **3.3.**

K 31. decembru 2024 bola nominálna hodnota úverov:

(v mld. EUR)

	Spolu podpísaných	Spolu nevyčerpaných na konci roka	Spolu prerozdelených na konci roka	Nesplatených na konci roka
SURE				
Belgicko	8,2	-	8,2	8,2
Bulharsko	1,0	-	1,0	1,0
Chorvátsko	1,6	-	1,6	1,6
Cyprus	0,6	-	0,6	0,6
Česko	4,5	-	4,5	4,5
Estónsko	0,2	-	0,2	0,2
Grécko	6,2	-	6,2	6,2
Maďarsko	0,7	-	0,7	0,7
Írsko	2,5	-	2,5	2,5
Taliansko	27,4	-	27,4	27,4
Lotyšsko	0,5	-	0,5	0,5
Litva	1,1	-	1,1	1,1
Malta	0,4	-	0,4	0,4
Poľsko	11,2	-	11,2	11,2
Portugalsko	6,2	-	6,2	6,2
Rumunsko	3,0	-	3,0	3,0
Slovensko	0,6	-	0,6	0,6
Slovinsko	1,1	-	1,1	1,1
Španielsko	21,3	-	21,3	21,3
	98,4	-	**98,4**	**98,4**

(v mld. EUR)

	Spolu podpísaných	Spolu nevyčerpaných na konci roka	Spolu prerozdelených na konci roka	Nesplatených na konci roka
EFSM				
Írsko	22,5	-	22,5	19,7
Portugalsko	24,3	-	24,3	22,3
	46,8	-	**46,8**	**42,0**
MFA				
Albánsko	0,2	-	0,2	0,2
Arménsko	0,1	-	0,1	0,1
Bosna a Hercegovina	0,3	-	0,3	0,1
Gruzínsko	0,1	-	0,2	0,1
Jordánsko	1,1	-	1,1	1,1
Kosovo	0,1	-	0,1	0,1
Kirgizská republika	0,0	-	0,0	0,0
Moldavsko	0,4	0,0	0,4	0,4
Čierna Hora	0,1	-	0,1	0,1
Severné Macedónsko	0,3	0,1	0,2	0,2
Srbsko	0,2	-	0,2	0,0
Tunisko	1,4	-	1,4	1,4
Makrofinančná pomoc pre Ukrajinu	12,2	-	12,2	11,0
Makrofinančná pomoc+ pre Ukrajinu	18,0	-	18,0	18,0
Mechanizmus spolupráce v oblasti úverov v rámci makrofinančnej pomoci pre Ukrajinu	18,1	18,1	-	-
Egypt	1,0	-	1,0	1,0
	53,6	**18,2**	**34,9**	**33,7**
BOP				
Lotyšsko	2,9	-	2,9	0,2
	2,9	-	**2,9**	**0,2**
EURATOM				
Energoatom, K2R4 – Ukrajina	0,4	-	0,4	0,3
	0,4	-	**0,4**	**0,3**
Nástroj pre Ukrajinu	**33,0**	**19,9**	**13,1**	**13,1**
Úvery v rámci NGEU	**290,9**	**182,2**	**108,7**	**108,7**
Spolu	**526,0**	**220,3**	**305,2**	**296,4**

SURE

Nástroj SURE bol zavedený v roku 2020 na poskytovanie finančnej pomoci členským štátom, ktoré zasiahol závažný hospodársky otras v dôsledku pandémie COVID-19 alebo ktoré boli takýmto otrasom ohrozené. Týmto nástrojom sa dopĺňajú vnútroštátne opatrenia prijímané dotknutými členskými štátmi.

Dostupnosť nástroja sa skončila k 31. decembru 2022 a žiadne finančné prostriedky nečakajú na úhradu. Úvery majú splatnosť 5 až 30 rokov.

EURÓPSKY FINANČNÝ STABILIZAČNÝ MECHANIZMUS (EFSM)

EFSM sa vytvoril na poskytovanie finančnej pomoci všetkým členským štátom, ktoré zasiahol závažný hospodársky finančný otras spôsobený výnimočnými udalosťami mimo ich kontroly alebo ktoré sú takýmto otrasom ohrozené. Tomuto programu vypršala platnosť a už nie je možné čerpať ďalšie úvery, s výnimkou osobitných úloh, ako je napr. predĺženie splatnosti existujúcich úverov. Portugalsko požiadalo o predĺženie splatnosti sumy 1,8 mld. EUR splatnej v roku 2024. Nový úver bol financovaný dlhodobým dlhopisom so splatnosťou v roku 2028.

MFA

Program makrofinančnej pomoci je forma finančnej pomoci, ktorú EÚ poskytuje partnerským krajinám mimo EÚ, ktoré zaznamenali krízu platobnej bilancie. Má podobu strednodobých/dlhodobých úverov alebo grantov, príp. ich kombinácie a je dostupná len pre krajiny, ktoré využívajú program Medzinárodného menového fondu (MMF).

Ukrajina

V roku 2022 sa Európsky parlament a Rada dohodli na troch balíkoch finančnej pomoci Ukrajine ([6]) v celkovej výške 7,2 mld. EUR na posilnenie okamžitej odolnosti krajiny po nevyprovokovanej a neodôvodnenej vojenskej agresii Ruska. Všetky úvery boli Ukrajine vyplatené do konca roka 2022. Splatnosť týchto úverov Ukrajine je 10 až 30 rokov.

S cieľom pokračovať v podpore EÚ pre Ukrajinu Európsky parlament a Rada prijali 14. decembra 2022 nový balík finančnej pomoci vo výške 18 mld. EUR [nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2463 ([7])]. Komisia a Ukrajina podpísali začiatkom roka 2023 memorandum o porozumení a dohodu o úverovom mechanizme a v roku 2023 sa vyplatili prostriedky vo výške 18 mld. EUR. Úvery poskytnuté v rámci makrofinančnej pomoci+ sú financované prostredníctvom jednotného prístupu k financovaniu, zatiaľ čo všetky predchádzajúce úvery poskytnuté v rámci makrofinančnej pomoci boli financované prostredníctvom prístupu back-to-back.

V októbri 2024 EÚ prijala novú makrofinančnú pomoc pre Ukrajinu a Mechanizmus spolupráce v oblasti úverov pre Ukrajinu (ULCM) ([8]). V rámci Mechanizmu spolupráce v oblasti úverov pre Ukrajinu sa mimoriadne príjmy z imobilizovaných ruských štátnych aktív použijú na poskytnutie nenávratnej podpory Ukrajine s cieľom pomôcť tejto krajine pri splácaní nových bilaterálnych úverov poskytnutých partnermi zo skupiny G7 a EÚ v rámci tejto iniciatívy. EÚ preto v decembri 2024 podpísala s Ukrajinou novú zmluvu o úvere v rámci makrofinančnej pomoci vo výške 18,1 mld. EUR, ktorá sa má vyplatiť v roku 2025. Do mája 2025 Komisia vyplatila 6 mld. EUR.

V roku 2024 Ukrajina včas splatila 600 mil. EUR z predchádzajúcich úverov v rámci makrofinančnej pomoci poskytnutých EÚ. Na konci roka 2024 celkové nesplatené úvery poskytnuté v rámci makrofinančnej pomoci Ukrajine dosiahli výšku 29,0 mld. EUR (nominálna suma).

([6]) Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/313 z 24. februára 2022 o poskytnutí makrofinančnej pomoci Ukrajine (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2022, s. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2022/313/oj) o poskytnutí núdzovej pomoci Ukrajine vo výške 1,2 mld. EUR; rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/1201 z 12. júla 2022 o poskytnutí výnimočnej makrofinančnej pomoci Ukrajine (Ú. v. EÚ L 186, 13.7.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2022/1201/oj) o poskytnutí výnimočnej pomoci Ukrajine vo výške 1,0 mld. EUR; rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/1628 z 20. septembra 2022, ktorým sa poskytuje výnimočná makrofinančná pomoc Ukrajine, posilňuje spoločný rezervný fond zárukami členských štátov a osobitnou tvorbou rezerv na niektoré finančné záväzky týkajúce sa Ukrajiny zaručené podľa rozhodnutia č. 466/2014/EÚ a ktorým sa mení rozhodnutie (EÚ) 2022/1201 (Ú. v. EÚ L 245, 22.9.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2022/1628/oj) o poskytnutí výnimočnej pomoci Ukrajine vo výške 5,0 mld. EUR.

([7]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2463 zo 14. decembra 2022, ktorým sa zriaďuje nástroj na poskytovanie podpory Ukrajine na rok 2023 (makrofinančná pomoc +) (Ú. v. EÚ L 322, 16.12.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2463/oj).

([8]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/2773 z 24. októbra 2024 o zriadení Mechanizmu spolupráce v oblasti úverov pre Ukrajinu a poskytnutí výnimočnej makrofinančnej pomoci Ukrajine(Ú. v. EÚ L, 2024/2773, 28.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2773/oj).

Nástroj pre Ukrajinu

Európsky parlament a Rada prijali 29. februára 2024 nariadenie (EÚ) 2024/792, ktorým sa zriaďuje Nástroj pre Ukrajinu ([9]). Tento nový nástroj sa vzťahuje na roky 2024 až 2027 a ponúka Ukrajine finančnú podporu vo výške do 50 mld. EUR vrátane štátnych úverov vo výške do 33 mld. EUR. Do 31. decembra 2024 bolo Ukrajine vyplatených 13,1 mld. EUR úverov. Štátne úvery v rámci Nástroja pre Ukrajinu sú financované vypožičanými prostriedkov podľa jednotného prístupu k financovaniu.

BOP

Podpora platobnej bilancie (BOP) je program podpory navrhnutý pre členské štáty mimo eurozóny, ktoré majú alebo im hrozia ťažkosti v súvislosti s ich platobnou bilanciou. Podpora platobnej bilancie prebieha formou strednodobých úverov, ktoré sú podmienené vykonávaním politík určených na riešenie príslušných hospodárskych problémov. Podporu platobnej bilancie zvyčajne ponúka EÚ v spolupráci s MMF a ďalšími medzinárodnými inštitúciami alebo krajinami. V roku 2024 sa neuskutočnili žiadne nové operácie ani splátky úverov. Očakáva sa, že program sa skončí v roku 2025, keď uplynie splatnosť nesplateného úveru a súvisiacich vypožičaných prostriedkov.

Euratom

Európske spoločenstvo pre atómovú energiu požičiava finančné prostriedky členským i nečlenským štátom a ich subjektom na financovanie projektov týkajúcich sa energetických zariadení.

Vankúš likvidity

V rámci stratégie jednotného financovania sa určitá suma výnosov z vypožičaných prostriedkov drží na bankovom účte v Európskej centrálnej banke. Tento vankúš likvidity zabezpečuje, že je k dispozícii dostatok finančných prostriedkov na pokrytie všetkých nadchádzajúcich potrieb v oblasti úhrad a zároveň sa zabráni prebytkom. Pri riadení tohto vankúša likvidity Komisia zohľadňuje očakávané potreby v oblasti úhrad a príležitostné náklady na zostatky peňažných prostriedkov. Ku koncu roka 2024 dosahovali finančné prostriedky na bankovom účte výšku 33,9 mld. EUR.

4.1.3. *Systém ochrany*

Prostriedky, ktoré si EÚ vypožičala, predstavujú priame a nepodmienené záväzky EÚ, za ktoré ručia členské štáty EÚ. Prostriedky vypožičané na financovanie úverov majú byť splatené včasným výberom istiny a splatných úrokov z týchto úverov. Ak by však prijímajúca krajina neuhrádzala splátky alebo meškala so splátkami, existuje niekoľko záruk na zabezpečenie splatenia dlhov EÚ, ktoré sú zhrnuté v tabuľke ďalej. V krátkodobom horizonte sa vypožičané prostriedky splatia z dostupného pokladničného zostatku Komisie. Ďalej sa vypožičané prostriedky súvisiace s úvermi tretím krajinám (okrem úverov poskytnutých v rámci makrofinančnej pomoci+ a Nástroja pre Ukrajinu) budú splácať z aktív držaných v SRF, zatiaľ čo v prípade úverov poskytnutých v rámci makrofinančnej pomoci+, Nástroja pre Ukrajinu a úverov členským štátom môže Komisia požiadať členské štáty o dodatočné zdroje až do výšky dostupných rezerv vlastných zdrojov („rozpočtová rezerva“). V prípade niektorých programov existujú aj záruky poskytované členskými štátmi. V dôsledku toho sú investori vystavení len kreditnému riziku EÚ, a nie kreditnému riziku prijímateľa úverov.

Program EÚ financovaný vypožičanými prostriedkami	Systém ochrany
NGEU (Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti a REPowerEU)	Rozpočtová rezerva v rámci dočasného stropu vlastných zdrojov rozpočtu EÚ – dodatočných 0,6 % HND EÚ nad strop vlastných zdrojov rozpočtu EÚ vo výške 1,4 % HND EÚ
SURE	Záruka poskytnutá všetkými členskými štátmi EÚ (25 %) + rozpočtová rezerva v rámci stropu vlastných zdrojov rozpočtu EÚ vo výške 1,4 % HND EÚ
EFSM	Rozpočtová rezerva v rámci stropu vlastných zdrojov rozpočtu EÚ vo výške 1,4 % HND EÚ

([9]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/792 z 29. februára 2024, ktorým sa zriaďuje Nástroj pre Ukrajinu (Ú. v. EÚ L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj).

Program EÚ financovaný vypožičanými prostriedkami	Systém ochrany
BOP	Rozpočtová rezerva v rámci stropu vlastných zdrojov rozpočtu EÚ vo výške 1,4 % HND EÚ
Makrofinančná pomoc (štandardná)	Spoločný rezervný fond (9 % úveru pre tretiu krajinu)
Mimoriadna makrofinančná pomoc pre Ukrajinu	Spoločný rezervný fond (9 %) + záruky všetkých členských štátov EÚ (61 %)
Makrofinančná pomoc+ pre Ukrajinu	Rozpočtová rezerva v rámci stropu vlastných zdrojov rozpočtu EÚ vo výške 1,4 % HND EÚ
Nástroj pre Ukrajinu	Rozpočtová rezerva v rámci stropu vlastných zdrojov rozpočtu EÚ vo výške 1,4 % HND EÚ
Úvery Euratomu pre tretie krajiny (štátom vlastnené subjekty)	Spoločný rezervný fond (9 % úveru) a protizáruky tretích krajín
Úvery Euratomu pre členské štáty	Rozpočtová rezerva v rámci stropu vlastných zdrojov rozpočtu EÚ vo výške 1,4 % HND EÚ

4.2. **Rozpočtové záruky**

V rámci tohto typu plnenia rozpočtu EÚ poskytuje záruky finančným inštitúciám (implementujúcim partnerom) za ich finančné (úverové) a investičné (kapitálové) operácie na dosiahnutie svojich politických cieľov.

EÚ poskytuje záruky v rámci týchto programov:

— záruky na základe mandátu na poskytovanie vonkajších úverov (ELM) poskytované Európskou investičnou bankou (EIB) na ich úverové operácie mimo EÚ, najmä pre prijímateľov na úrovni štátu alebo nižšej,

— záruka Európskeho fondu pre strategické investície (EFSI) poskytnutá skupine EIB na jej operácie podporujúce dodatočné investície v EÚ a prístup MSP k financovaniu,

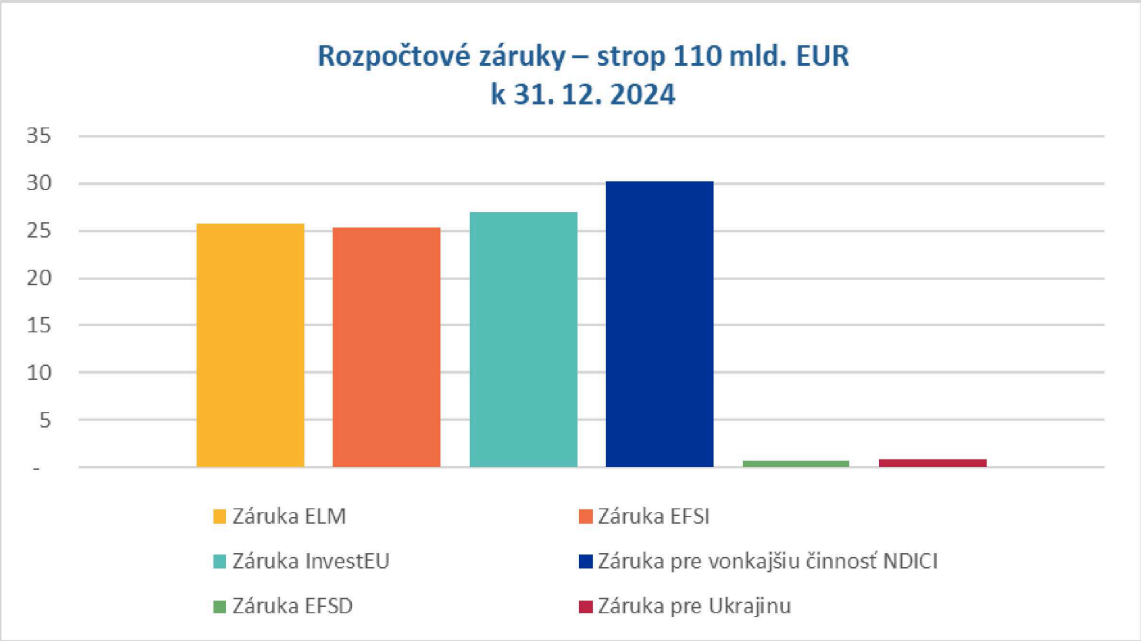
— záruka InvestEU poskytnutá skupine EIB, Európskej banke pre obnovu a rozvoj a niekoľkým finančným partnerom v členských štátoch EÚ s cieľom mobilizovať súkromné investície do zelenej a digitálnej transformácie, inovácií a sociálnych investícií a zručností. Záruka InvestEU sa môže zvýšiť o príspevky a protizáruky EZVO a členských štátov,

— záruka pre vonkajšiu činnosť podľa nariadenia NDICI, ktorá poskytuje záruky EIB na jej financovanie a investície mimo Európy, a to prijímateľom z verejného aj zo súkromného sektora, ako aj niekoľkým ďalším partnerom, s cieľom podporiť udržateľné investície v partnerských krajinách EÚ,

— záruka Európskeho fondu pre udržateľný rozvoj (EFSD) vydaná niekoľkým protistranám s cieľom podporiť investície v Afrike a v krajinách európskeho susedstva.

— záruka pre Ukrajinu vydaná podľa nariadenia o Nástroji pre Ukrajinu niekoľkým protistranám na podporu investícií na obnovu a rekonštrukciu Ukrajiny.

K 31. decembru 2024 predstavovala nominálna nesplatená suma týchto záruk na maximálnej úrovni poskytnutej týmto finančným inštitúciám 109,9 mld. EUR, z toho 72,6 mld. EUR sa týka finančných alebo investičných operácií podpísaných implementujúcimi partnermi (záruky InvestEU a NDICI a Záruka pre Ukrajinu sú stále v investičnom období, počas ktorého môžu partneri zahrnúť do záruky nové operácie).

Do programu InvestEU môžu prispievať aj členské štáty a krajiny EHP. Do 31. decembra 2024 podpísala EÚ s týmito krajinami dohody o príspevku vo výške 2,8 mld. EUR, z toho 2,2 mld. EUR sa týka hotovostných príspevkov a 0,6 mld. EUR protizáruk.

4.3. **Spoločný rezervný fond**

S cieľom uspokojiť prípadné výzvy na uplatnenie záruky na včasné pokrytie strát, ktoré vzniknú implementujúcim partnerom, EÚ vyčlení sumy z rozpočtu. Od roku 2021 sú všetky aktíva určené ako rezerva uložené v SRF, ktorý funguje ako jedno portfólio, pričom aktíva sa investujú najmä do dlhových cenných papierov. V súčasnosti sa v ňom spája tvorba rezerv na všetky rozpočtové záruky EÚ a niektoré programy finančnej pomoci. Zdroje sa z fondu SRF prideľujú do zložiek na účely sledovania súm týkajúcich sa rozpočtových záruk a programov finančnej pomoci, na ktoré sa prispieva.

K 31. decembru 2024 drží Komisia v SRF čisté aktíva vo výške 23,2 mld. EUR pre tieto zložky:

— Garančný fond pre vonkajšie opatrenia – 3,2 mld. EUR (pokrýva záruky ELM, ako aj úvery tretím krajinám v rámci makrofinančnej pomoci a Euratomu pred rokom 2021)

— EFSI – 8,9 mld. EUR

— EFSD – 0,8 mld. EUR

— Zložky InvestEU – 6,8 mld. EUR (vrátane hotovostných príspevkov členských štátov a krajín EHP)

— NDICI EFSD+ – 2,9 mld. EUR

— Záruka pre Ukrajinu – 0,2 mld. EUR

— Úvery poskytnuté v rámci makrofinančnej pomoci po roku 2020 – 0,1 mld. EUR

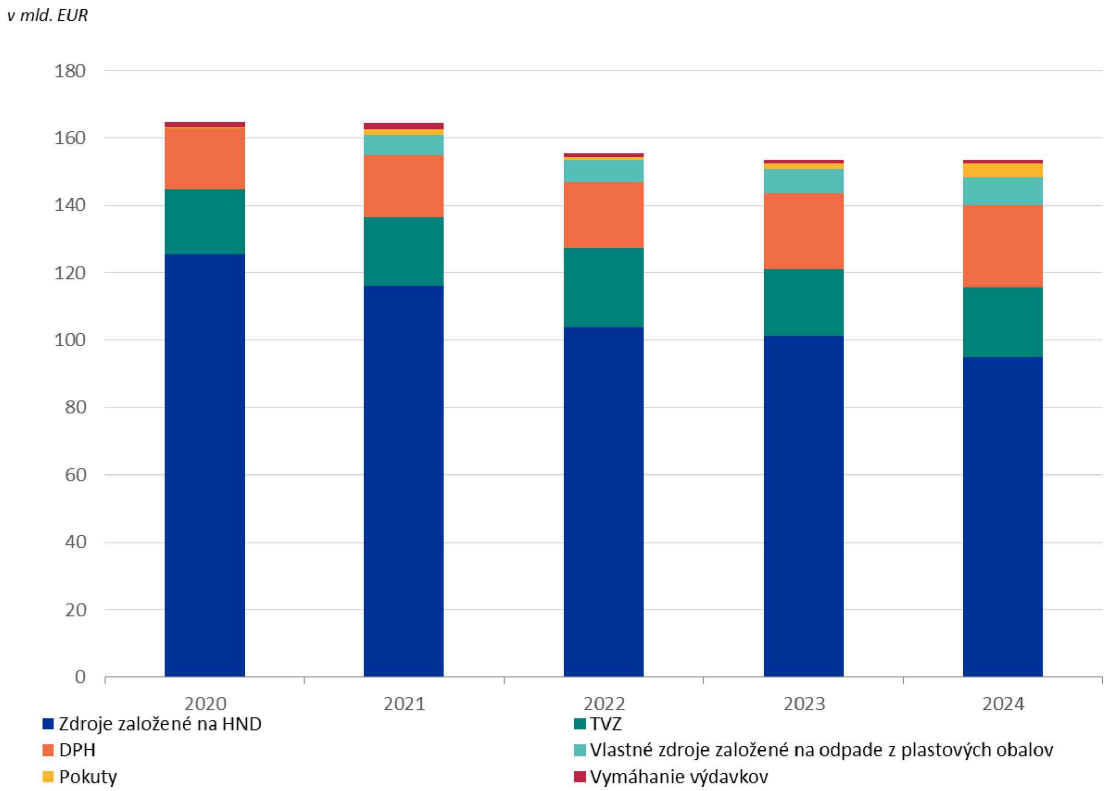
— Úvery v rámci MFA pre Ukrajinu – 0,3 mld. EUR

5. ANALÝZA FINANČNÝCH VÝKAZOV

5.1. Príjmy

Konsolidované príjmy EÚ zahŕňajú sumy, ktoré súvisia s výmennými a nevýmennými transakciami, pričom nevýmenné transakcie patria medzi najvýznamnejšie. Päťročný trend príjmov z hlavných nevýmenných kategórií (zahŕňajúcich zdroje založené na HND, tradičné vlastné zdroje, zdroje založené na DPH, vlastné zdroje založené na odpade z plastových obalov, pokuty a vymožené výdavky) je takýto:

Päťročný trend príjmov z hlavných nevýmenných transakcií ([1])

([1]) *Údaje za roky 2020 až 2024: okrem príjmov súvisiacich s vystúpením Spojeného kráľovstva z EÚ.*

Keďže rozpočtové príjmy by sa mali rovnať rozpočtovým výdavkom (alebo ich prevyšovať), hlavnú úlohu v uvedenom trende príjmov zohrávajú platby vykonané každý rok.

Najdôležitejšie udalosti v roku 2024

V roku 2024 dosiahli celkové príjmy zahŕňajúce všetky príjmové kategórie výšku 175,7 mld. EUR, pričom v predchádzajúcom roku to bolo 171,9 mld. EUR. Hlavné zmeny, ktoré vysvetľujú zvýšenie o 3,8 mld. EUR, resp. 2,2 %, sú tieto:

— príjmy z pokút sa zvýšili o 2,3 mld. EUR najmä v dôsledku pokút udelených spoločnostiam za porušenie pravidiel EÚ v oblasti hospodárskej súťaže,

— finančné príjmy sa zvýšili o 2,0 mld. EUR najmä v dôsledku zvýšených získaných úrokov,

— príspevky založené na DPH sa zvýšili zo sumy 22,5 mld. EUR v roku 2023 na 24,5 mld. EUR v roku 2024,

— vlastné zdroje založené na odpade z plastových obalov sa zvýšili zo sumy 7,2 mld. EUR v roku 2023 na 8,2 mld. EUR v roku 2024,

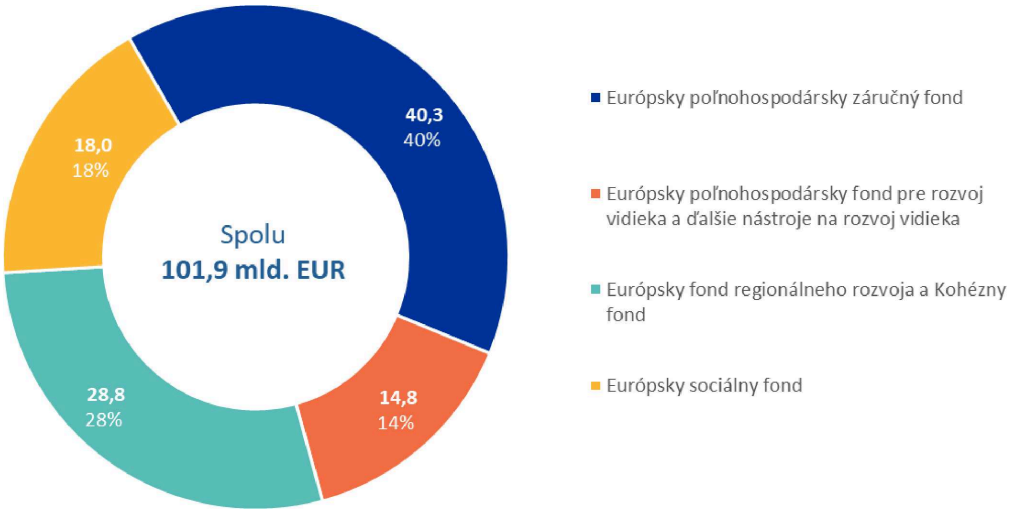
— tradičné vlastné zdroje sa zvýšili zo sumy 19,8 mld. EUR v roku 2023 na 20,6 mld. EUR v roku 2024 a

— príjmy z HND (hrubého národného dôchodku), ktoré tvoria hlavný prvok operačných príjmov EÚ, sa znížili zo 101,3 mld. EUR v roku 2023 na 95,0 mld. EUR v roku 2024. Zníženie o 6,3 mld. EUR alebo 6,2 %, ktoré čiastočne kompenzuje ostatné už uvedené pohyby v príjmoch, do veľkej miery vysvetľuje zníženie potreby platobných rozpočtových prostriedkov.

5.2. **Výdavky**

Hlavnou zložkou výdavkov vykázaných v konsolidovaných finančných výkazoch sú výdavky v rámci zdieľaného riadenia, ktoré zahŕňajú tieto fondy: i) Európsky poľnohospodársky záručný fond (EPZF), ii) Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (EPFRV) a ďalšie nástroje na rozvoj vidieka, iii) Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR) a Kohézny fond (KF), iv) Európsky sociálny fond (ESF). Tieto fondy predstavovali 101,9 mld. EUR alebo 37,3 % celkových výdavkov zo 272,9 mld. EUR získaných v roku 2024 (2023: 125,4 mld. EUR, 51,5 %, celkových výdavkov). Rozdelenie výdavkov v rámci zdieľaného riadenia a ich relatívnych váh sa uvádza ďalej:

Hlavné výdavky v rámci zdieľaného riadenia za rozpočtový rok 2024

Zníženie výdavkov v rámci zdieľaného riadenia je najmä dôsledkom znížených výdavkov v súvislosti s EFRR a Kohéznym fondom (o 23,6 mld. EUR), keďže vykonávanie programov predchádzajúceho VFR je v súčasnosti vo svojej konečnej fáze.

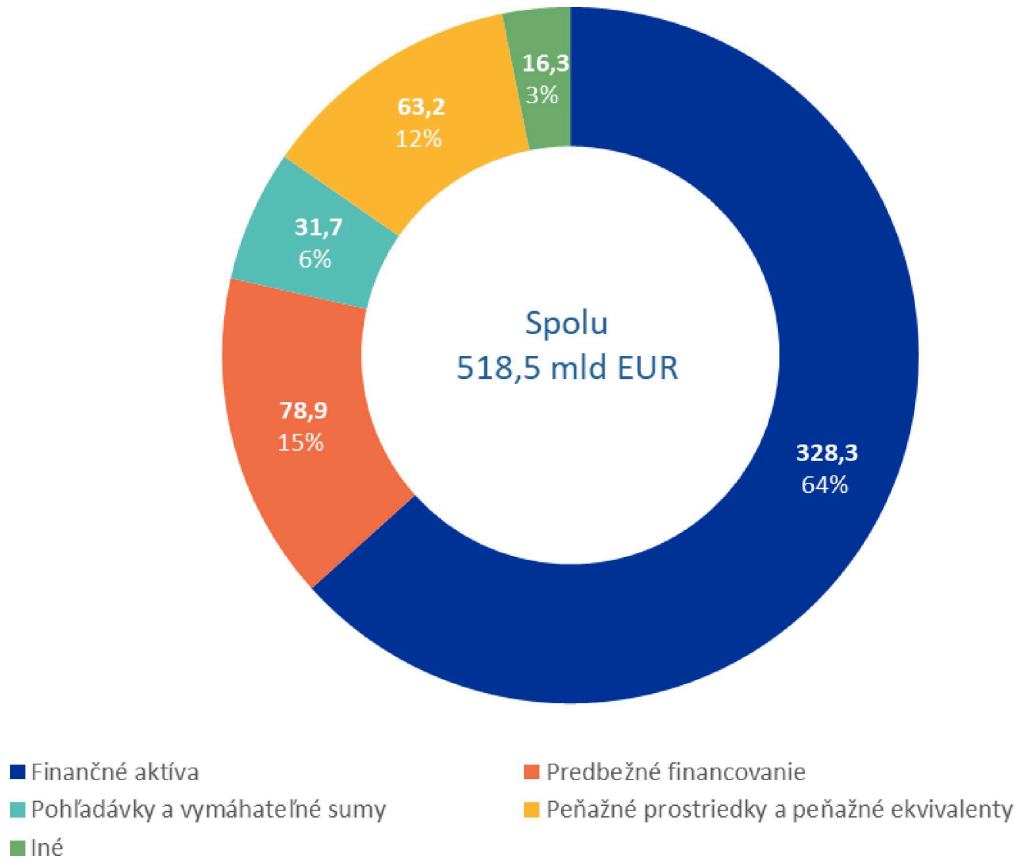
Výdavky v rámci priameho riadenia, ktoré predstavujú plnenie rozpočtu Komisiou, výkonným agentúrami a trustovými fondmi, sa zvýšili zo 61,9 mld. EUR v roku 2023 na 99,0 mld. EUR v roku 2024. Zvýšenie o 37,1 mld. EUR je najmä dôsledkom nenávratnej podpory poskytnutej z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti v rámci NGEU, ktorá dosiahla výšku 65,8 mld. EUR (2023: 36,0 mld. EUR), keďže členské štáty využívajú poskytnuté finančné prostriedky a dosahujú sa míľniky.

Výdavky v rámci nepriameho riadenia predstavujú plnenie rozpočtu agentúrami EÚ, orgánmi EÚ, tretími krajinami, medzinárodnými organizáciami a inými subjektmi. V roku 2024 dosiahli výdavky v rámci nepriameho riadenia výšku 16,6 mld. EUR (2023: 15,2 mld. EUR). Zvýšenie je spôsobené najmä zvýšenými výdavkami v oblasti vonkajšej činnosti.

5.3. **Aktíva**

K 31. decembru 2024 dosiahli celkové aktíva výšku 518,5 mld. EUR (2023: 467,7 mld. EUR) – toto zvýšenie je najmä dôsledkom ďalších poskytnutých úverov v rámci nástroja NGEU a nových úverov poskytnutých Ukrajine v rámci Nástroja pre Ukrajinu. Najvýznamnejšími aktívami v súvahe EÚ boli finančné aktíva iné ako peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty (328,3 mld. EUR), predbežné financovanie (78,9 mld. EUR), pohľadávky a vymáhateľné sumy (31,7 mld. EUR) a peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty (63,2 mld. EUR). Ostatné aktíva dosahujúce výšku 16,3 mld. EUR tvorili najmä nehnuteľnosti, stroje a zariadenia, ako aj nehmotné aktíva.

Zloženie aktív k 31. decembru 2024

Zvýšenie celkových aktív o 50,7 mld. EUR alebo 10,8 % oproti predchádzajúcemu roku bolo najmä dôsledkom týchto vplyvov:

— nesplatené úvery sa zvýšili zo sumy 246,9 mld. EUR v roku 2023 na 283,6 mld. EUR v roku 2024. Nárast o 36,7 mld. EUR, t. j. 14,9 %, odráža najmä emitovanie ďalších úverov členským štátom v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a REPowerEU (29,4 mld. EUR) a nových úverov v rámci Nástroja pre Ukrajinu a programov makrofinančnej pomoci (13,1 mld. EUR a 1,1 mld. EUR), ktoré boli kompenzované splátkami v rámci EFSM a makrofinančnej pomoci vo výške 1,4 mld. EUR a zníženiami nových úverov Ukrajine (5,7 mld. EUR),

— celková výška predbežného financovania sa znížila zo sumy 91,7 mld. EUR v roku 2023 na 78,9 mld. EUR v roku 2024. Súvisí to najmä s výrazným znížením predbežného financovania z EFRR, KF a ESF v predchádzajúcom programovom období o 18 mld. EUR, keďže toto obdobie sa blíži k záveru a zúčtovávajú sa vyššie sumy. Došlo dodatočne k výraznému zníženiu nenávratnej finančnej podpory poskytnutej v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti o 3,8 mld. EUR v dôsledku zúčtovania, ktoré sa uskutočnilo v priebehu roka po tom, ako členské štáty dosiahli míľniky a ciele,

— peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty sa zvýšili z 39,6 mld. EUR v roku 2023 na 63,2 mld. EUR v roku 2024. Zvýšenie o 23,6 mld. EUR, resp. 59,6 %, je spôsobené najmä vyšším vankúšom likvidity súvisiacim s jednotným financovaním (12,5 mld. EUR na bankovom účte Európskej centrálnej banky v roku 2023 v porovnaní s 33,9 mld. EUR na konci roka 2024), a to bolo dôsledkom vysokej úrovne vyplácania prostriedkov plánovaných na začiatok roka 2025, a

— pohľadávky a vymáhateľné sumy sa znížili zo 35,2 mld. EUR na 31,7 mld. EUR. Zníženie o 3,5 mld. EUR alebo 9,9 % je spôsobené najmä znížením čistej sumy, ktorú Spojené kráľovstvo dlhuje na základe dohody o vystúpení.

Vystúpenie Spojeného kráľovstva z EÚ

Spojené kráľovstvo 31. januára 2020 vystúpilo z Európskej únie. Podmienky jeho odchodu sa vymedzujú v Dohode o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a z Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu, známej aj ako „dohoda o vystúpení“. V tejto dohode Spojené kráľovstvo súhlasilo s tým, že kým bude členom EÚ, dodrží všetky svoje finančné povinnosti. Dohoda nadobudla platnosť 31. januára 2020. Podľa dohody o vystúpení bude Spojené kráľovstvo naďalej prispievať do rozpočtu EÚ a využívať programy a výdavky EÚ existujúce pred rokom 2021, ako keby bolo členským štátom. Spojené kráľovstvo takisto získa naspäť určité špecifikované sumy, ktoré zaplatilo do rozpočtu EÚ, alebo finančné prostriedky prijaté do rozpočtu EÚ počas obdobia svojho členstva. EÚ bude dvakrát ročne vykazovať Spojenému kráľovstvu splatné sumy a Spojené kráľovstvo ich bude mesačne uhrádzať. Vykazovanie sa každoročne aktualizuje na základe aktuálnych údajov.

Povinnosti podľa dohody o vystúpení predstavujú pre EÚ záväzky a pohľadávky, ktoré treba vypočítať a zohľadniť v ročnej závierke EÚ. Zahŕňajú najmä tieto oblasti:

— vlastné zdroje (článok 136),

— nesplatené záväzky (článok 140),

— pokuty za porušovanie pravidiel hospodárskej súťaže (článok 141),

— záväzky Únie (článok 142),

— podmienené finančné záväzky a finančné nástroje (články 143 a 144),

— čisté aktíva Európskeho spoločenstva uhlia a ocele (článok 145),

— investície EÚ v EIF (článok 146),

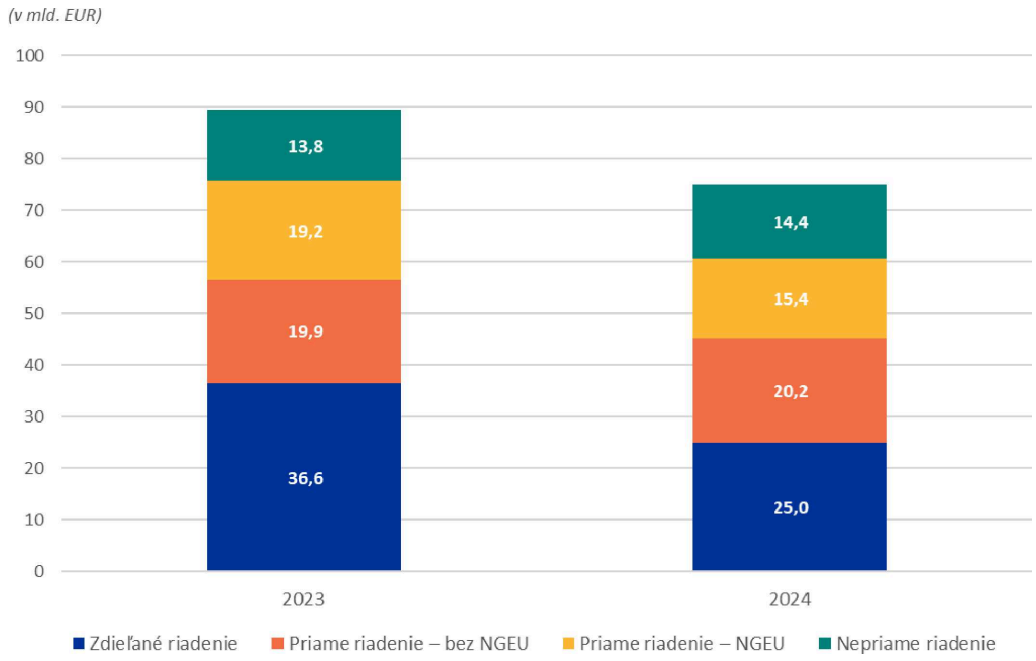
— podmienené záväzky súvisiace s právnymi spormi (článok 147).

	Článok 140	Článok 142	Iné	31.12.2024	31.12.2023
Splatné Spojeným kráľovstvom	*4 432*	*10 136*	*116*	*14 683*	*18 867*
Splatné Spojenému kráľovstvu	-	–	*(1 922)*	*(1 922)*	*(3 394)*
Spolu	**4 432**	**10 136**	**(1 806)**	**12 762**	**15 473**
Dlhodobé	*2 469*	*9 802*	*(1 040)*	*11 231*	*13 088*
Krátkodobé	*1 963*	*334*	*(766)*	*1 530*	*2 385*

Predbežné financovanie

V roku 2024 dosiahla výška predbežného financovania okrem iných preddavkov vyplatených členským štátom a príspevkov do trustových fondov Bêkou a Afrika 75,1 mld. EUR (2023: 89,4 mld. EUR), pričom takmer celé predbežné financovanie sa týkalo činnosti Komisie. Zníženie o 14,3 mld. EUR alebo o 16,0 % súvisí najmä so znížením predbežného financovania týkajúceho sa zdieľaného riadenia z 36,6 mld. EUR v roku 2023 na 25,0 mld. EUR v roku 2024, keďže programy predchádzajúceho VFR pokračujú vo fáze ukončovania.

Predbežné financovanie zo strany Komisie podľa spôsobov riadenia

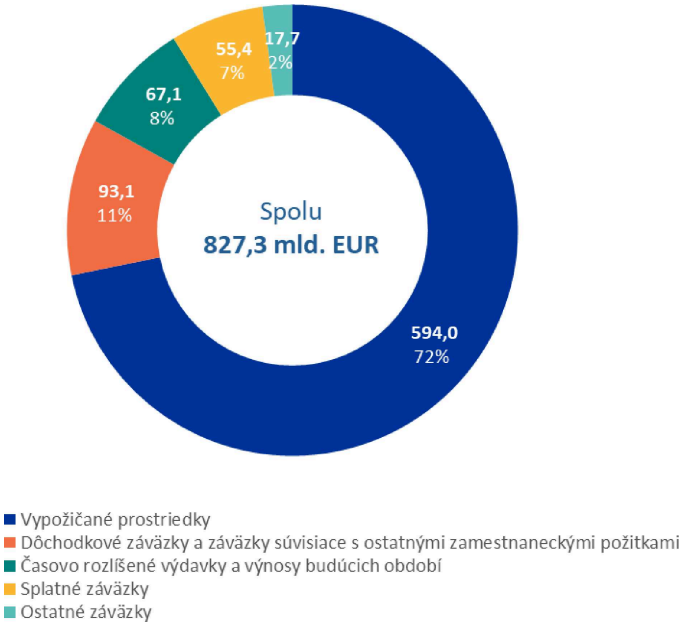

Úroveň predbežného financovania poskytnutého v rámci programov VFR je výrazne ovplyvnená príslušným cyklom VFR – napríklad na začiatku obdobia VFR možno očakávať, že sa členským štátom v rámci politiky súdržnosti vyplatia vysoké preddavky a tieto sumy zostanú členským štátom k dispozícii až do ukončenia programov. Vypláca sa aj ročné predbežné financovanie, ktoré sa musí použiť v rámci daného roka alebo sa v nasledujúcom roku vymáha ako súčasť cyklu ročnej účtovnej závierky. Komisia vynakladá maximálne úsilie na zabezpečenie toho, aby predbežné financovanie bolo udržiavané na zodpovedajúcej úrovni. Je potrebné nájsť rovnováhu medzi zabezpečením dostatočných finančných prostriedkov na projekty a včasným vykázaním výdavkov.

5.4. Záväzky

K 31. decembru 2024 dosiahli celkové záväzky výšku 827,3 mld. EUR (2023: 679,8 mld. EUR) – toto zvýšenie je najmä dôsledkom vypožičiavania si prostriedkov v roku 2024 v rámci jednotného prístupu k financovaniu. Najvýznamnejšími záväzkami boli vypožičané prostriedky na NGEU a finančnú pomoc (594,0 mld. EUR), dôchodkové záväzky a záväzky súvisiace s ostatnými požitkami po ukončení zamestnania (93,1 mld. EUR), časovo rozlíšené výdavky a výnosy budúcich období (67,1 mld. EUR) a splatné záväzky voči tretím stranám (55,4 mld. EUR).

Zloženie záväzkov k 31. decembru 2024

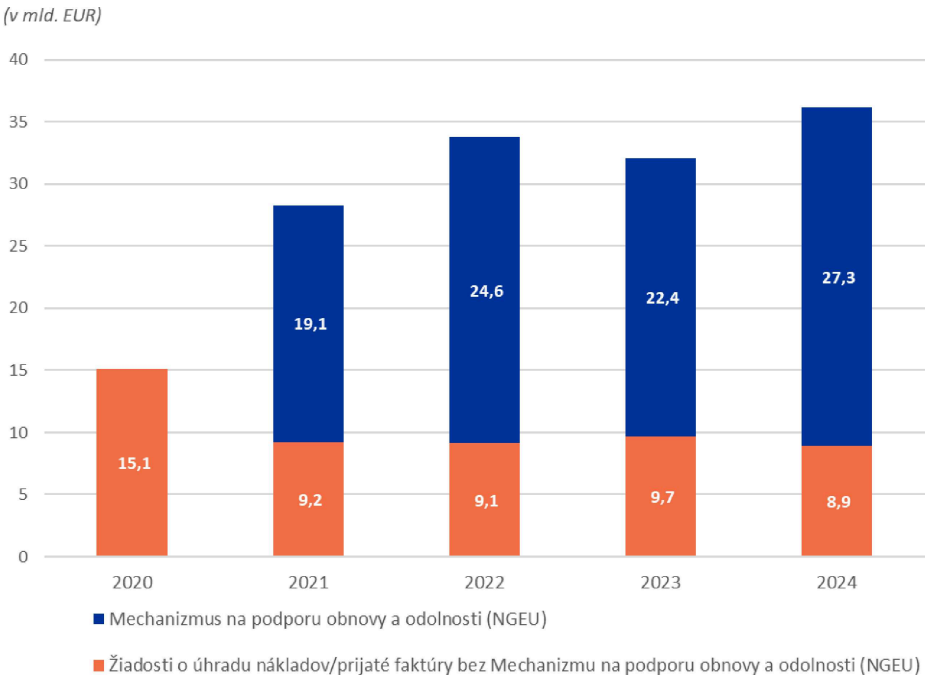
Zvýšenie vo výške 147,5 mld. EUR alebo 21,7 % oproti predchádzajúcemu roku bolo najmä dôsledkom týchto vplyvov:

— vypožičané prostriedky sa zvýšili zo sumy 450,6 mld. EUR v roku 2023 na 594,0 mld. EUR v roku 2024. Zvýšenie o 143,4 mld. EUR alebo o 31,8 % súvisí najmä s novými emisiami v rámci jednotného prístupu k financovaniu (pre NGEU a Nástroj pre Ukrajinu), po odpočítaní splátok a zmien účtovnej hodnoty vo výške 144,9 mld. EUR, po odpočítaní splátok EFSM a MFA vo výške 1,4 mld. EUR,

— časovo rozlíšené výdavky a výnosy budúcich období sa znížili zo 76,8 mld. EUR v roku 2023 na 67,1 mld. EUR v roku 2024. Zníženie o 9,7 mld. EUR alebo o 12,6 % súvisí najmä s EFRR a KF, a

— splatné záväzky sa zvýšili zo sumy 50,5 mld. EUR v roku 2023 na 55,4 mld. EUR v roku 2024. Zvýšenie o 4,9 mld. EUR alebo o 9,7 % súvisí predovšetkým s Mechanizmom na podporu obnovy a odolnosti (zvýšenie o 4,9 mld. EUR).

Celková suma žiadostí o úhradu nákladov a faktúr prijatých a vykázaných v rámci okruhu splatných záväzkov súvahy

5.5. **Čisté aktíva**

Prebytok záväzkov nad aktívami k 31. decembru 2024 dosiahol výšku 308,8 mld. EUR (2023: 212,2 mld. EUR). Treba poznamenať, že tento prebytok záväzkov nad aktívami neznamená, že inštitúcie a orgány EÚ sú vo finančných ťažkostiach, ale znamená to skôr, že určité záväzky budú financované z budúcich ročných rozpočtov. Na základe pravidiel akruálneho účtovníctva sa mnohé výdavky vykazujú v bežnom roku, hoci k ich skutočnej úhrade môže dôjsť v nasledujúcich rokoch a môžu byť uhradené z budúcich rozpočtov. Príjmy súvisiace s týmito budúcimi finančnými prostriedkami budú účtované iba v budúcich obdobiach. Okrem vypožičaných prostriedkov v rámci jednotného prístupu k financovaniu, ktoré sa majú splatiť do roku 2054, a záväzkov súvisiacich so zamestnaneckými požitkami, ktoré sa majú splatiť v priebehu niekoľkých desaťročí, patria k najvýznamnejším sumám činnosti v rámci EPZF, z ktorých väčšina sa zvyčajne uhrádza v prvom štvrťroku nasledujúceho roka.

6. **SÚHRN PLNENIA ROZPOČTU**

6.1. **Príjmy**

Celková výška platobných rozpočtových prostriedkov v pôvodne schválenom rozpočte EÚ, ktorý podpísala predsedníčka Európskeho parlamentu 22. novembra 2023, bola 142 630 mil. EUR a suma, ktorá má byť financovaná z vlastných zdrojov, bola stanovená na 136 499 mil. EUR. Odhady príjmov a výdavkov uvedené v pôvodnom rozpočte sú zvyčajne počas rozpočtového roka predmetom úprav prostredníctvom opravných rozpočtov. Úpravou výšky vlastných zdrojov založených na HND sa zabezpečí, aby rozpočtované príjmy presne zodpovedali rozpočtovaným výdavkom. V súlade so zásadou vyrovnanosti musia byť rozpočtové príjmy a výdavky (platobné rozpočtové prostriedky) v rovnováhe.

Počas roka 2024 bolo prijatých päť opravných rozpočtov. Po ich zohľadnení predstavovali konečné príjmy schválené na rok 2024 sumu 149 744 mil. EUR a celková suma financovaná z vlastných zdrojov dosahovala 141 170 mil. EUR. Hlavným faktorom tohto zvýšenia príspevkov členských štátov v roku 2024 bolo zvýšenie platobných rozpočtových prostriedkov.

Hlava 1: Vlastné zdroje

Výber tradičných vlastných zdrojov takmer presne zodpovedal prognózovaným sumám v rámci rozpočtu.

Konečné platby členských štátov založené na DPH, HND a odpade z plastových obalov zodpovedali konečnému rozpočtovému odhadu. Rozdiel medzi odhadovanými a skutočne uhradenými sumami je spôsobený rozdielom medzi kurzom eura, ktorý bol použitý na zostavovanie rozpočtu, a kurzom platným v čase, keď členské štáty, ktoré nie sú členmi eurozóny, skutočne realizovali platby.

Hlava 2: Prebytky, zostatky a úpravy

Prebytok z predchádzajúceho účtovného roka dosiahol výšku 633 mil. EUR. Táto suma bola pripísaná do rozpočtu na rok 2024 prostredníctvom opravného rozpočtu a príspevky členských štátov do vlastných zdrojov boli zodpovedajúcim spôsobom znížené.

Pokiaľ ide o zostatky DPH a HND, pravidlá sú stanovené v článku 10b nariadenia o sprístupňovaní vlastných zdrojov [nariadenia Rady (EÚ, Euratom) č. 609/2014 ([10])]. Pokiaľ ide o zostatky založené na odpade z plastových obalov, pravidlá sú stanovené v článku 9 nariadenia o sprístupňovaní plastových obalov [nariadenia Rady (EÚ, Euratom) č. 2021/770 ([11])].

Podľa týchto pravidiel sa celkový súčet zostatkov vypočíta tak, aby bol vplyv na rozpočet EÚ nulový („systém vzájomného započítavania“) a tento postup nemal za následok opravný rozpočet. Komisia preto priamo žiada členské štáty o úhradu čistých súm v súlade s pravidlami nariadenia o sprístupňovaní vlastných zdrojov.

([10]) Nariadenie Rady (EÚ, Euratom) č. 609/2014 z 26. mája 2014 o metódach a postupe sprístupňovania tradičných vlastných zdrojov a vlastného zdroja založeného na DPH a HND a o opatreniach na zabezpečenie požiadaviek na pokladničnú hotovosť (Ú. v. EÚ L 168, 7.6.2014, s. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/609/oj).

([11]) Nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2021/770 z 30. apríla 2021 o výpočte vlastného zdroja založeného na odpade z plastových obalov, ktorý nie je recyklovaný, o metódach a postupe sprístupňovania tohto vlastného zdroja, o opatreniach na zabezpečenie požiadaviek na pokladničnú hotovosť a o určitých aspektoch vlastného zdroja založeného na hrubom národnom dôchodku (Ú. v. EÚ L 165, 11.5.2021, s. 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/770/oj).

Hlava 3: Administratívne príjmy

Túto hlavu tvoria najmä príjmy z daní a odvodov z odmeňovania zamestnancov.

Hlava 4: Finančné príjmy, úroky z omeškania a pokuty

Hlavná časť zodpovedá pokutám v súvislosti s vykonávaním pravidiel hospodárskej súťaže.

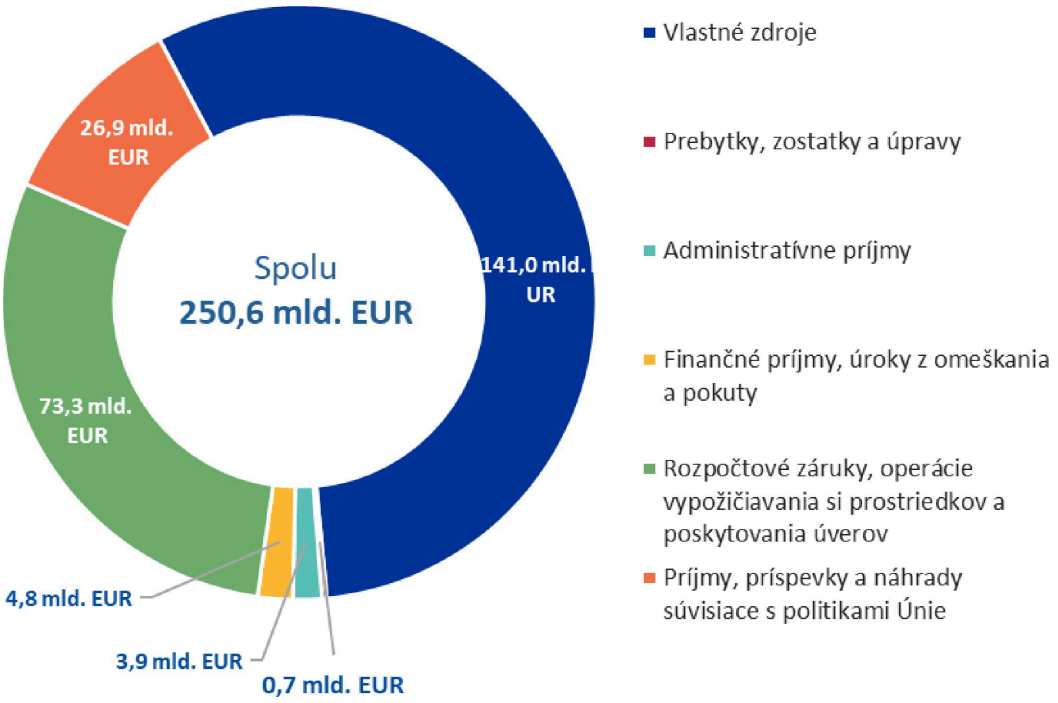
Hlava 5: Rozpočtové záruky, operácie vypožičiavania si prostriedkov a poskytovania úverov

Táto hlava bola pred začatím používania nástroja NGEU výrazne zvýšená. Finančné prostriedky NGEU v rámci tejto hlavy tvoria pripísané príjmy. Hlavu 5 tvoria príjmy súvisiace so zárukami a úrokmi a splátkami poskytnutých úverov. Takisto sa v nej presmerúvajú finančné prostriedky (na nenávratnú podporu z NGEU v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a na posilnenie programov VFR) z pripísaných príjmov, ktoré členské štáty získavajú v rámci Nástroja Európskej únie na obnovu (EURI).

Hlava 6: Príjmy, príspevky a náhrady súvisiace s politikami Únie

Táto hlava sa týka najmä príjmov z finančných opráv štrukturálnych a poľnohospodárskych fondov (EŠIF, EPZF a EPFRV). Patrí do nej aj účasť tretích krajín na výskumných programoch, zúčtovanie v poľnohospodárskych fondoch a ďalšie príspevky a náhrady týkajúce sa programov/činností EÚ. Podstatnú časť tejto celkovej sumy tvoria pripísané príjmy, čo je dôvodom na zahrnutie dodatočných rozpočtových prostriedkov na strane výdavkov.

Celkové príjmy rozpočtu na rok 2024 dosiahli výšku 250 609 mil. EUR

6.2. **Výdavky**

6.2.1. *Plnenie rozpočtu*

V roku 2024, t. j. v štvrtom roku VFR na roky 2021 – 2027, dosiahol konečný schválený rozpočet výšku 195,3 mld. EUR viazaných rozpočtových prostriedkov a 149,7 mld. EUR platobných rozpočtových prostriedkov. Okrem toho boli viazané rozpočtové prostriedky vo výške 31,1 mld. EUR k dispozícii ako pripísané príjmy, z čoho sa 0,7 mld. EUR týkalo NGEU ([12]), a 1,3 mld. EUR viazaných rozpočtových prostriedkov bolo prenesených z roku 2023. Platobné rozpočtové prostriedky súvisiace s pripísanými príjmami v roku 2024 dosiahli výšku 122,9 mld. EUR, z čoho sa 79,0 mld. EUR týkalo NGEU, a 3,2 mld. EUR platobných rozpočtových prostriedkov bolo prenesených z roku 2023.

Aktívne monitorovanie plnenia rozpočtu a dobrá spolupráca medzi Európskym parlamentom, Radou a Komisiou umožnili úplné plnenie rozpočtu.

Plnenie celkových viazaných rozpočtových prostriedkov v roku 2024 dosiahlo výšku 213,7 mld. EUR:

— 193,1 mld. EUR z konečného schváleného rozpočtu,

— 0,9 mld. EUR z rozpočtových prostriedkov prenesených z roku 2023 alebo znovu disponibilných od tohto roku,

— 19,7 mld. EUR z rozpočtových prostriedkov pochádzajúcich z pripísaných príjmov,

  — z toho 0,5 mld. EUR z NGEU.

Plnenie celkových platobných rozpočtových prostriedkov v roku 2024 dosiahlo celkovú výšku 247,0 mld. EUR:

— 146,1 mld. EUR z konečného schváleného rozpočtu,

— 2,7 mld. EUR z rozpočtových prostriedkov prenesených z roku 2023 alebo znovu disponibilných od tohto roku,

— 98,2 mld. EUR z rozpočtových prostriedkov pochádzajúcich z pripísaných príjmov,

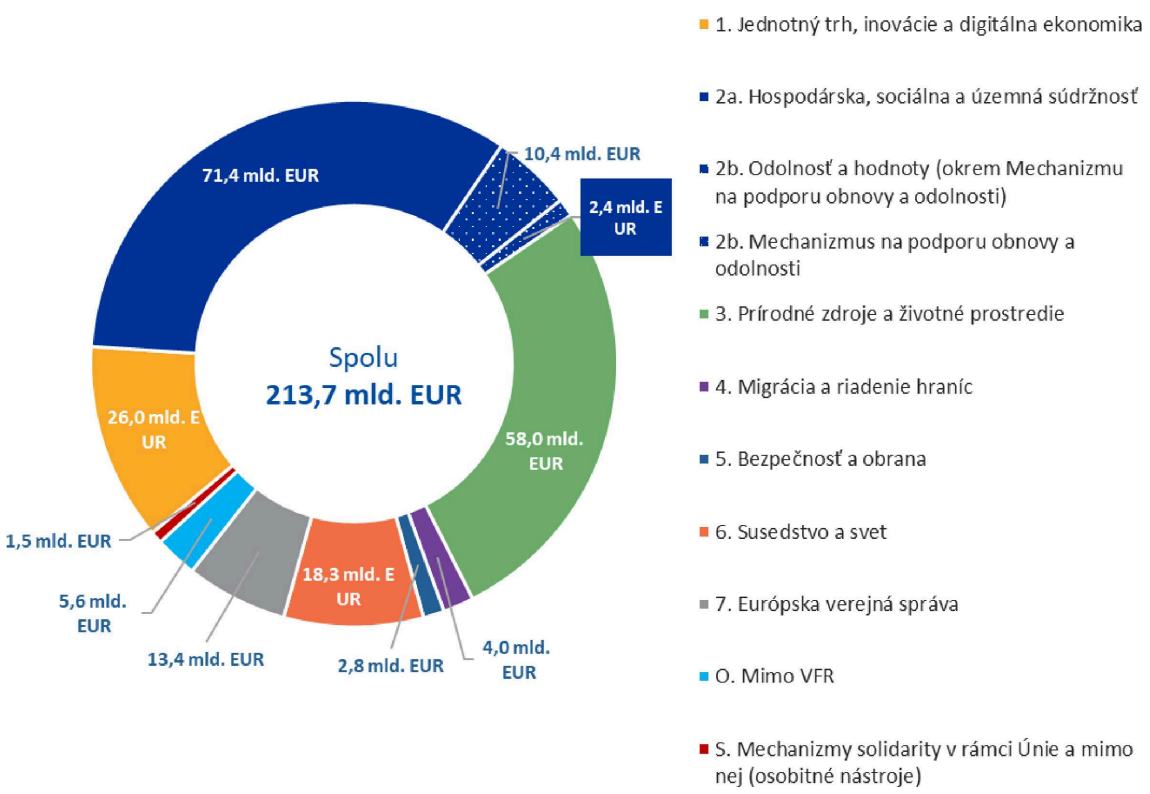
  — z toho 73,1 mld. EUR z NGEU.

V prípadoch, v ktorých sa to umožňuje podľa nariadenia o rozpočtových pravidlách a/alebo právnych základov, sa rozpočtové prostriedky zo schváleného rozpočtu, ktoré sa nevyčerpali v roku 2024, preniesli do roku 2025: 1,4 mld. EUR viazaných rozpočtových prostriedkov a 3,8 mld. EUR platobných rozpočtových prostriedkov.

Podobne bolo do roku 2025 prenesených 11,1 mld. EUR viazaných rozpočtových prostriedkov z pripísaných príjmov a 24,7 mld. EUR platobných rozpočtových prostriedkov z pripísaných príjmov v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách.

Celkové plnenie viazaných rozpočtových prostriedkov na rok 2024 podľa okruhu VFR na roky 2021 – 2027 je znázornené ďalej:

([12]) Komplexný prehľad nástroja NextGenerationEU (NGEU) je uvedený aj v oddieloch 2.2 a 2.3.

Plnenie všetkých typov rozpočtových prostriedkov v roku 2024 (rozpočet, prenosy z predchádzajúceho roku a pripísané príjmy) bolo na úrovni 94 % v prípade viazaných rozpočtových prostriedkov a na úrovni 90 % v prípade platobných rozpočtových prostriedkov. Miery plnenia vrátane rozpočtových prostriedkov prenesených do roku 2025 (podľa nariadenia o rozpočtových pravidlách a/alebo právnych základov) dosiahli 99,6 % v prípade viazaných rozpočtových prostriedkov a 100 % v prípade platobných rozpočtových prostriedkov zo schváleného rozpočtu na rok 2023.

Rozpočtové prostriedky na NGEU boli v roku 2021 pripísané v plnej výške, t. j. 421,1 mld. EUR. Rok 2023 bol posledným rokom, za ktorý bolo možné prijať súvisiace právne záväzky.

V roku 2024 dosiahli platobné rozpočtové prostriedky na NGEU výšku 76,6 mld. EUR a ich čerpanie dosiahlo 95,4 %. Zvyšná suma platobných rozpočtových prostriedkov vo výške 3,5 mld. EUR bola prenesená do roku 2025.

6.2.2. *Definitívne zrušené viazané rozpočtové prostriedky*

Podľa nariadenia o podmienenosti boli v priebehu roka 2022 zaúčtované zrušenia viazanosti týkajúce sa Maďarska v celkovej výške 1 044 mil. EUR (z toho 30 mil. EUR v rámci NGEU). Do konca roka 2024 nebolo možné súvisiace viazané rozpočtové prostriedky obnoviť a boli definitívne zrušené.

6.2.3. *Nesplatené záväzky*

Nesplatené záväzky (bežne označované aj ako RAL – „reste à liquider“), ktoré zodpovedajú viazaným sumám, ešte nesplateným, tvorili na konci roka 2024 sumu 507,4 mld. EUR. Nesplatené záväzky sa v porovnaní s rokom 2023 znížili (o 35,6 mld. EUR).

Hlavným stimulom zníženia nesplatených záväzkov v roku 2024 bola implementácia NGEU (jeho nenávratnej časti), čím sa k celkovým nesplateným záväzkom na konci roka 2024 prispelo sumou 166,3 mld. EUR (33 %). Keďže rozpočtové prostriedky NGEU majú byť viazané do 31. decembra 2023 a vyplatené do 31. decembra 2026 v súlade s článkom 3 ods. 4 a článkom 3 ods. 9 nariadenia o EURI, trend nominálne rastúcich nesplatených záväzkov súvisiacich s NGEU sa od roku 2024 zvrátil.

6.2.4. *Rozpočtový výsledok*

Rozpočtový výsledok (prebytok) sa zvýšil zo sumy 0,6 mld. EUR v roku 2023 na 1,3 mld. EUR v roku 2024. Výsledok rozpočtu na rok 2024 je ovplyvnený najmä nadmerným plnením rozpočtových príjmov v hlave 4 – Finančné príjmy, úroky z omeškania a pokuty.

7. **POLITICKÝ A FINANČNÝ RÁMEC, RIADENIE A ZODPOVEDNOSŤ EÚ**

Európska únia (EÚ) je úniou, ktorej členské štáty zverujú kompetencie na dosahovanie spoločných cieľov. Únia je založená na hodnotách úcty k ľudskej dôstojnosti, slobody, demokracie, rovnosti, právneho štátu a dodržiavania ľudských práv vrátane práv osôb patriacich k menšinám. Tieto hodnoty sú spoločné členským štátom v spoločnosti, v ktorej prevláda pluralizmus, nediskriminácia, tolerancia, spravodlivosť, solidarita a rovnosť medzi ženami a mužmi.

7.1. **Politický a finančný rámec**

Zmluvy EÚ

Všeobecné ciele a zásady, ktorými sa riadia Únia a európske inštitúcie, sa vymedzujú v zmluvách. Únia a inštitúcie EÚ môžu konať iba v rámci právomocí zverených zmluvami a na ich základe dosahovať ciele stanovené v zmluvách, pričom musia dodržiavať zásady ([13]) subsidiarity a proporcionality. Na dosahovanie cieľov a vykonávanie politík si Únia zabezpečuje potrebné finančné prostriedky. Za presadzovanie všeobecného záujmu Únie vrátane plnenia rozpočtu a riadenia programov v spolupráci s členskými štátmi a podľa zásady správneho finančného riadenia zodpovedá Komisia.

EÚ presadzuje ciele stanovené v zmluve prostredníctvom viacerých nástrojov, ku ktorým patrí aj rozpočet EÚ. Ďalšími sú napríklad spoločný legislatívny rámec alebo spoločné politické stratégie.

Viacročný finančný rámec a výdavkové programy

Politiky podporované z rozpočtu EÚ sa vykonávajú v súlade s viacročným finančným rámcom (VFR) a so zodpovedajúcimi sektorovými právnymi predpismi, ktoré vymedzujú výdavkové programy a nástroje. V nich sa politické priority EÚ premietajú do finančných podmienok počas dostatočne dlhého obdobia na to, aby boli účinné a mohli poskytovať súdržnú dlhodobú perspektívu pre prijímateľov finančných prostriedkov EÚ a vnútroštátne orgány, ktoré sa podieľajú na spolufinancovaní. Stanovené sú maximálne ročné sumy (stropy) pre výdavky EÚ ako celok a pre hlavné kategórie výdavkov (okruhy). Súčet stropov všetkých okruhov tvorí celkový strop viazaných rozpočtových prostriedkov. VFR prijíma Rada jednomyseľným súhlasom všetkých členských štátov so súhlasom Európskeho parlamentu. Súčasný viacročný finančný rámec na roky 2021 – 2027 bol prijatý 17. decembra 2020 ([14]). Viacročný finančný rámec na roky 2021 – 2027 je doplnený o dočasný nástroj obnovy NextGenerationEU (pozri oddiel **2**).

Ročný rozpočet

Ročný rozpočet vypracúva Komisia. Európsky parlament a Rada rozpočet na nasledujúci rok schvália (zvyčajne do polovice decembra) na základe postupu z článku 314 ZFEÚ. Podľa zásady vyrovnanosti rozpočtu sa celkové príjmy musia rovnať celkovým výdavkom (platobným rozpočtovým prostriedkom) za daný rozpočtový rok.

Hlavnými zdrojmi financovania rozpočtu EÚ sú príjmy z vlastných zdrojov, doplnené o ďalšie príjmy. Existujú štyri druhy vlastných zdrojov: tradičné vlastné zdroje (najmä clá), vlastný zdroj založený na dani z pridanej hodnoty (DPH), vlastný zdroj založený na nerecyklovanom odpade z plastových obalov (zavedený v roku 2021) a vlastný zdroj založený na hrubom národnom dôchodku (HND). Iné príjmy plynúce z činností EÚ (napr. pokuty za porušovanie pravidiel hospodárskej súťaže) predstavujú zvyčajne menej ako 10 % celkových príjmov.

([13]) Podľa zásady subsidiarity Únia koná len v takom rozsahu a vtedy, ak ciele zamýšľané touto činnosťou nemôžu členské štáty uspokojivo dosiahnuť, ale z dôvodov rozsahu alebo účinkov navrhovanej činnosti ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie. Podľa zásady proporcionality neprekračuje obsah a forma činnosti Únie rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľov zmlúv (pozri článok 5 ZEÚ).

([14]) Európska rada sa 1. februára 2024 dohodla na strednodobej revízii stropov VFR na roky 2021 – 2027 v nadväznosti na návrhy Komisie COM(2023) 336.

Spôsoby riadenia

Rozpočet EÚ sa plní tromi spôsobmi riadenia, ktoré určujú spôsob vyplácania finančných prostriedkov a ich riadenia:

— Zdieľané riadenie: veľkú časť (približne 3/4) rozpočtu riadi Komisia v rámci systému zdieľaného riadenia v spolupráci s členskými štátmi, a to najmä v oblastiach štrukturálnych fondov a poľnohospodárstva.

— Priame riadenie: Komisia sama riadi aj programy a môže delegovať vykonávanie osobitných programov na výkonné agentúry.

— Nepriame riadenie: rozhodnutia súvisiace s výdavkami možno riadiť aj nepriamo prostredníctvom iných orgánov v EÚ alebo mimo nej. Nariadenie o rozpočtových pravidlách a/alebo dohody o príspevkoch vymedzujú potrebné mechanizmy kontroly a vykazovania pre tieto účtovné jednotky, ako aj dohľad zo strany Komisie v prípadoch, keď sú úlohy súvisiace s plnením rozpočtu zverené národným agentúram, skupine Európskej investičnej banky, tretím krajinám, medzinárodným organizáciám (napr. Svetovej banke alebo Organizácii Spojených národov) a iným účtovným jednotkám (napr. decentralizovaným agentúram EÚ, spoločným podnikom).

Finančné nástroje a rozpočtové záruky

Tradičnú metódu plnenia rozpočtu prostredníctvom udeľovania grantov a dotácií dopĺňa vydávanie finančných nástrojov vo forme záruk, ako aj vlastného imania a úverov. EÚ sa okrem toho zapája do činností vypožičiavania si prostriedkov a poskytovania úverov pre osobitné programy finančnej pomoci s cieľom podporiť členské štáty a tretie krajiny vo forme bilaterálnych úverov financovaných z dlhu emitovaného v rámci kapitálových trhov so zárukou rozpočtu EÚ. V decembri 2022 Parlament a Rada zaviedli jednotný prístup k financovaniu vypožičiavania si prostriedkov EÚ, v rámci ktorého bude Únia emitovať „dlhopisy EÚ“ s jednotným označením, a nie samostatne denominované dlhopisy pre jednotlivé programy.

Nariadenie o rozpočtových pravidlách

Nariadenie o rozpočtových pravidlách (NRP) ([15]), ktoré sa uplatňuje na všeobecný rozpočet, je základným aktom v rámci regulačnej architektúry financií EÚ. Podrobne sa v ňom vymedzujú rozpočtové pravidlá, ktoré sa vzťahujú na plnenie rozpočtu EÚ, a úlohy rôznych účastníkov, ktorí majú zabezpečiť, aby sa finančné prostriedky používali zodpovedne a stanovené ciele boli dosiahnuté. Obsahuje aj osobitné ustanovenia uplatniteľné na finančné nástroje, rozpočtové záruky a finančnú pomoc.

7.2. **Riadenie a zodpovednosť**

7.2.1. *Inštitucionálna štruktúra*

EÚ má k dispozícii inštitucionálny rámec, ktorého účelom je podporovať jej hodnoty, sledovať jej ciele, slúžiť jej záujmom, záujmom jej občanov a členských štátov, ako aj zabezpečovať konzistentnosť, efektívnosť a kontinuitu jej politík a činností. Organizačnú štruktúru tvoria inštitúcie, agentúry a ďalšie autonómne orgány EÚ. V nariadení o rozpočtových pravidlách a uplatniteľných účtovných pravidlách sa vymedzuje, ktoré z týchto subjektov sú zahrnuté do konsolidovanej účtovnej závierky EÚ (zoznam subjektov zahrnutých do rozsahu pôsobnosti konsolidácie sa nachádza v poznámke **9** konsolidovanej ročnej závierky EÚ).

Európsky parlament spoločne s Radou vykonáva legislatívne a rozpočtové funkcie. Komisia sa politicky zodpovedá Európskemu parlamentu. V rámci všeobecného politického smerovania a priorít Únie, ktoré stanovuje Európska rada, má Rada za úlohu aj tvorbu politík a koordináciu.

Európska komisia je výkonným orgánom Európskej únie. Podporuje všeobecný záujem Únie a realizuje vhodné iniciatívy v tomto smere. Zabezpečuje uplatňovanie zmlúv a dozerá na uplatňovanie právnych predpisov Únie členskými štátmi pod dohľadom Súdneho dvora Európskej únie. Vykonáva koordináciu, výkonné a riadiace funkcie, plní rozpočet a riadi programy.

([15]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2024/2509 z 23. septembra 2024 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

Komisia plní rozpočet, z väčšej časti v spolupráci s členskými štátmi. ([16]) Spoločne zaisťujú, aby sa rozpočtové prostriedky využívali v súlade so zásadami správneho finančného riadenia. V nariadeniach sa stanovujú povinnosti kontroly a auditu členských štátov, keď sa podieľajú na plnení rozpočtu a z toho vyplývajúcej zodpovednosti. Ustanovuje sa v nich aj zodpovednosť a podrobné pravidlá, podľa ktorých každá inštitúcia EÚ postupuje pri vynakladaní svojich vlastných výdavkov.

7.2.2. *Riadiaca štruktúra Komisie*

Mechanizmy riadenia Komisie a ako sa nimi zabezpečuje fungovanie Komisie ako modernej, zodpovednej inštitúcie orientovanej na výsledky, sa uvádzajú v oznámení ([17]) o riadení v Európskej komisii.

Komisia vykonáva svoje funkcie pod vedením kolégia komisárov, ktoré stanovuje priority a preberá celkovú politickú zodpovednosť za prácu Komisie. Ako kolégium pôsobí Komisia na základe politických usmernení svojho predsedu, ktorý v podobe politických usmernení predstaví v rámci nominácie Európskemu parlamentu ciele, ktoré zamýšľa presadzovať. Predseda rozhoduje o vnútornej organizácii Komisie, pričom zaisťuje, aby konala konzistentne, efektívne a ako kolektívny orgán.

Kolégium deleguje operačné plnenie rozpočtu a finančné riadenie na generálnych riaditeľov a vedúcich útvarov, ktorí riadia administratívnu štruktúru Komisie. Tento decentralizovaný prístup vytvára administratívnu kultúru, ktorá motivuje zamestnancov verejnej správy k prebratiu zodpovednosti za činnosti, nad ktorými majú kontrolu, a vyžaduje od nich spoľahlivosť, pokiaľ ide o aktivity, za ktoré sú zodpovední.

Pod dohľadom predsedu a v úzkej spolupráci s členom Komisie zodpovedným za rozpočet, ľudské zdroje a administratívu, ako aj so zapojením služieb predsedníctva a ústredných služieb, vykonáva správna rada organizácie koordináciu, dohľad, poradenstvo a strategické smerovanie.

Vnútorné mechanizmy predstavujú ucelený systém kontroly a prepracovaných riadiacich nástrojov, vďaka ktorým môže kolégium komisárov prevziať politickú zodpovednosť za prácu Komisie ([18]).

7.2.3. *Finančné riadenie Komisie*

V Komisii sú úlohy a zodpovednosť v oblasti finančného riadenia jednoznačne vymedzené (napr. v nariadení o rozpočtových pravidlách a interných pravidlách ([19])) a zodpovedajúcim spôsobom sa uplatňujú. Generálni riaditelia a vedúci útvarov Komisie ako povoľujúci úradníci vymenovaní delegovaním zodpovedajú za správne finančné riadenie zdrojov EÚ, dodržiavanie ustanovení nariadenia o rozpočtových pravidlách, riadenie rizík a stanovenie vhodného rámca vnútornej kontroly.

Zodpovednosť povoľujúcich úradníkov sa vzťahuje na celý proces riadenia, a to od stanovenia toho, čo je potrebné urobiť v záujme dosiahnutia politických cieľov vymedzených inštitúciou, až po riadenie činností z operačného hľadiska, ako aj z hľadiska správneho finančného riadenia. Úlohy môžu byť ďalej delegované na riaditeľov, vedúcich oddelení a ďalších pracovníkov, ktorí sa tak stávajú povoľujúcimi úradníkmi vymenovanými subdelegovaním. Každý povoľujúci úradník vymenovaný delegovaním môže byť podporovaný jedným alebo dvomi riaditeľmi zodpovednými za riadenie rizika a vnútornú kontrolu v záujme dohliadania nad vykonávaním systémov vnútornej kontroly a ich monitorovania.

Ústredné útvary Komisie poskytujú usmernenia a poradenstvo a podporujú najlepšie postupy, a to aj prostredníctvom práce správnej rady organizácie.

([16]) Pozri článok 317 ZFEÚ.
([17]) C(2020) 4240 z 24.6.2020.
([18]) Preto sa pojmom „Európska komisia“ označuje inštitúcia (kolégium), ktorú tvoria členovia Komisie, ako aj jej administratíva riadená generálnymi riaditeľmi jednotlivých oddelení (a vedúcimi ďalších administratívnych štruktúr, ako sú útvary, kancelárie a výkonné agentúry).
([19]) Od polovice roku 2019 (podľa revidovaného článku 12 interných pravidiel) je riadením Európskeho rozvojového fondu (ERF) spoločne poverených päť oddelení [INTPA (DEVCO), ECHO, EAC, EACEA a JRC].

V nariadení o rozpočtových pravidlách sa vyžaduje, aby každý povoľujúci úradník vypracoval výročnú správu o činnosti s informáciami o tom, čo sa dosiahlo, a o činnostiach vnútornej kontroly a finančného riadenia počas roka. Výročná správa o činnosti obsahuje vyhlásenie, že zdroje boli použité na základe zásad správneho finančného riadenia a že sú zavedené kontrolné postupy, ktorými sa zabezpečujú potrebné záruky, pokiaľ ide o zákonnosť a správnosť príslušných transakcií. Výročná správa o riadení a výkonnosti rozpočtu EÚ ([20]) je hlavným nástrojom, **prostredníctvom ktorého kolégium komisárov preberá politickú zodpovednosť za finančné riadenie rozpočtu EÚ**.

Účtovník Komisie je hlavnou osobou zodpovednou za správu pokladnice, postupy vymáhania, stanovenie pravidiel účtovania na základe medzinárodných účtovných štandardov pre verejný sektor (IPSAS) a metód pre verejný sektor, overovanie účtov a vypracovanie konsolidovanej ročnej účtovnej závierky Komisie a EÚ. Okrem toho sa od účtovníka požaduje, aby podpísal účtovnú závierku spolu s vyhlásením, že poskytuje pravdivý a skutočný obraz o finančnej situácii, o výsledkoch operácií a peňažných tokoch Únie zo všetkých podstatných hľadísk. Ročnú účtovnú závierku prijíma kolégium komisárov. Účtovník je nezávislá funkcia s hlavnou zodpovednosťou za finančné správy Komisie.

Vnútorný audítor Komisie je podobne centralizovaná a nezávislá funkcia, ktorá zahŕňa poskytovanie nezávislého poradenstva, stanovísk a odporúčaní ku kvalite a k fungovaniu systémov vnútornej kontroly v rámci Komisie, agentúr EÚ a iných nezávislých orgánov.

Výbor pre pokrok v oblasti auditu zabezpečuje nezávislosť vnútorného audítora a monitoruje kvalitu práce v oblasti vnútorného auditu, ako aj následné opatrenia prijaté útvarmi Komisie v súvislosti s odporúčaniami vnútorného a externého auditu aj zisteniami a odporúčaniami Európskeho dvora audítorov, ktoré sa týkajú udelenia absolutória a spoľahlivosti konsolidovanej ročnej účtovnej závierky EÚ. Poradná úloha výboru prispieva k celkovému ďalšiemu zvyšovaniu účinnosti a efektívnosti Komisie pri dosahovaní jej cieľov a uľahčuje vykonávanie dohľadu kolégia nad správou, riadením rizík a vnútornými kontrolnými postupmi Komisie.

7.2.4. *Externý audit a postup udelenia absolutória*

V súlade so zásadami správneho finančného riadenia musia byť finančné prostriedky spravované účinne, efektívne a hospodárne. Na zabezpečenie primeraného uistenia, že finančné prostriedky EÚ sa vynakladajú riadne, existuje rámec zodpovednosti založený na komplexnom podávaní správ, vonkajšom audite a politickej kontrole.

Európsky parlament po odporúčaní **Rady** rozhoduje o tom, či spôsobu, akým Komisia plnila rozpočet EÚ v danom roku, poskytne alebo neposkytne svoje konečné schválenie, ktoré sa nazýva „udelenie absolutória“. Ročný postup udelenia absolutória zabezpečuje, že Komisia nesie politickú zodpovednosť za plnenie rozpočtu EÚ.

Európsky dvor audítorov každý rok preskúma spoľahlivosť vedenia účtov, či boli všetky príjmy prijaté a všetky výdavky vynaložené zákonne a riadne a či bolo rozpočtovanie správne z hľadiska aspektov finančného riadenia a kvalitatívnych aspektov vrátane výkonnostného rozmeru. Od roku 2021 je stanovisko Európskeho dvora audítorov k zákonnosti a správnosti výdavkov v rámci tradičného rozpočtu EÚ doplnené vzhľadom na značný význam nástroja NextGenerationEU samostatným stanoviskom k zákonnosti a správnosti výdavkov v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. Uverejnenie výročnej správy Európskeho dvora audítorov je východiskovým bodom postupu udelenia absolutória. Audítori pripravujú aj osobitné správy o osobitných výdavkoch alebo oblastiach politiky alebo rozpočtových otázkach či otázkach riadenia.

Rozhodnutie o udelení absolutória je založené aj na integrovanom podávaní finančných správ a správ o zodpovednosti, ktoré predkladá Komisia, na vypočutiach komisárov v Európskom parlamente a na odpovediach, ktoré sa predložia v súvislosti s otázkami na písomné zodpovedanie určenými Komisii.

([20]) https://ec.europa.eu/info/publications/integrated-financial-and-accountability-reporting_sk.

VYHLÁSENIE KU KONSOLIDOVANEJ ÚČTOVNEJ ZÁVIERKE

Konsolidovaná ročná účtovná závierka Európskej únie za rok 2024 bola zostavená na základe údajov predložených inštitúciami a orgánmi podľa článku 252 ods. 2 nariadenia o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Európskej únie. Týmto vyhlasujem, že bola zostavená v súlade s hlavou XIII nariadenia o rozpočtových pravidlách a v súlade s účtovnými zásadami, pravidlami a metódami uvedenými v poznámkach k finančným výkazom.

Účtovníci týchto inštitúcií a orgánov predložili všetky údaje potrebné na zostavenie účtovnej závierky, ktorá poskytuje prehľad o aktívach a záväzkoch Európskej únie a o plnení rozpočtu, a zároveň potvrdili hodnovernosť týchto údajov.

Týmto potvrdzujem, že na základe uvedených údajov a kontrol, ktoré som považovala za nevyhnutné na to, aby som účtovnú závierku Európskej komisie mohla podpísať, mám primeranú istotu, že účtovná závierka poskytuje pravdivý a skutočný obraz o finančnej situácii, o výsledkoch operácií a peňažných tokoch Európskej únie zo všetkých podstatných hľadísk.

Beatriz SANZ REDRADO

účtovníčka Komisie

13. júna 2025

KONSOLIDOVANÉ FINANČNÉ VÝKAZY A VYSVETĽUJÚCE POZNÁMKY ([21])

OBSAH

		Strana
SÚVAHA		35
VÝKAZ FINANČNÝCH VÝSLEDKOV		36
VÝKAZ PEŇAŽNÝCH TOKOV		37
VÝKAZ ZMIEN V ČISTÝCH AKTÍVACH		38
POZNÁMKY K FINANČNÝM VÝKAZOM		39
1.	HLAVNÉ ÚČTOVNÉ POSTUPY	39
2.	POZNÁMKY K SÚVAHE	55
3.	POZNÁMKY K VÝKAZU FINANČNÝCH VÝSLEDKOV	94
4.	PODMIENENÉ ZÁVÄZKY A AKTÍVA	104
5.	ROZPOČTOVÉ A PRÁVNE ZÁVÄZKY	109
6.	RIADENIE FINANČNÉHO RIZIKA	114
7.	INFORMÁCIE O SPRIAZNENÝCH OSOBÁCH	132
8.	UDALOSTI PO DÁTUME ZOSTAVENIA SÚVAHY	133
9.	ROZSAH KONSOLIDÁCIE	134

([21]) Je potrebné poznamenať, že v dôsledku zaokrúhlenia čísel na milióny eur sa môže zdať, že súčet niektorých finančných údajov v týchto tabuľkách nie je presný.

SÚVAHA

(v mil. EUR)

	Poznámka	31.12.2024	31.12.2023
DLHODOBÉ AKTÍVA			
Nehmotné aktíva	*2.1*	*1 095*	*976*
Nehnuteľnosti, stroje a zariadenia	*2.2*	*13 713*	*13 399*
Investície účtované s použitím metódy vlastného imania	*2.3*	*1 446*	*1 365*
Finančné aktíva	*2.4*	*308 961*	*274 283*
Predbežné financovanie	*2.5*	*40 861*	*41 417*
Pohľadávky z výmenných transakcií a vymáhateľné sumy z nevýmenných transakcií	*2.6*	*13 272*	*16 083*
		379 347	**347 524**
KRÁTKODOBÉ AKTÍVA			
Finančné aktíva	*2.4*	*19 377*	*11 088*
Predbežné financovanie	*2.5*	*38 058*	*50 257*
Pohľadávky z výmenných transakcií a vymáhateľné sumy z nevýmenných transakcií	*2.6*	*18 465*	*19 116*
Zásoby	*2.7*	*85*	*78*
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty	*2.8*	*63 163*	*39 616*
		139 148	**120 156**
AKTÍVA SPOLU		**518 495**	**467 679**
DLHODOBÉ ZÁVÄZKY			
Dôchodky a ostatné zamestnanecké požitky	*2.9*	*(93 096)*	*(90 808)*
Rezervy	*2.10*	*(2 280)*	*(2 102)*
Finančné záväzky	*2.11*	*(539 575)*	*(430 771)*
		(634 951)	**(523 682)**
KRÁTKODOBÉ ZÁVÄZKY			
Rezervy	*2.10*	*(7 536)*	*(1 233)*
Finančné záväzky	*2.11*	*(62 328)*	*(27 613)*
Splatné záväzky	*2.12*	*(55 414)*	*(50 516)*
Časovo rozlíšené výdavky a výnosy budúcich období	*2.13*	*(67 091)*	*(76 805)*
		(192 368)	**(156 166)**
ZÁVÄZKY SPOLU		**(827 319)**	**(679 848)**
ČISTÉ AKTÍVA		**(308 824)**	**(212 169)**
Rezervy	*2.14*	*986*	*1 052*
Sumy, ktoré majú byť vyžiadané od členských štátov ([1])	*2.15*	*(309 810)*	*(213 221)*
ČISTÉ AKTÍVA		**(308 824)**	**(212 169)**

([1]) *Európsky parlament prijal 27. novembra 2024 rozpočet, v ktorom sa stanovuje, že krátkodobé záväzky EÚ budú uhradené z vlastných zdrojov, ktoré sa vyberú alebo vyžiadajú od členských štátov v nasledujúcom roku. Okrem toho podľa článku 83 služobného poriadku [nariadenie (EHS, Euratom, ESUO) č. 259/68 (Ú. v. ES L 56, 4.3.1968, s. 1) z 29. februára 1968 v znení zmien] členské štáty spoločne ručia za dôchodkové záväzky.*

VÝKAZ FINANČNÝCH VÝSLEDKOV

(v mil. EUR)

	Pozná-mka	2024	2023
PRÍJMY			
Príjmy z nevýmenných transakcií			
Zdroje založené na HND	*3.1*	*95 037*	*101 287*
Tradičné vlastné zdroje	*3.2*	*20 587*	*19 840*
Zdroje založené na DPH	*3.3*	*24 547*	*22 526*
Vlastné zdroje založené na odpade z plastových obalov	*3.4*	*8 227*	*7 225*
Pokuty	*3.5*	*4 039*	*1 748*
Vymáhanie výdavkov	*3.6*	*957*	*803*
Dohoda o vystúpení Spojeného kráľovstva	*3.7*	–	*681*
Iné	*3.8*	*10 673*	*8 800*
		164 068	**162 909**
Príjmy z výmenných transakcií			
Finančné príjmy	*3.9*	*9 005*	*6 983*
Iné	*3.10*	*2 592*	*1 963*
		11 597	**8 946**
Príjmy spolu		**175 665**	**171 855**
VÝDAVKY			
Vynaložené členskými štátmi	*3.11*		
Európsky poľnohospodársky záručný fond		*(40 267)*	*(40 716)*
Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka a ďalšie nástroje na rozvoj vidieka		*(14 779)*	*(14 605)*
Európsky fond regionálneho rozvoja a Kohézny fond		*(28 833)*	*(52 429)*
Európsky sociálny fond		*(18 037)*	*(17 665)*
Iné		*(3 854)*	*(4 251)*
Vynaložené Komisiou, výkonnými agentúrami a trustovými fondmi	*3.12*	*(98 971)*	*(61 888)*
Vynaložené inými agentúrami a orgánmi EÚ	*3.13*	*(4 388)*	*(4 226)*
Vynaložené tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami	*3.13*	*(6 639)*	*(6 090)*
Vynaložené inými účtovnými jednotkami	*3.13*	*(5 599)*	*(4 902)*
Náklady na zamestnancov a dôchodky	*3.14*	*(14 966)*	*(14 023)*
Náklady financovania	*3.15*	*(27 226)*	*(14 355)*
Dohoda o vystúpení Spojeného kráľovstva	*3.7*	*(315)*	–
Ostatné výdavky	*3.16*	*(8 999)*	*(8 142)*
Výdavky spolu		**(272 873)**	**(243 292)**
HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK ZA ROZPOČTOVÝ ROK		**(97 208)**	**(71 437)**

VÝKAZ PEŇAŽNÝCH TOKOV

(v mil. EUR)

	2024	2023
Hospodársky výsledok za rozpočtový rok	*(97 208)*	*(71 437)*
Operačné činnosti		
Amortizácia	*191*	*181*
Odpisy	*1 194*	*1 203*
(Zrušenie) straty zo zníženia hodnoty investícií	–	–
(Zvýšenie)/zníženie úverov	*(36 703)*	*(42 522)*
(Zvýšenie)/zníženie predbežného financovania	*12 756*	*8 821*
(Zvýšenie)/zníženie pohľadávok z výmenných transakcií a vymáhateľných súm z nevýmenných transakcií	*3 463*	*13 000*
(Zvýšenie)/zníženie zásob	*(7)*	*3*
(Zvýšenie)/zníženie dôchodkov a ostatných zamestnaneckých požitkov	*2 288*	*10 192*
Zvýšenie/(zníženie) rezerv	*6 481*	*564*
Zvýšenie/(zníženie) finančných záväzkov (iných ako v rámci jednotného prístupu k financovaniu)	*(1 382)*	*(3 516)*
Zvýšenie/(zníženie) splatných záväzkov	*4 898*	*(4 825)*
Zvýšenie/(zníženie) časovo rozlíšených výdavkov a výnosov budúcich období	*(9 714)*	*(9 359)*
Rozpočtový prebytok za predchádzajúci rok zapísaný ako nepeňažný príjem	*(633)*	*(2 519)*
Precenenie záväzkov súvisiacich so zamestnaneckými požitkami (nepeňažné zmeny nie sú zahrnuté do výkazu finančných výsledkov)	*1 159*	*(6 877)*
Ostatné nepeňažné zmeny	*27*	*(11)*
Investičné činnosti		
(Zvýšenie)/zníženie nehmotných aktív a nehnuteľností, strojov a zariadení	*(1 817)*	*(1 938)*
(Zvýšenie)/zníženie investícií účtovaných s použitím metódy vlastného imania	*(80)*	*(52)*
(Zvýšenie)/zníženie nederivátových finančných aktív vykazovaných v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit	*(6 246)*	*(7 329)*
(Zvýšenie)/zníženie derivátových finančných aktív vykazovaných v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit	*(19)*	*(107)*
Finančné činnosti		
Zvýšenie/(zníženie) vypožičaných prostriedkov v rámci jednotného prístupu k financovaniu	*144 900*	*109 600*
ČISTÉ PEŇAŽNÉ TOKY	**23 547**	**(6 928)**
Čisté zvýšenie/(zníženie) peňažných prostriedkov a peňažných ekvivalentov	*23 547*	*(6 928)*
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty na začiatku roka	*39 616*	*46 544*
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty na konci roka	*63 163*	*39 616*

VÝKAZ ZMIEN V ČISTÝCH AKTÍVACH

(v mil. EUR)

	Sumy, ktoré majú byť vyžiadané od členských štátov – akumulovaný prebytok/(deficit)	Ostatné rezervy	Čisté aktíva
ZOSTATOK K 31. 12. 2022	**(132 637)**	**1 312**	**(131 325)**
Precenenia v rámci záväzkov súvisiacich so zamestnaneckými požitkami	*(6 877)*	–	*(6 877)*
Iné	*249*	*(260)*	*(11)*
Rozpočtový výsledok za rok 2022 pripísaný členským štátom	*(2 519)*	–	*(2 519)*
Hospodársky výsledok za rozpočtový rok	*(71 437)*	–	*(71 437)*
ZOSTATOK K 31. 12. 2023	**(213 221)**	**1 052**	**(212 169)**
Precenenia v rámci záväzkov súvisiacich so zamestnaneckými požitkami	*1 159*	–	*1 159*
Iné	*94*	*(66)*	*27*
Rozpočtový výsledok za rok 2023 pripísaný členským štátom	*(633)*	–	*(633)*
Hospodársky výsledok za rozpočtový rok	*(97 208)*	–	*(97 208)*
ZOSTATOK K 31. 12. 2024	**(309 810)**	**986**	**(308 824)**

POZNÁMKY K FINANČNÝM VÝKAZOM

Treba poznamenať, že v nasledujúcich tabuľkách sú sumy týkajúce sa Spojeného kráľovstva v rámci VFR do konca roka 2020 stále uvedené v okruhu „Členské štáty“. Je to preto, že hoci Spojené kráľovstvo vystúpilo z EÚ 1. februára 2020, v súlade s dohodou o vystúpení malo počas týchto období naďalej s EÚ finančné vzťahy rovnocenné s finančnými vzťahmi členského štátu.

1. HLAVNÉ ÚČTOVNÉ POSTUPY

1.1. PRÁVNY ZÁKLAD A ÚČTOVNÉ PRAVIDLÁ

Účtovníctvo EÚ sa vedie v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2024/2509 z 23. septembra 2024 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie (prepracované znenie) ([22]), ďalej len „nariadenie o rozpočtových pravidlách“ (NRP).

V súlade s článkom 80 nariadenia o rozpočtových pravidlách Európska únia zostavuje svoje finančné výkazy na základe pravidiel účtovníctva založeného na akruálnom princípe, ktoré vychádzajú z medzinárodných účtovných štandardov pre verejný sektor (IPSAS). Tieto pravidlá účtovania prijaté účtovníkom Komisie musia uplatňovať všetky inštitúcie a orgány EÚ, ktoré podliehajú konsolidácii, a to v záujme zabezpečenia vnútornej jednotnosti konsolidovanej účtovnej závierky EÚ.

Uplatňovanie nových a zmenených účtovných pravidiel EÚ

Revidované účtovné pravidlá EÚ platné pre účtovné obdobia, ktoré sa začínajú 1. januára 2024 alebo neskôr

Neexistujú žiadne nové účtovné pravidlá EÚ platné pre účtovné obdobia, ktoré sa začínajú 1. januára 2024 alebo neskôr.

Nové prijaté účtovné pravidlá EÚ, ktoré k 31. decembru 2024 ešte nenadobudli účinnosť

Nie sú prijaté žiadne nové účtovné pravidlá EÚ, ktoré k 31. decembru 2024 ešte nenadobudli účinnosť.

1.2. ÚČTOVNÉ ZÁSADY

Cieľom finančných výkazov je poskytovať informácie o finančnej situácii, výsledkoch a peňažných tokoch účtovnej jednotky, ktoré sú užitočné pre širokú škálu používateľov. V prípade EÚ, ktorá má charakter účtovnej jednotky verejného sektora, slúžia finančné výkazy predovšetkým na poskytovanie informácií, ktoré sú dôležité z hľadiska procesu rozhodovania, ako aj na preukázanie zodpovednosti tejto účtovnej jednotky, pokiaľ ide o zdroje, ktoré jej boli zverené. Tento dokument bol vypracovaný v zmysle uvedených cieľov.

Všeobecné princípy (resp. účtovné zásady), ktoré je pri zostavovaní finančných výkazov potrebné dodržiavať, stanovuje účtovné pravidlo EÚ č. 1 Finančné výkazy, pričom sú totožné s princípmi uvedenými v štandarde IPSAS 1: reálne vykazovanie, akruálny princíp, nepretržitosť činnosti, jednotné vykazovanie, významnosť, agregácia, zákaz vzájomného započítavania a porovnateľné údaje.

Kvalitatívnymi charakteristikami finančného výkazníctva sú relevantnosť, pravdivý obraz (spoľahlivosť), zrozumiteľnosť, včasnosť, porovnateľnosť a overiteľnosť.

1.3. KONSOLIDÁCIA

Rozsah konsolidácie

Konsolidované finančné výkazy EÚ zahŕňajú všetky významné kontrolované účtovné jednotky, spoločné dohody a pridružené podniky. Úplný zoznam účtovných jednotiek patriacich do rozsahu konsolidácie, ktorý už obsahuje 54 kontrolovaných účtovných jednotiek a jeden pridružený podnik (v porovnaní s rokom 2023 bezo zmeny) sa nachádza v poznámke **9**. Medzi kontrolované účtovné jednotky patria inštitúcie EÚ (vrátanie Komisie, ale nie Európska centrálna banka) a agentúry EÚ (okrem tých, ktoré pôsobia v oblasti spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky). Za kontrolovanú účtovnú jednotku sa považuje aj Európske spoločenstvo uhlia a ocele v likvidácii (ESUO v l.). Jediným pridruženým podnikom EÚ je Európsky investičný fond (EIF).

([22]) (Ú. v. EÚ L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

Účtovné jednotky, ktoré patria do rozsahu konsolidácie, ale pre konsolidované finančné výkazy EÚ nie sú ako celok významné, sa nemusia konsolidovať ani účtovať s použitím metódy vlastného imania, ak by to predstavovalo zbytočnú časovú alebo nákladovú záťaž pre EÚ. Tieto účtovné jednotky sa označujú ako „malé účtovné jednotky“ a uvádzajú sa samostatne v poznámke **9**. V roku 2024 bolo ako malé účtovné jednotky klasifikovaných 11 účtovných jednotiek (2023: 10 účtovných jednotiek).

Kontrolované účtovné jednotky

Na určenie rozsahu konsolidácie sa uplatňuje princíp kontroly. Kontrolované účtovné jednotky sú účtovné jednotky, v prípade ktorých môže EÚ využívať alebo má právo na rôzne úžitky vyplývajúce z jej účasti a zároveň je schopná vplývať na povahu a výšku týchto úžitkov prostredníctvom svojej právomoci nad účtovnou jednotkou. Táto právomoc musí byť v súčasnosti vykonávateľná a musí sa týkať príslušných činností účtovnej jednotky. Kontrolované účtovné jednotky sú plne zahrnuté do konsolidácie. Konsolidácia začína dňom získania kontroly nad danou účtovnou jednotkou a končí zánikom tejto kontroly.

K najbežnejším ukazovateľom kontroly v rámci EÚ patrí: zriadenie účtovnej jednotky prostredníctvom zakladajúcich zmlúv alebo sekundárnych právnych predpisov, financovanie účtovnej jednotky z rozpočtu EÚ, existencia hlasovacích práv v riadiacich orgánoch, audit zo strany Európskeho dvora audítorov a absolutórium udelené Európskym parlamentom. O tom, či na vykonanie kontroly postačuje splnenie jedného alebo všetkých uvedených kritérií, sa rozhodne na základe individuálneho posúdenia uskutočneného priamo na úrovni účtovnej jednotky.

Všetky významné transakcie a zostatky v rámci vzťahov medzi kontrolovanými účtovnými jednotkami EÚ boli eliminované, zatiaľ čo nerealizované zisky a straty z takýchto transakcií nie sú významné, a preto neboli eliminované.

Spoločné dohody

Spoločná dohoda je dohoda, ktorá podlieha spoločnej kontrole zo strany EÚ a jednej alebo viacerých strán. Spoločná kontrola je dohodnuté podieľanie sa na kontrole dohody formou záväznej dohody, ktorá sa vykonáva len v prípade, keď rozhodnutia o relevantných činnostiach vyžadujú jednomyseľný súhlas strán, ktoré sa na tejto spoločnej kontrole podieľajú. Spoločné dohody môžu byť buď spoločné podniky, alebo spoločné prevádzky. Spoločný podnik je spoločná dohoda, ktorá je štruktúrovaná prostredníctvom samostatného subjektu a v ktorej majú strany, ktoré majú nad dohodou spoločnú kontrolu, práva na čisté aktíva súvisiace s dohodou. Podiely v spoločných podnikoch sa účtujú s použitím metódy vlastného imania (pozri poznámku **1.5.4**). Spoločná prevádzka je spoločná dohoda, pri ktorej strany, ktoré majú nad dohodami spoločnú kontrolu, majú práva na aktíva a povinnosti spojené s pasívami súvisiacimi s dohodou. Podiely v spoločných prevádzkach sa účtujú tak, že sa vo finančných výkazoch EÚ vykazujú ich aktíva a pasíva, príjmy a výdavky, ako aj ich podiel na aktívach, pasívach, príjmoch a výdavkoch, ktoré sú spoločne držané alebo spoločne vznikli.

Pridružené podniky

Pridružené podniky sú subjekty, v ktorých má EÚ priamy alebo nepriamy podstatný vplyv, ale nie výlučnú alebo spoločnú kontrolu. Za podstatný vplyv sa považuje, keď EÚ priamo alebo nepriamo vlastní minimálne 20 % hlasovacích práv. Podiely v pridružených podnikoch sa účtujú s použitím metódy vlastného imania (pozri poznámku **1.5.4**).

Účtovné jednotky, ktoré nie sú súčasťou konsolidácie a ktorých finančné prostriedky spravuje Komisia

Finančné prostriedky spoločného systému zdravotného poistenia zamestnancov EÚ, Európskeho rozvojového fondu a účastníckeho záručného fondu spravuje Komisia v mene týchto účtovných jednotiek. Keďže však tieto účtovné jednotky EÚ nekontroluje, nie sú konsolidované v jej finančných výkazoch.

1.4. ZÁKLAD PRE ZOSTAVENIE

Finančné výkazy sa predkladajú raz ročne v súlade s článkom 249 nariadenia o rozpočtových pravidlách. Účtovný rok sa začína 1. januára a končí sa 31. decembra.

1.4.1. *Mena a základ pre konverziu*

Funkčná mena a mena vykazovania

Finančné výkazy sú vedené v miliónoch EUR, ak nie je uvedené inak, pričom euro je funkčnou menou EÚ.

Transakcie a zostatky

Transakcie v cudzej mene sa prepočítavajú na eurá na základe výmenných kurzov platných v deň uskutočnenia transakcie. Kurzové zisky a straty vyplývajúce zo zúčtovania transakcií v cudzej mene, ako aj z opätovného prepočtu peňažných aktív a záväzkov denominovaných v cudzej mene na základe výmenného kurzu platného ku koncu roka sa vykazujú vo výkaze finančných výsledkov.

Rozdielne metódy konverzie sa uplatňujú na nehnuteľnosti, stroje a zariadenia a nehmotné aktíva, ktoré si udržiavajú svoju hodnotu v eurách podľa kurzu platného v deň ich nákupu.

Zostatky peňažných aktív a záväzkov denominovaných v cudzej mene ku koncu roka sa prepočítajú na eurá na základe výmenného kurzu Európskej centrálnej banky (ECB) platného k 31. decembru:

EURO – výmenné kurzy

Mena	31.12.2024	31.12.2023	Mena	31.12.2024	31.12.2023
BGN	**1,9558**	*1,9558*	**RON**	**4,9743**	*4,9756*
CZK	**25,1850**	*24,7240*	**SEK**	**11,459**	*11,096*
DKK	**7,4578**	*7,4529*	**CHF**	**0,9412**	*0,9260*
GBP	**0,8292**	*0,8691*	**JPY**	**163,06**	*156,3300*
HUF	**411,3500**	*382,8*	**USD**	**1,0389**	*1,105*
PLN	**4,275**	*4,3395*			

1.4.2. *Využívanie odhadov*

V súlade so štandardmi IPSAS a so všeobecne uznávanými účtovnými zásadami sa vo finančných výkazoch nevyhnutne uvádzajú sumy založené na odhadoch a predpokladoch vypracovaných vedením, ktoré vychádzajú z najspoľahlivejších dostupných informácií. K podstatným odhadom okrem iného patria: výška záväzkov súvisiacich so zamestnaneckými požitkami, finančné riziko týkajúce sa pohľadávok a sumy uvedené v poznámkach týkajúcich sa finančných nástrojov, opravná položka zníženia hodnoty finančných aktív vykazovaných v amortizovanej hodnote a záväzkov zo zmluvy o finančnej záruke, časovo rozlíšené príjmy a výdavky, rezervy, stupeň zníženia hodnoty nehmotných aktív a nehnuteľností, strojov a zariadení, čistá realizovateľná hodnota zásob, podmienené aktíva a záväzky. Skutočné výsledky sa môžu od týchto odhadov líšiť. Zmeny v odhadoch sa zohľadňujú v období, v ktorom sú zistené, ak sa zmena týka iba daného obdobia, alebo v danom období a v budúcich obdobiach, ak sa zmena týka oboch.

1.5. **SÚVAHA**

1.5.1. *Nehmotné aktíva*

Nehmotný majetok je identifikovateľný nepeňažný majetok bez fyzickej podstaty. Majetok je identifikovateľný, ak je buď oddeliteľný (t. j. je možné ho oddeliť od účtovnej jednotky alebo rozdeliť, napr. formou predaja, prevodu, udelenia licencie, prenájmu alebo výmeny, buď samostatne alebo spolu so súvisiacou zmluvou, identifikovateľným majetkom alebo záväzkom, bez ohľadu na to, či to účtovná jednotka zamýšľa urobiť), alebo vyplynie zo záväzných dohôd (vrátane práv zo zmlúv alebo iných vymáhateľných práv), bez ohľadu na to, či sú tieto práva prevoditeľné alebo oddeliteľné od účtovnej jednotky alebo od iných práv a záväzkov.

Nadobudnutý nehmotný majetok sa vykazuje v historickej cene zníženej o oprávky a straty zo zníženia hodnoty. Nehmotné aktíva vytvorené vlastnou činnosťou sa kapitalizujú po splnení príslušných účtovných pravidiel EÚ a výdavky súvisia výhradne s fázou vývoja aktíva. Kapitalizovateľné náklady zahŕňajú všetky náklady, ktoré sa dajú priamo priradiť a sú nevyhnutné na vytvorenie, výrobu a prípravu aktíva na prevádzkyschopnosť v súlade so zámermi vedenia. Náklady spojené s výskumnou činnosťou, nekapitalizovateľné náklady na vývoj a náklady na údržbu sa vykazujú ako vzniknuté výdavky.

Nehmotný majetok sa odpisuje na lineárnom základe počas celej predpokladanej životnosti (3 až 11 rokov). Predpokladaná životnosť nehmotných aktív závisí od ich osobitnej ekonomickej životnosti alebo od právnej životnosti stanovenej dohodou.

1.5.2. *Nehnuteľnosti, stroje a zariadenia*

Všetky nehnuteľnosti, stroje a zariadenia sa vykazujú v historickej cene zníženej o oprávky a straty zo zníženia hodnoty. Cena zahŕňa výdavky, ktoré priamo súvisia s obstaraním, výstavbou alebo prevodom daného aktíva.

Následné náklady sú zahrnuté do účtovnej hodnoty aktíva, prípadne sú vykázané ako samostatné aktívum, ak je pravdepodobné, že EÚ budú v súvislosti s uvedenou položkou plynúť budúce ekonomické úžitky alebo potenciálny prínos a že výdavky možno spoľahlivo stanoviť. Náklady na opravy a údržbu sa účtujú do výkazu finančných výsledkov počas rozpočtového obdobia, v ktorom vznikli.

Pozemky sa neodpisujú, pretože sa považujú za položky s nekonečnou životnosťou. Nedokončené aktíva sa neodpisujú, pretože ešte nie sú určené na používanie. Odpisy iných aktív sa vypočítajú na základe lineárnej metódy tak, že od ich obstarávacej ceny sa počas predpokladanej životnosti odpočíta ich zostatková hodnota, a to takýmto spôsobom:

Druh aktíva	Sadzba lineárneho odpisu
Budovy	*4 % až 10 %*
Vesmírne prostriedky	*8 % až 25 %*
Stroje a zariadenia	*10 % až 25 %*
Nábytok a dopravné prostriedky	*10 % až 25 %*
Počítačový hardvér	*25 % až 33 %*
Iné	*10 % až 33 %*

Zisky a straty z likvidácie sa určujú porovnaním výnosov znížených o náklady na predaj s účtovnou hodnotou likvidovaného aktíva a sú zahrnuté do výkazu finančných výsledkov.

Prenájom

Lízing je zmluva, prostredníctvom ktorej prenajímateľ prevádza na nájomcu právo používať majetok na dohodnuté časové obdobie výmenou za platbu alebo sériu platieb. Lízingy sa členia na finančné lízingy a operatívne lízingy.

Finančné lízingy sú tie, v ktorých sú všetky riziká a všetky výhody plynúce z vlastníctva prenesené na nájomcu. Pri vzniku finančného lízingu sa na strane nájomcu majetok nadobudnutý formou finančného lízingu vykazuje ako aktíva a príslušné záväzky vyplývajúce z lízingu ako pasíva od začiatku obdobia prenájmu. Tieto aktíva a pasíva sa vykazujú ako sumy rovnajúce sa reálnej hodnote prenajatého majetku alebo, ak je nižšia, súčasnej hodnote minimálnych lízingových platieb určených vždy pri vzniku lízingu. Počas obdobia trvania lízingu sa majetok držaný na základe finančného lízingu odpisuje po dobu jeho životnosti alebo po dobu trvania lízingu, podľa toho, ktoré obdobie je kratšie. Minimálne lízingové platby sú rozdelené na finančné náklady (úroková zložka) a zníženie nesplateného záväzku (kapitálová zložka). Finančné náklady sa priraďujú ku každému obdobiu počas doby trvania lízingu tak, aby sa dosiahlo konštantné periodické úročenie zostatkovej hodnoty záväzku, ktorý sa vedie príslušným spôsobom ako krátkodobý/dlhodobý. Premenlivé nájomné sa účtuje ako náklad v obdobiach, v ktorých vznikne.

Operatívny lízing je iný ako finančný lízing, t. j. ide o lízing, v ktorom v podstate všetky riziká a všetky výhody plynúce z vlastníctva majetku zostávajú na strane prenajímateľa. Pri vzniku operatívneho lízingu sa na strane nájomcu platby z operatívneho lízingu vykazujú lineárne ako výdavky vo výkaze finančných výsledkov počas trvania lízingu, pričom sa ani majetok, ktorý je predmetom lízingu, ani záväzok z lízingu nevedú v súvahe.

1.5.3. *Zníženie hodnoty nefinančných aktív*

Zníženie hodnoty predstavuje stratu budúcich ekonomických úžitkov alebo potenciálneho prínosu majetku nad rámec systematického vykazovania straty budúcich ekonomických úžitkov alebo možných služieb majetku formou amortizácie alebo odpisov (podľa vhodnosti). Aktíva s neobmedzenou životnosťou nepodliehajú amortizácii/odpisovaniu, avšak každoročne sa posudzujú z hľadiska zníženia hodnoty. Aktíva, ktoré amortizácii/odpisovaniu podliehajú, sa posudzujú z hľadiska zníženia hodnoty v prípade, že v deň vykazovania existuje náznak zníženia hodnoty aktíva. Strata zo zníženia hodnoty sa vykazuje vo výške, o ktorú účtovná hodnota aktív prevyšuje ich spätne získateľnú hodnotu. Spätne získateľná hodnota je buď reálna hodnota aktíva znížená o náklady na predaj alebo úžitková hodnota podľa toho, ktorá hodnota je vyššia.

Zostatkové hodnoty a životnosť nehmotných aktív a nehnuteľností, strojov a zariadení sa revidujú, resp. upravujú aspoň raz ročne. Ak dôvody zníženia hodnoty uznané v predchádzajúcich rokoch pominuli, straty zo zníženia hodnoty sa zodpovedajúcim spôsobom odúčtujú.

1.5.4. *Investície účtované s použitím metódy vlastného imania*

Podiely v pridružených a spoločných podnikoch

Investície účtované s použitím metódy vlastného imania sa prvotne vykazujú ako náklady a následne sa prvotná účtovná hodnota zvýši alebo zníži v záujme vykázania ďalších vkladov, podielu EÚ na prebytku alebo deficite subjektu, do ktorého sa investovalo, akéhokoľvek zníženia hodnoty a dividend. Súčet počiatočných nákladov a všetkých zmien predstavuje účtovnú hodnotu investície vykázanú vo finančných výkazoch k dátumu zostavenia súvahy. Podiel EÚ na prebytku alebo deficite subjektu, do ktorého sa investovalo, sa vykazuje vo výkaze finančných výsledkov, a jej podiel na pohyboch imania subjektu, do ktorého sa investovalo, sa vykazuje v rezervách v rámci čistých aktív. Rozdelenie zisku z investície formou dividend znižuje účtovnú hodnotu aktív.

Ak sa podiel EÚ na deficitoch investície účtovanej s použitím metódy vlastného imania rovná jej podielu na investícii alebo ak ho prekročí, EÚ prestane vykazovať svoj podiel na ďalších stratách („nevykázané straty“). Po znížení podielu EÚ na nulu sú ďalšie straty zabezpečené a záväzok sa vykazuje iba v takom rozsahu, v akom EÚ vznikol právny alebo nepriamy záväzok, alebo boli vykonané platby v mene účtovnej jednotky.

V prípade náznakov zníženia hodnoty je potrebné odpísanie na nižšiu znovuzískateľnú hodnotu. Znovuzískateľná hodnota sa určuje podľa postupu uvedeného v poznámke **1.5.3**. Ak dôvody zníženia hodnoty neskôr pominú, strata zo zníženia hodnoty sa opätovne zaúčtuje v tej účtovnej hodnote, ktorá by bola stanovená, ak by sa žiadna strata zo zníženia hodnoty nevykázala.

V prípadoch, keď EÚ drží minimálne 20 % investičného kapitálového fondu, nepokúša sa uplatňovať podstatný vplyv. K takýmto fondom sa preto pristupuje ako k finančným nástrojom, ktoré sú kategorizované ako finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit.

Pridružené a spoločné podniky považované za malé účtovné jednotky (pozri poznámku **1.3**) sa neúčtujú použitím metódy vlastného imania. Príspevky EÚ do týchto účtovných jednotiek sa účtujú ako výdavky daného obdobia.

1.5.5. *Finančné aktíva*

Klasifikácia pri prvotnom vykázaní

Klasifikácia sa odvíja od dvoch kritérií:

— Model riadenia finančných aktív. Vyžaduje si posúdenie toho, ako EÚ riadi finančné aktíva s cieľom vytvárať peňažné toky a dosahovať ciele a ako hodnotí výkonnosť finančných aktív.

— Vlastnosti dohodnutých peňažných tokov aktív. Vyžaduje si posúdenie toho, či sú dohodnutými peňažnými tokmi iba platby istiny a úrokov zo zostatkovej hodnoty istiny. Úrok je odplatou za časovú hodnotu peňazí, kreditné riziko a ďalšie základné riziká a náklady na poskytovanie úverov.

Po posúdení na základe týchto kritérií možno finančné aktíva klasifikovať do troch kategórií: „finančné aktíva vykazované v amortizovanej hodnote“, „finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez čisté aktíva/vlastné imanie“ alebo „finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit“.

Finančné aktíva s dohodnutými peňažnými tokmi, ktoré predstavujú len istinu a úroky, sa klasifikujú v závislosti od modelu riadenia účtovnej jednotky. Ak je cieľom modelu riadenia držať finančné aktíva na účely inkasovania dohodnutých peňažných tokov, finančné aktíva sa klasifikujú v amortizovanej hodnote. Ak je cieľom modelu riadenia držať finančné aktíva na účely inkasovania dohodnutých peňažných tokov aj predaja finančných aktív, klasifikujú sa v reálnej hodnote cez čisté aktíva/vlastné imanie. Ak sa model riadenia líši od uvedených dvoch modelov (napr. finančné aktíva sa držia na účely obchodovania alebo sa držia v portfóliu, ktoré sa riadi a vyhodnocuje na základe reálnej hodnoty), finančné aktíva sa klasifikujú v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit.

Finančné aktíva s dohodnutými peňažnými tokmi, ktoré nepredstavujú len istinu a úroky, ale zavádzajú aj expozíciu voči rizikám a volatilitu inú, ako sa uvádza v základnej dohode o poskytovaní pôžičiek (napr. zmeny v cenách vlastného imania), sa klasifikujú v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit bez ohľadu na model riadenia.

Pri prvotnom vykázaní EÚ klasifikuje finančné aktíva takto:

(a) *Finančné aktíva vykazované v amortizovanej hodnote*

Do tejto kategórie EÚ zaraďuje:

— peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty,

— úvery (vrátane termínovaných vkladov s pôvodnou splatnosťou nad tri mesiace),

— pohľadávky z výmenných transakcií okrem pohľadávkovej časti zmlúv o finančných zárukách, ktorá sa klasifikuje ako finančné aktívum vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit.

Tieto nederivátové finančné aktíva spĺňajú dve podmienky: Cieľom modelu riadenia EÚ je držať ich na účely inkasovania dohodnutých peňažných tokov. Ďalej sa v určených dňoch uskutočňujú dohodnuté peňažné toky, ktoré predstavujú iba istinu a úroky zo zostatkovej hodnoty istiny.

Finančné aktíva vykazované v amortizovanej hodnote sú súčasťou krátkodobého majetku okrem tých, ktoré majú splatnosť dlhšiu ako 12 mesiacov od dátumu vykázania.

(b) *Finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez čisté aktíva/vlastné imanie*

Tieto nederivátové finančné aktíva majú dohodnuté peňažné toky, ktoré predstavujú iba istinu a úroky zo zostatkovej hodnoty istiny. Okrem toho je cieľom modelu riadenia držať finančné aktíva na účely inkasovania dohodnutých peňažných tokov aj predaja finančných aktív.

Aktíva v tejto kategórii sa klasifikujú ako krátkodobý majetok, ak sa s ich realizáciou počíta v priebehu 12 mesiacov od dátumu vykázania.

EÚ ku koncu tohto vykazovaného obdobia takéto aktíva nevlastní.

(c) *Finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit*

EÚ klasifikuje tieto finančné aktíva ako finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit, pretože dohodnuté peňažné toky nepredstavujú iba istinu a úroky z istiny:

— deriváty,

— kapitálové investície a investície do fondov peňažného trhu či fondov združených portfólií,

— ďalšie investície kapitálového typu (napr. operácie s rizikovým kapitálom).

Okrem toho EÚ klasifikuje dlhové cenné papiere, ktoré drží, ako finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit, pretože portfóliá dlhových cenných papierov sa spravujú a hodnotia na základe reálnej hodnoty portfólia (napr. spoločný rezervný fond podľa článku 215 nariadenia o rozpočtových pravidlách).

Aktíva v tejto kategórii sa klasifikujú ako krátkodobý majetok, ak sa s ich realizáciou počíta v priebehu 12 mesiacov od dátumu vykázania.

Prvotné vykazovanie a oceňovanie

Nákup finančných aktív vykazovaných v reálnej hodnote cez čisté aktíva/vlastné imanie a v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit sa vykazuje k ich obchodnému dňu, teda ku dňu, ku ktorému sa EÚ zaviaže aktíva kúpiť. Peňažné ekvivalenty a úvery sa vykazujú vtedy, keď sa peňažné prostriedky vložia do finančnej inštitúcie alebo poskytnú dlžníkom.

Finančné aktíva sa prvotne ocenia v reálnej hodnote. V prípade všetkých finančných aktív, ktoré nie sú vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit, sú transakčné náklady pripočítané k reálnej hodnote pri prvotnom vykazovaní. V prípade finančných aktív vykazovaných v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit sa transakčné náklady vykazujú ako výdavky vo výkaze finančných výsledkov.

Reálna hodnota finančného aktíva pri prvotnom vykázaní je zvyčajne transakčná cena, ak sa transakcia neocenila nezávislou trhovou cenou, t. j. za nulovú alebo nominálnu protihodnotu na účely verejnej politiky. V tomto prípade tvorí rozdiel medzi reálnou hodnotou finančného nástroja a transakčnou cenou nevýmenný prvok, ktorý sa vo výkaze finančných výsledkov vykazuje ako výdavok. V tomto prípade sa reálna hodnota finančného aktíva odvodzuje z bežných trhových operácií týkajúcich sa priamo rovnocenného nástroja. Ak pre daný nástroj neexistuje aktívny trh, reálna hodnota sa odvodzuje z techniky oceňovania, pri ktorej sa používajú dostupné zistiteľné trhové údaje.

Pri dlhodobom bezúročnom úvere alebo úvere úročenom pod hranicou trhových podmienok sa jeho reálna hodnota môže odhadnúť ako súčasná hodnota všetkých budúcich peňažných príjmov diskontovaných na základe úrokovej sadzby prevažujúcej na trhu pre podobný nástroj s obdobným úverovým ratingom.

Úvery poskytnuté z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a úvery na finančnú pomoc sa prvotne ocenia v nominálnej hodnote, pričom transakčná cena sa považuje za reálnu hodnotu úveru. Dôvodom sú tieto skutočnosti:

— „Trhové prostredie“ poskytovania úverov EÚ je veľmi špecifické a odlišuje sa od kapitálového trhu, na ktorom sa emitujú podnikové alebo štátne dlhové cenné papiere. Keďže poskytovatelia úverov na týchto trhoch majú príležitosť vybrať si alternatívne spôsoby investovania, táto príležitosť sa vyjadruje v trhových cenách. Takáto príležitosť alternatívne investovať však neexistuje v prípade EÚ, ktorá nemôže investovať na kapitálových trhoch; finančné prostriedky si vypožičiava iba na účely poskytovania úverov. To znamená, že EÚ nemá alternatívnu úverovú alebo investičnú možnosť pre vypožičané sumy. Neexistujú teda alternatívne náklady a ani základ pre porovnanie s trhovými sadzbami. Úverové operácie EÚ v podstate samy predstavujú trh. Keďže sa neuplatňuje zásada alternatívnych nákladov, trhová cena neodráža skutočnú podstatu úverových transakcií EÚ. Preto nie je vhodné vymedzovať reálnu hodnotu úverových transakcií EÚ vo vzťahu k podnikovým alebo štátnym dlhopisom.

— Keďže okrem toho neexistuje aktívny trh alebo porovnateľné transakcie, mala by sa účtovať tá úroková sadzba, ktorú EÚ použije na reálne ohodnotenie svojich úverových operácií.

Následné oceňovanie

Finančné aktíva vykázané v amortizovanej hodnote sa následne ocenia v amortizovanej hodnote pomocou metódy efektívnej úrokovej miery.

Finančné aktíva vykázané v reálnej hodnote cez čisté aktíva/vlastné imanie sa následne ocenia v reálnej hodnote. Zisky a straty zo zmien v reálnej hodnote sa vykazujú v oceňovacom rozdiele vyplývajúcom z oceňovania reálnou cenou, s výnimkou rozdielov z prepočtu cudzích mien pri peňažných aktívach, ktoré sa vykazujú vo výkaze finančných výsledkov.

Finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit sa následne oceňujú v reálnej hodnote. Zisky a straty zo zmien v reálnej hodnote (vrátane tých, ktoré vyplývajú z prepočtu cudzích mien a akýchkoľvek získaných úrokov) sú zahrnuté do výkazu finančných výsledkov v období, v ktorom vznikli.

Reálna hodnota pri nasledujúcom oceňovaní

Reálne hodnoty investícií kótovaných na aktívnych trhoch sú založené na aktuálnych ponukových cenách. V prípade, že trh pre finančné aktíva nie je aktívny (a v prípade nekótovaných cenných papierov a OTC derivátov), EÚ stanoví reálnu hodnotu prostredníctvom techník oceňovania. Tieto techniky zahŕňajú využitie nedávnych transakcií na princípe nezávislého vzťahu, odkaz na iné – v zásade rovnaké nástroje, analýzu diskontovaných peňažných tokov, modely oceňovania opcií a iné techniky oceňovania bežne používané účastníkmi trhu.

Investície do fondov rizikového kapitálu, ktoré nemajú na aktívnom trhu kótovanú trhovú cenu, sa oceňujú na základe zodpovedajúcej čistej hodnoty aktív, ktorá sa považuje za ekvivalent ich reálnej hodnoty.

Zníženie hodnoty finančných aktív

EÚ oceňuje a vykazuje stratu zo zníženia hodnoty pre očakávané úverové straty finančných aktív, ktoré sú ocenené v amortizovanej hodnote a v reálnej hodnote cez čisté aktíva/vlastné imanie.

V prípade aktív v amortizovanej hodnote sa účtovná hodnota aktív zníži o sumu straty zo zníženia hodnoty, ktorá sa vykáže vo výkaze finančných výsledkov. V prípade aktív vykazovaných v reálnej hodnote cez čisté aktíva/vlastné imanie sa opravná položka na stratu vykáže v čistých aktívach/vlastnom imaní a neznižuje sa o ňu účtovná hodnota finančného aktíva v súvahe. Ak sa v nasledujúcom období výška straty zo zníženia hodnoty zníži, predtým vykázaná strata zo zníženia hodnoty sa odúčtuje prostredníctvom výkazu finančných výsledkov.

Očakávané úverové straty predstavujú súčasnú hodnotu rozdielu medzi dohodnutými peňažnými tokmi a peňažnými tokmi, ktorých prijatie EÚ očakáva. Očakávané úverové straty zahŕňajú primerané a preukázateľné informácie, ktoré sú k dispozícii k dátumu vykázania bez toho, aby bolo potrebné vynaložiť neprimerané náklady alebo úsilie.

Politiky určovania stupňov

Očakávané úverové straty sa oceňujú pomocou trojfázového modelu, v ktorom sa prihliada na pravdepodobnosťou vážené prípady zlyhania počas životnosti finančného aktíva a vývoj kreditného rizika od vzniku finančného aktíva. V prípade úverov sa za vznik považuje dátum neodvolateľného úverového prísľubu.

Prideľovanie do fáz závisí najmä od úverového ratingu protistrany. Model fáz závisí od relatívneho posúdenia kreditného rizika, čo znamená, že EÚ môže mať uzavreté rôzne úvery s jednou protistranou s rôznymi fázami v závislosti od kreditného rizika protistrany pri vzniku úveru. EÚ vzhľadom na svoje jedinečné inštitucionálne postavenie požičiava peňažné prostriedky svojim členským štátom alebo štátom v ťažkostiach. Preto EÚ uplatňuje aj kvalitatívne posudzovanie kreditného rizika na základe monitorovania hospodárskej situácie dlžníkov v ťažkostiach.

Fáza 1 – žiadne výrazné zvýšenie kreditného rizika

Úvery poskytované protistranám s úverovým ratingom na investičnom stupni [t. j. od AAA (Aaa) do BBB– (Baa3) na ratingovej stupnici S&P/Fitch (Moody's) alebo s rovnocenným externým alebo interným ratingom] k dátumu vykázania sa považujú za úvery s nízkym kreditným rizikom, a preto sa nachádzajú vo fáze 1, čo neplatí pre prípad, ak sa s ich splatením mešká viac ako 30 dní (pozri fáza 2). Okrem toho sa všetky úvery, v prípade ktorých nedošlo k výraznému zvýšeniu kreditného rizika, ako sa vymedzuje ďalej, klasifikujú vo fáze 1. V prípade úverov vo fáze 1 sa opravná položka zníženia hodnoty oceňuje na úrovni 12-mesačných očakávaných úverových strát.

Fáza 2 – výrazné zvýšenie kreditného rizika (SICR)

S cieľom určiť, či došlo k výraznému zvýšeniu kreditného rizika od vzniku úveru, a teda, či sa uskutoční prevod na fázu 2, EÚ uplatňuje kombináciu kvantitatívnych a kvalitatívnych posúdení:

— všetky úvery, v prípade ktorých sú zmluvné platby po splatnosti od 31 do 90 dní, sa prevedú na fázu 2,

— v prípade protistrán s úverovým ratingom od AAA (Aaa) do BB– (Ba3) k dátumu prvotného vykázania: ak nejde o prípad nízkeho rizika (vo fáze 1), zhoršenie sa považuje za závažné, ak sa rozdiel medzi ratingom pri vzniku úveru a k dátumu vykázania rovná trom alebo viacerým stupňom,

— v prípade protistrán s úverovým ratingom B+ (B1) alebo B (B2) k dátum prvotného vykázania: zhoršenie sa považuje za závažné, ak sa rozdiel medzi počiatočným ratingom a súčasným ratingom rovná dvom alebo viacerým stupňom,

— v prípade protistrán s úverovým ratingom B– (B3) alebo nižším (v rozsahu CCC/Caa – C) k dátum prvotného vykázania: zhoršenie sa považuje za závažné, ak sa rozdiel medzi počiatočným ratingom a súčasným ratingom k dátumu vykázania rovná jednému alebo viacerým stupňom, a

— úvery, ktoré vznikli pred prechodom na revidované účtovné pravidlo EÚ č. 11 (t. j. k 1. januáru 2021), za ktoré nie sú k dátumu prvotného vykázania bez toho, aby bolo potrebné vynaložiť neprimerané náklady alebo úsilie, k dispozícii žiadne informácie o kreditnom riziku, sa klasifikujú vo fáze 2.

V prípade úverov vo fáze 2 sa opravná položka zníženia hodnoty oceňuje na úrovni očakávaných úverových strát počas životnosti.

Fáza 3 – úverovo znehodnotené úvery

Úvery sa klasifikujú vo fáze 3, keď sú 90 dní po splatnosti alebo keď sa vyskytne jedna či viacero udalostí po vzniku úveru, ktoré poškodzujú odhadované budúce peňažné toky daného finančného aktíva. Úver sa klasifikuje vo fáze 3 napríklad vtedy, ak:

— začína byť pravdepodobné, že dlžník vyhlási konkurz alebo inú formu finančnej reorganizácie,

— má dlžník úverový rating D, ktorý vydala externá ratingová agentúra, a

— dlžník mešká so splnením akejkoľvek finančnej povinnosti voči EÚ, alebo v prípade úverov na finančnú pomoc, ak dlžník mešká so splnením povinnosti voči akejkoľvek inej medzinárodnej organizácii financujúcej program.

V prípade úverov vo fáze 3 sa opravná položka zníženia hodnoty oceňuje na úrovni očakávaných úverových strát počas životnosti.

Kúpené alebo vzniknuté úverovo znehodnotené aktíva (POCI)

EÚ má takisto úvery POCI. Ide o nesplatené úvery, pri ktorých EÚ vyplatila výzvu na uplatnenie záruky implementujúcemu partnerovi. V prípade týchto úverov všetky práva prešli na EÚ. EÚ ich vykazuje vo svojej súvahe v reálnej hodnote pri prvotnom zaúčtovaní. EÚ ich klasifikuje ako úvery POCI a počíta opravnú položku zníženia hodnoty na základe očakávanej úverovej straty počas celej životnosti. Na základe príslušných dohôd medzi EÚ a implementujúcimi partnermi sa konania týkajúce sa vymáhania vykonávajú v mene EÚ s cieľom vymáhať akékoľvek splatné sumy.

(a) *Úvery štátom*

EÚ pri svojom posudzovaní vychádza zo zníženia hodnoty úverov v súvislosti s povahou financovania EÚ a jej jedinečným inštitucionálnym postavením.

V prípade zníženia hodnoty úverov poskytnutých nečlenským štátom EÚ vypočíta očakávané úverové straty pomocou externých údajov o úverovej kvalite, ale s prihliadnutím na svoje postavenie prednostného veriteľa, ktorým sa znižuje kreditné riziko. V prípade výpočtu súčasnej hodnoty je diskontná sadzba pôvodnou efektívnou úrokovou mierou úveru. Ak má úver pohyblivú úrokovú mieru, diskontnou sadzbou je súčasná efektívna úroková miera stanovená v zmluve.

V prípade úverov poskytnutých členským štátom EÚ nikdy nevznikli žiadne straty zo zníženia hodnoty, ani nedošlo k nesplácaniu. Pri týchto úveroch EÚ okrem postavenia prednostného veriteľa prihliada na vzťahy so svojimi členskými štátmi. Týmito dvoma prvkami sa v zásade zaručuje úplné vymoženie úverov poskytnutých členským štátom k dátumu ich splatnosti. Preto EÚ považuje očakávané úverové straty z úverov poskytnutých členským štátom za zanedbateľné a štatistický prístup k výpočtu očakávaných úverových strát v ich prípade za neprimeraný. Z tohto dôvodu sa vo výkaze finančných výsledkov nevykazujú žiadne očakávané úverové straty v prípade úverov poskytovaných členským štátom.

(b) *Pohľadávky*

EÚ vykazuje straty zo zníženia hodnoty vo výške očakávaných úverových strát počas celej životnosti pomocou praktických pomôcok (napr. matice rezerv).

(c) *Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty*

EÚ má uložené peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty na bežných bankových účtoch a termínovaných vkladoch na maximálne tri mesiace. Peňažné prostriedky sú uložené najmä v bankách s veľmi vysokými úverovými ratingmi (pozri poznámku **6.6**), takže majú veľmi nízku pravdepodobnosť zlyhania. Vzhľadom na krátke trvanie a nízku pravdepodobnosť zlyhania sú očakávané úverové straty z peňažných prostriedkov a peňažných ekvivalentov zanedbateľné. V dôsledku toho sa v prípade peňažných ekvivalentov nevykazuje žiadna opravná položka zníženia hodnoty.

Ukončenie vykazovania

Finančné nástroje sa odúčtujú, keď zaniknú práva na príjem peňažných tokov z investícií alebo keď EÚ prenesie v podstate všetky riziká a výhody plynúce z vlastníctva na inú stranu. Predaj finančných aktív vykazovaných v reálnej hodnote cez čisté aktíva/vlastné imanie a cez prebytok alebo deficit sa vykazuje k ich obchodnému dňu.

1.5.6. *Zásoby*

Zásoby sa vykazujú buď v obstarávacej cene, alebo v čistej realizovateľnej hodnote, podľa toho, ktorá je nižšia. Obstarávacia cena sa stanoví metódou FIFO (prvý do skladu, prvý zo skladu). Obstarávacia cena hotových výrobkov a nedokončenej výroby zahŕňa náklady na suroviny, priame mzdové náklady a ostatné priame náklady a príslušnú réžiu (pri bežnej prevádzkovej kapacite). Čistá realizovateľná hodnota predstavuje odhad predajnej ceny za bežných obchodných podmienok, zníženej o náklady na realizáciu a predaj. Ak sa zásoby držia na distribúciu bezplatne alebo za nominálny poplatok, oceňujú sa na základe obstarávacej ceny alebo bežnej reprodukčnej ceny, podľa toho, ktorá je nižšia. Bežná reprodukčná cena zodpovedá nákladom, ktoré by EÚ musela znášať pri nadobudnutí aktív k dátumu vykazovania.

1.5.7. *Predbežné financovanie*

Predbežné financovanie je platba, ktorej účelom je poskytnúť prijímateľovi preddavok v hotovosti, t. j. počiatočnú hotovosť. V súlade so zásadou správneho finančného riadenia môže byť rozdelené na niekoľko platieb počas obdobia stanoveného v príslušnej zmluve, rozhodnutí, dohode alebo základnom akte. Počiatočná hotovosť alebo preddavok sa počas obdobia stanoveného v dohode buď použijú na účely, na ktoré boli poskytnuté, alebo sa vrátia. V prípade, že prijímateľovi nevznikli oprávnené výdavky, je povinný toto predbežné financovanie vrátiť EÚ. Keďže EÚ si ponecháva kontrolu nad predbežným financovaním a má nárok na vrátenie neoprávnenej časti, táto suma sa vedie ako aktívum.

Predbežné financovanie sa prvotne vykazuje v súvahe pri prevode peňažných prostriedkov príjemcovi. Oceňuje sa množstvom poskytnutej protihodnoty. V nasledujúcich obdobiach sa predbežné financovanie oceňuje vo výške prvotne vykázanej v súvahe zníženej o oprávnené výdavky (v prípade potreby vrátane odhadovanej sumy), ktoré vznikli v priebehu daného obdobia.

Úrok z predbežného financovania sa vykazuje v čase jeho vzniku v súlade s príslušnou dohodou. Odhad vzniknutých výnosov z úrokov, ktorý je založený na najspoľahlivejších údajoch, sa vykonáva ku koncu roka a zahŕňa sa do súvahy.

Iné preddavky vyplatené členským štátom, ktoré vyplývajú z úhrady nákladov zo strany EÚ, ktoré členské štáty vyplatili vo forme preddavkov svojim prijímateľom (vrátane „finančných nástrojov vykonávaných v rámci zdieľaného riadenia“), sa vykazujú ako aktíva a uvádzajú sa v rámci okruhu „Predbežné financovanie“. Iné preddavky vyplatené členským štátom sa následne vykazujú vo výške prvotne vykázanej v súvahe zníženej o najlepší odhad oprávnených výdavkov vynaložených konečnými prijímateľmi, vypočítaných na základe primeraných a preukázateľných predpokladov.

Príspevky do trustových fondov EÚ (zriadených podľa článku 238 nariadenia o rozpočtových pravidlách) nekonsolidovaných v Európskej komisii alebo do iných nekonsolidovaných účtovných jednotiek sú klasifikované ako sumy predbežného financovania, pretože ich cieľom je poskytnúť finančné prostriedky trustovému fondu, aby sa z neho mohli financovať konkrétne opatrenia vyplývajúce z cieľov trustového fondu. Príspevky EÚ do trustových fondov sa vykazujú v prvotnej výške sumy príspevku EÚ zníženej o oprávnené náklady v prípade potreby vrátane odhadovaných súm, ktoré vznikli trustovému fondu v priebehu vykazovaného obdobia a ktoré boli pridelené k príspevku EÚ v súlade s príslušnou dohodou.

1.5.8. *Pohľadávky z výmenných transakcií a vymáhateľné sumy z nevýmenných transakcií*

Účtovné pravidlá EÚ vyžadujú oddelené vedenie výmenných a nevýmenných transakcií. Na účely rozlišovania medzi týmito kategóriami je pojem „pohľadávky“ vyhradený pre výmenné transakcie, zatiaľ čo pre „nevýmenné transakcie“, t. j. keď EÚ získa hodnotu od inej účtovnej jednotky bez toho, aby výmenou priamo poskytla približne rovnakú hodnotu, sa používa pojem „vymáhateľné sumy“ (napríklad sumy vymáhateľné od členských štátov súvisiace s vlastnými zdrojmi).

Pohľadávky z výmenných transakcií sú finančnými aktívami ocenenými v amortizovanej hodnote, okrem niektorých hodnôt pohľadávkovej časti zmlúv o finančných zárukách, ktoré sa klasifikujú ako finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit (pozri poznámku **1.5.5**).

Vymáhateľné sumy z nevýmenných transakcií sa účtujú v reálnej hodnote ku dňu nadobudnutia zníženej o opravnú položku na zohľadnenie zníženia hodnoty. Opravná položka na zohľadnenie zníženia hodnoty vymáhateľných súm z nevýmenných transakcií vzniká vtedy, ak existujú objektívne dôkazy, že EÚ nebude schopná vymôcť všetky splatné sumy v súlade s pôvodnými podmienkami týkajúcimi sa vymáhateľných súm z nevýmenných transakcií. Výška opravnej položky predstavuje rozdiel medzi účtovnou hodnotou aktíva a jeho znovuzískateľnou hodnotou. Výška opravnej položky sa vykazuje vo výkaze finančných výsledkov. Na základe minulých skúseností sa vykazuje aj všeobecná opravná položka pre nevybavené príkazy na vymáhanie, na ktoré sa ešte nevzťahuje osobitná opravná položka. Pozri poznámku **1.5.14**, ktorá sa týka časovo rozlíšených príjmov vykazovaných ku koncu roka. Sumy vykázané a zaznamenané ako vymáhateľné sumy z nevýmenných transakcií nie sú finančnými nástrojmi, pretože nevyplývajú zo zmluvy, ktorá by mohla viesť k finančnému záväzku alebo ku kapitálovému nástroju. V náležitých prípadoch sú však v poznámkach k finančným výkazom vymáhateľné sumy z nevýmenných transakcií zaznamenané spoločne s pohľadávkami z výmenných transakcií.

1.5.9. *Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty*

Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty sú finančné aktíva vykazované v amortizovanej hodnote a zahŕňajú peňažnú hotovosť, bankové vklady splatné na požiadanie alebo v skrátenej lehote a ostatné krátkodobé vysokolikvidné investície s pôvodnou splatnosťou do troch mesiacov.

1.5.10. *Zamestnanecké požitky*

EÚ poskytuje zamestnancom súbor požitkov (funkčné požitky a sociálne zabezpečenie). Na účely účtovníctva sa tieto požitky musia klasifikovať ako krátkodobé požitky a požitky po ukončení zamestnania.

Krátkodobé zamestnanecké požitky

Krátkodobé zamestnanecké požitky sú požitky, ktoré sa majú vyrovnať do dvanástich mesiacov od konca vykazovaného obdobia, počas ktorého zamestnanci vykonávali službu, ako napríklad platy, ročná dovolenka a platené pracovné voľno zo zdravotných dôvodov a ďalšie krátkodobé príspevky. Krátkodobé zamestnanecké požitky sa vykazujú ako výdavky pri poskytovaní príslušnej služby. Záväzok sa vykazuje vo výške očakávanej sumy, ktorá sa má vyplatiť, ak EÚ vznikol právny alebo nepriamy záväzok vyplývajúci z rokov odpracovaných v minulosti, a výšku záväzku možno spoľahlivo odhadnúť.

Požitky po ukončení zamestnania

Európska únia poskytuje zamestnancom súbor požitkov po ukončení zamestnania, ktorý zahŕňa starobný, invalidný a vdovský/vdovecký dôchodok poskytované v rámci dôchodkového systému európskych úradníkov, ako aj zdravotné poistenie poskytované v rámci spoločného systému zdravotného poistenia (pozri poznámku **2.9**). Tieto požitky sa poskytujú v rámci jednotného plánu – avšak rozdelené do dvoch systémov – a musí sa s nimi zaobchádzať podobne, aby poskytovali reálny obraz o situácii a odrážali hospodársku realitu:

— Dôchodkový systém európskych úradníkov (PSEO): Požitky poskytované v rámci tohto fiktívne financovaného ([23]) systému sa týkajú starobného, invalidného a vdovského/vdoveckého dôchodku, ako aj rodinných prídavkov, smrti pred odchodom do dôchodku pre zamestnancov, ktorí pracujú alebo pracovali v inštitúciách, agentúrach EÚ a iných orgánoch EÚ, alebo pre pozostalých zosnulých úradníkov alebo dôchodcov. Zamestnanci odvádzajú tretinu očakávaných nákladov na tieto požitky zo svojich platov.

— Spoločný systém zdravotného poistenia (JSIS): V rámci tohto systému EÚ poskytuje zdravotné poistenie zamestnancom Európskej komisie, inštitúcií, agentúr a iných orgánov EÚ formou úhrady liečebných nákladov. Príspevky poskytované „neaktívnym osobám“ (t. j. dôchodcom, sirotám atď.) sa klasifikujú ako zamestnanecké požitky po ukončení zamestnania.

EÚ poskytuje členom a bývalým členom inštitúcií EÚ zamestnanecké požitky po ukončení zamestnania aj prostredníctvom samostatného dôchodkového systému. Uvádzajú sa v rámci okruhu „Iné systémy dôchodkových dávok“. V rámci týchto systémov EÚ poskytuje dôchodkové dávky členom Komisie, Európskeho súdneho dvora, Dvora audítorov, Rady, Európskeho parlamentu, európskemu ombudsmanovi a dozornému úradníkovi pre ochranu údajov. EÚ poskytuje zdravotnú starostlivosť členom inštitúcií EÚ prostredníctvom systému JSIS.

Uvedené požitky po ukončení zamestnania sa považujú za záväzky súvisiace so stanovenými požitkami EÚ a vypočítavajú sa ku každému dátumu vykazovania odhadom výšky budúcich dávok, na ktoré zamestnanci majú nárok za súčasné obdobie a predchádzajúce obdobia, pričom sa táto výška dávok diskontuje a odpočíta sa reálna hodnota akýchkoľvek aktív plánu. Výpočet záväzku súvisiaceho so stanovenými požitkami sa vykonáva raz ročne použitím metódy plánovaného zhodnotenia požitkov. Súčasná hodnota záväzkov súvisiacich so stanovenými požitkami sa vypočíta diskontovaním odhadovaných budúcich výdavkov peňažných prostriedkov s použitím úrokových sadzieb štátnych dlhopisov, ktoré sú vyjadrené v mene, v ktorej budú plnenia vyplácané a ktorých splatnosť sa blíži k trvaniu príslušného dôchodkového záväzku.

Požitky po ukončení zamestnania poskytované zamestnancom EÚ sú začlenené do jednotného plánu, v ktorom je zahrnutý dôchodkový systém (PSEO) a systém zdravotného poistenia (JSIS), pričom nárok na starostlivosť v rámci systému JSIS závisí od získania nároku na starostlivosť v rámci systému PSEO. Podľa podmienok tohto jednotného plánu, ako sa stanovuje v služobnom poriadku, sa po 10 rokoch služby nadobúdajú určité nároky, ako napríklad nárok na odložený a znížený dôchodok v rámci systému PSEO. Nároky, ktoré v rámci jednotného plánu nadobudne zamestnanec ďalšou službou, sú významne vyššie než počiatočné nároky premietnuté prostredníctvom následných ročne vzniknutých nárokov na dôchodok.

([23]) PSEO je fiktívny (virtuálny) fond so stanovenými požitkami, v rámci ktorého sa budúce dôchodky financujú z príspevkov zamestnancov. Aj keď neexistuje skutočný investičný fond, suma, ktorá by sa do tohto fondu vybrala, sa považuje za sumu investovanú do dlhodobých dlhopisov členských štátov a odzrkadľuje sa v dôchodkovom záväzku, ktorý sa vykazuje v ročnej účtovnej závierke Európskej únie. Členské štáty spoločne ručia za úhradu požitkov v súlade s článkom 83 služobného poriadku a s článkom 4 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii [pre podrobný opis systému pozri COM(2018) 829].

Preto s cieľom zobraziť ekonomickú podstatu príslušnej transakcie požadovanú na účely poskytnutia pravdivého obrazu a kvalitatívnych charakteristík finančného výkazníctva, ako sa uvádza v účtovnom pravidle EÚ č. 1, ako aj v koncepčnom rámci IPSAS, vzniknuté náklady týkajúce sa služby sa časovo rozlišujú lineárne počas odhadovaného obdobia aktívnej služby zamestnancov, t. j. obdobie od dátumu, keď v rámci plánu viedla zamestnancova služba prvý raz k vzniku požitkov (bez ohľadu na to, či sú požitky podmienené ďalšou službou) až do dátumu, keď ďalšia zamestnancova služba nevedie v rámci plánu k ďalším požitkom iným ako zvyšovanie platu. Tento prístup sa dôsledne uplatňuje na požitky poskytované v rámci jednotného plánu.

Precenenia čistých záväzkov zo stanovených požitkov zahŕňajú poistno-matematické zisky a straty a výnosy z aktív plánu a okamžite sa vykazujú v čistých aktívach.

EÚ vykazuje čisté úrokové náklady (príjem) a ďalšie náklady súvisiace s plánmi stanovených požitkov vo výkaze finančných výsledkov v rámci okruhu „Náklady na zamestnancov a dôchodky“.

V prípade zmien alebo krátenia poskytovaných požitkov sa vyplývajúca zmena v požitkoch týkajúca sa rokov odpracovaných v minulosti alebo zisk či strata z krátenia okamžite vykazuje vo výkaze finančných výsledkov. Zisky a straty z vyrovnania sa vykazujú, keď dôjde k vyrovnaniu. Náklady na minulú službu sa okamžite vykazujú vo výkaze finančných výsledkov, pokiaľ zmeny nie sú podmienené zotrvaním zamestnanca v pracovnom pomere na určité obdobie.

1.5.11. *Rezervy*

Rezervy sa vykazujú vtedy, keď má EÚ súčasné právne alebo nepriame záväzky voči tretím stranám v dôsledku minulých udalostí, keď je pravdepodobné, že na vyrovnanie týchto záväzkov bude potrebné vynaložiť zdroje, a keď je zároveň možné spoľahlivo odhadnúť sumu záväzkov. Na budúce prevádzkové straty sa rezervy netvoria. Výška rezerv zodpovedá najlepšiemu odhadu očakávaných výdavkov potrebných na vyrovnanie súčasných záväzkov k dátumu vykazovania. V prípade, že rezervy zahŕňajú viacero položiek, záväzok sa odhadne na základe váženia všetkých možných výsledkov na základe stupňa ich pravdepodobnosti (metóda „očakávanej hodnoty“).

Rezervy na jednostranne nevýhodné zmluvy sa vykazujú v súčasnej hodnote nižšieho z očakávaných nákladov na odstúpenie od zmluvy a očakávaných čistých nákladov na pokračovanie v zmluve.

1.5.12. *Finančné záväzky*

Finančné záväzky sú klasifikované ako finančné záväzky vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit, ako finančné záväzky vykazované v amortizovanej hodnote alebo ako záväzky zo zmluvy o finančnej záruke.

Vypožičané prostriedky

Vypožičané prostriedky pozostávajú z prostriedkov vypožičaných od úverových inštitúcií a z dlhových certifikátov (dlhopisov EÚ, vkladov EÚ a pokladničných poukážok EÚ). Prvotne sa vykazujú v reálnej hodnote, teda vo výške výnosov z emisie (reálna hodnota prijatej protihodnoty) zníženej o transakčné náklady a následne sa vykazujú v amortizovanej hodnote metódou efektívnej úrokovej miery. Rozdiel medzi výnosmi zníženými o transakčné náklady a sumou umorenia sa vykazuje vo výkaze finančných výsledkov počas trvania vypožičania si prostriedkov metódou efektívnej úrokovej miery. Transakčné náklady, ktoré vznikajú EÚ a následne sú účtované prijímateľovi úveru, nie sú významné a vykazujú sa priamo vo výkaze finančných výsledkov.

Vypožičané prostriedky sa klasifikujú ako dlhodobé záväzky, s výnimkou záväzkov so splatnosťou kratšou ako 12 mesiacov od dátumu zostavenia súvahy.

Finančné záväzky vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit

Patria sem deriváty, ktorých reálna hodnota je záporná. Účtujú sa na základe rovnakej metódy ako finančné aktíva v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit; pozri poznámku **1.5.5**.

Záväzky zo zmluvy o finančnej záruke

EÚ vykáže záväzok zo zmluvy o finančnej záruke pri uzavretí zmluvy, v ktorej sa od EÚ vyžaduje uskutočniť určené platby s cieľom nahradiť držiteľovi záruky stratu vzniknutú v dôsledku toho, že určitý dlžník neuskutočnil platbu do lehoty splatnosti v súlade s pôvodnými alebo upravenými podmienkami dlhového nástroja. Ak sa v zmluve o záruke vyžaduje, aby EÚ uskutočnila platby v reakcii na cenové zmeny finančných nástrojov alebo zmeny iných podkladových aktív, zmluva o záruke je derivátom, t. j. finančným záväzkom vykazovaným v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit. Všetky ostatné zmluvy o zárukách sa považujú za finančné rezervy.

Záväzky zo zmluvy o finančnej záruke sa prvotne vykazujú v reálnej hodnote. Tá sa rovná čistej súčasnej hodnote pohľadávky z poplatku, ak je v súlade s trhovými podmienkami. Ak sa neúčtuje žiadny poplatok za záruku alebo úhrada nie je určená v reálnej hodnote, reálna hodnota sa určí na základe kótovaných cien na aktívnom trhu so zmluvami o finančnej záruke, ktoré sú priamo rovnocenné danému záväzku z finančnej záruky, ak je k dispozícii, alebo na základe techniky oceňovania. Ak nie je možné spoľahlivo určiť reálnu hodnotu na základe priameho pozorovania aktívneho trhu alebo inej techniky oceňovania, záväzok zo zmluvy o finančnej záruke sa prvotne oceňuje v hodnote očakávaných úverových strát počas celej životnosti.

Následné oceňovanie závisí od vývoja expozície finančnej záruky voči kreditnému riziku, ktorá sa sleduje prostredníctvom zaradenia zmlúv o finančných zárukách do fáz. Kľúčovým ukazovateľom rizika na zaradenie zmlúv o finančných zárukách do fáz je úverový rating zaručeného dlhu. V modeli stupňov sa porovnáva úverový rating pri vzniku úveru s úverovým ratingom k dátumu vykázania.

Ak nenastane významný nárast kreditného rizika (fáza 1), záväzky z finančnej záruky sa oceňujú buď na hodnotu 12-mesačných očakávaných úverových strát, alebo prvotne vykázanú hodnotu, v prípade potreby znížený o oprávky, a to podľa toho, ktorá z týchto hodnôt je vyššia. Ak nenastane významný nárast kreditného rizika (fáza 2), záväzky z finančnej záruky sa oceňujú buď na hodnotu očakávaných úverových strát počas celej životnosti, alebo prvotne vykázanú hodnotu, v prípade potreby znížený o oprávky, a to podľa toho, ktorá z týchto hodnôt je vyššia.

Kritériá určovania stupňov pre zaručený dlh v zmluvách o finančnej záruke, ktoré sa vzťahujú na jeden dlhový nástroj, sú rovnaké ako kritériá pre finančné aktíva v amortizovanej hodnote (pozri poznámku **1.5.5**).

Kritériá určovania stupňov pre zaručený dlh v portfóliových zárukách sa riadia rovnakými kritériami určovania stupňov ako v prípade finančných aktív v amortizovanej hodnote s nasledujúcimi výnimkami:

— pre kritériá určovania stupňov sa berie do úvahy vážený priemer úverového ratingu zaručeného portfólia alebo rating záruky, a nie rating jednotlivých dlhových nástrojov osobitne.

— v prípade záruk s úverovým ratingom od AAA (Aa1) do BB– (Ba3) k dátumu prvotného vykázania: zhoršenie sa považuje za závažné, ak sa rozdiel medzi ratingom pri vzniku úveru a ratingom k dátumu vykázania rovná dvom alebo viacerým stupňom.

— v prípade záruk s úverovým ratingom medzi B+ (B1) alebo nižším k dátumu prvotného vykázania: zhoršenie sa považuje za závažné, ak sa rozdiel medzi ratingom pri vzniku úveru a ratingom k dátumu vykázania rovná jednému alebo viacerým stupňom.

Ak úverové ratingy nie sú k dispozícii, ale existuje odhad očakávaných ročných nárokov k dátumu pôvodného vykázania, skutočná úroveň nárokov v porovnaní s pôvodným odhadom sa takisto považuje za primeraný ukazovateľ rizika pri posudzovaní významného zvýšenia kreditného rizika.

Okrem uvedených kritérií môže EÚ využiť kvalitatívne posúdenie významného zvýšenia kreditného rizika na základe dodatočných, primeraných a odôvodnených dostupných informácií.

Zmluvy o finančných zárukách, ktoré boli uzavreté pred prechodom na revidované účtovné pravidlo EÚ č. 11 (t. j. pred 1. januárom 2021), za ktoré nie sú k dátumu prvotného vykázania bez toho, aby bolo potrebné vynaložiť neprimerané náklady alebo úsilie, k dispozícii žiadne informácie o kreditnom riziku, sa klasifikujú vo fáze 2.

Klasifikácia do fázy 3 a POCI sa na zmluvy o finančných zárukách neuplatňuje.

Zmluvy o finančnej záruke sa klasifikujú ako krátkodobé záväzky okrem prípadov, keď má EÚ bezvýhradné právo odložiť splnenie záväzku aspoň na 12 mesiacov od dátumu vykázania.

Príspevky s podmienkami

Trustové fondy EÚ, ktoré sa považujú za súčasť prevádzkových činností Komisie (t. j. trustový fond Madad a trustový fond pre Kolumbiu), sa účtujú na účtoch Komisie a ďalej sa konsolidujú v ročnej účtovnej závierke EÚ. Príspevky do trustových fondov EÚ od iných darcov preto spĺňajú kritériá príjmov z nevýmenných transakcií za určitých podmienok a sú prezentované ako finančné záväzky, pokiaľ sa nesplnia podmienky súvisiace s prevedenými príspevkami, t. j. oprávnené náklady nebudú vynaložené trustovým fondom. Trustový fond je povinný financovať konkrétne projekty a vrátiť zostávajúce prostriedky v čase likvidácie. Záväzky z nesplatených príspevkov sa k dátumu zostavenia súvahy vykazujú v rámci prijatých príspevkov po odpočítaní nákladov, ktoré vznikli trustovému fondu, v prípade potreby vrátane odhadovanej sumy. Na účely vykazovania sa čisté výdavky pridelia príspevkom iných darcov úmerne k čistým príspevkom zaplateným k 31. decembru. Toto pridelenie príspevkov je iba orientačné. Keď sa trustový fond zlikviduje, o skutočnom rozdelení zostávajúcich prostriedkov rozhodne správna rada trustového fondu.

Rovnaké zásady oceňovania sa vzťahujú na externé príspevky na programy EÚ v prípade, že prijatie takýchto príspevkov je podmienené použitím zdrojov, ako sa stanovuje v dohodách o príspevkoch, alebo ich vrátením prispievateľovi.

1.5.13. *Splatné záväzky*

Značná časť splatných záväzkov EÚ predstavuje nevyplatené žiadosti o úhradu nákladov predložené prijímateľmi grantov či iných finančných prostriedkov EÚ (nevýmenné transakcie). Po prijatí žiadosti o úhradu nákladov sa vykazujú ako splatné záväzky na požadovanú sumu. Po overení a prijatí oprávnených nákladov sa splatné záväzky oceňujú v oprávnenej hodnote.

Splatné záväzky vyplývajúce z nákupu tovaru a služieb sa vykazujú po prijatí faktúry v pôvodnej hodnote a zodpovedajúce oprávnené výdavky sa zaúčtujú po doručení tovaru alebo poskytnutí služieb a ich schválení EÚ.

1.5.14. *Časovo rozlíšené a odložené príjmy a výdavky*

Transakcie a udalosti sa vykazujú vo finančných výkazoch v období, s ktorým súvisia. Ak nie je na konci roka ešte vystavená faktúra, ale EÚ poskytla služby alebo doručila tovar, alebo ak existuje zmluvná dohoda (napr. odkazom na zmluvu), vo finančných výkazoch sa vykážu časovo rozlíšené príjmy. Ak bola faktúra na konci roka vystavená, ale služby ešte neboli poskytnuté alebo tovar nebol ešte dodaný, príjmy budú odložené a vykázané v nasledujúcom účtovnom období.

Výdavky sa tiež účtujú v rámci obdobia, s ktorým súvisia. Na konci účtovného obdobia sa časovo rozlíšené výdavky vykazujú na základe odhadovanej výšky prenesených záväzkov za dané obdobie. Časovo rozlíšené výdavky sa vypočítajú v súlade s podrobnými operatívnymi a praktickými pokynmi vydanými Komisiou, ktorých cieľom je zabezpečiť, aby finančné výkazy poskytovali pravdivý obraz o hospodárskych a iných udalostiach, ktoré majú zachytávať. Analogicky platí, že ak sa zrealizovala platba za služby alebo tovary, ktoré ešte neboli prijaté, výdavky budú odložené a vykázané v nasledujúcom účtovnom období.

1.6. VÝKAZ FINANČNÝCH VÝSLEDKOV

1.6.1. *Príjmy*

PRÍJMY Z NEVÝMENNÝCH TRANSAKCIÍ

Prevažná väčšina príjmov EÚ sa týka týchto nevýmenných transakcií:

Zdroje založené na HND, DPH a vlastné zdroje založené na odpade z plastových obalov

Príjmy sa vykazujú v období, v ktorom Komisia zašle členským štátom výzvu so žiadosťou o poskytnutie ich príspevkov. Príjmy sa oceňujú vo výške „vyžiadanej sumy“. Keďže zdroje založené na DPH, HND a vlastné zdroje založené na odpade z plastových obalov vychádzajú z odhadov údajov za príslušný rozpočtový rok, možno ich v prípade zmien upravovať až dovtedy, kým členské štáty nepredložia konečné údaje. Vplyv zmeny v odhade sa zohľadní pri stanovovaní čistého prebytku alebo deficitu za obdobie, v ktorom došlo k zmene.

Tradičné vlastné zdroje

Vymáhateľné sumy z nevýmenných transakcií a súvisiace príjmy sa vykazujú po tom, ako členské štáty predložia príslušné mesačné výkazy „A“ (zahŕňajúce vybraté clá a splatné zaručené sumy, voči ktorým neboli vznesené námietky). K dátumu vykazovania sa odhadujú príjmy vybraté členskými štátmi za dané obdobie, ktoré ale ešte neboli vyplatené Komisii, a vykazujú sa ako časovo rozlíšené príjmy. Štvrťročné výkazy „B“ (zahŕňajúce nevybraté a nezaručené clá a zaručené sumy spochybnené dlžníkom) predložené členskými štátmi sa vykazujú ako príjmy znížené o náklady na výber, na ktoré majú členské štáty nárok. Navyše sa vykáže zníženie hodnoty vo výške odhadovaných nevymožených prostriedkov.

Pokuty

Príjmy z pokút sa vykazujú po tom, ako EÚ prijme rozhodnutie o uložení pokuty, a po úradnom oznámení tohto rozhodnutia adresátovi. Po rozhodnutí o uložení pokuty majú účtovné jednotky, ktorým boli uložené pokuty, odo dňa oznámenia dva mesiace na to, aby:

— rozhodnutie prijali; v takom prípade musia zaplatiť pokutu v stanovenej lehote a uvedenú sumu s definitívnou platnosťou získa EÚ, alebo

— rozhodnutie neprijali a namietali proti nemu v súlade s právom EÚ.

Aj v prípade podania odvolania sa pokuta musí uhradiť v stanovenej trojmesačnej lehote, pretože odvolanie nemá odkladný účinok (článok 278 ZFEÚ). Prijaté peňažné prostriedky sa použijú na zúčtovanie vymáhateľnej sumy. Na základe dohody s účtovníkom Komisie však môže podnik namiesto toho predložiť na danú sumu bankovú záruku. V takom prípade sa pokuta ďalej vykazuje ako vymáhateľná suma. Ak podnik neposkytne peňažné prostriedky ani bankovú záruku a existujú pochybnosti o jeho platobnej schopnosti, vykáže sa zníženie hodnoty nároku.

Ak sa podnik proti rozhodnutiu odvolá, pričom pokutu už predbežne uhradil, suma sa vykáže ako podmienený záväzok alebo, ak je pravdepodobné, že Všeobecný súd nerozhodne v prospech EÚ, na pokrytie tohto rizika sa vytvorí rezerva. Ak bola namiesto toho poskytnutá záruka, nesplatená vymáhateľná suma sa odpíše.

Kumulatívny úrok, ktorý Komisii plynie z bankových účtov, na ktorých boli uložené platby, sa vykáže ako príjem a všetky podmienené záväzky sa zodpovedajúcim spôsobom zvýšia.

Všetky predbežne uhradené pokuty spravuje od roku 2010 Komisia v rámci osobitne vytvoreného fondu (BUFI) a investuje ich do finančných nástrojov.

PRÍJMY Z VÝMENNÝCH TRANSAKCIÍ

Príjmy z predaja tovaru a služieb sa vykazujú vtedy, keď značná časť rizika a výhod plynúcich z vlastníctva tovaru prechádza na kupujúceho. Príjmy súvisiace s transakciou zahŕňajúcou poskytovanie služieb sa vykazujú na základe stupňa dokončenia transakcie k dátumu vykazovania.

Úrokové príjmy a náklady

Úrokové príjmy a náklady sa vykazujú vo výkaze finančných výsledkov metódou efektívnej úrokovej miery. Ide o metódu výpočtu amortizovanej hodnoty finančných aktív alebo finančných záväzkov a rozdelenia úrokových príjmov a nákladov v rámci príslušného obdobia. Pri výpočte efektívnej úrokovej miery EÚ odhaduje peňažné toky s prihliadnutím na všetky zmluvné podmienky finančného nástroja (napr. možnosť predčasného splatenia), neberie však do úvahy budúce úverové straty. Výpočet zahŕňa všetky poplatky a bázické body zaplatené alebo prijaté medzi zmluvnými stranami, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou efektívnej úrokovej miery, transakčné náklady a všetky ostatné prémie alebo diskonty.

Keď sa finančné aktívum alebo skupina podobných finančných aktív začnú považovať za úverovo znehodnotené (fáza 3), úrokové príjmy sa vykazujú na základe úrokovej sadzby použitej na diskontovanie budúcich peňažných tokov na účely ocenenia straty zo zníženia hodnoty.

Príjmy z dividend

Príjmy z dividend a podobných rozdelení sa vykazujú, keď vznikne nárok na ich výplatu.

Príjmy a výdavky týkajúce sa finančných aktív vykazovaných cez prebytok alebo deficit

Ide o zisky (príjmy) v reálnej hodnote a straty (výdavky) v reálnej hodnote plynúce z týchto finančných aktív, ako aj z prepočtu cudzích mien. V prípade úročených finančných aktív zahŕňajú aj úroky. Pozri aj poznámku **3.9**.

Príjmy zo zmlúv o finančnej záruke

Príjmy zo zmlúv o finančnej záruke (poplatok za záruku) sa vykazujú počas obdobia, v ktorom je EÚ pripravená kompenzovať držiteľa zmluvy o finančných zárukách za úverovú stratu, ktorá sa môže vyskytnúť. V použitom pláne amortizácie sa zohľadňuje postupujúci čas a objem zaručenej expozície. Príjmy zo zmlúv o finančnej záruke obsahujú aj amortizáciu záväzku zo zmlúv o finančnej záruke v prípadoch, keď bola záruka poskytnutá za nulovú alebo nominálnu protihodnotu.

1.6.2. *Výdavky*

Výdavky na nevýmenné transakcie predstavujú väčšinu výdavkov EÚ. Súvisia s prevodmi prostriedkov v prospech prijímateľov a možno ich rozdeliť na tri skupiny: i) nároky; ii) prevody na základe dohody a diskrečné granty; ako aj iii) príspevky a dary.

Prevody sa vykazujú ako výdavky v období, počas ktorého nastali udalosti vedúce k prevodu, a to za predpokladu, že povaha prevodu zodpovedá ustanoveniam príslušného právneho predpisu (nariadenie o rozpočtových pravidlách, služobný poriadok alebo iný právny predpis) alebo bola podpísaná dohoda, ktorá prevod oprávňuje, že prijímateľ splnil všetky podmienky oprávnenosti a že je možné sumu primeraným spôsobom odhadnúť.

Po prijatí žiadosti o platbu alebo žiadosti o úhradu nákladov, ktoré spĺňajú kritériá vykazovania, sa vykazujú ako výdavky vo výške oprávnenej sumy. Ku koncu roka sa vzniknuté oprávnené výdavky, na ktoré už prijímateľovi nárok vznikol, ale ešte neboli oznámené, odhadujú a vykazujú ako časovo rozlíšené výdavky.

Výdavky na výmenné transakcie súvisiace s nákupom tovaru a služieb sa vykazujú po doručení, resp. poskytnutí a ich prijatí EÚ. Oceňujú sa v pôvodnej fakturovanej cene. Okrem toho sa k dátumu zostavenia súvahy vo výkaze finančných výsledkov odhadujú a vykazujú výdavky súvisiace so službou poskytnutou počas obdobia, za ktoré faktúra nebola zatiaľ prijatá alebo uznaná.

1.7. **PODMIENENÉ AKTÍVA A ZÁVÄZKY**

1.7.1. *Podmienené aktíva*

Podmienené aktíva predstavujú možné aktíva, ktoré sú dôsledkom minulých udalostí a ktorých existencia bude potvrdená jedine tým, či v budúcnosti nastane, resp. nenastane jedna alebo viacero neistých udalostí, ktorých vznik nezávisí výlučne od EÚ. Podmienené aktíva sa vykazujú vtedy, ak je pravdepodobný prílev zdrojov predstavujúcich ekonomický úžitok alebo potenciálny prínos.

1.7.2. *Podmienené záväzky*

Podmienené záväzky predstavujú možné záväzky, ktoré sú dôsledkom minulých udalostí a ktorých existencia bude potvrdená jedine tým, či v budúcnosti nastane, resp. nenastane jedna alebo viacero neistých udalostí, ktorých vznik nezávisí výlučne od EÚ, alebo ide o súčasný záväzok, ktorý je dôsledkom minulých udalostí, ale nevykazuje sa buď preto, že nie je pravdepodobné, že na vyrovnanie záväzkov bude potrebný úbytok zdrojov predstavujúcich ekonomický úžitok alebo potenciálny prínos, alebo preto, že v niektorých mimoriadnych prípadoch nie je možné výšku záväzkov dostatočne spoľahlivo stanoviť. Údaje o podmienených záväzkoch sa uvádzajú, ak pravdepodobnosť úbytku zdrojov predstavujúcich ekonomický úžitok alebo potenciálny prínos nie je malá.

1.8. **VÝKAZ PEŇAŽNÝCH TOKOV**

Informácie o peňažných tokoch slúžia ako základ pre posúdenie schopnosti EÚ vytvárať peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty a jej potreby využívať tieto peňažné toky.

Výkaz peňažných tokov je zostavený nepriamou metódou. To znamená, že hospodársky výsledok za rozpočtový rok je upravený o účinky nepeňažných transakcií, o prípadné časové rozlíšenie operačných hotovostných príjmov alebo platieb v minulosti alebo budúcnosti a o položky príjmov alebo výdavkov súvisiacich s peňažnými tokmi z investičnej činnosti.

Peňažné toky vznikajúce z transakcií v cudzej mene sú zaznamenané v mene EÚ, v ktorej sa transakcie vykazujú (euro), a to tak, že sa na sumu v cudzej mene uplatní výmenný kurz medzi eurom a príslušnou cudzou menou platný ku dňu uskutočnenia peňažného toku.

Výkaz peňažných tokov poskytuje informácie o peňažných tokoch počas obdobia v členení na operačné, investičné a finančné činnosti.

Operačné činnosti sú tie činnosti EÚ, ktoré nie sú investičnými alebo finančnými činnosťami. Predstavujú väčšinu činností vykonávaných EÚ.

Investičnými činnosťami sú nadobúdanie a odpredaj nehmotných aktív a nehnuteľností, strojov a zariadení a iných investícií, ktoré nie sú zahrnuté v peňažných ekvivalentoch. Investičné činnosti neobsahujú úvery poskytované prijímateľom, keďže patria do všeobecných cieľov, a teda do každodenných činností EÚ. Cieľom je ukázať reálne investície EÚ.

Finančné činnosti sú činnosti, ktoré majú za následok zmeny v objeme a zložení vypožičaných prostriedkov iných ako poskytnutých prijímateľom na základe zásady nadväznosti alebo na nadobudnutie nehnuteľností, strojov a zariadení (ktoré sú začlenené do prevádzkových činností).

2. **POZNÁMKY K SÚVAHE**

AKTÍVA

2.1. **NEHMOTNÉ AKTÍVA**

(v mil. EUR)

Hrubá účtovná hodnota k 31. 12. 2023	*2 085*
Prírastky	*331*
Úbytky	*(152)*
Presun medzi kategóriami aktív	*0*
Iné zmeny	*(7)*
Hrubá účtovná hodnota k 31. 12. 2024	**2 257**
Oprávky k 31. 12. 2023	*(1 109)*
Odpisy za rok	*(191)*
Zrušenie amortizácie	-
Úbytky	*137*
Presun medzi kategóriami aktív	*0*
Iné zmeny	*0*
Oprávky k 31. 12. 2024	**(1 162)**
Čistá účtovná hodnota k 31. 12. 2024	**1 095**
Čistá účtovná hodnota k 31. 12. 2023	*976*

Uvedené sumy sa týkajú predovšetkým počítačového softvéru.

2.2. **NEHNUTEĽNOSTI, STROJE A ZARIADENIA**

Do kategórie kozmických prostriedkov patrí operačný dlhodobý majetok súvisiaci s dvomi vesmírnymi programami EÚ: globálne navigačné satelitné systémy (GNSS), t. j. so systémom Galileo a Európskou prekryvnou službou geostacionárnej navigácie (EGNOS), a s európskym programom pozorovania Zeme Copernicus. Aktíva kozmických systémov, ktoré zatiaľ nie sú operačné, sú zahrnuté v okruhu „Nedokončené aktíva“. Aktíva súvisiace s vesmírnymi programami EÚ sa budujú s pomocou Európskej vesmírnej agentúry (ESA).

Konštelácia v prípade programu Galileo v súčasnosti obsahuje 30 satelitov. Operačný dlhodobý majetok systému Galileo, ktorý sa vzťahuje tak na satelity, ako aj na pozemné zariadenia, k 31. decembru 2024 predstavoval 2 987 mil. EUR po odpočítaní oprávok (2023: 2 486 mil. EUR). Celková výška zostávajúcich nedokončených aktív predstavuje 2 145 mil. EUR (2023: 2 479 mil. EUR).

Pokiaľ ide o program Copernicus, v prevádzke je 8 satelitov a 17 satelitov a prístrojov je vo výstavbe. Celková hodnota operačného dlhodobého majetku programu Copernicus je 492 mil. EUR (2023: 438 mil. EUR) po odpočítaní oprávok. Ďalšia suma vo výške 3 520 mil. EUR súvisiaca so satelitmi Copernicus sa vykazuje ako nedokončené aktíva (2023: 3 078 mil. EUR).

Dlhodobý majetok týkajúci sa pozemnej infraštruktúry EGNOS vo výške 160 mil. EUR (2023: 187 mil. EUR) je takisto začlenený do okruhu „Kozmické prostriedky“. Okrem toho nedokončené aktíva služby EGNOS dosahujú výšku 345 mil. EUR (2023: 289 mil. EUR).

Európska komisia 29. apríla 2024 predala 23 svojich budov v Bruseli spoločnosti SFPIM („Société Fédérale de Participations et d'Investissement“ – belgický štátny fond) za celkovú predajnú cenu 900 mil. EUR. Čistá účtovná hodnota príslušných budov bola 432 mil. EUR, čo viedlo k zisku vo výške 468 mil. EUR, ktorý bol v čase predaja plne vykázaný. Výnosy z predaja budú opätovne investované na financovanie nových budov, splatenie zostávajúcich finančných záväzkov a renováciu existujúcich budov. Hoci sa predaj podpísal v súvislosti so všetkými 23 budovami, odchod bude postupný, pričom posledné budovy sa majú uvoľniť v septembri 2029.

Nehnuteľnosti, stroje a zariadenia

(v mil. EUR)

	Pozemky a budovy	Kozmické prostriedky	Stroje a zariadenia	Nábytok a dopravné prostriedky	Počítačový hardvér	Iné	Finančný prenájom	Nedokončené aktíva	Spolu
Hrubá účtovná hodnota k 31. 12. 2023	*7 034*	*7 702*	*575*	*283*	*863*	*370*	*2 378*	*6 308*	*25 513*
Prírastky	*57*	*4*	*25*	*31*	*83*	*22*	*6*	*1 786*	*2 014*
Úbytky	*(1 056)*	*(0)*	*(117)*	*(59)*	*(234)*	*(87)*	*(28)*	*(0)*	*(1 581)*
Presun medzi kategóriami aktív	*494*	*1 351*	*0*	*–*	*2*	*3*	*(281)*	*(1 569)*	*(0)*
Iné zmeny	*(3)*	*–*	*0*	*0*	*1*	*(1)*	*–*	*3*	*(1)*
Hrubá účtovná hodnota k 31. 12. 2024	**6 528**	**9 056**	**483**	**255**	**714**	**308**	**2 075**	**6 528**	**25 945**
Oprávky k 31. 12. 2023	*(4 417)*	*(4 591)*	*(507)*	*(214)*	*(681)*	*(288)*	*(1 416)*		*(12 114)*
Odpisy za rok	*(141)*	*(826)*	*(27)*	*(16)*	*(89)*	*(18)*	*(77)*		*(1 195)*
Zrušenie odpisov	*–*	*–*	*–*	*1*	*(0)*	*–*	*–*		*1*
Úbytky	*611*	*0*	*111*	*52*	*197*	*82*	*23*		*1 076*
Presun medzi kategóriami aktív	*(159)*	*–*	*–*	*(0)*	*(2)*	*–*	*161*		*0*
Iné zmeny	*0*	*–*	*(0)*	*(0)*	*(0)*	*(0)*	*–*		*(0)*
Oprávky k 31. 12. 2024	**(4 106)**	**(5 417)**	**(423)**	**(177)**	**(575)**	**(225)**	**(1 309)**		**(12 232)**
ČISTÁ ÚČTOVNÁ HODNOTA K 31. 12. 2024	**2 422**	**3 639**	**59**	**77**	**139**	**83**	**766**	**6 528**	**13 713**
ČISTÁ ÚČTOVNÁ HODNOTA K 31. 12. 2023	*2 617*	*3 111*	*68*	*69*	*181*	*82*	*962*	*6 308*	*13 399*

2.3. **INVESTÍCIE ÚČTOVANÉ S POUŽITÍM METÓDY VLASTNÉHO IMANIA**

K podielu EÚ, ktorú zastupuje Komisia, v Európskom investičnom fonde (EIF) sa pristupuje ako k podielu v pridruženom podniku s použitím metódy vlastného imania. Európsky investičný fond (EIF) je finančnou inštitúciou EÚ, ktorá sa špecializuje na poskytovanie rizikového kapitálu a záruk malým a stredným podnikom (MSP). EIF pôsobí ako verejno-súkromné partnerstvo, ktorého členmi sú Európska investičná banka (EIB), EÚ a skupina finančných inštitúcií.

K 31. decembru 2024 má EÚ v EIF vlastnícky podiel 29,7 % (2023: 29,7 %) a 29,7 % hlasovacích práv (2023: 29.7 %). V súlade so svojimi stanovami musí EIF vyčleniť minimálne 20 % svojho ročného čistého zisku do štatutárnej rezervy, kým agregovaný rezervný fond nedosiahne 10 % upísaného základného imania. Tento rezervný fond sa nerozdeľuje.

V nasledujúcej tabuľke je znázornený vývoj účasti EÚ v EIF v aktuálnom roku.

(v mil. EUR)

	Európsky investičný fond
Podiel k 31. 12. 2023	**1 365**
Príspevky	–
Prijaté dividendy	*(7)*
Podiel na čistom výsledku	*83*
Podiel na čistých aktívach	*4*
Podiel k 31. 12. 2024	**1 446**

EIF zhrnul finančné informácie:

(v mil. EUR)

	31.12.2024	31.12.2023
	Celková výška EIF	Celková výška EIF
Aktíva	*7 789*	*6 554*
Záväzky	*(2 923)*	*(1 959)*
Prebytok/(deficit)	*280*	*234*

Zosúhlasenie uvedeného zhrnutia finančných informácií k účtovnej hodnote podielu v EIF tvorí:

(v mil. EUR)

	31.12.2024	31.12.2023
Čisté aktíva pridružených podnikov	*4 866*	*4 595*
Vlastnícky podiel EK v EIF	**29,7 %**	**29,7 %**
Účtovná hodnota	*1 446*	*1 365*

Európska únia, ktorú zastupuje Komisia, uhradila 20 % upísaného základného imania v kapitáli EIF k 31. decembru 2024, pričom nevyžiadanú sumu tvorí:

(v mil. EUR)

	Celkový kapitál EIF	Podiel upísaný EÚ
Celkové základné imanie	*7 370*	*2 190*
Splatené	*(1 474)*	*(438)*
Nevyžiadané	**5 896**	**1 752**

2.4. **FINANČNÉ AKTÍVA**

(v mil. EUR)

	Poznámka	31.12.2024	31.12.2023
Dlhodobé			
Finančné aktíva vykazované v amortizovanej hodnote	*2.4.1*	*269 903*	*242 265*
Finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit	*2.4.2*	*39 058*	*32 018*
		308 961	**274 283**
Krátkodobé			
Finančné aktíva vykazované v amortizovanej hodnote	*2.4.1*	*13 677*	*4 612*
Finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit	*2.4.2*	*5 700*	*6 476*
		19 377	**11 088**
Spolu		**328 338**	**285 370**

2.4.1. *Finančné aktíva vykazované v amortizovanej hodnote*

(v mil. EUR)

	Poznámka	31.12.2024	31.12.2023
Úvery na NGEU a finančnú pomoc	*2.4.1.1*	*283 114*	*246 622*
Iné úvery	*2.4.1.2*	*466*	*255*
Spolu		**283 580**	**246 877**
Dlhodobé		*269 903*	*242 265*
Krátkodobé		*13 677*	*4 612*

2.4.1.1. Úvery na NGEU a finančnú pomoc

(v mil. EUR)

	31.12.2024	31.12.2023
Úvery poskytnuté členským štátom	*251 457*	*221 883*
Úvery poskytnuté tretím krajinám	*31 656*	*24 739*
Spolu k 31. 12. 2024	**283 114**	**246 622**
Dlhodobé	*269 782*	*242 144*
Krátkodobé	*13 332*	*4 477*

Úvery poskytnuté členským štátom

(v mil. EUR)

	NGEU	SURE	EFSM	BOP	EURATOM	Spolu
Spolu k 31. 12. 2023	*79 589*	*98 984*	*43 095*	*201*	*13*	*221 883*
Nové úvery (v nominálnej hodnote)	*29 446*	–	*1 800*	–	–	*31 246*
Splátky	–	–	*(2 600)*	–	*(13)*	*(2 613)*

(v mil. EUR)

	NGEU	SURE	EFSM	BOP	EURATOM	Spolu
Zmeny účtovnej hodnoty	*1 085*	*(145)*	*2*	*0*	*(0)*	*942*
Zmeny v znížení hodnoty	–	–	–	–	–	–
Spolu k 31. 12. 2024	**110 120**	**98 839**	**42 297**	**201**	–	**251 457**
Dlhodobé	*108 686*	*90 539*	*39 517*	–	–	*238 742*
Krátkodobé	*1 434*	*8 300*	*2 780*	*201*	–	*12 715*

Nominálna hodnota úverov členským štátom dosiahla k 31. decembru 2024 výšku 249,2 mld. EUR (2023: 220,6 mld. EUR), z čoho sa 108,7 mld. EUR vzťahuje na úvery v rámci NGEU na Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti a REPowerEU.

V tejto tabuľke a ďalej v tabuľke pre úvery tretím krajinám riadok „zmeny účtovnej hodnoty“ zodpovedá zmene vzniknutých úrokov a zmene prémií/diskontov (nové prémie/diskonty a amortizácia).

Programy SURE, EFSM, Euratom a BOP sa realizovali na základe zásady nadväznosti („back-to-back“). To znamená, že úvery boli financované rovnocennými vypožičanými prostriedkami za rovnakých podmienok. Splatnosť je rovnaká, emisné ážiá/diskonty a náklady sú účtované prijímateľovi úveru. Prijímateľ úveru v čase splatnosti vykoná úhradu Komisii a Komisia splatí prostriedky, ktoré si vypožičala. V prípade úverov v rámci NGEU neexistuje žiadny vzťah nadväznosti medzi podmienkami úverov a vypožičiavania si prostriedkov. Tieto úvery sú financované na základe jednotného prístupu k financovaniu, ktorý je vysvetlený v poznámke **2.11.1.1**.

NGEU (Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti/REPowerEU)

Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti, zriadený v roku 2021, je dočasný nástroj pomoci na obnovu hospodárstiev členských štátov po pandémii koronavírusu a získanie odolnosti pri zelenej a digitálnej transformácii. V rámci Nástroja EÚ na obnovu (NGEU) si Komisia vypožičiava finančné prostriedky, ktoré sa z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti používajú na financovanie reforiem a investícií členských štátov. Musia byť v súlade s prioritami EÚ a musia sa nimi riešiť výzvy identifikované v odporúčaniach pre jednotlivé krajiny ako súčasť rámca európskeho semestra pre koordináciu hospodárskej a sociálnej politiky. Financovať sa môžu buď formou úveru (vratnej podpory), alebo grantu (nenávratnej podpory, pozri poznámku **2.5**). Členské štáty môžu získať finančné prostriedky až do výšky už schválených pridelených finančných prostriedkov na úvery a granty. Členské štáty môžu túto podporu využiť na základe predloženia národných plánov obnovy a odolnosti Európskej komisii. V každom pláne sa stanovujú reformy a investície, ktoré sa majú realizovať do konca roka 2026, a vymedzujú jednoznačné míľniky a ciele, ktoré zanalyzuje Európska komisia a schváli Európska rada. Úvery v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti možno vyplatiť do 31. decembra 2026, ale až po dosiahnutí dohodnutých míľnikov a cieľov.

V roku 2023 bolo nariadenie o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti zmenené a umožnilo členským štátom pridať do svojich národných plánov obnovy a odolnosti kapitolu o REPowerEU. Členské štáty môžu financovať investície a reformy s cieľom dosiahnuť ciele REPowerEU. Financovanie môže prebiehať aj prostredníctvom úverov, pričom sa využijú úverové zdroje Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, o ktoré členské štáty ešte nepožiadali.

K 31. decembru 2024 predstavovali podpísané zmluvy o úveroch 290,9 mld. EUR, z čoho sa už 108,7 mld. EUR vyplatilo.

Európsky nástroj dočasnej podpory na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii (SURE)

Nástroj SURE poskytol finančnú pomoc s cieľom zachovať zamestnanosť a pracovné miesta ohrozené pandémiou koronavírusu. Dostupnosť nástroja sa skončila 31. decembra 2022. Vyplatené úvery predstavovali 98,4 miliardy EUR (v nominálnej hodnote) a v súčasnosti sa neevidujú žiadne nevyplatené prostriedky.

Európsky finančný stabilizačný mechanizmus (EFSM)

Mechanizmus EFSM umožnil poskytnúť finančnú pomoc členskému štátu vo finančných ťažkostiach. Program sa skončil s výnimkou konkrétnych transakcií, ako je predĺženie splatnosti úverov. V roku 2024 Írsko splatilo 0,8 mld. EUR z istiny úveru EFSM, zatiaľ čo Portugalsko požiadalo o predĺženie splatnosti o 1,8 mld. EUR. Nový úver bol financovaný dlhodobým dlhopisom so splatnosťou v roku 2028.

Platobná bilancia (BOP)

Ide o finančný nástroj určený na vykonávanie politík, v rámci ktorého sa poskytuje strednodobá finančná pomoc členským štátom, ktoré neprijali euro.

Úvery Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (Euratom)

Európske spoločenstvo pre atómovú energiu požičiava finančné prostriedky členským štátom aj krajinám mimo EÚ a ich subjektom na financovanie projektov týkajúcich sa energetických zariadení. Neexistujú žiadne nesplatené sumy týkajúce sa členských štátov alebo jedného z ich subjektov.

Úvery poskytnuté tretím krajinám

(v mil. EUR)

	MFA	Nástroj pre Ukrajinu	EURATOM	Spolu
Spolu k 31. 12. 2023	*24 528*	*–*	*210*	*24 739*
Nové úvery (v nominálnej hodnote)	*1 145*	*13 112*	*–*	*14 257*
Splátky	*(600)*	*–*	*–*	*(600)*
Zmeny účtovnej hodnoty	*(19)*	*205*	*(0)*	*187*
Zmeny v znížení hodnoty	*(1 224)*	*(5 694)*	*(8)*	*(6 926)*
Spolu k 31. 12. 2024	**23 831**	**7 623**	**203**	**31 656**
Dlhodobé	*23 420*	*7 418*	*202*	*31 040*
Krátkodobé	*411*	*205*	*1*	*617*

Nominálna hodnota úverov tretím krajinám dosiahla k 31. decembru 2024 výšku 47,2 mld. EUR (2023: 33,5 mld. EUR).

V tejto tabuľke riadok „Zmeny v znížení hodnoty“ zodpovedá preceneniu očakávaných úverových strát k 31. decembru 2024. Riadok „Zmeny účtovnej hodnoty“ zodpovedá zmene vzniknutých úrokov a zmene prémií/diskontov (nové prémie/diskonty a amortizácia).

Euratom funguje na základe zásady nadväznosti („back-to-back“).

Do konca roka 2022 sa úvery v rámci makrofinančnej pomoci financovali na základe prístupu back-to-back, zatiaľ čo po zavedení programu makrofinančnej pomoci+ v roku 2023 sa nové úvery v rámci makrofinančnej pomoci budú realizovať najmä na základe jednotného prístupu k financovaniu, ktorý je vysvetlený v poznámke **2.11.1.1**. Všetky nové programy, ako napríklad Nástroj pre Ukrajinu, sa budú takisto financovať na základe jednotného prístupu k financovaniu.

Makrofinančná pomoc

Makrofinančná pomoc sa týka úverov na finančnú pomoc partnerským krajinám, ktoré zaznamenali krízu platobnej bilancie.

Celková nominálna expozícia úverov poskytnutých v rámci makrofinančnej pomoci nesplatených ku koncu roka predstavovala 33,7 mld. EUR, z toho 29,0 mld. EUR bolo určených pre Ukrajinu.

K 31. decembru 2024 predstavovala opravná položka zníženia hodnoty úverov poskytnutých v rámci makrofinančnej pomoci 10,2 mld. EUR (2023: 9,0 mld. EUR), z čoho sa 10,1 mld. EUR vzťahuje na úvery Ukrajine. Hoci boli všetky dlžné sumy od Ukrajiny v roku 2024 vyplatené včas a v čase prípravy ročnej účtovnej závierky neexistujú žiadne platby po splatnosti, v súlade s účtovnými pravidlami, zníženie hodnoty odráža očakávané úverové straty počas životnosti, ktoré sa odhadujú obzvlášť opatrne vzhľadom na značnú neistotu.

V októbri 2024 bolo prijaté nariadenie (EÚ) 2024/2773 o zriadení Mechanizmu spolupráce v oblasti úverov pre Ukrajinu a poskytnutí výnimočnej makrofinančnej pomoci Ukrajine. V rámci Mechanizmu spolupráce v oblasti úverov pre Ukrajinu sa mimoriadne príjmy pochádzajúce z imobilizovaných ruských štátnych aktív použijú na poskytnutie nenávratnej podpory Ukrajine s cieľom pomôcť tejto krajine pri splácaní nových bilaterálnych úverov poskytnutých partnermi zo skupiny G7 a EÚ v rámci tejto iniciatívy. EÚ podpísala s Ukrajinou v decembri 2024 zmluvu o úvere v rámci makrofinančnej pomoci vo výške 18,1 mld. EUR, ktorá sa má vyplatiť v roku 2025. Keďže Ukrajina do konca roka splnila všetky politické podmienky na vyplatenie prostriedkov, úver v rámci makrofinančnej podpory sa v rámci Mechanizmu spolupráce v oblasti úverov pre Ukrajinu považoval za neodvolateľne viazaný, čo viedlo k vykázaniu rezervy na očakávané úverové straty vo výške 7,1 mld. EUR k 31. decembru 2024 (pozri aj poznámku **2.10**).

Okrem toho boli ku koncu roka nevyčerpané sumy vo výške 95 mil. EUR podmienečne viazané z iných zmlúv o úvere v rámci makrofinančnej pomoci (2023: 95 mil. EUR).

V roku 2024 EÚ poskytla Ukrajine dotáciu vo výške 763 mil. EUR na vzniknuté úroky z mimoriadnych úverov poskytnutých v rámci makrofinančnej pomoci a makrofinančnej pomoci+. To predstavuje úpravu podmienok úveru (pozri aj poznámky **3.15** a **6.6**) a je zahrnuté v položke „Zmeny účtovnej hodnoty“ v tabuľke v predchádzajúcom texte.

Úvery v rámci Nástroja pre Ukrajinu

Nariadenie o nástroji pre Ukrajinu ([24]) je nový nástroj prijatý v roku 2024, ktorý ponúka Ukrajine finančnú podporu vo výške až 50 mld. EUR vrátane štátnych úverov vo výške až 33 mld. EUR, ktoré sa majú vyplatiť do konca roka 2027. V roku 2024 bolo Ukrajine vyplatených 13,1 mld. EUR.

Opravná položka zníženia hodnoty sa vypočítava rovnako ako v prípade úverov v rámci makrofinančnej pomoci poskytnutých Ukrajine a k 31. decembru 2024 predstavuje celkovú sumu 5,7 mld. EUR. Podpísané zmluvy o úveroch majú podmienené nevyčerpané objemy vo výške 19,9 mld. EUR ku koncu roka.

Úvery Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (Euratom)

Európske spoločenstvo pre atómovú energiu požičiava finančné prostriedky členským i nečlenským štátom a ich subjektom na financovanie projektov týkajúcich sa energetických zariadení. Celková nesplatená suma sa týka úverov spoločnosti Energoatom, za ktoré ručí ukrajinský štát. Pri týchto úveroch bola vykázaná opravná položka zníženia hodnoty vo výške 98 mil. EUR. Podpísané zmluvy o úveroch nemajú žiadne nevyčerpané objemy.

Záruka z rozpočtu EÚ na úvery členským štátom a tretím krajinám.

Z rozpočtu EÚ sa ručí za prostriedky, ktoré si EÚ vypožičala na financovanie úverov poskytovaných členským štátom a tretím krajinám. Ak by v budúcnosti došlo k nesplateným sumám úverov, z rozpočtu EÚ sa možno budú musieť splatiť súvisiace sumy pôžičiek:

— vypožičané prostriedky v rámci NGEU, EFSM, BOP, makrofinančnej pomoci+ a Nástroja pre Ukrajinu sú zaručené iba rozpočtom EÚ,

— vypožičané prostriedky pre nástroj SURE sú zaručené rozpočtom EÚ a podporené zárukami členských štátov vo výške 25 mld. EUR,

— vypožičané prostriedky na úvery tretím krajinám v rámci makrofinančnej pomoci sú najprv kryté SRF (pozri poznámku **2.4.2.1**) a potom rozpočtom EÚ s výnimkou úverov mimoriadnej finančnej pomoci Ukrajine vo výške 6 mld. EUR, ktoré sú na 61 % kryté zárukami poskytnutými členskými štátmi po tom, čo sa prvých 9 % strát pokryje SRF, a

— vypožičané prostriedky pre Euratom sú najprv kryté zárukami tretích strán, potom SRF (pozri poznámku **2.4.2.1**) a následne rozpočtom EÚ.

Viac podrobných údajov pozri v poznámke **6.7**.

([24]) Nariadenie (EÚ) 2024/792.

Povinnosti Spojeného kráľovstva vyplývajúce z jeho vystúpenia z EÚ

V súlade s článkom 143 dohody o vystúpení zodpovedá Spojené kráľovstvo vo vzťahu k Únii za svoj podiel na podmienených finančných záväzkoch súvisiacich s úvermi na finančnú pomoc (EFSM, makrofinančná pomoc, platobná bilancia a Euratom), ktoré boli schválené alebo o ktorých sa rozhodlo k dátumu vystúpenia, t. j. k 31. januáru 2020. V článku 143 sa vyžaduje, aby bolo Spojené kráľovstvo v prípade nesplácania úveru na finančnú pomoc schváleného pred dátumom vystúpenia zodpovedné vo vzťahu k Únii za svoj podiel platieb, ktoré Únia v rámci zlyhanej operácie uskutočnila, ak nie je prípadne krytý podielom Spojeného kráľovstva na rezervách držaných v zložke SRF zodpovedajúcej Garančnému fondu pre vonkajšie opatrenia (t. j. úvery v rámci makrofinančnej pomoci a úvery Euratomu v tretích krajinách) – pozri poznámku **4.1.1**.

Nesplatené podmienené záväzky EÚ týkajúce sa uvedených úverov na finančnú pomoc dosiahli k dátumu vystúpenia výšku 53,9 mld. EUR. Po splátkach dosiahla od uvedeného dátumu hodnota týchto úverov krytých zo záruk EÚ k 31. decembru 2024 výšku 47,4 mld. EUR – podiel Spojeného kráľovstva na nich tvorí 5,9 mld. EUR.

2.4.1.2. Iné úvery

Ide o tri druhy úverov:

a) Úvery poskytnuté z rozpočtových programov EÚ (napr. z iniciatív v oblasti poľnohospodárstva a financovania elektrifikácie a z programu EÚ v oblasti zamestnanosti a sociálnej inovácie). Tieto úvery dosahovali celkovú výšku 75 mil. EUR k 31. decembru 2024 (2023: 77 mil. EUR).

b) Postúpené úvery: ide o úvery vyplatené Európskou investičnou bankou a zaručené programami EFSI a mandátu na poskytovanie vonkajších úverov. V prípade nesplatených úverov Komisia vyplatila výzvy na uplatnenie záruky, a preto má práva na vymoženie. V dôsledku toho sa v súčasnosti úvery vykazujú v súvahe EÚ. K 31. decembru 2024 Komisia vlastní práva na vymoženie takýchto úverov v hodnote 1,0 mld. EUR vrátane vzniknutých úrokov (2023: 0,1 mld. EUR). Po zohľadnení očakávaných úverových strát je však účtovná hodnota vykázaná v súvahe 51 mil. EUR (2023: 56 mil. EUR).

c) Termínované vklady vo výške 340 mil. EUR (2023: 122 mil. EUR) so splatnosťou od troch mesiacov, ktoré nespĺňajú vymedzenie peňažných ekvivalentov.

2.4.2. *Finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit*

(v mil. EUR)

	Poznámka	31.12.2024	31.12.2023
Finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit – nederivátové	*2.4.2.1*	*43 648*	*37 402*
Finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit – derivátové	*2.4.2.2*	*1 110*	*1 091*
Spolu		**44 758**	**38 493**
Dlhodobé		*39 058*	*32 018*
Krátkodobé		*5 700*	*6 476*

2.4.2.1. Finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit – nederivátové

Nederivátové finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit podľa typu

(v mil. EUR)

	31.12.2024	31.12.2023
Dlhové cenné papiere	*34 465*	*29 703*
Fondy peňažného trhu, fondy ETF a investície do združených portfólií	*5 975*	*4 806*
Iné kapitálové investície	*3 201*	*2 893*
Úvery	*8*	–
Spolu	**43 648**	**37 402**

(v mil. EUR)

	31.12.2024	31.12.2023
Dlhodobé	*37 948*	*30 967*
Krátkodobé	*5 700*	*6 435*

Dlhovými cennými papiermi sú najmä štátne a podnikové dlhopisy. Držia sa vo fondoch (v portfóliách), ktoré spravuje Komisia [najmä SRF a Fond rozpočtových pokút (BUFI)] alebo EIB v mene EÚ [najmä Horizont 2020 (H2020) a Inovačný fond]. Výkonnosť portfólia sa hodnotí na základe reálnej hodnoty (trhovej hodnoty). K 31. decembru 2024 predstavuje trhová hodnota cenných papierov požičaných v rámci programov požičiavania cenných papierov 5,8 mld. EUR (3,2 mld. EUR v roku 2023). Tieto požičané cenné papiere nie sú v súvahe EÚ zrušené, keďže riziká a odmeny sú stále v držbe EÚ.

Fondy peňažného trhu sú podielové fondy, z ktorých sa investuje do krátkodobých dlhových cenných papierov (napr. fond Unitary Fund EIB). Fondy obchodované na burze (ETF) sú investičné fondy, s ktorými sa obchoduje na burzách. V rámci nich sa sledujú indexy a držia aktíva, ako sú akcie, dlhopisy, meny a futures. Investície do združených portfólií sú finančné prostriedky EÚ z programov Nástroja na prepájanie Európy (NPE) a H2020 združené s finančnými prostriedkami členských štátov z programu NER 300. Používajú sa na poskytovanie záruk na operácie financovania a investičné operácie EIB.

„Iné kapitálové investície“ sa týkajú najmä investovania finančných prostriedkov z rozpočtu EÚ prostredníctvom implementujúcich partnerov do rizikového kapitálu alebo iných druhov investičných fondov na plnenie politických cieľov EÚ: napríklad na zlepšenie prístupu začínajúcich MSP k financovaniu, na výskum a inovácie, ako aj na infraštruktúru v EÚ aj mimo nej.

Nederivátové finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit podľa programu

(v mil. EUR)

	31.12.2024	31.12.2023
Spoločný rezervný fond	*23 174*	*18 698*
Inovačný fond	*10 616*	*8 754*
Investície BUFI	*2 141*	*2 268*
ESUO v l.	*1 206*	*1 219*
EBOR	*188*	*188*
Dôchodkový systém miestnych zamestnancov ESVČ	*128*	*97*
Program Horizont 2020 a Horizont Európa	*3 968*	*3 872*
Nástroj na prepájanie Európy	*716*	*731*
Kapitálové nástroje MSP EÚ	*453*	*485*
Európsky fond pre juhovýchodnú Európu	*243*	*233*
Fond pre zelený rast	*128*	*116*
Finančný nástroj pre energetickú efektívnosť	*103*	*110*
Iné	*586*	*630*
Spolu	**43 648**	**37 402**
Dlhodobé	*37 948*	*30 967*
Krátkodobé	*5 700*	*6 435*

Spoločný rezervný fond (SRF)

EÚ poskytuje finančným partnerom záruky za straty z kapitálových investícií a úverov (pozri poznámku **4.1** o rozpočtových zárukách EÚ). V súlade s právnymi aktmi sa z rozpočtu EÚ postupne vyčleňujú finančné prostriedky, z ktorých sa partnerom vyplatia prípadné straty, na ktoré sa vzťahujú tieto záruky. Z rozpočtu EÚ sa vyčleňujú aj prostriedky na splatenie vypožičaných prostriedkov v prípade nesplácania úverov v rámci makrofinančnej pomoci a Euratomu poskytnutých nečlenským štátom.

V súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách Komisia zriadila SRF, aby bolo možné spravovať tieto vyčlenené finančné prostriedky („tvorba rezerv“) v rámci jedného spoločného portfólia. Tieto prostriedky sa investujú do dlhových cenných papierov, fondov peňažného trhu a ETF. Okrem prostriedkov z rozpočtu EÚ prijíma SRF pohľadávky vymožené zo zlyhaných operácií, prostriedky plynúce z návratnosti investícií a odmeny EÚ od finančných partnerov. SRF môže prijímať aj dobrovoľné príspevky od členských štátov a ďalších prispievateľov, ktoré takto zvyšujú dostupné rozpočtové záruky EÚ.

SRF prideľuje prichádzajúce príspevky do zložiek v závislosti od prispievajúceho programu. V právnych aktoch k programom sa stanovujú potrebné rezervy pre poskytované záruky. V rozpočte EÚ sa združujú jednotlivo vyčlenené finančné prostriedky v SRF s cieľom optimalizovať správu aktív.

K 31. decembru 2024 sa aktíva SRF zvýšili, pretože záruky InvestEU, NDICI a Záruka pre Ukrajinu vytvárajú potrebné rezervy, ale aj vďaka príjmom z portfólia vo výške 0,9 mld. EUR. Celkové aktíva predstavovali 23,2 mld. EUR, z toho 19,8 mld. EUR bolo investovaných do dlhových cenných papierov a 3,3 mld. EUR do ETF.

Inovačný fond (IF)

Inovačným fondom sa zavádza systém obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v rámci Únie. Účelom je využiť príjmy na podporu inovácií v oblasti nízkouhlíkových technológií a procesov v určitých hospodárskych odvetviach. Inovačný fond získa príjmy z postupného speňažovania príspevkov v hodnote 530 mil. a aj nepoužité prostriedky z príspevkov vo výške 300 mil., ktoré sú k dispozícii pre program NER300 (pozri poznámku **3.8**). EIB spravuje peniaze dovtedy, kým sa nepoužijú na zamýšľaný účel, a investuje ich do dlhových cenných papierov. Nárast v roku 2024 je spôsobený najmä príjmami z aukcií.

Investície BUFI

Komisia zriadila fond rozpočtových pokút (ďalej len „BUFI“) na riadenie finančných prostriedkov, ktoré predbežne získava za pokuty uložené podnikom, v prípade ktorých prebieha odvolanie. Až do konečného rozhodnutia súdu o danej pokute Komisia investuje tieto finančné prostriedky do dlhových nástrojov.

ESUO v l.

Platnosť Zmluvy o ESUO sa skončila 23. júla 2002 a všetky aktíva ESUO boli prenesené na Európsku úniu. Tieto aktíva boli vyčlenené na výskum v sektoroch súvisiacich s odvetviami uhlia a ocele, napríklad prelomové technológie, ktoré vedú k výrobe ocele pri takmer nulových emisiách uhlíka. Komisia investuje peniaze do dlhových cenných papierov až do ich poskytnutia na účely výskumu.

Európska banka pre obnovu a rozvoj

Európska únia má v držbe finančnú investíciu v kapitáli Európskej banky pre obnovu a rozvoj (EBOR), v ktorom mala k 31. decembru 2024 v držbe 90 044 akcií (2023: 90 044 akcií), čo predstavuje 2,9 % celkového upísaného základného imania. EÚ upísala celkovú sumu 900 mil. EUR základného imania, z čoho je v súčasnosti nevyžiadaných 713 mil. EUR.

Program Horizont 2020 a Horizont Európa

Podľa nariadenia EÚ o zriadení programu Horizont 2020 – rámcového programu pre výskum a inováciu (2014 – 2020) sa zaviedli nové finančné nástroje s cieľom zlepšiť prístup k financovaniu pre subjekty zapojené do výskumu a inovácií. Medzi tieto nástroje patria:

— *služba InnovFin pre poskytovanie úverov a záruk na výskum a inováciu*, v rámci ktorej sa Komisia delí o finančné riziko spojené s portfóliom nových finančných operácií, do ktorých vstupuje EIB,

— *záruka InnovFin pre MSP a Nástroj pre neobmedzené záruky v rámci iniciatívy MSP (SIUGI)* – záručné prostriedky, ktoré spravuje EIF, na poskytovanie záruk a protizáruk finančným sprostredkovateľom pre nové portfólia úverov (v rámci SIUGI sa Komisia delí o finančné riziko spojené s poskytnutou zárukou s členskými štátmi, EIF a EIB),

— *kapitálový nástroj InnovFin pre výskum a inovácie*, ktorý poskytuje investície do fondov rizikového kapitálu ktoré sú spravované EIF, a

— *fond EIC (Fond Európskej rady pre inováciu)*, z ktorého sa poskytuje kapitálové financovanie na zrýchlenie inovácie a na akcie trhového nasadenia. Fond EIC je financovaný z programov Horizont Európa a H2020.

Nástroj na prepájanie Európy

Podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1316/2013 ([25]) sa dlhový Nástroj na prepájanie Európy (NPE) zaviedol s cieľom uľahčiť prístup projektov infraštruktúry k financovaniu v sektoroch dopravy, telekomunikácií a energetiky. Spravuje ho EIB na základe dohody s EÚ. Umožňuje rozdelenie rizika pri dlhovom financovaní vo forme nadriadeného a podriadeného dlhu alebo záruky, ako aj podporu projektových dlhopisov zaručených EÚ.

Kapitálové nástroje MSP EÚ

Ide o kapitálové nástroje financované v rámci COSME, CIP a viacročného programu pre podniky a podnikanie a iniciatívy na podporu rastu a zamestnanosti pod správou EIF, ktoré podporujú zakladanie a financovanie MSP v EÚ v ich počiatočných štádiách (startup) a v štádiách rastu prostredníctvom investovania do vhodných špecializovaných fondov rizikového kapitálu.

Hierarchia reálnej hodnoty nederivátových finančných aktív vykazovaných v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit

(v mil. EUR)

Druh finančného aktíva	31.12.2024	31.12.2023
Úroveň 1: Kótované ceny na aktívnych trhoch	*37 559*	*31 477*
Úroveň 2: Zistiteľné vstupy iné ako kótované ceny	*3 098*	*3 230*
Úroveň 3: Techniky oceňovania a vstupy, ktoré nie sú založené na zistiteľných trhových údajoch	*2 991*	*2 695*
Spolu	**43 648**	**37 402**

V danom období sa medzi úrovňami 1 a 2 hierarchie reálnej hodnoty neuskutočnili žiadne prenosy.

Zosúhlasenie nederivátových finančných aktív oceňovaných s použitím techník oceňovania so vstupmi, ktoré nie sú založené na zistiteľných trhových údajoch (úroveň 3):

(v mil. EUR)

Zmeny reálnej hodnoty	
Počiatočný zostatok k 1. 1. 2024	***2 695***
Investície počas daného obdobia	*508*
Splatenie istiny	*(85)*
Zúčtované príjmy	*(38)*
Zisky alebo straty za dané obdobie vykázané v prebytku alebo deficite	*(89)*
Presuny do úrovne 3	–
Presuny z úrovne 3	–
Iné	*0*
Konečný zostatok k 31. 12. 2024	**2 991**

([25]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1316/2013 z 11. decembra 2013 o zriadení Nástroja na prepájanie Európy, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 913/2010 a zrušujú sa nariadenia (ES) č. 680/2007 a (ES) č. 67/2010 (Ú. v. EÚ L 348, 20.12.2013, s. 129, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1316/oj).

2.4.2.2. Finančné aktíva a záväzky vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit – derivátové

Derivátové finančné aktíva a záväzky vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit podľa typu

(v mil. EUR)

Typ derivátu	31.12.2024			31.12.2023		
	Pomyselná hodnota	Aktívum vykazované v reálnej hodnote	Záväzok vykazovaný v reálnej hodnote	Pomyselná hodnota	Aktívum vykazované v reálnej hodnote	Záväzok vykazovaný v reálnej hodnote
Záruka na akciové portfólio	*6 057*	*1 110*	*(60)*	*5 059*	*1 050*	*(53)*
FX deriváty	*2 417*	*–*	*(38)*	*1 528*	*41*	*(6)*
Spolu	**8 474**	**1 110**	**(98)**	**6 587**	**1 091**	**(60)**
Dlhodobé		*1 110*	*(13)*		*1 050*	*(8)*
Krátkodobé		*–*	*(84)*		*41*	*(52)*

Záruky na akciové portfóliá

Okruh „záruka na akciové portfólio“ zahŕňa záruky, ktoré EÚ poskytla finančným inštitúciám na portfóliá kapitálových investícií. Tieto záruky sa klasifikujú ako derivátové finančné nástroje a zaraďujú sa k finančným aktívam alebo finančným záväzkom vykazovaným v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit, pretože nezodpovedajú vymedzeniu záväzku z finančnej záruky – pozri poznámku **1.5.12**. Finančné aktívum alebo finančný záväzok EÚ sa oceňuje na základe hodnoty základných investícií.

Celková suma predstavuje najmä záruku EFSI, ktorú EÚ poskytla skupine EIB, pričom základné kapitálové investície vyplatené zo strany EIB a EIF dosiahli sumu 3,8 mld. EUR (2023: 3,7 mld. EUR). Reálna hodnota záruky EÚ na akciové portfóliá EFSI dosiahla sumu celkovo 1,1 mld. EUR (2023: 1,0 mld. EUR).

Devízové deriváty

EÚ uzatvára forwardy v cudzej mene s cieľom zabezpečiť kurzové riziko v cudzej mene súvisiace s dlhovými cennými papiermi denominovanými v USD, ktoré má v držbe SRF. Na základe forwardov v cudzej mene EÚ pri dátume splatnosti poskytuje zmluvne dohodnuté pomyselné hodnoty v cudzej mene („platobná časť“), ako sa uvádza v uvedenej tabuľke, a prijíma pomyselné hodnoty v EUR („príjmová časť“).

Táto položka zahŕňa aj vplyv činností na zabezpečenie devízového rizika v rámci záruky InvestEU a prípady, keď EÚ ručí za kurzové riziko v cudzej mene.

Hierarchia reálnej hodnoty derivátových finančných aktív a záväzkov

(v mil. EUR)

Typ derivátu	31.12.2024		31.12.2023	
	Aktívum vykazované v reálnej hodnote	Záväzok vykazovaný v reálnej hodnote	Aktívum vykazované v reálnej hodnote	Záväzok vykazovaný v reálnej hodnote
Úroveň 1: Kótované ceny na aktívnych trhoch	*–*	*–*	*–*	*–*
Úroveň 2: Zistiteľné vstupy iné ako kótované ceny	*–*	*(27)*	*41*	*(1)*
Úroveň 3: Techniky oceňovania a vstupy, ktoré nie sú založené na zistiteľných trhových údajoch	*1 110*	*(71)*	*1 050*	*(59)*
Spolu	**1 110**	**(98)**	**1 091**	**(60)**

V danom období sa medzi úrovňami 1 a 2 neuskutočnili žiadne presuny. K derivátom vykazovaným v reálnej hodnote na úrovni 3 patria najmä záruky na akciové portfóliá.

Zosúhlasenie derivátových finančných aktív a záväzkov oceňovaných s použitím techník oceňovania so vstupmi, ktoré nie sú založené na zistiteľných trhových údajoch (úroveň 3):

(v mil. EUR)

Zmeny reálnej hodnoty	
Aktívum/(záväzok) počiatočného zostatku k 1. 1. 2024	**992**
Vyplatené pohľadávky v rámci výzvy na uplatnenie záruky	*170*
Vrátené výzvy na uplatnenie záruky	*(10)*
Zúčtované príjmy zo záruky	*(129)*
Zisky alebo straty za dané obdobie vykázané v prebytku alebo deficite	*16*
Presuny do úrovne 3	*–*
Presuny z úrovne 3	*–*
Iné	*0*
Konečný zostatok k 31. 12. 2024	**1 039**

2.5. PREDBEŽNÉ FINANCOVANIE

(v mil. EUR)

	Pozná-mka	31.12.2024	31.12.2023
Dlhodobé			
Predbežné financovanie	*2.5.1*	*39 093*	*40 970*
Iné preddavky vyplatené členským štátom	*2.5.2*	*1 682*	*371*
Príspevok do trustových fondov		*85*	*76*
		40 861	**41 417**
Krátkodobé			
Predbežné financovanie	*2.5.1*	*35 969*	*48 478*
Iné preddavky vyplatené členským štátom	*2.5.2*	*2 089*	*1 780*
		38 058	**50 257**
Spolu		**78 919**	**91 675**

Úroveň predbežného financovania rozličných programov musí byť dostatočná, aby bolo možné pre prijímateľa zabezpečiť financovanie potrebné na začatie a rozbehnutie projektu a zároveň ochrániť finančné záujmy EÚ. Pritom je potrebné zohľadniť rôzne obmedzenia právnej a operačnej povahy či obmedzenia týkajúce sa efektívnosti nákladov.

2.5.1. *Predbežné financovanie*

(v mil. EUR)

	Hrubá suma	Zúčtované na základe časového rozlíšenia	Čistá suma k 31. 12. 2024	Hrubá suma	Zúčtované na základe časového rozlíšenia	Čistá suma k 31. 12. 2023
Zdieľané riadenie						
EPFRV a ďalšie nástroje na rozvoj vidieka	*3 885*	*(840)*	*3 045*	*3 614*	*(686)*	*2 928*
EFRR + KF	*25 859*	*(16 476)*	*9 384*	*31 502*	*(10 125)*	*21 378*
ESF	*9 437*	*(6 258)*	*3 180*	*12 105*	*(3 236)*	*8 869*
Iné	*14 220*	*(4 836)*	*9 384*	*8 755*	*(5 348)*	*3 408*
	53 402	**(28 409)**	**24 992**	**55 976**	**(19 394)**	**36 582**
Priame riadene						
Vynaložené:						
Komisiou	*34 727*	*(14 289)*	*20 438*	*37 273*	*(12 782)*	*24 491*
z toho z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (NGEU)	*18 930*	*(3 541)*	*15 389*	*22 889*	*(3 710)*	*19 178*
Výkonnými agentúrami EÚ	*40 693*	*(25 586)*	*15 107*	*36 130*	*(21 683)*	*14 446*
Trustovými fondmi	*508*	*(429)*	*79*	*639*	*(507)*	*133*
	75 928	**(40 304)**	**35 624**	**74 042**	**(34 972)**	**39 070**
Nepriame riadenie						
Vynaložené:						
Inými agentúrami a orgánmi EÚ	*5 281*	*(2 814)*	*2 467*	*4 983*	*(2 314)*	*2 670*
Tretími krajinami	*1 843*	*(1 103)*	*739*	*1 602*	*(1 166)*	*436*
Medzinárodnými organizáciami	*13 171*	*(8 839)*	*4 333*	*14 229*	*(9 713)*	*4 516*
Inými účtovnými jednotkami	*19 295*	*(12 389)*	*6 906*	*17 606*	*(11 432)*	*6 175*
	39 590	**(25 144)**	**14 446**	**38 421**	**(24 625)**	**13 797**
Spolu	**168 920**	**(93 858)**	**75 062**	**168 439**	**(78 991)**	**89 448**
Dlhodobé	*39 093*	–	*39 093*	*40 970*	–	*40 970*
Krátkodobé	*129 826*	*(93 858)*	*35 969*	*127 469*	*(78 991)*	*48 478*

Predbežné financovanie predstavuje vyplatené peniaze, a teda plnenie platobných rozpočtových prostriedkov. Ako sa vysvetľuje v poznámke **1.5.7**, ide o preddavky, ktoré ešte neboli vykázané ako náklady. Predbežným financovaním sa teda znižujú nesplatené záväzky (RAL) (pozri poznámku **5.1**), pričom predstavuje výdavky, ktoré sa ešte musia schváliť a vykázať vo výkaze finančných výsledkov.

V prípade zdieľaného riadenia súvisí výrazný pokles predbežného financovania v oblasti súdržnosti s programovým obdobím 2014 – 2020, keďže toto obdobie sa blíži k záveru a zúčtovávajú sa vyššie sumy, čo predstavuje pokles o 18 mld. EUR.

Pokiaľ ide o programové obdobie 2021 – 2027, najvýznamnejšie sumy predbežného financovania sa tiež týkajú oblasti súdržnosti, a to 9,3 mld. EUR (2023: 9 mld. EUR).

Nárast v rámci ostatného zdieľaného riadenia súvisí s vyplatením 6 mld. EUR v rámci predbežného financovania z Fondu na spravodlivú transformáciu európskym regiónom.

V prípade priameho riadenia sú najvyššími sumami predbežného financovania tie, ktoré sa týkajú nenávratnej podpory z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, a to v čistom 15,4 mld. EUR na konci roka (2023: 19,2 mld. EUR). Zníženie súvisí najmä so zúčtovaním, ktoré sa uskutočnilo v priebehu roka (7,2 mld. EUR) po dosiahnutí míľnikov a cieľov členskými štátmi. V roku 2023 bol Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti zmenený nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/435 ([26]) s cieľom poskytnúť členským štátom dodatočnú podporu prostredníctvom kapitol REPowerEU na reformy a investície podporujúce nezávislosť, bezpečnosť a udržateľnosť dodávok energie v Únii. V roku 2024 boli členským štátom v súvislosti s kapitolami REPowerEU vyplatené nové sumy predbežného financovania (2,4 mld. EUR). Ostatné významné sumy v celkovej výške 11,9 mld. EUR (2023: 12,1 mld. EUR) pre oblasť výskumu (najmä z programu Horizont 2020 a Horizont Európa, z ktorých čerpali výkonné agentúry EÚ a Komisia).

V prípade nepriameho riadenia sa predbežné financovanie vzťahuje najmä na programy vnútorných politík, ako sú Erasmus+ (4,3 mld. EUR), Galileo a EGNOS (vesmírne programy, 2,7 mld. EUR), a na Nástroj susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce a jeho predchodcov (2,5 mld. EUR).

Záruky prijaté v súvislosti s predbežným financovaním

Ide o záruky, ktoré Komisia vyžaduje v určitých prípadoch od prijímateľov, ktorí nie sú členskými štátmi, pri vyplácaní preddavkových platieb (predbežné financovanie). Pri tomto type záruk sa vykazujú dve hodnoty: „nominálna“ a „priebežná“ hodnota. V prípade nominálnej hodnoty sa rozhodujúca udalosť viaže na existenciu záruky. V prípade priebežnej hodnoty je rozhodujúcou udalosťou platba predbežného financovania uskutočnená oproti záruke, neskôr znížená o následné zúčtovanie. K 31. decembru 2024 dosiahla nominálna hodnota záruk zložených v súvislosti s predbežným financovaním výšku 942 mil. EUR a priebežná hodnota týchto záruk dosiahla výšku 587 mil. EUR (2023: 576 mil. EUR a 525 mil. EUR).

Účinné krytie niektorých súm predbežného financovania vyplatených v rámci 7. rámcového programu v oblasti výskumu a technického rozvoja (RP7) a programov Horizont 2020 a Horizont Európa zabezpečuje vzájomný poisťovací mechanizmus, v minulosti známy ako účastnícky záručný fond. Vzájomný poisťovací mechanizmus je nástroj vzájomného zaistenia zriadený na krytie rizík neuhradenia súm prijímateľmi počas realizácie nepriamych akcií v rámci týchto programov. Všetci účastníci nepriamych akcií prijímajúci grant z EÚ prispievajú 5 % maximálnej výšky príspevku EÚ do kapitálu vzájomného poisťovacieho mechanizmu, ktorý Komisia investuje na finančných trhoch s cieľom získať úroky. Úroky sa môžu využiť na splatenie dlhov nesplatených účastníkom, ktorý si nesplnil povinnosti voči Únii. Na konci nepriamej akcie sa príspevky vyplatia naspäť účastníkom. EÚ (zastúpená Komisiou) vystupuje ako výkonný zástupca účastníkov vzájomného poisťovacieho mechanizmu, fond však vlastnia účastníci. Vzájomný poisťovací mechanizmus je teda samostatná účtovná jednotka, ktorá nie je konsolidovaná v tejto ročnej závierke EÚ.

K 31. decembru 2024 dosahovali sumy predbežného financovania kryté vzájomným poisťovacím mechanizmom výšku 3,0 mld. EUR (2023: 3,0 mld. EUR). Celkové aktíva vzájomného poisťovacieho mechanizmu vrátane finančných aktív riadených Komisiou dosiahli výšku 3,2 mld. EUR (2023: 3,0 mld. EUR).

2.5.2. *Iné preddavky vyplatené členským štátom*

(v mil. EUR)

	31.12.2024	31.12.2023
Preddavky pre členské štáty na finančné nástroje v rámci zdieľaného riadenia	*1 889*	*594*
Schémy pomoci	*1 883*	*1 556*
Spolu	**3 772**	**2 150**
Dlhodobé	*1 682*	*371*
Krátkodobé	*2 089*	*1 780*

([26]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/435 z 27. februára 2023, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2021/241, pokiaľ ide o kapitolu REPowerEU v plánoch obnovy a odolnosti, a ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) 2021/1060 a (EÚ) 2021/1755 a smernica 2003/87/ES (Ú. v. EÚ L 63, 28.2.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

Preddavky pre členské štáty na finančné nástroje v rámci zdieľaného riadenia

V rámci programov európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) je možné uskutočniť preddavkové platby z rozpočtu EÚ v prospech členských štátov tak, aby mohli prispievať na finančné nástroje (t. j. úvery, kapitálové investície alebo záruky). Tieto finančné nástroje zriadili a spravujú členské štáty, a nie Komisia. Peňažné prostriedky, ktoré zostanú v rámci týchto nástrojov ku koncu roka nevyužité, zostávajú však majetkom EÚ (ako v prípade každého predbežného financovania) a v súvahe EÚ sa teda vykazujú ako aktíva.

Keďže predchádzajúce programové obdobie sa v oblasti súdržnosti blíži k záveru, všetky sumy pre VFR na roky 2014 – 2020 sa považujú za realizované. Veľké zvýšenie sa preto týka VFR na roky 2021 – 2027, kde sa odhaduje, že z vyplatených 1 832 mil. EUR bolo k 31. decembru 2024 nevyužitých 1 803 mil. EUR.

V prípade rozvoja vidieka zostalo ku koncu roka nevyužitých 85 mil. EUR.

Schémy pomoci

Podobne sa zaplatené sumy preddavkov, ktoré uhradili členské štáty v súvislosti s rozličnými schémami pomoci (štátna pomoc, trhové opatrenia EPZF alebo investičné opatrenia EPFRV) a ktoré sa ku koncu roka nepoužili, zaznamenajú ako aktíva (preddavky) v súvahe EÚ. Komisia na základe informácií, ktoré poskytli členské štáty, odhadla hodnotu týchto preddavkov. Výsledné sumy sú v tabuľke vyššie zahrnuté do podokruhu týkajúceho sa schém pomoci. V roku 2024 sa suma 1 685 mil. EUR vzťahuje na poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka. V prípade politiky súdržnosti sa nevyužité sumy ku koncu roka odhadovali na 198 miliónov EUR a týkali sa VFR na roky 2021 – 2027.

2.6. POHĽADÁVKY Z VÝMENNÝCH TRANSAKCIÍ A VYMÁHATEĽNÉ SUMY Z NEVÝMENNÝCH TRANSAKCIÍ

(v mil. EUR)

	Poznámka	31.12.2024	31.12.2023
Dlhodobé			
Vymáhateľné sumy z nevýmenných transakcií	*2.6.1*	*11 541*	*13 954*
Pohľadávky z výmenných transakcií	*2.6.2*	*1 731*	*2 129*
		13 272	**16 083**
Krátkodobé			
Vymáhateľné sumy z nevýmenných transakcií	*2.6.1*	*16 529*	*16 795*
Pohľadávky z výmenných transakcií	*2.6.2*	*1 936*	*2 321*
		18 465	**19 116**
Spolu		**31 736**	**35 199**

2.6.1. *Vymáhateľné sumy z nevýmenných transakcií*

(v mil. EUR)

	Poznámka	31.12.2024	31.12.2023
Dlhodobé			
Členské štáty	*2.6.1.1*	*275*	*272*
Dohoda o vystúpení Spojeného kráľovstva	*2.6.1.2*	*11 231*	*13 088*
Časovo rozlíšené príjmy a odložené výdavky	*2.6.1.4*	*10*	*567*
Ostatné vymáhateľné sumy		*25*	*27*
		11 541	**13 954**

(v mil. EUR)

	Poznámka	31.12.2024	31.12.2023
Krátkodobé			
Členské štáty	*2.6.1.1*	*4 667*	*3 706*
Dohoda o vystúpení Spojeného kráľovstva	*2.6.1.2*	*1 530*	*2 385*
Pokuty uložené spoločnostiam	*2.6.1.3*	*9 152*	*9 861*
Časovo rozlíšené príjmy a odložené výdavky	*2.6.1.4*	*1 085*	*787*
Ostatné vymáhateľné sumy		*94*	*57*
		16 529	**16 795**
Spolu		**28 070**	**30 749**

2.6.1.1. Sumy vymáhateľné od členských štátov

(v mil. EUR)

	31.12.2024	31.12.2023
TVZ na účtoch A	*3 277*	*2 326*
TVZ na osobitných účtoch	*849*	*1 249*
Vlastné zdroje, ktoré sa majú prijať	*139*	*7*
Zníženie hodnoty	*(553)*	*(673)*
Iné	–	–
Vymáhateľné sumy vlastných zdrojov	**3 712**	**2 908**
Európsky poľnohospodársky záručný fond (EPZF)	*1 534*	*1 483*
Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (EPFRV) a ďalšie nástroje na rozvoj vidieka	*127*	*126*
Zníženie hodnoty	*(741)*	*(683)*
Vymáhateľné sumy týkajúce sa EPZF a rozvoja vidieka	**920**	**927**
Vymožené sumy predbežného financovania	**16**	**1**
Uhradená a vymáhateľná DPH	**53**	**49**
Ostatné sumy vymáhateľné od členských štátov	**242**	**93**
Spolu	**4 943**	**3 977**
Dlhodobé	*275*	*272*
Krátkodobé	*4 667*	*3 706*

Dlžné dlhodobé sumy od členských štátov sa týkajú najmä nevykonaných rozhodnutí o overení súladu v prípade Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF), ako aj Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV). Sumy súvisiace s týmito rozhodnutiami sa vymáhajú v ročných splátkach.

Vymáhateľné sumy vlastných zdrojov

„Účty A“ sú mesačné výkazy, v ktorých členské štáty oznamujú stanovené nároky na tradičné vlastné zdroje (TVZ). V tabuľke sa uvádzajú sumy účtov A, ktoré ešte neboli vyplatené Komisii. TVZ tvoria najmä clá vyberané členskými štátmi v mene Komisie.

„Účty A“ mali na konci roka zvyčajne úroveň v rozmedzí od 3 mld. EUR do 4 mld. EUR. V roku 2024 sa sumy deklarované členskými štátmi vrátili na obvyklú úroveň po poklese zaznamenanom v predchádzajúcom roku (najmä v dôsledku uzavretia prípadu týkajúceho sa antidumpingových ciel na solárne panely). Okrem toho boli clá stanovené v novembri a decembri 2024 v porovnaní s rovnakým obdobím predchádzajúceho roka vyššie.

Vo veci porušenia pravidiel zo strany Spojeného kráľovstva (porušenie č. 2018/2008) Súdny dvor vydal 8. marca 2022 príslušný rozsudok, v ktorom potvrdil, že Spojené kráľovstvo porušilo svoje povinnosti v oblasti ochrany rozpočtu Únie. Táto vec súvisí so správou úradu OLAF z roku 2017, z ktorej vyplynulo, že dovozcovia v Spojenom kráľovstve sa vyhýbali vysokým sumám ciel používaním fiktívnych a falošných faktúr a na základe nepresných dovozných colných vyhlásení.

Komisia posúdila tento rozsudok, a najmä pripomienky Súdneho dvora týkajúce sa stanovenia splatných súm. Po podrobnej analýze Spojené kráľovstvo zaplatilo v rokoch 2022 až 2023 sumy istiny aj úrokov z omeškania (1,6 mld. EUR za istiny a 1,4 mld. EUR za úroky z omeškania pred znížením podielu Spojeného kráľovstva).

Pri použití rovnakých parametrov na výpočet odhadovaných strát TVZ splatných za textil a obuv dovezené z Číny s výrazne podhodnotenou hodnotou členské štáty v rokoch 2021 a 2022 zaplatili s výhradou sumu 1,9 mld. EUR. Po uzavretí spisu týkajúceho sa podhodnotenia Spojeného kráľovstva Komisia v spolupráci s členskými štátmi prepočítava ich príslušné konečné splatné sumy v súlade s rozsudkom Súdneho dvora vo veci C-213/19. V roku 2024 boli s niekoľkými členskými štátmi dohodnuté konečné sumy splatnej istiny a úrokov a príslušné prípady boli uzavreté. Získavajú sa ďalšie objasnenia zo strany členských štátov s cieľom stanoviť konečné splatné sumy. Do 31. decembra 2024 zostáva 0,9 mld. EUR vyplatených s výhradou predmetom ďalšej analýzy a očakáva sa ďalšie zníženie vzhľadom na dodatočné informácie, ktoré majú poskytnúť príslušné členské štáty.

Úroky z omeškania splatné v súvislosti s týmito konaniami sa v súčasnosti odhadujú na 0,3 mld. EUR k 31. decembru 2024 (pozri poznámku **2.6.2**).

Na osobitné účty sa zaznamenávajú stanovené nároky, ktoré neboli začlenené do „účtov A“, pretože ich členské štáty nevymohli a nebola na ne poskytnutá žiadna záruka (t. j. ručenie) (alebo bola poskytnutá záruka, ale voči sumám boli vznesené námietky). Tieto nároky sú predmetom zníženia hodnoty na základe informácií, ktoré každý rok poskytujú členské štáty. Sumy zníženia hodnoty predstavujú vo všeobecnosti podobný percentuálny podiel istiny ku koncu každého roka.

Vymáhateľné sumy týkajúce sa EPZF a rozvoja vidieka

Táto položka zahŕňa predovšetkým sumy, ktoré členské štáty dlhovali k 31. decembru 2024, nahlásené a potvrdené členskými štátmi k 15. októbru 2024. Bol vykonaný odhad vymáhateľných súm, ktoré vznikli od nahlásenia týchto súm až do 31. decembra 2024. Komisia robí zároveň aj odhad opravných položiek pre dlžné sumy od prijímateľov, ktorých vymoženie je nepravdepodobné. Vykonanie tejto úpravy však neznamená, že Komisia sa vzdáva nároku na vymoženie týchto súm. Do tejto úpravy je zahrnuté aj zníženie vo výške 20 %, čo zodpovedá sume, ktorú si členské štáty môžu ponechať na pokrytie administratívnych nákladov.

2.6.1.2. Dohoda o vystúpení Spojeného kráľovstva

V Dohode o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a z Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (ref. 2019/C 384 I/01) (ďalej len „dohoda o vystúpení“) podpísanej medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom sa obom zmluvným stranám stanovujú rôzne finančné povinnosti. K 31. decembru 2024 dosiahli čisté pohľadávky voči Spojenému kráľovstvu na základe týchto povinností výšku 12 762 mil. EUR (2023: 15 473 mil. EUR), z čoho 1 530 mil. EUR sa má splatiť do 12 mesiacov od dátumu vykázania (2023: 2 385 mil. EUR).

(v mil. EUR)

	Článok 140	Článok 142	Iné	31.12.2024	31.12.2023
Splatné Spojeným kráľovstvom	*4 432*	*10 136*	*116*	*14 683*	*18 867*
Splatné Spojenému kráľovstvu	-	–	*(1 922)*	*(1 922)*	*(3 394)*
Spolu	**4 432**	**10 136**	**(1 806)**	**12 762**	**15 473**
Dlhodobé	*2 469*	*9 802*	*(1 040)*	*11 231*	*13 088*
Krátkodobé	*1 963*	*334*	*(766)*	*1 530*	*2 385*

Podiel Spojeného kráľovstva (článok 139)

Podľa článku 139 bude podiel Spojeného kráľovstva na finančných povinnostiach vyplývajúcich z dohody o vystúpení tvoriť percentuálnu hodnotu vypočítanú ako pomer medzi vlastnými zdrojmi sprístupnenými Spojeným kráľovstvom v rokoch 2014 až 2020 a vlastnými zdrojmi sprístupnenými počas toho istého obdobia všetkými členskými štátmi a Spojeným kráľovstvom, pričom oba pomery sú upravené o sumu, ktorá bola členským štátom oznámená pred 1. februárom 2022. Konečný podiel Spojeného kráľovstva bol vypočítaný na 12,431681219587700 %.

Platby podľa dohody o vystúpení

Platobný mechanizmus, ktorý sa má uplatniť na povinnosti stanovené pre obe strany, sa uvádza v článku 148. Stručne povedané, EÚ v apríli a septembri každého roka vyfakturuje čisté sumy, ktoré má Spojené kráľovstvo zaplatiť, a Spojené kráľovstvo ich mesačne uhrádza. Sumy vykázané v apríli daného roka sa majú uhradiť v štyroch rovnakých mesačných splátkach od júna do septembra daného roka. Sumy vykázané v septembri sa majú uhradiť v ôsmich rovnakých mesačných splátkach od októbra daného roka do mája nasledujúceho roka. Keďže niektoré vykázané sumy nevyhnutne vychádzajú z prognóz a odhadov, vykazovanie sa každoročne aktualizuje na základe skutočných údajov.

V roku 2024 čistá suma vykázaná Spojenému kráľovstvu podľa článku 136 a článkov 140 až 147 predstavovala 377 mil. EUR (2023: EUR 8 585 mil. EUR), z toho 1 414 mil. EUR splatných Spojenému kráľovstvu bolo vykázaných v apríli 2024 a 1 791 mil. EUR, ktoré má zaplatiť Spojené kráľovstvo, bolo vykázaných v septembri 2024 (2023: 3 572 mil. EUR a 5 013 mil. EUR, ktoré má zaplatiť Spojené kráľovstvo).

Celkové platby prijaté v roku 2024 dosiahli výšku 2 391 mil. EUR (2023: 9 450 mil. EUR). Z tejto sumy sa 3 133 mil. EUR týkalo zvyšku správy zo septembra 2023 a zaplatilo ich Spojené kráľovstvo v piatich rovnakých splátkach v období od januára do mája 2024 (2023: 3 998 mil. EUR) a 1 414 mil. EUR sa týkalo správy z apríla 2024 a bolo vyplatených Spojenému kráľovstvu v štyroch rovnakých mesačných splátkach v období od júna do septembra 2024 (2023: 3 572mil. EUR, ktoré zaplatilo Spojené kráľovstvo) a 672 mil. EUR sa týkalo správy zo septembra 2024 a zaplatilo ich Spojené kráľovstvo v troch rovnakých splátkach v období od októbra do decembra 2024 (2023: 1 880 mil. EUR).

(v mil. EUR)

	Zvyšná časť Správa zo septembra 2023: (splatné a zaplatené od januára do mája 2024)	Správa z apríla 2024: (splatné a zaplatené od júna do septembra 2024)	Správa zo septembra 2024: (splatné a zaplatené od októbra do decembra 2024)	Spolu platby v roku 2024
Článok 136	*21*	*–*	*8*	*29*
Článok 140	*3 092*	*–*	*672*	*3 763*
Článok 142	*18*	*280*	*11*	*309*
Článok 143	*11*	*–*	*–*	*11*
Článok 147	*–*	*12*	*–*	*12*
	3 141	*292*	*690*	*4 123*
Článok 136	*–*	*(1 349)*	*–*	*(1 349)*
Článok 140	*–*	*(10)*	*–*	*(10)*
Článok 141	*(8)*	*–*	*(19)*	*(27)*
Článok 143	*–*	*(244)*	*–*	*(244)*
Článok 144	*(0)*	*(59)*	*–*	*(59)*
Článok 145	*–*	*(37)*	*–*	*(37)*
Článok 146	*–*	*(7)*	*–*	*(7)*
	(8)	*(1 706)*	*(19)*	*(1 732)*
Spolu	**3 133**	**(1 414)**	**672**	**2 391**

Okrem toho v júli 2024 Spojené kráľovstvo zaplatilo čistú sumu 4,7 mil. EUR (po započítaní podielu Spojeného kráľovstva vo výške 0,7 mil. EUR) v súvislosti s prípadom porušenia pravidiel v oblasti DPH (Mini One-Stop Shop – MOSS).

Zostatková hodnota faktúry zo septembra 2024 ku koncu roka vo výške 1 120 mil. EUR je splatná Spojenému kráľovstvu v piatich rovnakých mesačných splátkach v období od januára do mája 2025 (2023: 3 133 mil. EUR).

Článok 140 – Nesplatené záväzky

Spojené kráľovstvo sa zaviazalo zaplatiť EÚ svoj podiel na nezaplatených rozpočtových záväzkoch k 31. decembru 2020 (tzv. brexitové nesplatené záväzky), upravený o požiadavky článku 140. K 31. decembru 2024 dosiahla celková vykázaná suma pohľadávok výšku 4 432 mil. EUR (2023: 8 340 mil. EUR), z čoho 1 963 mil. EUR sa má splatiť do 12 mesiacov od konca roka. V nasledujúcej tabuľke sa uvádzajú hlavné pohyby medzi celkovou vykázanou sumou pohľadávok k 31. decembru 2023 a celkovou vykázanou sumou pohľadávok k 31. decembru 2024:

(v mil. EUR)

Dlžná suma Spojeného kráľovstva k 31. 12. 2023	**8 340**
Čisté finančné opravy týkajúce sa rokov 2 014 – 2 020 alebo predchádzajúcich programových období (vrátane úpravy o odpočty za rok 2 023)	*(35)*
Čisté platby prijaté od Spojeného kráľovstva v roku 2 024	*(3 753)*
Úprava o odhadované neplnenie	*(121)*
Spolu	**4 432**
Dlhodobé	*2 469*
Krátkodobé	*1 963*

Medziročný pokles celkovej vykázanej sumy pohľadávok dosiahol 3 909 mil. EUR (2023: 8 688 mil. EUR) a bol spôsobený najmä platbami prijatými od Spojeného kráľovstva v roku 2024.

Suma, ktorá sa má uhradiť do 12 mesiacov od dátumu vykázania (1 963 mil. EUR), pozostáva zo zostatkovej hodnoty faktúry zo septembra 2024 (1 119 mil. EUR), ktorú má Spojené kráľovstvo zaplatiť v období od januára do mája 2025, sumy fakturovanej v apríli 2025 (599 mil. EUR), ktorú má Spojené kráľovstvo zaplatiť v období od júna do septembra 2025, a z časti sumy fakturovanej v septembri 2025, ktorú má Spojené kráľovstvo zaplatiť v období od októbra do decembra 2025 (244 mil. EUR). Suma fakturovaná v apríli 2025 pozostáva z podielu Spojeného kráľovstva na odhadovanom plnení nesplatených záväzkov v roku 2025 vo výške 342 mil. EUR a z úpravy podielu Spojeného kráľovstva na nesplatených záväzkoch v dôsledku plnenia v roku 2024 vo výške 257 mil. EUR. Suma, ktorá sa má fakturovať v septembri 2025 a splatiť v období od októbra do decembra 2025, pozostáva zo sumy 257 mil. EUR, ktorá sa týka podielu Spojeného kráľovstva na odhadovanom plnení nesplatených záväzkov v roku 2025, a zo sumy –13 mil. EUR, ktorá sa týka podielu Spojeného kráľovstva na odhadovaných čistých finančných opravách súvisiacich s programovým obdobím 2014 – 2020 alebo predchádzajúcimi programovými obdobiami (vrátane úpravy odpočtov za rok 2023).

Odhadované neplnenie sa upravilo o 121 mil. EUR s cieľom zohľadniť skutočné zrušenia viazanosti v roku 2024, ako aj budúce zrušenia viazanosti zostávajúceho objemu brexitových nesplatených záväzkov, ako boli odhadnuté na konci roka 2024.

Článok 142 – Záväzky Únie na konci roka 2020

Spojené kráľovstvo sa zaviazalo uhradiť EÚ svoj podiel na záväzkoch Únie na konci roka 2020 s výnimkou týchto záväzkov: a) týkajúcich sa príslušných aktív a b) týkajúcich sa činnosti rozpočtu a riadenia vlastných zdrojov (vrátane súm, ktoré sú už kryté nesplatenými záväzkami, pozri článok 140). Hlavná suma sa v tomto prípade týka požitkov EÚ po ukončení zamestnania (dôchodkov a nemocenského poistenia), ktoré existovali k 31. decembru 2020.

Nesplatené záväzky za rok 2020 podľa článku 142 ods. 6

(v mil. EUR)

	Dôchodkový systém európskych úradníkov	Spoločný systém zdravotného poistenia	31.12.2024	31.12.2023
Nesplatené záväzky za rok 2020	*72 580*	*4 948*	*77 529*	*79 709*
Podiel Spojeného kráľovstva	**9 023**	**615**	**9 638**	**9 909**
Príspevky na dôchodkový systém európskych úradníkov/spoločný systém zdravotného poistenia	**294**	**11**	**305**	**280**
Spolu	**9 317**	**626**	**9 943**	**10 189**
Dlhodobé	*9 023*	*615*	*9 638*	*9 909*
Krátkodobé	*294*	*11*	*305*	*280*

Na základe predvoleného spôsobu platby stanoveného v článku 142 ods. 6 Spojené kráľovstvo každoročne prispieva k čistým platbám uhradeným z rozpočtu Únie za predchádzajúci rok všetkým prijímateľom v rámci dôchodkového systému európskych úradníkov a do súvisiacich príspevkov z rozpočtu Únie na spoločný systém zdravotného poistenia pre všetkých prijímateľov alebo osoby využívajúce tento systém prostredníctvom prijímateľa. Príspevky sú splatné v štyroch mesačných splátkach od júna do septembra príslušného roka.

Podiel Spojeného kráľovstva na čistých platbách vyplatených z rozpočtu Únie v roku 2024 prijímateľom v rámci dôchodkového systému európskych úradníkov a spoločného systému zdravotného poistenia dosiahol výšku 294 mil. EUR a 11 mil. EUR. Tieto sumy boli oznámené Spojenému kráľovstvu na faktúre z apríla 2025 (čiže ich má Spojené kráľovstvo zaplatiť v štyroch rovnakých mesačných splátkach v období od júna do septembra 2025).

Okrem toho k 31. decembru 2024 dosiahla výška nesplatených záväzkov Spojeného kráľovstva za rok 2020 podľa článku 142 ods. 6 v súvislosti s dôchodkovým systémom európskych úradníkov a spoločným systémom zdravotného poistenia výšku 9 023 mil. EUR a 615 mil. EUR (2023: 9 207 mil. EUR a 703 mil. EUR). Treba uviesť, že hoci poistno-matematické straty (alebo zisky) zo zmien v poistno-matematických predpokladoch ovplyvňujú súčasnú hodnotu nesplatených záväzkov za rok 2020 vypočítanú na základe štandardu IPSAS 39/účtovného pravidla EÚ č. 12, v ich dôsledku sa nemení ani suma dávok, ktoré bude musieť v skutočnosti zaplatiť EÚ, a nepriamo ani príspevky Spojeného kráľovstva k týmto platbám, ktoré sú splatné na základe predvoleného mechanizmu úhrad stanoveného v článku 142 ods. 6.

Nesplatené záväzky za rok 2020 podľa článku 142 ods. 5

Podľa článku 142 ods. 5 Spojené kráľovstvo prispieva k záväzkom týkajúcim sa ostatných dôchodkových systémov, ako boli zaznamenané v konsolidovanej účtovnej závierke EÚ za rozpočtový rok 2020 v 10 splátkach začínajúc od 31. októbra 2021 (pričom každá ročná splátka je splatná v ôsmich mesačných splátkach od októbra do mája nasledujúceho roka). Tieto záväzky v konsolidovanej ročnej účtovnej závierke Únie za rozpočtový rok 2020 dosiahli výšku 2 344 mld. EUR, čo malo za následok podiel Spojeného kráľovstva k 31. decembru 2020 vo výške 291 mil. EUR. Vzhľadom na sumy prijaté od Spojeného kráľovstva do konca roka 2024 v celkovej výške 98 mil. EUR sa nesplatený podiel Spojeného kráľovstva na ostatných dôchodkových systémoch znížil k 31. decembru 2024 na 193 mil. EUR, z čoho 29 mil. EUR sa má vyplatiť do 12 mesiacov od konca roka.

Ďalšie informácie týkajúce sa systémov zamestnaneckých požitkov sa uvádzajú v poznámkach **1.5.10** a **2.9**.

Ostatné výrobky

(v mil. EUR)

	31.12.2024	31.12.2023
Splatné Spojeným kráľovstvom:		
Článok 136	*8*	–
Článok 147	*107*	*115*
	116	**115**

(v mil. EUR)

	31.12.2024	31.12.2023
Splatné Spojenému kráľovstvu:		
Článok 136	–	*(1 451)*
Článok 141	*(1 630)*	*(1 564)*
Článok 143	*(191)*	*(233)*
Článok 144	*(58)*	*(59)*
Článok 145	*(37)*	*(74)*
Článok 146	*(7)*	*(13)*
	(1 922)	**(3 394)**
Spolu	**(1 806)**	**(3 279)**
Dlhodobé	*(1 040)*	*(1 602)*
Krátkodobé	*(766)*	*(1 677)*

***Článok 136** – Ustanovenia, ktoré sa uplatňujú v súvislosti s vlastnými zdrojmi*

V článku 136 sa stanovujú ustanovenia, ktoré sa uplatňujú v súvislosti s vlastnými zdrojmi po 31. decembri 2020. Spojené kráľovstvo má nárok získať svoj podiel, prípadne má povinnosť uhradiť svoj podiel z dostupných vlastných zdrojov súvisiacich s rozpočtovými rokmi až do roka 2020, ktorý bol opravený alebo upravený po 31. decembri 2020. Na Spojené kráľovstvo sa preto vzťahujú aj všetky úpravy vlastných zdrojov DPH a HND, ktoré sa týkajú rozpočtových rokov až do roku 2020. Tieto úpravy DPH a HND sa však vykonajú len vtedy, ak sa o nich rozhodne najneskôr do 31. decembra 2028. Zohľadnia sa aj aktualizácie korekcií pre Spojené kráľovstvo na roky 2018 – 2019.

V súlade s článkom 136 dohody o vystúpení orgány Spojeného kráľovstva naďalej zasielajú mesačné výpisy z účtu A, ktoré obsahujú prehľad súm tradičných vlastných zdrojov splatných do rozpočtu EÚ. Tieto sumy (po odpočítaní uplatniteľnej miery prostriedkov ponechaných na pokrytie nákladov) sú zahrnuté do celkových súm následnej faktúry uvedenej v článku 148 ods. 2 dohody o vystúpení (pozri nasledujúci odsek). Ak sú tieto sumy zaplatené oneskorene, sú splatné úroky podľa článku 12 nariadenia (EÚ, Euratom) č. 609/2014.

Spojené kráľovstvo preto musí uhradiť tradičné vlastné zdroje, ktoré získalo po 28. februári 2021, ale ktoré sa vzťahujú na obdobie do roka 2020. Z tejto sumy sa má odpočítať jeho podiel na celkovom sprístupnenom objeme. Samostatný účet pre tradičné vlastné zdroje sa musí úplne zlikvidovať k 31. decembru 2025.

Čistá dlžná suma voči Spojenému kráľovstvu k 31. decembru 2024 je 8 mil. EUR (2023: 1 451 mil. EUR, splatných Spojenému kráľovstvu), z toho 112 mil. EUR sa bude musieť Spojenému kráľovstvu uhradiť do 12 mesiacov od konca roka a 121 mil. EUR sa bude musieť Spojenému kráľovstvu uhradiť potom.

(v mil. EUR)

Suma splatná Spojenému kráľovstvu (-)/splatná Spojeným kráľovstvom (+) k 31. 12. 2023	**(1 451)**
Úprava odhadu pre sumy fakturované v septembri 2024	*16*
Podiel Spojeného kráľovstva v prípade porušenia pravidiel v oblasti DPH (MOSS)	*1*
Platby vykonané Spojenému kráľovstvu v roku 2024	*1 319*
Úpravy DPH a HND (výpočty zostatkov za rok 2023)	*(2)*
Úpravy DPH a HND (výpočty zostatkov za rok 2024)	*121*
Úroky z omeškania pri platbe tradičných vlastných zdrojov a vlastných zdrojov založených na DPH Spojeným kráľovstvom	*4*
Čisté tradičné vlastné zdroje Spojeného kráľovstva po 28. februári 2021	*(0)*

(v mil. EUR)

Suma splatná Spojenému kráľovstvu (-)/splatná Spojeným kráľovstvom (+) k 31. 12. 2024	**8**
Dlhodobé	*121*
Krátkodobé	*(112)*

Suma uvedená v položke „Platby vykonané Spojenému kráľovstvu v roku 2024“ je očistená o podiel Spojeného kráľovstva na sume za prípad porušenia pravidiel v oblasti DPH (Mini one-stop shop – MOSS).

Suma uvedená v časti „Úpravy DPH a HND (výpočty zostatkov za rok 2023)“ zodpovedá rozdielu medzi sumou fakturovanou v apríli 2025 (- 129,4 mil. EUR) a odhadom už zahrnutým v pohľadávke z brexitu na konci roka 2023 (- 127,7 mil. EUR).

Suma uvedená v časti „Úpravy DPH a HND (výpočty zostatkov za rok 2024)“ zodpovedá odhadovanej sume, ktorá má byť fakturovaná v apríli 2026.

Článok 141 – Pokuty

Spojené kráľovstvo má nárok na svoj podiel na pokutách, o ktorých sa rozhodlo do 31. decembra 2020, ako aj na tých, o ktorých rozhodla Únia po 31. decembri 2020 podľa postupu uvedeného v článku 92 ods. 1, keď sú pokuty vyhlásené za konečné. Príslušný podiel Spojeného kráľovstva na pokutách nesplatený k 31. decembru 2024 dosahuje výšku 8,9 mld. EUR (2023: 12,4 mld. EUR). Čistý pokles týchto pokút predstavoval 3,4 mld. EUR (1,2 mld. EUR pokút udelených v roku 2024 mínus 4,6 mld. EUR pokút potvrdených a zaplatených, znížených alebo zrušených súdnymi rozhodnutiami). Podiel Spojeného kráľovstva na príslušných pokutách Spojeného kráľovstva nesplatených k 31. decembru 2024 je 1,1 mld. EUR (2023: 1,5 mld. EUR), z čoho bude suma 7 mil. EUR zahrnutá do faktúry zo septembra 2025 a splatená Spojenému kráľovstvu v období od októbra 2025 do mája 2026. Okrem toho má Spojené kráľovstvo nárok na svoj podiel právoplatných pokút, ktoré už neboli k 31. decembru 2024 nesplatené (343 mil. EUR, ktoré sa majú zahrnúť do faktúry z apríla 2025 a ktoré sa majú vyplatiť Spojenému kráľovstvu v období od júna 2025 do septembra 2025, ako aj 146 mil. EUR, ktoré sa majú zahrnúť do faktúry zo septembra 2025 a ktoré sa majú vyplatiť Spojenému kráľovstvu v období od októbra 2025 do mája 2026), a na svoj podiel na právoplatných pokutách, ktoré boli fakturované v septembri 2024, ale na konci roka ešte neboli splatené (31 mil. EUR, vyplatené Spojenému kráľovstvu v období od januára do mája 2025). Celkový podiel Spojeného kráľovstva na pokutách teda dosahuje výšku 1,6 mld. EUR (2023: 1,6 mld. EUR), z čoho 431 mil. EUR sa má splatiť do 12 mesiacov od dátumu vykázania (2023: 27 mil. EUR).

Článok 143 – Podmienené finančné záväzky: úvery na finančnú pomoc, EFSI, EFSD a mandát na poskytovanie vonkajších úverov

Podľa tohto článku Spojené kráľovstvo zodpovedá za svoj podiel na podmienených finančných záväzkoch EÚ súvisiacich s činnosťami vypožičiavania si prostriedkov a poskytovania úverov a záručných činností, ak sa prejavia a nebudú uhradené z existujúcich záručných fondov – súvisiace podmienené finančné záväzky pozri v poznámke **4.1**. EÚ vráti Spojenému kráľovstvu sumy, ktorými Spojené kráľovstvo prispelo do záručných fondov a ktoré už nie sú potrebné. Spojené kráľovstvo má právo aj na spätné toky z operácií, za ktoré je spoluzodpovedné. K 31. decembru 2024 dosiahla suma, ktorá sa má vyplatiť Spojenému kráľovstvu do 12 mesiacov, výšku 190,6 mil. EUR (2023: 243,8 mil. EUR). Táto suma zahŕňa podiel Spojeného kráľovstva na vymáhaných pohľadávkach a čistých príjmoch získaných v roku 2024 (104,4 mil. EUR), prebytok z tvorby rezerv (59,7 mil. EUR) a príjmy zo správy aktív (30,1 mil. EUR). Zahŕňa aj úpravy vo výške - 3,6 mil. EUR, ktoré boli identifikované počas dohodnutých postupov kontroly: úprava o sumy vymožené v roku 2023 na mandát na poskytovanie vonkajších úverov (1 302 EUR), úprava aktuálnej miery tvorby rezerv na rok 2023 na mandát na poskytovanie vonkajších úverov (- 0,5 mil. EUR), úprava o sumy vymožené v roku 2023 na EFSI (- 3,2 mil. EUR), úprava aktuálnej miery tvorby rezerv na EFSI na rok 2023 (0,1 mil. EUR) a úprava o sumu príjmov zo správy aktív z tvorby rezerv na EFSI na rok 2023 (- 9 448 EUR).

Článok 144 – Finančné nástroje

V tomto článku sa EÚ zaväzuje vrátiť Spojenému kráľovstvu jeho podiel na spätných tokoch plynúcich z finančných operácií schválených do dátumu vystúpenia, ako aj jeho podiel na platbách v rámci finančných operácií schválených po dátume vystúpenia. K 31. decembru 2024 dosiahla suma, ktorá sa má vyplatiť Spojenému kráľovstvu do 12 mesiacov, výšku 57,9 mil. EUR (2023: 59,4 mil. EUR).

Článok 145 – Európske spoločenstvo uhlia a ocele v likvidácii (ESUO v l.)

Spojené kráľovstvo má nárok na svoj podiel na čistých aktívach ESUO v likvidácii k 31. decembru 2020, ktorý sa má vyplatiť v piatich splátkach 30. júna každý rok od roku 2021. Čisté aktíva ESUO v likvidácii k 31. decembru 2020 dosiahli výšku 1,5 mld. EUR, pričom podiel Spojeného kráľovstva tvorí 184 mil. EUR. Po vyplatení štvrtej splátky vo výške 37 mil. EUR v roku 2024 dosahuje nesplatená suma k 31. decembru 2024 výšku 37 mil. EUR (2023: 74 mil. EUR], pričom celá sa má splatiť do 12 mesiacov od dátumu vykázania.

Článok 146 – Investície EÚ v Európskom investičnom fonde (EIF)

Spojené kráľovstvo má nárok na svoj podiel na investíciách EÚ do splateného základného kapitálu EIF k 31. decembru 2020, ktorý sa má vyplatiť v piatich splátkach 30. júna každý rok od roku 2021. Investície EÚ do splateného základného kapitálu EIF k 31. decembru 2020 dosiahli výšku 267 mil. EUR, z čoho podiel Spojeného kráľovstva tvorí 33 mil. EUR. Po vyplatení štvrtej splátky vo výške 6,6 mil. EUR v roku 2024 dosahuje nesplatená suma k 31. decembru 2024 výšku 6,6 mil. EUR (2023: 13,3 mil. EUR), pričom celá suma sa má splatiť do 12 mesiacov od dátumu vykázania.

Článok 147 – Právne spory

Spojené kráľovstvo sa zaviazalo prispievať svojím podielom na splatné platby EÚ vyplývajúce z právnych sporov týkajúcich sa finančných záujmov Únie, ak ku skutočnostiam, ktoré tvoria predmet týchto sporov, došlo pred 31. decembrom 2020. Po zohľadnení rezerv a časovo rozlíšených nákladov na konci roka, ako aj skutočných platieb, ktoré EÚ uhradila a prijala za právne spory v roku 2024, dosahuje odhadovaná suma, ktorú bude musieť Spojené kráľovstvo zaplatiť, výšku 107 mil. EUR (2023: 115 mil. EUR), z čoho 69 mil. EUR sa má splatiť do 12 mesiacov od dátumu vykázania.

2.6.1.3. Vymáhateľné sumy z pokút uložených spoločnostiam

(v mil. EUR)

	31.12.2024	31.12.2023
Vymáhateľná suma z pokút v hrubej sume	*12 247*	*13 762*
Predbežné a konečné platby	*(2 161)*	*(3 014)*
Zníženie hodnoty	*(934)*	*(887)*
Spolu	**9 152**	**9 861**
Dlhodobé	–	–
Krátkodobé	*9 152*	*9 861*

Pokuty uložené spoločnostiam zahŕňajú najmä pokuty za hospodársku súťaž a poplatky za nadmerné emisie CO2. Pokutované spoločnosti, ktoré podali alebo plánujú podať odvolanie, môžu vykonať predbežné platby alebo poskytnúť Komisii bankovú záruku. Na celkové neuhradené pokuty ku koncu roka, ktoré nie sú kryté predbežnými ani konečnými platbami, boli prijaté záruky vo výške 7 091 mil. EUR (2023: 9 324 mil. EUR) ako krytie.

Platby prijaté od pokutovaných spoločností sú držané buď ako investície (pozri poznámku **2.4.2.1**), alebo na bankových účtoch v rámci BUFI (pozri poznámku **2.8**).

V sumách odpísaných v dôsledku zníženia hodnoty sa zohľadňujú individuálne posúdenia týchto pokút Komisiou, ktoré neboli uhradené alebo kryté zárukou a ktorých vymoženie Komisia neočakáva, ako aj prípady znížené súdmi.

Príjmy z pokút uložených spoločnostiam za rok dosiahli 3 512 mil. EUR (pozri poznámku **3.5**), zatiaľ čo výdavky, t. j. zníženie pokút na základe rozhodnutí súdu, predstavovali 1 123 mil. EUR (pozri poznámku **3.16**).

V súvislosti s možnosťou vrátenia predbežne zaplatených súm pokutovaným spoločnostiam, ktoré sa odvolávajú alebo majú právo odvolať sa proti uloženým pokutám, sa vykazuje podmienený záväzok vo výške 2 178 mil. EUR – pozri poznámku **4.2.1.**

2.6.1.4. Časovo rozlíšené príjmy a odložené výdavky

(v mil. EUR)

	31.12.2024	31.12.2023
Časovo rozlíšené príjmy	*756*	*1 131*
Odložené výdavky týkajúce sa nevýmenných transakcií	*339*	*223*
Spolu	**1 095**	**1 354**
Dlhodobé	*10*	*567*
Krátkodobé	*1 085*	*787*

Časovo rozlíšené príjmy zahŕňajú 0,4 mld. EUR (2023: 1 mld. EUR), ktoré chce Komisia vymôcť v oblasti súdržnosti v dôsledku preskúmania a schválenia ročných závierok predložených členskými štátmi.

2.6.2. *Pohľadávky z výmenných transakcií*

(v mil. EUR)

	31.12.2024	31.12.2023
Dlhodobé		
Pohľadávka týkajúca sa finančnej záruky	*1 324*	*1 666*
Úroky z omeškania	*323*	*365*
Iné pohľadávky	*84*	*98*
	1 731	**2 129**
Krátkodobé		
Pohľadávka týkajúca sa finančnej záruky	*306*	*340*
Zákazníci	*302*	*286*
Zníženie hodnoty pohľadávok od zákazníkov	*(136)*	*(158)*
Odložené výdavky týkajúce sa výmenných transakcií	*363*	*380*
Úroky z omeškania	*761*	*1 186*
Iné	*339*	*287*
	1 936	**2 321**
Spolu	**3 666**	**4 450**

Úroky z omeškania sa týkajú najmä prípadov v súvislosti s vlastnými zdrojmi a vzniknutých úrokov z pokút krytých zárukami poskytovaných pokutovanými spoločnosťami. Dlhodobá suma (0,3 mld. EUR) sa týka podobných prípadov, ktoré stále prebiehajú v členských štátoch, uvedených v poznámke **2.6.1.1.**

Pohľadávka týkajúca sa zmlúv o finančných zárukách predstavuje budúci poplatok, ktorý EÚ očakáva za poskytnuté záruky. Väčšina záruk EÚ je nespoplatnených alebo oceňovaných pod trhovou sadzbou. Pohľadávka týkajúca sa zmlúv o finančných zárukách je preto podstatne nižšia ako záväzok zo zmluvy o finančnej záruke (pozri poznámku **2.11.2**). Z celkovej sumy 1 629 mil. EUR pohľadávky týkajúcej sa zmlúv o finančných zárukách k 31. decembru 2024 sa 1 588 mil. EUR klasifikuje ako finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit (reálna hodnota úrovne 3). V porovnaní s počiatočným zostatkom k 1. januáru 2023 vo výške 2 006 mil. EUR sa pohľadávka týkajúca sa zmlúv o finančných zárukách znížila o 377 mil. EUR v dôsledku poplatkov za záruku prijatých v roku 2024 vo výške 274 mil. EUR znížených o nižšie poplatky za záruku, ktoré sa očakávajú v budúcnosti, vo výške 103 mil. EUR.

2.7. **ZÁSOBY**

(v mil. EUR)

	31.12.2024	31.12.2023
Vedecký materiál	*66*	*60*
Iné	*19*	*20*
Spolu	**85**	**78**

2.8. **PEŇAŽNÉ PROSTRIEDKY A PEŇAŽNÉ EKVIVALENTY**

(v mil. EUR)

	Poznámka	31.12.2024	31.12.2023
Účty v štátnych pokladniciach a centrálnych bankách		*24 059*	*22 620*
Bežné účty		*808*	*312*
Zálohové účty		*10*	*7*
Presuny (peniaze na ceste)		*–*	*0*
Bankové účty na plnenie rozpočtu	*2.8.1*	**24 877**	**22 940**
Jednotný prístup k financovaniu	*2.8.2*	**33 926**	**12 539**
Finančné nástroje	*2.8.3*	**2 758**	**2 279**
Pokuty	*2.8.4*	**134**	**540**
Ostatné inštitúcie, agentúry a orgány		**1 439**	**1 281**
Trustovými fondmi		**30**	**37**
Spolu		**63 163**	**39 616**

2.8.1. *Bankové účty na plnenie rozpočtu*

Tento okruh zahŕňa všetky prostriedky, ktoré má Komisia na svojich bankových účtoch v každom členskom štáte a krajine EZVO (v štátnej pokladnici alebo centrálnej banke), ako aj v komerčných bankách na bežných a zálohových účtoch a v účtoch pokladničnej hotovosti.

Zostatky peňažných prostriedkov sa riadia určitými cyklickými vzorcami, podľa ktorých výdavky nasledujú po výbere zdrojov. V dôsledku toho kolíšu na základe týchto protichodných tokov. Je pozoruhodné, že zostatok peňažných prostriedkov na konci roka je na začiatku nasledujúceho roka – do veľkej miery – absorbovaný veľkou platbou výdavkov súvisiacich s EPZF.

Malý rozdiel v disponibilnom zostatku peňažných prostriedkov na konci roka 2024 v porovnaní s rokom 2023 bol spôsobený najmä o niečo pomalším tempom niektorých výdavkov, než sa predpokladalo.

2.8.2. *Jednotný prístup k financovaniu*

V rámci jednotnej stratégie financovania zostáva časť vypožičaných prostriedkov v hotovosti na bankovom účte v ECB. Cieľom je udržať likviditu pre nadchádzajúce záväzky týkajúce sa vyplácania a udržiavať stanovený vankúš likvidity, a pritom sa vyhnúť nadmerným zostatkom (pozri aj poznámky **6.4** a **6.6**). Výška hotovosti na tomto účte v priebehu roka kolíše. Zvýšené zostatky peňažných prostriedkov na konci roka 2024 sú dôsledkom vyplatení plánovaných na začiatok roka 2025.

2.8.3. *Finančné nástroje*

Sumy zahrnuté do tohto okruhu sa týkajú predovšetkým peňažných ekvivalentov, ktoré v mene Komisie spravujú fiduciári na účely realizácie programov finančných nástrojov financovaných z rozpočtu EÚ: 1,8 mld. EUR k 31. decembru 2024, z čoho 0,5 mld. EUR sa týka Fondu Európskej rady pre inováciu – pozri poznámku **2.4.2.1**. Zahŕňa to aj peňažné ekvivalenty vo výške 0,8 mld. EUR (termínované vklady a krátkodobé komerčné cenné papiere) patriace do Inovačného fondu spravovaného EIB – pozri poznámku **2.4.2.1.** Tento okruh sa netýka vankúša likvidity SRF (0,1 mld. EUR k 31. decembru 2024), ktorý je uložený na účte centrálnej pokladnice Komisie. Peňažné prostriedky finančných nástrojov možno použiť len na príslušné programy.

2.8.4. *Pokuty*

Ide o peňažné prostriedky prijaté v súvislosti s pokutami uloženými Komisiou podnikom, pričom príslušné prípady sú ešte stále otvorené. Ak bolo podané odvolanie alebo ak nie je známe, či pokutovaná spoločnosť podá odvolanie, príslušná suma je vykázaná ako podmienený záväzok (pozri poznámku **4.2.1**). Od roku 2010 Komisia spravuje všetky predbežne uhradené pokuty pre spoločnosti prostredníctvom fondu BUFI a investuje ich do finančných nástrojov, ktoré sú kategorizované ako nederivátové finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit (pozri poznámku **2.4.2**), pričom časť aktív fondu tvorila ku koncu roka hotovosť.

ZÁVÄZKY

2.9. DÔCHODKY A OSTATNÉ ZAMESTNANECKÉ POŽITKY

2.9.1. *Čisté záväzky súvisiace so zamestnaneckými požitkami*

(v mil. EUR)

	Dôchodkový systém európskych úradníkov	Iné systémy dôchodkových dávok	Spoločný systém zdravotného poistenia	31. 12. 2024 Spolu	31. 12. 2023 Spolu
Záväzky súvisiace so stanovenými požitkami	*84 765*	*1 942*	*6 850*	*93 557*	*91 261*
Aktíva plánu	*neuvádza sa*	*(23)*	*(438)*	*(461)*	*(453)*
Čisté záväzky	**84 765**	**1 919**	**6 413**	**93 096**	**90 808**

Celkové záväzky súvisiace so zamestnaneckými požitkami zostali relatívne stabilné, pričom mierny nárast bol spôsobený najmä zvýšením čistých záväzkov z dôchodkového systému európskych úradníkov (PSEO), ktorý je najväčším platným systémom. Poistno-matematické zisky vyplývajúce zo zvýšenia reálnej diskontnej sadzby dôchodkového systému európskych úradníkov v danom roku boli do veľkej miery kompenzované stratami vyplývajúcimi z poistno-matematických predpokladov súvisiacich so zmenami platov, čo viedlo k čistým poistno-matematickým stratám z finančných predpokladov (pozri poznámky **2.9.2 a 2.9.4**). Treba však uviesť, že hoci nárast alebo pokles reálnej diskontnej sadzby ovplyvňuje veľkosť záväzku na konci roka, nemení sa tým výška dávok, ktoré sa budú v skutočnosti musieť v budúcich rokoch vyplatiť z rozpočtu EÚ prijímateľom. Okrem toho bol pokles čistých záväzkov v dôsledku poistno-matematických ziskov zo skúseností kompenzovaný nárastom v dôsledku ročných nákladov súčasnej služby a úrokových nákladov (zúčtovanie diskontovania záväzkov) (pozri poznámku **2.9.2**).

Dôchodkový systém európskych úradníkov

Tieto záväzky súvisiace so stanovenými požitkami predstavujú súčasnú hodnotu očakávaných budúcich platieb, ktoré je EÚ povinná uskutočniť na vyrovnanie dôchodkových záväzkov vyplývajúcich zo služby zamestnancov v súčasnom i minulých obdobiach. Systém je priebežný a všetky platby, ktoré je potrebné každoročne vykonať zo systému, sú ako také zahrnuté do rozpočtu EÚ každý rok.

V súlade s článkom 83 Služobného poriadku sa dávky stanovené v dôchodkovom systéme vyplácajú z rozpočtu EÚ. Tento systém je fiktívne financovaný a členské štáty spoločne ručia za platbu týchto požitkov. Povinný dôchodkový príspevok sa odpočítava zo základných platov aktívnych členov, v súčasnosti na úrovni 12,1 %. Tieto príspevky sa považujú za ročné rozpočtové príjmy a prispieva sa nimi k financovaniu výdavkov EÚ vo všeobecnosti, pozri tiež poznámku **3.8**.

Záväzky z dôchodkového systému boli ocenené na základe počtu zamestnancov v systéme PSEO (aktívni zamestnanci, dôchodcovia, bývalí aktívni zamestnanci, ktorí sú v súčasnosti na invalidnom dôchodku, a nezaopatrené osoby po zosnulých zamestnancoch) k 31. decembru 2024 a na základe ustanovení služobného poriadku platných k danému dátumu. Ocenenie bolo vykonané v súlade s účtovnými ustanoveniami IPSAS 39 (a teda aj v súlade s účtovným pravidlom EÚ č. 12).

Iné systémy dôchodkových dávok

Ide o záväzok súvisiaci s dôchodkovými záväzkami členov a bývalých členov Komisie, Európskeho súdneho dvora, Dvora audítorov, Rady, európskeho ombudsmana a európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov. Do tohto okruhu sú zahrnuté aj záväzky týkajúce sa dôchodkov poslancov Európskeho parlamentu.

Spoločný systém zdravotného poistenia

Okrem vyššie uvedených systémov dôchodkových dávok sa oceňujú odhadované záväzky EÚ, pokiaľ ide o spoločný systém zdravotného poistenia (JSIS), a to v súvislosti s nákladmi na zdravotnú starostlivosť, ktoré sa musia zaplatiť v období po odchode do dôchodku (po odpočítaní príspevkov). Ako sa uvádza v poznámke **1.5.10**, výpočet tohto záväzku zohľadňuje celé obdobie aktívnej služby, čím sa zaistí, aby sa dôchodkový systém, ako aj systém zdravotného poistenia plánu zamestnancov po ukončení zamestnania vykazoval konzistentne.

Vzhľadom na povinnosť poskytnúť pravdivý obraz o ekonomickej podstate východiskovej situácie, ako sa to vyžaduje tak v účtovných pravidlách EÚ, ako aj v štandardoch IPSAS, sa štandard IPSAS 39 pri prideľovaní požitkov k obdobiam služby neinterpretoval prísnejšie. Keby sa časovo úplne rozlíšili náklady na systém JSIS za obdobie 10 rokov v prípade všetkých úradníkov, a nie za obdobie aktívnej služby zamestnanca, vplyvom takéhoto prístupu by sa záväzok súvisiaci so stanovenými požitkami na konci roka zvýšil o 1,2 mld. EUR. Tento prísnejší prístup by však, ako sa už uviedlo, nebol v súlade s kvalitatívnou charakteristikou pravdivého obrazu, a teda by sa nemohol považovať za prístup poskytujúci spoľahlivé informácie v súlade s účtovným pravidlom EÚ č. 1 a koncepčným rámcom IPSAS. Tento odhad do veľkej miery závisí od vývoja administratívneho statusu súčasných zamestnancov (konkrétne od počtu členov s dočasnou pracovnou zmluvou, o ktorých sa predpokladá, že sa v budúcnosti stanú úradníkmi).

2.9.2. *Zmeny súčasnej hodnoty záväzkov súvisiacich so stanovenými zamestnaneckými požitkami*

Súčasná hodnota záväzku zo stanovených požitkov je diskontovaná hodnota očakávaných budúcich platieb potrebných na vyrovnanie záväzku vyplývajúceho zo služby zamestnancov v súčasnom období i minulých obdobiach.

Analýza zmien záväzku zo stanovených požitkov v bežnom roku sa uvádza nižšie:

(v mil. EUR)

	Dôchodkový systém európskych úradníkov	Iné systémy dôchodkových dávok	Spoločný systém zdravotného poistenia	Spolu
Súčasná hodnota k 31. 12. 2023	**82 718**	**1 808**	**6 735**	**91 261**
Vykázané vo výkaze finančných výsledkov				
Náklady na súčasnú službu	*2 839*	*76*	*241*	*3 156*
Úrokové náklady	*2 480*	*53*	*209*	*2 742*
Náklady na minulú službu	*–*	*(3)*	*–*	*(3)*
Vykázané v čistých aktívach				
Precenenia v rámci záväzkov súvisiacich so zamestnaneckými požitkami				
Poistno-matematické (zisky)/straty z praxe	*(1 542)*	*138*	*(119)*	*(1 523)*
Poistno-matematické (zisky)/straty z demografických predpokladov	*308*	*3*	*18*	*329*
Poistno-matematické (zisky)/straty z finančných predpokladov	*339*	*(52)*	*(102)*	*185*
Iné				
Vyplatené požitky	*(2 378)*	*(82)*	*(131)*	*(2 591)*
Súčasná hodnota k 31. 12. 2024	**84 765**	**1 942**	**6 850**	**93 557**

Bežné náklady týkajúce sa služby predstavujú zvýšenie súčasnej hodnoty záväzku zo stanovených požitkov vyplývajúce zo súčasnej služby členov v súčasnom roku.

Úrokové náklady sa týkajú zvýšenia súčasnej hodnoty záväzku zo stanovených požitkov v danom období, pretože ich vyrovnanie sa priblížilo o jedno obdobie.

Poistno-matematické zisky a straty z praxe sa týkajú účinkov rozdielov medzi tým, čo sa očakávalo na základe predpokladov z predchádzajúceho roka pre rok 2024, a tým, čo sa v roku 2024 skutočne stalo. V tejto položke sa odráža aj vplyv novoprijatých zamestnancov (zamestnanci, ktorí boli zamestnaní v čase zostavovania tejto závierky, ale nie v období, na ktoré sa vzťahuje predchádzajúca závierka).

Poistno-matematické zisky a straty zo zmien hodnôt poistno-matematických predpokladov (demografických premenných, ako sú fluktuácia a úmrtnosť zamestnancov, a finančných premenných, ako sú diskontné sadzby a očakávané zvýšenie platov) vznikajú pri aktualizácii odhadovaných hodnôt uvedených predpokladov s cieľom zohľadniť základné podmienky.

Požitky (napr. dôchodky alebo náhrada nákladov na zdravotnú starostlivosť) sa vyplácajú v priebehu roka v súlade s pravidlami systému. Tieto vyplatené požitky vedú k poklesu záväzku zo stanovených požitkov.

2.9.3. *Aktíva plánu*

(v mil. EUR)

	Iné systémy dôchodkových dávok	Spoločný systém zdravotného poistenia	Spolu
Súčasná hodnota k 31. 12. 2023	**34**	**419**	**453**
Čisté zmeny v aktívach plánu	*(11)*	*19*	*8*
Súčasná hodnota k 31. 12. 2024	**23**	**438**	**461**

2.9.4. *Poistno-matematické predpoklady – zamestnanecké požitky*

Hlavné poistno-matematické predpoklady použité pri oceňovaní dvoch hlavných systémov zamestnaneckých požitkov v EÚ sú uvedené nižšie:

	2024	2023
Dôchodkový systém európskych úradníkov		
Nominálna diskontná sadzba	*3,3 %*	*3,0 %*
Odhadovaná miera inflácie	*2,0 %*	*2,2 %*
Reálna diskontná sadzba	*1,3 %*	*0,8 %*
Očakávaná miera budúceho zvýšenia platov	*1,3 %*	*1,1 %*
Vek odchodu do dôchodku	*63/64/66*	*63/64/66*
Spoločný systém zdravotného poistenia		
Nominálna diskontná sadzba	*3,3 %*	*3,1 %*
Odhadovaná miera inflácie	*2,0 %*	*2,2 %*
Reálna diskontná sadzba	*1,3 %*	*0,8 %*
Očakávaná miera budúceho zvýšenia platov	*1,3 %*	*1,1 %*
Vývojová miera zdravotných nákladov	*1,6 %*	*1,7 %*
Vek odchodu do dôchodku	*63/64/66*	*63/64/66*

Základom údajov o úmrtnosti na rok 2024 je aktualizovaná Tabuľka očakávanej dĺžky života zamestnancov verejných organizácií EÚ – EULT 2023, ktorá zahŕňa dynamický trend na nasledujúcich 18 rokov.

Nominálna diskontná sadzba je stanovená ako hodnota výnosu z nulového kupónu v eurách (so splatnosťou 18 rokov od decembra 2024 pre PSEO a 19 rokov pre spoločný systém zdravotného poistenia). Použitá miera inflácie je očakávaná miera inflácie počas ekvivalentného obdobia: inflácia na prahu rentability sa získava porovnaním výnosov štátnych dlhopisov viazaných na infláciu a bežných štátnych dlhopisov na hlavných európskych finančných trhoch. Reálna diskontná sadzba sa vypočítava z nominálnej diskontnej sadzby a odhadovanej dlhodobej miery inflácie.

2.9.5. *Analýza citlivosti*

Analýza citlivosti je založená na simuláciách, ktoré za rovnakých podmienok menia hodnotu dotknutých predpokladov.

Citlivosť dôchodkového systému európskych úradníkov

Zmena predpokladanej reálnej diskontnej sadzby o desať bázických bodov (0,1 %) by mala tieto účinky:

(v mil. EUR)

	2024		2023	
	zvýšenie o 0,1 %	zníženie o 0,1 %	zvýšenie o 0,1 %	zníženie o 0,1 %
Záväzky súvisiace so stanovenými požitkami	*(1 516)*	*1 558*	*(1 541)*	*1 585*

Zmena očakávaného zvýšenia platov o desať bázických bodov (0,1 %) by mala tieto účinky:

(v mil. EUR)

	2024		2023	
	zvýšenie o 0,1 %	zníženie o 0,1 %	zvýšenie o 0,1 %	zníženie o 0,1 %
Záväzky súvisiace so stanovenými požitkami	*1 514*	*(1 476)*	*1 532*	*(1 493)*

Zmena v predpokladanom veku odchodu do dôchodku o jeden rok by mala tieto účinky:

(v mil. EUR)

	2024		2023	
	zvýšenie o jeden rok	zníženie o jeden rok	zvýšenie o jeden rok	zníženie o jeden rok
Záväzky súvisiace so stanovenými požitkami	*(799)*	*1 109*	*(795)*	*1 076*

Citlivosť spoločného systému zdravotného poistenia

Zmena predpokladanej vývojovej miery nákladov na zdravotnú starostlivosť o desať bázických bodov by mala tieto účinky:

(v mil. EUR)

	2024		2023	
	zvýšenie o 0,1 %	zníženie o 0,1 %	zvýšenie o 0,1 %	zníženie o 0,1 %
Súhrn zložiek nákladov súčasnej služby a úrokových nákladov z čistých opakovaných nákladov na zdravotnú starostlivosť po ukončení zamestnania	*11*	*(11)*	*12*	*(12)*
Záväzky súvisiace so stanovenými požitkami	*166*	*(162)*	*166*	*(162)*

Zmena predpokladanej nominálnej diskontnej sadzby o desať bázických bodov (0,1 %) by mala tieto účinky:

(v mil. EUR)

	2024		2023	
	zvýšenie o 0,1 %	zníženie o 0,1 %	zvýšenie o 0,1 %	zníženie o 0,1 %
Záväzky súvisiace so stanovenými požitkami	*(130)*	*133*	*(132)*	*135*

Zmena očakávaného zvýšenia platov o desať bázických bodov (0,1 %) by mala tieto účinky:

(v mil. EUR)

	2024		2023	
	zvýšenie o 0,1 %	zníženie o 0,1 %	zvýšenie o 0,1 %	zníženie o 0,1 %
Záväzky súvisiace so stanovenými požitkami	*(27)*	*26*	*(25)*	*25*

Zmena v predpokladanom veku odchodu do dôchodku o jeden rok by mala tieto účinky:

(v mil. EUR)

	2024		2023	
	zvýšenie o jeden rok	zníženie o jeden rok	zvýšenie o jeden rok	zníženie o jeden rok
Záväzky súvisiace so stanovenými požitkami	*(185)*	*197*	*(188)*	*199*

2.10. **REZERVY**

(v mil. EUR)

	Suma k 31. 12. 2023	Dodatočné rezervy	Nevyužité odúčtované sumy	Použité sumy	Presun medzi kategóriami	Zmena v odhadoch	Suma k 31. 12. 2024
Právne spory:							
Poľnohospodárstvo	*1*	*204*	*–*	*(1)*	*–*	*–*	*204*
Iné	*823*	*11*	*(197)*	*(536)*	*–*	*0*	*100*
Vyraďovanie jadrových zariadení	*1 768*	*–*	*–*	*(46)*	*–*	*75*	*1 796*
Finančné	*1*	*7 082*	*(1)*	*–*	*–*	*0*	*7 082*
Iné	*742*	*137*	*(228)*	*(16)*	*–*	*(2)*	*633*
Spolu	**3 334**	**7 434**	**(426)**	**(599)**	**–**	**73**	**9 816**
Dlhodobé	**2 102**	**204**	**(12)**	**(23)**	**(63)**	**73**	**2 280**
Krátkodobé	**1 233**	**7 230**	**(414)**	**(576)**	**63**	**(0)**	**7 536**

Rezervy predstavujú spoľahlivo odhadnuté sumy vyplývajúce z minulých udalostí, ktoré budú pravdepodobne musieť byť vyplatené z rozpočtu EÚ v budúcnosti.

Finančné ustanovenia

Prírastky predstavujú rezervy na očakávané úverové straty na úverové záväzky v rámci makrofinančnej pomoci v rámci Mechanizmu spolupráce v oblasti úverov pre Ukrajinu (pozri poznámku **2.4.1.1**). K 31. decembru 2024 sa EÚ neodvolateľne zaviazala vyplatiť Ukrajine 18,1 mld. EUR. Tento úver sa vyplatí v roku 2025. Podľa účtovných štandardov musí EÚ vykázať očakávané úverové straty ako rezervu v momente neodvolateľného prísľubu.

Právne spory

Ide o odhadované sumy, ktoré v súvislosti s viacerými prebiehajúcimi právnymi spormi budú pravdepodobne musieť byť uhradené po skončení roka. Sumy v riadku Poľnohospodárstvo sa týkajú právnych krokov členských štátov voči rozhodnutiam o overení súladu v prípade EPZF a EPFRV.

Vyraďovanie jadrových zariadení

K roku 2017 bol základ pre rezervu aktualizovaný v rámci stratégie programu JRC pre vyraďovanie z prevádzky a nakladanie s odpadom (D&WMP), aktualizovanej v roku 2017. Preskúmanie vykonávania stratégie, rozpočtu a personálnych potrieb bolo vedené v súčinnosti s nezávislou skupinou odborníkov programu pre vyraďovanie z prevádzky a nakladanie s odpadom (D&WMP). Ide o najlepší možný odhad rozpočtu a pracovníkov potrebných na dokončenie vyraďovania spoločných výskumných centier v mestách Ispra, Geel, Karlsruhe a Petten.

V súlade s účtovnými pravidlami EÚ je táto rezerva upravená o mieru inflácie a následne diskontovaná na jeho čistú súčasnú hodnotu (použitím výnosovej krivky swapu v eurách). K 31. decembru 2024 je výsledkom rezerva vo výške 1 796 mil. EUR, ktorá je rozdelená na sumy, ktorých použitie sa očakáva v roku 2025 (38 mil. EUR) a v nasledujúcich rokoch (1 758 mil. EUR).

Treba poznamenať, že vzhľadom na značnú neistotu, ktorá je spojená s dlhodobým plánovaním vyraďovania jadrových zariadení z prevádzky, by tento odhad mohol byť v budúcnosti výrazne vyšší. Táto neistota súvisí najmä s konečným stavom areálu, v ktorom dôjde k vyradeniu, s jadrovými materiálmi, s aspektmi nakladania s odpadom a jeho likvidáciou, s nevymedzenými alebo nedostatočne vymedzenými vnútroštátnymi regulačnými rámcami, so zložitými a časovo náročnými licenčnými konaniami a s budúcim vývojom trhu v oblasti vyraďovania z prevádzky.

2.11. **FINANČNÉ ZÁVÄZKY**

(v mil. EUR)

	Poznámka	31.12.2024	31.12.2023
Dlhodobé			
Finančné záväzky v amortizovanej hodnote	*2.11.1*	*539 522*	*430 633*
Finančné záväzky vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit	*2.4.2.2*	*13*	*8*
Záväzky z finančnej záruky	*2.11.2*	*39*	*131*
		539 575	**430 771**
Krátkodobé			
Finančné záväzky v amortizovanej hodnote	*2.11.1*	*55 904*	*21 424*
Finančné záväzky vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit	*2.4.2.2*	*84*	*52*
Záväzky z finančnej záruky	*2.11.2*	*6 340*	*6 137*
		62 328	**27 613**
Spolu		**601 903**	**458 385**

2.11.1. *Finančné záväzky v amortizovanej hodnote*

(v mil. EUR)

	Poznámka	31.12.2024	31.12.2023
Vypožičané prostriedky	*2.11.1.1*	*594 028*	*450 561*
Ostatné finančné záväzky	*2.11.1.2*	*1 398*	*1 496*
Spolu		**595 426**	**452 057**
Dlhodobé		*539 522*	*430 633*
Krátkodobé		*55 904*	*21 424*

2.11.1.1. Vypožičané prostriedky

(v mil. EUR)

	Jednotný prístup k financovaniu	SURE	EFSM	BOP	MFA	Euratom	Spolu
Spolu k 31. 12. 2023	*292 728*	*98 984*	*43 095*	*201*	*15 238*	*314*	*450 561*
Nové vypožičané prostriedky – v nominálnej hodnote	*194 472*	*–*	*1 800*	*–*	*145*	*–*	*196 417*
Splátky	*(50 404)*	*–*	*(2 600)*	*–*	*(600)*	*(13)*	*(53 617)*
Zmeny účtovnej hodnoty	*832*	*(145)*	*2*	*0*	*(21)*	*(0)*	*667*
Spolu k 31. 12. 2024	**437 628**	**98 839**	**42 297**	**201**	**14 762**	**301**	**594 028**
Dlhodobé	*393 285*	*90 539*	*39 517*	*–*	*14 624*	*300*	*538 266*
Krátkodobé	*44 342*	*8 300*	*2 780*	*201*	*138*	*0*	*55 762*

Nominálna hodnota vypožičaných prostriedkov k 31. decembru 2024 je 601,3 mld. EUR (2023: 458,5 mld. EUR). Väčšina vypožičaných prostriedkov sú emisie dlhodobých dlhopisov s výnimkou jednotného financovania, v súvislosti s ktorým boli emitované krátkodobé pokladničné poukážky EÚ vo výške 23,1 mld. EUR (2023: 15,2 mld. EUR). Čisté nové vypožičané prostriedky v roku 2024 predstavovali 142,8 mld. EUR (v nominálnej hodnote).

Sumy vypožičané na úvery v rámci SURE, EFSM, BOP, Euratom a makrofinančnej pomoci podpísané pred rokom 2023 sú transakcie „back-to-back“, to znamená, že EÚ vydáva špecializovaný dlhopis na financovanie osobitnej úverovej zmluvy za rovnakých podmienok – pozri poznámku **2.4.1.1**.

Z „jednotného financovania“ sa financujú úvery NGEU a nenávratná podpora, ako aj úvery v rámci Nástroja pre Ukrajinu a úvery v rámci makrofinančnej pomoci podpísané od roku 2023. Komisia používa prístup združeného financovania, pri ktorom sa z vypožičaných prostriedkov priamo nefinancujú konkrétne platby. Namiesto toho sa podľa ročných plánov vypožičiavania si prostriedkov vydávajú dlhodobé dlhopisy a krátkodobé pokladničné poukážky. Komisia na vydávanie týchto cenných papierov využíva aukcie a syndikácie. Náklady potom v súlade s metodikou prideľovania nákladov dohodnutou s členskými štátmi prenáša v prípade úverov na členské štáty a v prípade nenávratnej podpory na rozpočet EÚ. Táto flexibilita financovania si vyžaduje aj vankúš likvidity na účinné riadenie likvidity, pozri poznámku **2.8.2.** Únia v kontexte jednotnej stratégie financovania vydáva krátkodobé pokladničné poukážky EÚ (troj- až dvanásťmesačné), ktoré môžu byť splatené v tom istom alebo nasledujúcom roku. Riadok „splátky“ sa vzťahuje na 50,2 mld. EUR takýchto krátkodobo vypožičaných prostriedkov.

Ďalších 0,2 mld. EUR v riadku „splátky“ a v riadku „nové vypožičané prostriedky“ sa vzťahuje na operácie s dohodou o spätnom odkúpení (repo), ktoré EÚ ponúka od roku 2024 svojim primárnym dílerom s cieľom zlepšiť efektívnosť a plynulosť trhu s dlhopismi EÚ.

Riadok „Zmeny účtovnej hodnoty“ zodpovedá zmene vzniknutých úrokov a zmenám prémií/diskontov (nové prémie/diskonty a amortizácia).

Za splácanie uvedených vypožičaných prostriedkov v konečnom dôsledku ručí rozpočet EÚ – pozri poznámku **2.4.1.1**.

2.11.1.2. Ostatné finančné záväzky

(v mil. EUR)

	31.12.2024	31.12.2023
Dlhodobé		
Záväzky z finančného prenájmu	*605*	*750*
Splátky za budovy	*283*	*288*
Príspevky s podmienkami	*234*	*177*
Iné	*134*	*129*
	1 256	**1 343**
Krátkodobé		
Záväzky z finančného prenájmu	*79*	*91*
Splátky za budovy	*55*	*55*
Príspevky s podmienkami	*8*	*7*
Iné	–	–
	142	**153**
Spolu	**1 398**	**1 496**

Záväzky z finančného prenájmu

(v mil. EUR)

	Budúce sumy, ktoré treba uhradiť			
	< 1 rok	1 – 5 rokov	> 5 rokov	Záväzky spolu
Pozemky a budovy	*77*	*279*	*321*	*677*
Ďalší dlhodobý majetok	*2*	*5*	–	*7*
Spolu k 31. 12. 2024	**79**	**283**	**321**	**683**
Úroková zložka	*24*	*77*	*72*	*173*
Celkové budúce minimálne platby nájomného k 31. 12. 2024	**102**	**361**	**393**	**856**
Celkové budúce minimálne platby nájomného k 31. 12. 2023	*121*	*448*	*453*	*1 022*

Uvedené sumy súvisiace s nájomným a budovami budú musieť byť financované z budúcich rozpočtov.

Príspevky s podmienkami sa vzťahujú na príspevky členských štátov a iných darcov na programy EÚ, najmä na program InvestEU (pozri poznámku **4.1.1**), pričom EÚ je povinná vrátiť prispievateľovi všetky nevyužité prostriedky.

2.11.2. *Záväzky z finančnej záruky*

(v mil. EUR)

	31.12.2024		31.12.2023	
	Pohľadávka týkajúca sa finančnej záruky (poznámka 2.6.2)	Záväzok z finančnej záruky	Pohľadávka týkajúca sa finančnej záruky (poznámka 2.6.2)	Záväzok z finančnej záruky
Programy rozpočtových záruk EÚ				
Záruky v rámci mandátu EÚ na poskytovanie vonkajších úverov EIB	*19*	*1 862*	*51*	*2 170*
Záručný fond EFSI	*1 345*	*1 402*	*1 789*	*1 863*
Záruka EFSD	*7*	*192*	*4*	*196*
Záruka InvestEU	*190*	*1 606*	*117*	*920*
Záruka v rámci NDICI EÚ	*30*	*582*	*10*	*367*
Záruka pre Ukrajinu	*10*	*61*	*–*	*–*
	1 600	**5 707**	**1 970**	**5 515**
Programy finančných nástrojov EÚ				
COSME	*–*	*304*	*0*	*338*
Horizont 2020	*6*	*198*	*9*	*266*
Iné	*23*	*171*	*27*	*149*
	29	**673**	**36**	**753**
Spolu	**1 629**	**6 379**	**2 006**	**6 268**
Dlhodobé	*1 324*	*39*	*1 666*	*131*
Krátkodobé	*306*	*6 340*	*340*	*6 137*

EÚ uplatňuje hrubý odhad na zmluvy o finančnej záruke, v rámci ktorých sa ešte neprijaté príjmy zo záruk vykazujú ako pohľadávková časť finančnej záruky (uvádzané v okruhu pohľadávok z výmenných transakcií – pozri poznámku **2.6.2**), a záväzok z finančnej záruky sa vykazuje ako záväzok EÚ na úhradu budúcich nárokov vyplývajúcich zo záruk.

Zatiaľ čo záväzky z finančných záruk v rámci mandátu na poskytovanie vonkajších úverov a EFSI zostávajú významné, záruky v rámci nových programov v tomto VFR, konkrétne InvestEU, NDICI a záruky pre Ukrajinu, ktoré sa začali v roku 2024, sa naďalej zvyšujú v dôsledku podpísania nových operácií zo strany implementujúcich partnerov EÚ (pozri tiež poznámku **4.1.1**).

S výnimkou záruky EFSI, v prípade ktorej je EÚ oprávnená očakávať poplatky – vykázané ako pohľadávka týkajúca sa finančnej záruky – z ktorej sa uhradí väčšina záväzku, v prípade zvyšných programov možno z očakávaných príjmov uhradiť iba malý zlomok záruky. Je to spôsobené vysokým podielom subvencovania EÚ na tieto programy, najmä na tie, ktoré sa poskytujú na financovanie MSP alebo inovačného sektora s vyšším rizikom, ako aj na záruky pre projekty v rozvojových krajinách.

2.12. **SPLATNÉ ZÁVÄZKY**

(v mil. EUR)

	Hrubá suma	Úpravy	Čistá suma k 31. 12. 2024	Hrubá suma	Úpravy	Čistá suma k 31. 12. 2023
Žiadosti o úhradu nákladov a prijaté faktúry od:						
Členské štáty						

(v mil. EUR)

	Hrubá suma	Úpravy	Čistá suma k 31. 12. 2024	Hrubá suma	Úpravy	Čistá suma k 31. 12. 2023
EPFRV a ďalšie nástroje na rozvoj vidieka	*269*	*(0)*	*269*	*300*	*(0)*	*300*
EFRR + KF	*6 036*	*(2 258)*	*3 778*	*7 251*	*(1 995)*	*5 256*
ESF	*2 156*	*(447)*	*1 708*	*2 062*	*(310)*	*1 752*
Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (NGEU)	*28 016*	*(724)*	*27 292*	*22 427*		*22 427*
Iné	*1 824*	*(318)*	*1 506*	*1 124*	*(225)*	*899*
súkromných a verejných účtovných jednotiek	*1 957*	*(334)*	*1 623*	*1 859*	*(407)*	*1 452*
Žiadosti o úhradu nákladov a prijaté faktúry spolu	**40 258**	**(4 082)**	**36 176**	**35 023**	**(2 937)**	**32 085**
EPZF	**15 086**	**neuvádza sa**	**15 086**	**12 503**	**neuvádza sa**	**12 503**
Splatné záväzky v súvislosti s vlastnými zdrojmi	-	**neuvádza sa**	-	**3 248**	**neuvádza sa**	**3 248**
Ostatné splatné záväzky	**3 624**	**neuvádza sa**	**3 624**	**2 277**	**neuvádza sa**	**2 277**
Iné	**528**	**neuvádza sa**	**528**	**402**	**neuvádza sa**	**402**
Spolu	**59 496**	**(4 082)**	**55 414**	**53 453**	**(2 937)**	**50 516**

Splatné záväzky zahŕňajú faktúry a žiadosti o úhradu nákladov, ktoré ale ešte neboli vyplatené ku koncu roka. Prvotne sa vykazujú v čase prijatia faktúr alebo žiadostí o úhradu nákladov týkajúcich sa požadovanej sumy. Splatné záväzky sa potom upravia tak, aby sa v nich zohľadnili len sumy odsúhlasené po preskúmaní nákladov a sumy odhadované ako oprávnené. Sumy odhadované ako neoprávnené sú začlenené v stĺpci „Úpravy“. Najväčšie sumy sa týkajú štrukturálnych opatrení.

Zvýšenie záväzkov Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti o 4,9 mld. EUR naznačuje, že ku koncu roka bolo prijatých viac žiadostí o platbu, pri ktorých sa ešte čakalo na posúdenie míľnikov a cieľov.

Zvýšenie splatných záväzkov EPZF súvisí s rozdelením celkových záväzkov EPZF na splatné záväzky a časovo rozlíšené výdavky. Celkové záväzky EPZF zostávajú vo výške 40 672 mil. EUR v porovnaní s minuloročnou výškou 40 843 mil. EUR pomerne stabilné. V roku 2024 sú nárokované sumy (účtované ako záväzky) vyššie ako v roku 2023, zatiaľ čo časové rozlíšenie sa znížilo o podobnú sumu.

V NSU [nariadeniach Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 ([27]) a (EÚ) 2021/1060 ([28]) o spoločných ustanoveniach] platných pre štrukturálne fondy (EFRR a ESF), Kohézny fond a Európsky námorný a rybársky fond (ENRF) sa stanovuje, že rozpočet EÚ bude chránený prostredníctvom systematického zadržiavania vykonaných priebežných platieb. Do februára nasledujúceho po skončení účtovného roka v súlade s NSU (od 1. júla do 30. júna) sa vykoná cyklus kontrol prostredníctvom overovania zo strany riadiacich orgánov, ako aj auditov, ktoré vykonajú orgány auditu. Komisia preskúma dokumenty o zabezpečení a závierky predložené príslušnými orgánmi členských štátov. Úhrada/vymoženie zostatku sa vykoná až po dokončení tohto posúdenia a schválení závierok. Suma zadržaná podľa tohto ustanovenia na konci roka 2024 dosiahla celkovú výšku 9,3 mld. EUR. Časť tejto sumy (1,1 mld. EUR) sa odhaduje ako neoprávnená na základe informácií z účtov poskytnutých členskými štátmi a je uvedená v stĺpci „Úpravy“.

([27]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 320, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1303/oj).

([28]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku (Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

Žiadosti o predbežné financovanie

Okrem uvedených súm boli ku koncu roka 2024 prijaté žiadosti o predbežné financovanie v hodnote 2,1 mld. EUR, ktoré na konci roka ešte neboli uhradené. Podľa účtovných pravidiel EÚ tieto sumy nie sú zaúčtované ako splatné záväzky.

Splatné záväzky v súvislosti s vlastnými zdrojmi

Splatné záväzky v súvislosti s vlastnými zdrojmi sa vzťahujú na príspevky členských štátov do rozpočtu EÚ, ktoré majú byť uhradené na konci roka. Opravné rozpočty sa plnia v súlade s článkom 10a ods. 3 nariadenia (EÚ, Euratom) č. 609/2014. Veľký zostatok k 31. decembru 2023 vyplynul zo schválenia opravného rozpočtu č. 4/2023 22. novembra 2023. Podľa tohto právneho ustanovenia boli výsledné sumy vrátené členským štátom prvý pracovný deň v januári 2024. V tomto roku nebol schválený podobný opravný rozpočet, preto takéto splatné záväzky nevznikli.

2.13. ČASOVO ROZLÍŠENÉ VÝDAVKY A VÝNOSY BUDÚCICH OBDOBÍ

(v mil. EUR)

	31.12.2024	31.12.2023
Časovo rozlíšené výdavky	*66 792*	*76 237*
Výnosy budúcich období	*159*	*182*
Iné	*140*	*386*
Spolu	**67 091**	**76 805**

Rozdelenie časovo rozlíšených výdavkov je takéto:

(v mil. EUR)

	31.12.2024	31.12.2023
Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (NGEU)	*4 371*	*3 709*
EPZF	*25 586*	*28 339*
EPFRV a ďalšie nástroje na rozvoj vidieka	*17 374*	*17 895*
EFRR a KF	*3 101*	*11 052*
ESF	*2 318*	*3 882*
Iné	*14 042*	*11 360*
Spolu	**66 792**	**76 237**

Časovo rozlíšené výdavky sa týkajú vykázaných výdavkov, ku ktorým ešte Únia nedostala žiadosti o úhradu nákladov. Najväčšia zmena sa týka politiky súdržnosti, došlo k zníženiu o 8 mld. EUR pre EFRR a KF a o 1,6 mld. EUR pre ESF. Je to dôsledkom zníženia časovo rozlíšených výdavkov z predchádzajúceho programového obdobia 2014 – 2020, keďže programy vstúpili do záverečnej fázy. Pre zníženie časovo rozlíšených výdavkov v rámci EPZF pozri poznámku **2.12.**

ČISTÉ AKTÍVA

2.14. **REZERVY**

(v mil. EUR)

		31.12.2024	31.12.2023
Ostatné rezervy		*986*	*1 052*
Spolu		**986**	**1 052**

Táto suma sa týka predovšetkým rezerv ESUO v likvidácii (593 mil. EUR) na aktíva Výskumného fondu pre uhlie a oceľ, ktoré boli vytvorené v súvislosti s likvidáciou ESUO, ako aj rezervného fondu Úradu Európskej únie pre duševné vlastníctvo, čím sa zabezpečí kontinuita jeho činností (293 mil. EUR).

2.15. **SUMY, KTORÉ MAJÚ BYŤ VYŽIADANÉ OD ČLENSKÝCH ŠTÁTOV**

(v mil. EUR)

Sumy, ktoré mali byť vyžiadané od členských štátov k 31. decembru 2023	**213 221**
Rozpočtový výsledok za rok 2023 pripísaný členským štátom	*633*
Precenenia v rámci záväzkov súvisiacich so zamestnaneckými požitkami	*(1 159)*
Iné	*(94)*
Hospodársky výsledok za rozpočtový rok	*97 208*
Celkové sumy, ktoré mali byť vyžiadané od členských štátov k 31. decembru 2024	**309 810**

Táto suma predstavuje tú časť výdavkov, ktoré EÚ vznikli do 31. decembra a ktoré musia byť financované z budúcich rozpočtov. Na základe pravidiel akruálneho účtovníctva sa mnohé výdavky vykazujú v roku N, hoci k ich skutočnej úhrade môže dôjsť v roku N + 1 (alebo neskôr), a teda budú musieť byť uhradené z rozpočtu na rok N + 1 (alebo neskôr). Vykázanie týchto záväzkov v účtovnej závierke a skutočnosť, že zodpovedajúce sumy sa financujú z budúcich rozpočtov, spôsobuje, že záväzky ku koncu roka značne prevyšujú aktíva. Najvýznamnejšie sumy, na ktoré treba upriamiť pozornosť, sa týkajú vypožičaných prostriedkov na nenávratnú podporu v rámci NGEU, činností v rámci Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF) a zamestnaneckých požitkov.

Zároveň je potrebné poznamenať, že uvedené nemá žiadny vplyv na rozpočtový výsledok – rozpočtové príjmy by sa mali vždy rovnať rozpočtovým výdavkom alebo ich prevyšovať a akýkoľvek prebytok príjmov sa vracia členským štátom.

Precenenia v rámci záväzkov súvisiacich so zamestnaneckými požitkami sa týkajú poistno-matematických ziskov a strát vyplývajúcich z poistno-matematického ocenenia týchto záväzkov.

Významný nárast súm, ktoré sa mali vyžiadať od členských štátov za posledné roky, je najmä dôsledkom vypožičaných prostriedkov na nenávratnú podporu z NGEU v tomto období.

3. POZNÁMKY K VÝKAZU FINANČNÝCH VÝSLEDKOV

PRÍJMY

PRÍJMY Z NEVÝMENNÝCH TRANSAKCIÍ: VLASTNÉ ZDROJE

3.1. ZDROJE ZALOŽENÉ NA HND

Príjmy z vlastných zdrojov sú hlavným prvkom operačných príjmov EÚ. Príjmy z HND (hrubého národného dôchodku) sú najvýznamnejšou zo štyroch kategórií vlastných zdrojov. Na HND každého členského štátu sa uplatňuje jednotná percentuálna sadzba. Príjmy z HND vyrovnávajú príjmy a výdavky, t. j. podporujú časť rozpočtu, ktorá nie je krytá inými zdrojmi príjmu. Zníženie príjmov z HND v roku 2024 v porovnaní s rokom 2023 do veľkej miery vysvetľuje zníženie potreby platobných rozpočtových prostriedkov.

3.2. TRADIČNÉ VLASTNÉ ZDROJE

Tradičné vlastné zdroje sa týkajú najmä ciel, pričom členské štáty si z nich ponechávajú 25 % na pokrytie nákladov na výber, takže uvedené sumy sa uvádzajú v čistom po ich odpočítaní. Úroveň dovozných ciel v podstate odráža kombináciu výkyvov v hodnote dovozu z krajín mimo EÚ a zmien v spoločnej colnej sadzbe, ktorá bola mnohokrát znížená v dôsledku rokovaní v rámci Svetovej obchodnej organizácie (WTO), a osobitných dohôd, ktorými sa udeľujú colné preferencie určitým obchodným partnerom alebo určitým výrobkom. Úroveň teda závisí aj od všeobecnej hospodárskej situácie, úrovne svetových cien a vplyvu výmenných kurzov.

3.3. ZDROJE ZALOŽENÉ NA DPH

Vlastné zdroje založené na DPH sa vypočítavajú podľa základov DPH členských štátov, ktoré sú na tento účel harmonizované v súlade s pravidlami EÚ. Jednotná sadzba výberu na úrovni 0,30 % sa uplatňuje na celkovú výšku príjmov jednotlivých členských štátov z DPH vybranú za všetky zdaniteľné dodania tovaru alebo poskytnutia služieb vydelenú váženou priemernou sadzbou DPH. Základ DPH je obmedzený na 50 % HND každého členského štátu.

3.4. VLASTNÉ ZDROJE ZALOŽENÉ NA ODPADE Z PLASTOVÝCH OBALOV

Jednotná sadzba výberu na úrovni 0,80 EUR/kg sa uplatňuje na hmotnosť nerecyklovaného odpadu z plastových obalov vytvoreného v jednotlivých členských štátoch. Odpad z plastových obalov, ktorý sa v danom roku nerecykluje, sa vypočíta ako rozdiel medzi vytvoreným odpadom z plastových obalov a recyklovaným odpadom z plastových obalov v danom roku v členskom štáte. Na osobitné ročné zníženia paušálnych súm svojich príslušných príspevkov na vlastné zdroje založené na odpade z plastových obalov majú nárok Bulharsko, Česko, Estónsko, Grécko, Španielsko, Chorvátsko, Taliansko, Cyprus, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Malta, Poľsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovinsko a Slovensko. Ide o pomerne nový vlastný zdroj, ktorý bol zavedený v roku 2021 po nadobudnutí účinnosti nového rozhodnutia o vlastných zdrojoch [rozhodnutie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2053] ([29]).

PRÍJMY Z NEVÝMENNÝCH TRANSAKCIÍ: PRESUNY

3.5. POKUTY

Príjmy vo výške 4 039 mil. EUR (2023: 1 748 mil. EUR) sa týkajú najmä pokút, ktoré Komisia uložila spoločnostiam za porušenie pravidiel hospodárskej súťaže EÚ (3 509 mil. EUR), a pokút uloženým členským štátom za porušenie právnych predpisov EÚ (527 mil. EUR).

([29]) Rozhodnutie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2053 zo 14. decembra 2020 o systéme vlastných zdrojov Európskej únie a o zrušení rozhodnutia 2014/335/EÚ, Euratom (Ú. v. EÚ L 424, 15.12.2020, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2020/2053/oj).

3.6. **VYMÁHANIE VÝDAVKOV**

(v mil. EUR)

	2024	2023
Zdieľané riadenie	*755*	*691*
Priame riadenie	*157*	*102*
Nepriame riadenie	*44*	*10*
Spolu	**957**	**803**

Tento okruh zahŕňa najmä príkazy na vymáhanie pohľadávok vydané Komisiou, ktoré sa vyberú v hotovosti alebo sa započítajú voči následným platbám vykázaným v účtovnom systéme Komisie (t. j. sa odpočítajú). Príkazy na vymáhanie sa vydávajú s cieľom vymôcť výdavky, ktoré už boli uhradené z rozpočtu EÚ. Vymáhanie je založené na kontrolách, auditoch alebo analýzach oprávnenosti, a preto tieto operácie chránia rozpočet EÚ pred výdavkami, ktoré vznikajú porušovaním práva.

Patria sem aj príkazy na vymáhanie vydané členskými štátmi voči prijímateľom prostriedkov z EPZF, ako aj zmeny odhadov časovo rozlíšených príjmov od konca predchádzajúceho roku do konca súčasného roku.

Sumy uvedené v tabuľke vyššie predstavujú príjmy získané na základe vydania príkazov na vymáhanie. Z tohto dôvodu tieto údaje nemôžu prezentovať a neprezentujú plný rozsah opatrení prijatých na ochranu rozpočtu EÚ, najmä v oblasti politiky súdržnosti, kde sú zavedené osobitné mechanizmy zabezpečujúce nápravu v prípade neoprávnených výdavkov, pričom vo väčšine prípadov sa nevyžaduje vydanie príkazu na vymáhanie. Rozpočet EÚ je chránený aj výberom výdavkov a vymáhaním súm predbežného financovania. Vymáhanie v rámci zdieľaného riadenia sa uplatňuje najmä v týchto oblastiach:

Poľnohospodárstvo: EPZF a rozvoj vidieka

V rámci EPZF a EPFRV predstavujú sumy v tomto okruhu zaúčtované ako príjmy za rok finančné opravy z daného roka, náhrady nákladov nahlásené členskými štátmi a vymožené v priebehu roka, ako aj čisté zvýšenie nesplatených súm nahlásených členskými štátmi, ktoré sa majú vymôcť na konci roka v súvislosti s podvodmi a nezrovnalosťami.

Politika súdržnosti

Hlavné sumy týkajúce sa politiky súdržnosti sú sumami, v prípade ktorých Komisia očakáva, že ich vymôže od členských štátov. Vymáhanie sa uskutoční v nadväznosti na preskúmanie a schválenie ročnej účtovnej závierky, ktorú členské štáty predložili začiatkom roku 2025. Sumy, ktoré sa majú vymôcť, predstavujú v podstate rozdiel medzi sumami, ktoré boli pôvodne vykázané v účtovnom roku ako oprávnené, a sumami potvrdenými ako oprávnené v ročných závierkach členských štátov. Nízka suma znamená, že pri kontrolách zavedených na úrovni členských štátov sa zistili neoprávnené sumy už v raných fázach procesu.

3.7. **DOHODA O VYSTÚPENÍ SPOJENÉHO KRÁĽOVSTVA**

Tento príjem súvisí s čistými sumami, ktoré dlží Spojené kráľovstvo podľa dohody o vystúpení po svojom odchode z Únie v roku 2020 (pozri poznámku **2.6.1.2**), každoročne upravenými v súlade s požiadavkami dohody o vystúpení. V roku 2024 neboli žiadne príjmy vyplývajúce z dohody o vystúpení Spojeného kráľovstva; namiesto toho bol vykázaný výdavok.

3.8. **INÉ PRÍJMY Z NEVÝMENNÝCH TRANSAKCIÍ**

(v mil. EUR)

	2024	2023
Príspevky od členských štátov:		
Inovačný fond	*2 297*	*1 812*
Vonkajšia pomoc	*671*	*165*
Program InvestEU	*207*	*179*
Dane a príspevky zamestnancov	*1 754*	*1 565*
Príspevok od iných subjektov Európskej komisii	*6 393*	*3 456*
Príspevok EZVO, tretích krajín a pristupujúcich krajín	*4 527*	*1 770*
Prevod aktív	*307*	*280*
Rozpočtové úpravy	*(6 169)*	*(1 058)*
Úpravy rezerv	*426*	*407*
Iné	*261*	*224*
Spolu	**10 673**	**8 800**

Príspevky z členských štátov do inovačného fondu tvoria najmä príjmy z predaja emisných kvót, ktoré sa majú použiť na podporu inovácie v oblasti nízkouhlíkových technológií. Nárast v porovnaní s rokom 2023 súvisí s vyšším objemom predaných kvót ETS, ktoré boli pridelené do Inovačného fondu. Príspevky členských štátov na vonkajšiu pomoc zahŕňajú predovšetkým príspevky na úrokovú sadzbu za úvery v rámci makrofinančnej pomoci + pre Ukrajinu (0,6 mld. EUR).

Príjmy z daní a príspevkov zamestnancov súvisia najmä so zrážkami z platov zamestnancov. Príspevky na dôchodkové zabezpečenie a dane z príjmu predstavujú v rámci tejto kategórie významné sumy.

Príspevky od iných subjektov Európskej komisii zahŕňajú najmä spätné toky prostriedkov (0,3 mld. EUR), ktoré EIB previedla v rámci investičných nástrojov AKT (africké, karibské a tichomorské krajiny) a ZKÚ (zámorské krajiny a územia), a príjmy z aukcií (5,9 mld. EUR) získané v rámci kvót ETS, ktoré sú zdrojom financovania používaným aj na poskytovanie dodatočnej podpory členským štátom prostredníctvom kapitol REPowerEU.

Príspevky krajín EZVO predstavujú 1,1 mld. EUR a príspevky tretích krajín a prístupových krajín zahŕňajú najmä finančné príspevky na program Horizont Európa (2,8 mld. EUR).

Rozpočtová úprava súvisí najmä s úpravami vlastných zdrojov založených na DPH a HND z predchádzajúcich rozpočtových rokov. Touto operáciou Komisia prerozdeľuje celkové kladné alebo záporné zostatky DPH a HND členským štátom podľa ich kľúča HND. Zníženie súvisí s nižším rozpočtovým prebytkom z predchádzajúceho roka a vyššími sumami, ktoré sa majú prerozdeliť na HND, DPH a vlastné zdroje založené na odpade z plastových obalov.

Ostatné príjmy z nevýmenných transakcií zahŕňajú príspevky hostiteľských a členských štátov ITER-u do spoločného podniku Fusion for Energy, Európskeho spoločného podniku pre ITER a rozvoj energie jadrovej syntézy (68,2 mil. EUR).

PRÍJMY Z VÝMENNÝCH TRANSAKCIÍ

3.9. **FINANČNÉ PRÍJMY**

(v mil. EUR)

	2024	2023
Úrokové výnosy z:		
oneskorených platieb	*224*	*(121)*
Úvery	*4 129*	*2 305*
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty	*1 726*	*1 778*
Vypožičané prostriedky	*228*	*229*
Iné	*38*	*9*
Príjmy zo zmlúv o finančných zárukách	*971*	*887*
Zisky z finančných aktív alebo záväzkov vykazovaných v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit:		
Nederiváty	*1 490*	*1 695*
Deriváty	*165*	*149*
Dividendy	*31*	*46*
Iné	*4*	*6*
Spolu	**9 005**	**6 983**

Úrokové príjmy z oneskorených platieb vznikajú predovšetkým z pokút a príspevkov do vlastných zdrojov splatných a nesplatených načas.

Úroky z úverov sa zvýšili najmä v dôsledku Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti/REPowerEU, makrofinančnej pomoci a Nástroja pre Ukrajinu. V prípade Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti/REPowerEU predstavovali v roku 2024 úroky 2 mld. EUR v porovnaní s 0,7 mld. EUR v predchádzajúcom roku. V roku 2024 došlo k novým vyplateniam a vyplatenia z druhej polovice roka 2023 priniesli v roku 2024 celoročné úroky. V prípade makrofinančnej pomoci boli úroky 0,8 mld. EUR v porovnaní s 0,5 mld. EUR v roku 2023. Nárast pochádza najmä z čerpania makrofinančnej pomoci + v roku 2023, ktorá v roku 2024 priniesla celoročné úroky. **V** prípade Nástroja pre Ukrajinu predstavovali úroky 0,2 mld. EUR, pričom ide o nový nástroj s vyplateniami v druhom polroku 2024.

Úrokové príjmy z peňažných prostriedkov a peňažných ekvivalentov tvoria najmä úroky z bankového účtu vedeného v ECB vo výške 1,2 mld. EUR na účely riadenia fondu likvidity v súvislosti s jednotným prístupom k financovaniu (pozri poznámku **2.8.2**).

Úrokové príjmy z vypožičaných prostriedkov sa vzťahujú hlavne na SURE a sú dôsledkom negatívnych efektívnych úrokových mier niektorých minulých emisií.

Príjmy zo zmlúv o finančnej záruke sa vzťahujú najmä na amortizáciu záväzkov z finančnej záruky. Možno to vykladať ako uvoľnenie EÚ zo záväzkov z finančnej záruky na obdobie, v ktorom bola EÚ pripravená kompenzovať držiteľov záruk za úverové straty. Do vykazovania príjmov z finančných záruk sa tak premieta plynutie času a zaručený objem. Amortizácia sa uplatňuje na oba druhy záruk, tie, ktoré sú spoplatnené, aj tie, za ktoré si EÚ účtuje nominálny alebo si neúčtuje žiadny poplatok (pozri poznámku **2.11.2**). Zo spoplatnených záruk je najvýznamnejšou zárukа EFSI poskytovaná EIB na dlhové portfólio časti pre infraštruktúru a inovácie v kombinácii s dlhovými portfóliami InvestEU (pozri poznámku **4.1.1**). V roku 2024 dosiahli príjmy zo záruky EFSI v súvislosti s týmito kombinovanými dlhovými portfóliami výšku 242 mil. EUR.

Príjmy súvisiace so zmluvami o finančnej záruke vo výške 971 mil. EUR sú kompenzované stratami zo zníženia hodnoty záväzkov z finančných záruk vo výške 474 mil. EUR, ktoré sa týkajú: výziev na uplatnenie záruky bez vymáhaných súm vo výške 462 mil. EUR a nerealizovaných strát zo zníženia hodnoty vo výške 12 mil. EUR (pozri poznámky **3.15 a 6.6**). Okrem toho EÚ subvencuje programy finančných záruk (1 156 mil. EUR) účtovaním poplatkov za záruku pod trhovou sadzbou alebo neúčtovaním žiadnych poplatkov za záruku (pozri poznámku **3.15**). Celkovo je čistým výsledkom programov finančných záruk deficit vo výške 658 mil. EUR.

Zisk z nederivátových finančných aktív vykazovaných v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit sa týka najmä SRF (0,9 mld. EUR) a Inovačného fondu (0,3 mld. EUR). Zníženia úrokových sadzieb pozitívne ovplyvnili reálnu hodnotu cenných papierov.

3.10. **INÉ PRÍJMY Z VÝMENNÝCH TRANSAKCIÍ**

(v mil. EUR)

	2024	2023
Príjmy z poplatkov za poskytovanie služieb (agentúry)	*855*	*739*
Kurzové zisky	*325*	*393*
Predaj tovaru	*58*	*75*
Podiel na čistom výsledku EIF	*83*	*67*
Príjmy súvisiace s dlhodobým majetkom	*907*	*9*
Iné	*364*	*679*
Spolu	**2 592**	**1 963**

Príjmy z poplatkov za poskytovanie služieb zahŕňajú najmä poplatky za povolenie na uvedenie na trh, ktoré účtuje Európska agentúra pre lieky, a z poplatkov za ochranné známky, ktoré vyberá Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo. Nárast príjmov súvisiacich s dlhodobým majetkom je spôsobený najmä predajom 23 budov Komisie v Bruseli – pozri poznámku **2.2**.

VÝDAVKY

3.11. **ZDIEĽANÉ RIADENIE**

(v mil. EUR)

Vynaložené členskými štátmi	2024	2023
Európsky poľnohospodársky záručný fond	*40 267*	*40 716*
Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka a ďalšie nástroje na rozvoj vidieka	*14 779*	*14 605*
Európsky fond regionálneho rozvoja a Kohézny fond	*28 833*	*52 429*
Európsky sociálny fond	*18 037*	*17 665*
Iné	*3 854*	*4 251*
Spolu	**105 770**	**129 667**

Prechod z predchádzajúceho programového obdobia 2014 – 2020 do obdobia 2021 – 2027 vysvetľuje zníženie výdavkov vo výške 23,6 mld. EUR pre EFRR a KF: náklady vykázané za obdobie 2014 – 2020 výrazne klesli (30,4 mld. EUR), keďže plnenie sa skončilo a programy vstúpili do fázy ukončovania. Súčasne sa zvýšili náklady vykázané za obdobie 2021 – 2027, ale len o 6,9 mld. EUR, keďže vykonávanie programov v súčasnosti postupuje.

Ostatné výdavky sa týkajú najmä Európskeho námorného a rybárskeho fondu (0,8 mld. EUR), Fondu pre azyl a migráciu (1,2 mld. EUR), Fondu európskej pomoci pre najodkázanejšie osoby (0,4 mld. EUR), ako aj Fondu solidarity Európskej únie (0,4 mld. EUR).

3.12. **PRIAME RIADENIE**

(v mil. EUR)

	2024	2023
Vynaložené Komisiou	*79 652*	*45 664*
z toho z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (NGEU)	*65 787*	*36 045*
Vynaložené výkonnými agentúrami EÚ	*19 126*	*15 897*
Vynaložené trustovými fondmi	*194*	*326*
Spolu	**98 971**	**61 888**

Zvýšenie výdavkov v rámci priameho riadenia, ktoré vykonáva Komisia, sa týka najmä vykonávania Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, politiky v oblasti výskumu a vonkajšej činnosti. Hlavné výdavky sa týkajú Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (65,8 mld. EUR), ktoré sa v porovnaní s predchádzajúcim rokom zvýšili, keďže členské štáty využívajú poskytnuté finančné prostriedky a dosiahli sa míľniky a ciele. Zostávajúce sumy v rámci priameho riadenia sa týkajú predovšetkým vykonávania politiky v oblasti výskumu (10,6 mld. EUR) a vonkajších činností, medzi ktoré patrí Nástroj susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce a jeho predchodcovia (3,7 mld. EUR), ako aj nenávratná podpora v rámci Nástroja pre Ukrajinu (3,4 mld. EUR). Ďalších 4,8 mld. EUR sa týka Nástroja na prepájanie Európy, spoločného fondu pre infraštruktúru na zavádzanie inteligentných sietí v oblasti dopravy, energetiky a telekomunikácií.

3.13. **NEPRIAME RIADENIE**

(v mil. EUR)

	2024	2023
Vynaložené inými agentúrami a orgánmi EÚ	*4 388*	*4 226*
Vynaložené tretími krajinami	*549*	*479*
Vynaložené medzinárodnými organizáciami	*6 090*	*5 610*
Vynaložené inými účtovnými jednotkami	*5 599*	*4 902*
Spolu	**16 626**	**15 218**

Z výdavkov v rámci nepriameho riadenia sa suma 8,3 mld. EUR týka vonkajšej činnosti (najmä v oblasti predvstupovej pomoci, humanitárnej pomoci, medzinárodnej spolupráce a susedskej politiky). Ďalších 4 mld. EUR sa vynaložilo na zvyšovanie konkurencieschopnosti Európy (v oblastiach ako výskum, vesmírne programy a vzdelávanie).

3.14. **NÁKLADY NA ZAMESTNANCOV A DÔCHODKY**

(v mil. EUR)

	2024	2023
Náklady na zamestnancov	*9 070*	*8 481*
Náklady na dôchodky	*5 896*	*5 543*
Spolu	**14 966**	**14 023**

Zmeny v nákladoch na dôchodky vyplynuli sčasti z poistno-matematického ocenenia záväzkov súvisiacich so zamestnaneckými požitkami, ktoré nie sú vykázané v čistých aktívach. Preto nepredstavujú skutočné ročné dôchodkové platby, ktoré sú výrazne nižšie, a to na úrovni 2,6 mld. EUR.

3.15. **NÁKLADY FINANCOVANIA**

(v mil. EUR)

	2024	2023
Úrokové náklady:		
Vypožičané prostriedky	*9 780*	*5 762*
Úvery	*159*	*160*
Finančný prenájom	*31*	*45*
Iné	*32*	*21*
Zmluvy o finančných zárukách – subvencované poplatky	*1 156*	*762*
Čisté straty zo zníženia hodnoty:		
Zmluvy o finančných zárukách	*474*	*263*
Úvery, úverové záväzky a pohľadávky	*14 134*	*6 812*
Straty z finančných aktív alebo záväzkov vykazovaných v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit:		
Nederiváty	*153*	*137*
Deriváty	*252*	*104*
Strata v dôsledku úprav	*763*	*100*
Zaručené náklady na financovanie	*151*	*94*
Iné	*140*	*95*
Spolu	**27 226**	**14 355**

Zvýšenie o 4 mld. EUR vo výdavkoch na vypožičané prostriedky vyplýva z činností jednotného financovania, v rámci ktorého úroky predstavovali 8,4 mld. EUR v porovnaní s 4,4 mld. EUR v predchádzajúcom roku. Dôvodom sú nové vypožičané prostriedky v roku 2024 a skutočnosť, že emisie z druhého polroka 2023 sa v roku 2024 úročili celý rok.

Úrokové náklady na úvery sú výsledkom niektorých transakcií SURE, v rámci ktorých boli finančné prostriedky vypožičané v čase záporných úrokových sadzieb požičané členským štátom na základe nadväznosti („back-to-back“) za rovnakých podmienok.

Ďalšie podrobnosti o nákladoch na finančné záruky sa nachádzajú v poznámke **3.9**.

Čisté straty zo zníženia hodnoty úverov, úverových prísľubov a pohľadávok sa týkajú najmä očakávaných úverových strát na nové úvery z Nástroja pre Ukrajinu a úverových prísľubov na úver v rámci makrofinančnej pomoci podpísaný v rámci Mechanizmu spolupráce v oblasti úverov pre Ukrajinu v roku 2024. Pozri poznámky **2.4.1.1, 2.11** a **6.6**.

Strata v dôsledku úprav sa týka bonifikácie úrokovej sadzby poskytnutej Ukrajine na úvery v rámci makrofinančnej pomoci + (0,6 mld. EUR) a na mimoriadne úvery v rámci makrofinančnej pomoci z roku 2022 (0,2 mld. EUR), pozri poznámku **2.4.1.1**.

Zaručené náklady na financovanie sú náklady, ktoré znášajú finanční partneri na financovanie kapitálových investícií, za ktoré EÚ ručí. Na základe dohôd o záruke EÚ ručí za tieto náklady spolu so súvisiacimi kapitálovými investíciami.

Výrazné zníženie strát z nederivátových finančných aktív vykazovaných v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit je uvedené v poznámke **3.9.**

3.16. **OSTATNÉ VÝDAVKY**

(v mil. EUR)

	2024	2023
Administratívne výdavky a výdavky na IT	*2 865*	*2 687*
Úpravy rezerv	*415*	*1 065*
Výdavky súvisiace s dlhodobým majetkom	*1 929*	*1 443*

(v mil. EUR)

	2024	2023
Výdavky na správu pozemkov a budov	*733*	*729*
Kurzové straty	*282*	*314*
Výdavky z operatívneho lízingu	*560*	*448*
Zníženie pokút rozhodnutím Súdneho dvora	*1 123*	*597*
Iné	*1 093*	*857*
Spolu	**8 999**	**8 142**

Zvýšenie v riadku „Zníženie pokút rozhodnutím Súdneho dvora“ sa týka najmä dvoch pokút. V roku 2024 Komisia stiahla rozhodnutie o uložení pokuty spoločnosti Illumina/Grail v konaní vo veci fúzie, čo viedlo k odpísaniu pokuty vo výške 432 miliónov EUR. Táto suma zahŕňa aj 684 miliónov EUR súvisiacich s pokutou uloženou spoločnosti Intel v roku 2009, ktorá bola čiastočne odpísaná v ročnej účtovnej závierke za rok 2024 v dôsledku rozhodnutia Súdneho dvora vydaného v októbri 2024.

Celková výška výdavkov na výskum a vývoj vykázaných počas roka 2024 ako výdavky bola:

(v mil. EUR)

	2024	2023
Náklady na výskum	*479*	*452*
Nekapitalizované náklady na vývoj	*119*	*149*
Spolu	**598**	**600**

3.17. **SEGMENTOVÉ VYKAZOVANIE PODĽA OKRUHOV VIACROČNÉHO FINANČNÉHO RÁMCA (VFR)**

(v mil. EUR)

	Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika	Odolnosť a hodnoty	Prírodné zdroje a životné prostredie	Migrácia a riadenie hraníc	Odolnosť, bezpečnosť a obrana	Susedstvo a svet	Európska verejná správa	Nepridelené do žiadneho z okruhov VFR ([1])	Spolu
Zdroje založené na HND	–	–	–	–	–	–	–	*95 037*	*95 037*
Tradičné vlastné zdroje	–	–	–	–	–	–	–	*20 587*	*20 587*
DPH	–	–	–	–	–	–	–	*24 547*	*24 547*
Nové vlastné zdroje	–	–	–	–	–	–	–	*8 227*	*8 227*
Pokuty	–	–	–	–	–	–	–	*4 039*	*4 039*
Vymáhanie výdavkov	*82*	*(19)*	*831*	*2*	*1*	*56*	*0*	*3*	*957*
Iné	*4 090*	*6 163*	*15*	*177*	–	*846*	*2 454*	*(3 070)*	*10 673*
Príjmy z nevýmenných transakcií	**4 172**	**6 144**	**846**	**179**	**1**	**902**	**2 454**	**149 371**	**164 068**
Finančné príjmy	*1 176*	*26*	*3*	–	*6*	*228*	*272*	*7 295*	*9 005*
Iné	*197*	*(24)*	*(19)*	*(0)*	*(5)*	*18*	*1 445*	*979*	*2 592*
Príjmy z výmenných transakcií	**1 373**	**2**	**(16)**	**(0)**	**1**	**246**	**1 717**	**8 274**	**11 597**
Príjmy spolu	**5 545**	**6 146**	**830**	**179**	**2**	**1 148**	**4 171**	**157 644**	**175 665**
Výdavky vynaložené členskými štátmi:									
EPZF	–	–	*(40 267)*	–	–	–	–	–	*(40 267)*
EPFRV a ďalšie nástroje na rozvoj vidieka	–	–	*(14 779)*	–	–	–	–	–	*(14 779)*
EFRR + KF	–	*(28 763)*	–	–	–	*(88)*	–	*18*	*(28 833)*
ESF	–	*(18 037)*	–	–	–	–	–	–	*(18 037)*
Iné	–	*(562)*	*(938)*	*(1 844)*	*(173)*	*(106)*	–	*(231)*	*(3 854)*
Vynaložené EK, výkonnými agentúrami a trustovými fondmi	*(15 193)*	*(71 672)*	*(969)*	*(263)*	*(1 208)*	*(8 828)*	*(3)*	*(836)*	*(98 971)*
Vynaložené inými agentúrami a orgánmi EÚ	*(3 530)*	*(595)*	*(105)*	*(1 266)*	*(254)*	*(44)*	*(111)*	*1 517*	*(4 388)*

(v mil. EUR)

	Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika	Odolnosť a hodnoty	Prírodné zdroje a životné prostredie	Migrácia a riadenie hraníc	Odolnosť, bezpečnosť a obrana	Susedstvo a svet	Európska verejná správa	Nepridelené do žiadneho z okruhov VFR [1]	Spolu
Vynaložené tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami	*(466)*	*(183)*	*(13)*	*(90)*	*(145)*	*(5 535)*	*(1)*	*(205)*	*(6 639)*
Vynaložené inými účtovnými jednotkami	*(22)*	*(2 769)*	*(5)*	*(5)*	*(82)*	*(2 692)*	–	*(23)*	*(5 599)*
Náklady na zamestnancov a dôchodky	*(543)*	*(24)*	*(2)*	*(1)*	*(1)*	*(181)*	*(12 350)*	*(1 865)*	*(14 966)*
Náklady financovania	*(1 858)*	*(11)*	*(72)*	*(0)*	*(0)*	*(196)*	*(78)*	*(25 010)*	*(27 226)*
Dohoda o vystúpení Spojeného kráľovstva	–	–	–	–	–	–	–	*(315)*	*(315)*
Ostatné výdavky	*(2 221)*	*(239)*	*(272)*	*(6)*	*(86)*	*(287)*	*(4 271)*	*(1 616)*	*(8 999)*
Výdavky spolu	**(23 834)**	**(122 856)**	**(57 422)**	**(3 475)**	**(1 949)**	**(17 957)**	**(16 815)**	**(28 566)**	**(272 873)**
Hospodársky výsledok za rozpočtový rok	**(18 290)**	**(116 710)**	**(56 592)**	**(3 296)**	**(1 947)**	**(16 809)**	**(12 643)**	**129 079**	**(97 208)**

([1]) „Nepridelené do žiadneho z okruhov VFR“ zahŕňa plnenie rozpočtu konsolidovaných účtovných jednotiek a eliminácie v rámci konsolidácie, mimorozpočtové operácie a nepridelené programy s jednotlivo zanedbateľnými sumami.

Prezentácia príjmov a výdavkov podľa okruhov VFR je založená na odhade, keďže nie všetky záväzky sú spojené s niektorým z okruhov VFR.

4. PODMIENENÉ ZÁVÄZKY A AKTÍVA

Podmienené záväzky predstavujú možné budúce platobné záväzky pre EÚ, ktoré môžu vzniknúť dôsledkom minulých udalostí, alebo právne záväzné záväzky, ktoré boli prijaté, ale závisia od budúcich udalostí, ktoré EÚ nemá úplne pod kontrolou. Súvisia najmä s poskytnutými zárukami a právnymi rizikami. **Všetky podmienené záväzky okrem tých, ktoré sa týkajú pokút, záruk a finančných nástrojov až do výšky krytej fondmi (pozri poznámku 2.4.2.1), by sa v prípade splatnosti financovali z rozpočtu EÚ (a teda členskými štátmi) v nadchádzajúcich rokoch.**

4.1. ZÁRUKY POSKYTNUTÉ Z ROZPOČTU EÚ

4.1.1. *Záruky poskytnuté v rámci programov rozpočtových záruk EÚ (v nominálnej hodnote)*

(v mil. EUR)

	31.12.2024			
	Poskytnuté záruky			Aktíva určené ako rezervy ([1])
	Strop	Podpísané	Vyplatené	
Záruky v rámci mandátu EÚ na poskytovanie vonkajších úverov EIB	*25 772*	*25 772*	*19 184*	*3 400*
Záručný fond EFSI	*25 373*	*22 998*	*21 033*	*8 941*
Záruka EFSD	*759*	*667*	*521*	*785*
Záruka InvestEU	*27 042*	*11 769*	*3 468*	*6 802*
Záruka pre vonkajšiu činnosť NDICI	*30 173*	*11 228*	*1 341*	*2 943*
Záruka pre Ukrajinu	*790*	*172*	*132*	*202*
Spolu	**109 909**	**72 606**	**45 678**	**23 073**

([1]) Z aktív v hodnote 3,4 mld. EUR určených ako rezerva pre záruky v rámci mandátu EIB na poskytovanie vonkajších úverov sa kryjú aj úvery a súvisiace vypožičané prostriedky v rámci staršej makrofinančnej pomoci a Euratomu (pozri poznámku 2.4.1.1).

(v mil. EUR)

	31.12.2023			
	Poskytnuté záruky			Aktíva určené ako rezervy ([1])
	Strop	Podpísané	Vyplatené	
Záruky v rámci mandátu EÚ na poskytovanie vonkajších úverov EIB	*27 729*	*27 729*	*19 856*	*2 962*
Záručný fond EFSI	*25 591*	*23 635*	*21 551*	*9 175*
Záruka EFSD	*1 077*	*548*	*478*	*765*
Záruka InvestEU	*25 767*	*6 592*	*1 433*	*3 736*
Záruka pre vonkajšiu činnosť NDICI	*28 115*	*7 660*	*634*	*2 222*
Spolu	**108 279**	**66 163**	**43 953**	**18 860**

([1]) Z aktív v hodnote 3,0 mld. EUR určených ako rezerva pre záruky v rámci mandátu EIB na poskytovanie vonkajších úverov sa kryjú aj úvery a súvisiace vypožičané prostriedky v rámci staršej makrofinančnej pomoci a Euratomu (pozri poznámku 2.4.1.1).

V predchádzajúcich tabuľkách sa zobrazuje rozsah expozície rozpočtu EÚ voči možným budúcim platbám súvisiacim so zárukami poskytnutými skupine EIB alebo iným finančným inštitúciám. Vyplatené sumy predstavujú sumy už poskytnuté konečným prijímateľom, zatiaľ čo podpísané sumy zahŕňajú tieto vyplatené peňažné prostriedky plus už podpísané dohody s prijímateľmi alebo finančnými sprostredkovateľmi, ktoré ešte na konci roka neboli vyplatené (26,9 mld. EUR). Strop predstavuje celkovú záruku, ktorú sa rozpočet EÚ, teda členské štáty, zaviazali pokryť, keďže na to, aby bolo možné zverejniť maximálnu expozíciu EÚ k 31. decembru 2024, sa musia započítať aj operácie, ktoré boli schválené na podpis, ale zatiaľ neboli podpísané (37,3 mld. EUR).

Programy rozpočtových záruk sú kryté rezervami postupne vytváranými z rozpočtu a uloženými v spoločnom rezervnom fonde (ďalej len „SRF“) ako vankúš likvidity na krytie budúcich výziev na uplatnenie záruky (pozri poznámku **2.4.2.1**). Informácie o opatreniach zavedených na zabezpečenie dostatočných rezerv na strednodobé krytie výziev na uplatnenie záruky sa uvádzajú v poznámke **6.2**. Všetky straty, ktoré vznikli v rámci programov rozpočtových záruk a presahujú vyčlenené rezervy, sa budú musieť v každom prípade uhradiť z budúcich rozpočtov. V prípade zložky členských štátov InvestEU dostáva EÚ aj protizáruky od členských štátov a krajín EHP (pozri ďalej).

Záruky v rámci mandátu EÚ na poskytovanie vonkajších úverov EIB

Z rozpočtu EÚ sa ručí za záruky na úvery, ktoré EIB podpísala a poskytla zo svojich vlastných zdrojov tretím krajinám. K 31. decembru 2024 dosiahla suma nesplatených úverov krytých zárukou z rozpočtu EÚ celkovú výšku 19 184 mil. EUR. Rozpočet EÚ ručí za:

— 18 960 mil. EUR prostredníctvom zložky SRF, ktorú tvorí Garančný fond pre vonkajšie opatrenia, a

— 224 mil. EUR) priamo za úvery poskytnuté členským štátom pred pristúpením.

Do záruk poskytnutých k 31. decembru 2024 sú zahrnuté podpísané, ale nevyplatené úvery vo výške 2,1 mld. EUR, ktoré sú v budúcnosti podmienené schválením zo strany EÚ.

Záruka v rámci mandátu EÚ na poskytovanie vonkajších úverov týkajúca sa úverov poskytovaných EIB je obmedzená na 65 % nesplatených zostatkov dohôd podpísaných po roku 2007 (mandáty na obdobia 2007 – 2013 a 2014 – 2021). V prípade dohôd uzavretých pred rokom 2007 sa záruka EÚ obmedzuje na percentuálny podiel stropu povolených úverových liniek, vo väčšine prípadov na 65 %, ale aj na 70 %, 75 % alebo 100 %. Ak sa strop nedosiahne, záruka EÚ kryje sumu v plnej výške.

Rozhodnutím Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/412 ([30]) sa zavádza mandát na poskytovanie úverov súkromnému sektoru na projekty určené na dlhodobú ekonomickú odolnosť utečencov, migrantov, hostiteľských a tranzitných komunít v rámci iniciatívy EIB na posilnenie odolnosti (ERI). Rozpočet Únie získava protiplnenie za riziko, ktoré podstupuje v súvislosti so zárukami poskytnutými na finančné operácie EIB v rámci mandátu ERI na poskytovanie úverov súkromnému sektoru, čím sa vysvetľuje pohľadávka z poplatku za záruku v rámci mandátu EÚ na poskytovanie vonkajších úverov, ktorá je inak nespoplatnenou zárukou (pozri poznámku **2.11.2**).

Mandát na poskytovanie vonkajších úverov na roky 2014 – 2020, ktorý sa skončil v roku 2021, bol posledným mandátom v rámci Garančného fondu pre vonkajšie opatrenia. Nový mandát EIB je krytý zárukou pre vonkajšiu činnosť zriadenou nariadením o NDICI.

Záručné platby EÚ sa vykonávajú zo zložky SRF, ktorú tvorí Garančný fond pre vonkajšie opatrenia: Počas roka 2024 bolo vyplatených 11 mil. EUR výziev na uplatnenie záruky bez vymáhaných súm (2023: 67 mil. EUR).

Záruka Európskeho fondu pre strategické investície (EFSI)

EFSI je iniciatíva zameraná na zvýšenie kapacity znášania rizika skupiny EIB, ktorou sa EIB umožňuje rozšíriť investície v EÚ. Cieľom EFSI je podporiť ďalšie investície v EÚ a zlepšiť prístup malých podnikov k financovaniu. Rozpočet EÚ poskytuje záruku vo výške max. 26 mld. EUR („záruka EÚ pre EFSI“) v súlade s dohodou medzi EÚ a EIB (ďalej len „dohoda o EFSI“) s cieľom chrániť EIB pred možnými stratami, ktoré môže utrpieť v dôsledku svojich finančných a investičných operácií.

([30]) Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/412 zo 14. marca 2018, ktorým sa mení rozhodnutie č. 466/2014/EÚ, ktorým sa Európskej investičnej banke poskytuje záruka EÚ za straty z finančných operácií na podporu investičných projektov mimo Únie (Ú. v. EÚ L 76, 19.3.2018, s. 30. ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2018/412/oj).

Operácie EFSI sa vykonávajú v rámci dvoch častí: časti pre infraštruktúru a inovácie (IIW), ktoré vykonáva EIB (záruka EÚ pre EFSI vo výške 19 250 mil. EUR) a špecializovaného nástroja pre MSP, ktorý vykonáva EIF (záruka EÚ pre EFSI vo výške 6 750 mil. EUR), pričom obe majú dlhové portfólio a akciové portfólio. EIF pôsobí podľa dohody s EIB na základe záruky EIB, na ktorú sa vzťahuje protizáruka EÚ pre EFSI podľa dohody o EFSI. S cieľom zvýšiť efektívnosť záruky EÚ a zvýšiť jej schopnosť znášať riziká sa v roku 2022 začala uplatňovať kombinácia dvoch dlhových portfólií EFSI s InvestEU. Všetky výzvy na uplatnenie záruky, vymáhané sumy a príjmy sú rozdelené medzi EFSI a záruku InvestEU na základe skutočne zaručených alokácií.

EÚ a EIB majú v rámci EFSI rozdielne úlohy. EFSI je zriadený v rámci EIB, ktorá financuje operácie (dlhové a kapitálové investície) a na tento účel si vypožičiava potrebné finančné prostriedky na kapitálových trhoch. Skupina EIB prijíma investičné rozhodnutia nezávisle a riadi operácie v súlade so svojimi pravidlami a postupmi. Európska únia poskytuje záruku na tieto operácie a do výšky tejto záruky kryje straty, ktoré EIB utrpí.

Keďže nie sú splnené kontrolné kritériá a účtovné požiadavky na konsolidáciu v súlade s účtovnými pravidlami EÚ (a IPSAS), súvisiace kryté aktíva sa nezaúčtujú do konsolidovanej ročnej účtovnej závierky EÚ.

Záruka, ktorú EÚ poskytla skupine EIB v rámci EFSI, sa účtuje ako záväzok z finančnej záruky v súvislosti s dlhovým portfóliom okna pre infraštruktúru a inovácie a dlhovým portfóliom špecializovaného nástroja pre MSP (pozri poznámku **2.11.2**) a ako derivát (finančné aktívum alebo finančný záväzok v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit) pre obe akciové portfóliá (pozri poznámku **2.4.2.2**). Poskytnutá záruka EFSI zahŕňa operácie programov COSME, Horizont 2020, záručného mechanizmu pre kultúrne a kreatívne sektory a programu EaSI pre časť krytú zárukou EÚ pre EFSI v rámci dlhového portfólia špecializovaného nástroja pre MSP.

V priebehu roka 2024 boli zo zložky záručného fondu EFSI v rámci SRF vyplatené čisté výzvy na plnenie záruky vo výške 151 mil. EUR vrátane niektorých výziev na plnenie záruky, ktoré vznikli v predchádzajúcich rokoch, ale boli dočasne kryté príjmami EÚ na zúčtovacom účte EFSI v EIB (2023: 193 mil. EUR).

Európsky fond pre udržateľný rozvoj (EFSD)

Európsky fond pre udržateľný rozvoj, zriadený nariadením o EFSD, je iniciatíva zameraná na podporu investícií v Afrike a krajinách európskeho susedstva s cieľom prispieť k dosiahnutiu udržateľného rozvoja a riešiť konkrétne základné sociálno-ekonomické príčiny migrácie. Podľa nariadenia o EFSD bola EÚ oprávnená poskytnúť implementujúcim partnerom záruky vo výške 1,5 mld. EUR (ďalej zvýšené o externé príspevky) na ich investičné a finančné operácie s cieľom znížiť investičné riziko, ktorému sú vystavení. Záruka EFSD je krytá SRF – pozri poznámku **2.4.2.1**.

V prípade jednej z dohôd o zárukách EFSD (pri ktorej EÚ zaručuje kapitálovú primeranosť menového hedžového fondu vo výške 145 miliónov EUR) má EÚ v prípade výzvy na uplatnenie záruky právo na náhradu, aby získala podiely fondu v hodnote zaplatenej sumy.

Záruka pre vonkajšiu činnosť NDICI

Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/947 ([31]) sa zriaďuje Nástroj susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa (ďalej len „nástroj“), ako aj Európsky fond pre udržateľný rozvoj plus (ďalej len „EFSD+“) a záruka pre vonkajšiu činnosť, pre VFR na roky 2021 – 2027. Cieľom EFSD+ je podporovať udržateľné investície v partnerských krajinách EÚ.

Zo záruky pre vonkajšiu činnosť sa podporujú činnosti ESFD+ kryté rozpočtovými zárukami, makrofinančná pomoc a úvery tretím krajinám. Je krytá SRF – pozri poznámku **2.4.2.1**.

K 31. decembru 2024 boli v platnosti dohody o rozpočtovej záruke s celkovým nesplateným stropom 30,2 mld. EUR, z čoho 26,0 mld. EUR súvisí s dohodou o záruke podpísanou s EIB ako nástupcom programu ELM.

([31]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/947 z 9. júna 2021, ktorým sa zriaďuje Nástroj susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa, mení a zrušuje rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 466/2014/EÚ a zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1601 a nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 480/2009 (Ú. v. EÚ L 209, 14.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj).

Záruka InvestEU

Prostredníctvom Programu InvestEU môže Komisia poskytnúť záruky až do výšky 26,2 mld. EUR na podporu investícií s podporou rozpočtu EÚ. Táto záruka EÚ podporuje súkromné a verejné investície v štyroch oblastiach politiky: udržateľná infraštruktúra, výskum, inovácie a digitalizácia, malé a stredné podniky a sociálne investície a zručnosti. Záruku EÚ dostáva niekoľko finančných partnerov, ako sú národné podporné banky. Podporujú investície poskytovaním úverov, záruk alebo vlastného kapitálu. Finanční partneri môžu napríklad poskytovať úvery malým a stredným podnikom, podieľať sa na kapitálových fondoch alebo poskytovať záruky komerčným bankám za úvery, ktoré vyplácajú. Komisia môže do fondu InvestEU prideliť aj rozpočtové prostriedky EÚ z iných programov EÚ, napríklad z programu HERA Invest (zdravie), Vesmírneho programu Únie alebo programu Catalyst (inovácie).

S cieľom vytvoriť kapitálovú rezervu na krytie strát zo zaručených investícií Komisia postupne vyčleňuje prostriedky z rozpočtu EÚ do fondu SFR („tvorba rezerv“). V nariadení o Programe InvestEU sa stanovuje tvorba rezerv na úrovni 40 % záruky EÚ.

Záruka EÚ sa môže oproti uvedenej sume 26,2 mld. EUR zvýšiť, s podporou členských štátov a krajín EHP. Tie môžu prispieť peniazmi zo svojej politiky súdržnosti, fondov v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti alebo národných rozpočtov. V prípade členských štátov sa výška rezervy stanovuje individuálne, zatiaľ čo dodatočná záruka EÚ krytá z krajín EHP sa poskytuje vo výške 40 % hotovostných príspevkov. Peňažné prostriedky členských štátov a krajín EHP sa uchovávajú v SRF. Nezabezpečená suma je krytá protizárukami členských štátov a krajín EHP. K 31. decembru 2024 existovali dohody so siedmimi členskými štátmi a dvoma krajinami EHP, na základe ktorých môže Komisia poskytnúť finančným partnerom dodatočnú záruku EÚ vo výške 2,8 mld. EUR, z toho suma 2,2 mld. EUR má byť krytá hotovostnými príspevkami a 0,6 mld. EUR protizárukami. Do 31. decembra 2024 boli skutočne podpísané takéto záručné dohody vo výške 2,8 mld. EUR s viacerými implementujúcimi partnermi.

Záruka pre Ukrajinu

V nadväznosti na nariadenie o Nástroji pre Ukrajinu zriadila EÚ záruku pre Ukrajinu s maximálnou záručnou kapacitou 7,8 mld. EUR na podporu investícií na obnovu a rekonštrukciu Ukrajiny.

K 31. decembru 2024 boli podpísané a účinné štyri dohody o rozpočtovej záruke s celkovým limitom krytia 0,8 mld. EUR.

Povinnosti Spojeného kráľovstva vyplývajúce z jeho vystúpenia z EÚ

V súlade s článkom 143 dohody o vystúpení zodpovedá Spojené kráľovstvo vo vzťahu k Únii za svoj podiel na podmienených finančných záväzkoch súvisiacich s EFSI, EFSD a operáciami v rámci mandátu EIB na poskytovanie vonkajších úverov schválenými k dátumu vystúpenia, t. j. k 31. januáru 2020. V článku 143 sa vyžaduje, aby bolo Spojené kráľovstvo v prípade výzvy na plnenie zo záruky v rámci finančnej operácie schválenej pred dátumom vystúpenia zodpovedné vo vzťahu k Únii za svoj podiel platieb, ktoré Únia v rámci týchto operácií uskutočnila, ak nie je prípadne krytý podielom Spojeného kráľovstva na rezervách držaných v záručnom fonde.

V prípade mandátu na poskytovanie vonkajších úverov bola k dátumu vystúpenia hodnota rozpočtovej záruky EÚ na operácie schválené do dátumu vystúpenia 33,7 mld. EUR. K 31. decembru 2024 sa zmenila na 20,6 mld. EUR (2023: 22,2 mld. EUR). Podiel Spojeného kráľovstva na tomto podmienenom záväzku k 31. decembru 2024 teda tvoril 2,6 mld. EUR (31. decembra 2023: 2,8 mld. EUR). Ako však už bolo uvedené, všetky nesplatené časti týchto úverov sa najskôr kryjú zo zložky SRF, ktorú tvorí Garančný fond pre vonkajšie opatrenia, a Spojené kráľovstvo by sa na ich úhradu vyzývalo až vtedy, keby rezervy Spojeného kráľovstva pre tento fond vo výške 260 mil. EUR k 31. decembru 2024 neboli dostatočné.

Pokiaľ ide o operácie v rámci EFSI, k dátumu vystúpenia bola hodnota rozpočtovej záruky EÚ na operácie schválené do dátumu vystúpenia 23,5 mld. EUR. K 31. decembru 2024 sa zmenila na 17 mld. EUR (2023: 18,6 mld. EUR). Podiel Spojeného kráľovstva na tomto podmienenom záväzku k 31. decembru 2024 teda tvoril 2,1 mld. EUR. Všetky výzvy na plnenie zo záruky v rámci EFSI sa najskôr kryjú zo záručného fondu EFSI (ktorý je zložkou SRF), a Spojené kráľovstvo sa na ich úhradu vyzýva až vtedy, ak rezervy Spojeného kráľovstva pre tento fond vo výške 584 mil. EUR k 31. decembru 2024 nie sú dostatočné.

Keďže implementujúci partneri pred dátumom vystúpenia neschválili žiadne operácie v rámci záruky EFSD, Spojené kráľovstvo nemá v tomto smere žiadne povinnosti.

Podiel Spojeného kráľovstva na platbách uskutočnených v roku 2024 týkajúcich sa operácií schválených v deň vystúpenia alebo po ňom a do 31. decembra 2020 dosiahol 74 mil. EUR (69 mil. EUR za EFSI a 5 mil. EUR za mandát na poskytovanie vonkajších úverov), čím sa v príslušnej miere znížili rezervy Spojeného kráľovstva. Suma splatná Spojenému kráľovstvu v roku 2025 predstavuje 190,6 mil. EUR (pozri poznámku **2.6.1.2**).

4.1.2. *Záruky poskytnuté v rámci programov finančných nástrojov EÚ (v nominálnej hodnote)*

(v mil. EUR)

	31.12.2024	31.12.2023
Horizont 2020	*2 145*	*2 352*
Nástroj na prepájanie Európy	*649*	*649*
COSME	*378*	*526*
Iné	*471*	*511*
Spolu	**3 642**	**4 037**

Sumy v uvedenej tabuľke predstavujú nesplatené nominálne sumy záruk poskytnutých v rámci programov finančných nástrojov EÚ.

Ako je uvedené v článku 210 ods. 1 nariadenia o rozpočtových pravidlách, rozpočtové výdavky spojené s finančným nástrojom a finančný záväzok EÚ v **nijakom prípade neprekročia sumu príslušného rozpočtového záväzku, ktorý bol v súvislosti s ním vytvorený,** čím sa predíde podmieneným záväzkom rozpočtu. V praxi to znamená, že tieto záväzky majú protiváhu na strane aktív súvahy alebo sú kryté nesplatenými rozpočtovými záväzkami, ktoré ešte neboli vykázané ako náklady.

Nástroj COSME na poskytovanie záruk za úvery pozostáva najmä z obmedzených záruk pre portfóliá rizikovejšieho dlhového financovania (najmä úvery) ponúkané finančnými sprostredkovateľmi mikropodnikom, malým a stredným podnikom. Nástroj COSME na poskytovanie záruk za úvery vykonáva EIF v mene EÚ.

Ďalšie podrobnosti o programe Horizont 2020 a Nástroji na prepájanie Európy sa nachádzajú aj v poznámke **2.4.2.1**.

Povinnosti Spojeného kráľovstva vyplývajúce z jeho vystúpenia z EÚ

Pokiaľ ide o podmienené záväzky EÚ týkajúce sa súm schválených do dátumu vystúpenia na finančné nástroje EÚ vrátane uvedených, ak sa niektoré z nich naplnia, budú kryté z rozpočtu EÚ pomocou finančných prostriedkov držaných na zvereneckých účtoch. V zásade by sa preto od Spojeného kráľovstva nemala žiadať úhrada žiadnych súm okrem jeho podielu na nesplatených rozpočtových záväzkoch, ktorý je uvedený v článku 140 dohody o vystúpení – pozri poznámku **2.6.1.2**.

4.2. PODMIENENÉ ZÁVÄZKY SÚVISIACE S PRÁVNYMI SPORMI

4.2.1. *Právne spory v oblasti pokút*

K 31. decembru 2024 dosiahli podmienené záväzky týkajúce sa pokút výšku 2 178 mil. EUR (2023: 2 231 mil. EUR). Táto suma zahŕňa pokuty uložené spoločnostiam (1 451 mil. EUR, pozri poznámku **2.6.1.3**) a pokuty uložené členským štátom (727 mil. EUR), ktoré boli predbežne zaplatené a v prípade ktorých bolo podané odvolanie alebo nie je známe, či bude podané. Podmienené záväzky sa budú vykazovať až do vynesenia rozsudku Súdneho dvora Európskej únie alebo do uplynutia platnosti lehoty na podanie odvolania. Úrok získaný z predbežných platieb je zahrnutý v hospodárskom výsledku za rok a vykázaný ako podmienený záväzok, čo odráža neistotu, pokiaľ ide o oprávnenie Komisie na tieto sumy. Ak EÚ prehrá niektorý z prípadov súvisiacich s uloženými pokutami, predbežne uhradené sumy sa vrátia spoločnostiam alebo členským štátom bez vplyvu na rozpočet. Suma pokút sa vykáže ako rozpočtový príjem až vtedy, keď sú pokuty definitívne (článok 107 nariadenia o rozpočtových pravidlách).

4.2.2. *Iné právne spory*

(v mil. EUR)

	31.12.2024	31.12.2023
Poľnohospodárstvo	*77*	*84*
Iné	*67*	*73*
Spolu	**144**	**157**

Poľnohospodárstvo

Ide o podmienené záväzky voči členským štátom týkajúce sa rozhodnutí o súlade s právnymi predpismi o EPZF a rozvoji vidieka, ktoré sú predmetom prebiehajúceho konania na Súdnom dvore. Stanovenie konečnej sumy záväzku a rok, v ktorom bude výsledok úspešného odvolania zapísaný na ťarchu rozpočtu, závisí od dĺžky súdneho konania pred Súdnym dvorom.

Iné právne spory

Tento okruh sa týka žalôb o náhradu škody, ktoré sú v súčasnosti vznesené proti EÚ, iných právnych sporov a odhadovaných výdavkov na právne zastupovanie. Je potrebné poznamenať, že v žalobe o náhradu škody podľa článku 340 ZFEÚ musí žalobca preukázať, že inštitúcia dostatočne závažným spôsobom porušila právny predpis, ktorého cieľom je priznať jednotlivcom práva, že žalobca utrpel skutočnú škodu a že existuje priama príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním a škodou.

Povinnosti Spojeného kráľovstva vyplývajúce z jeho vystúpenia z EÚ

Podľa článku 147 dohody o vystúpení zodpovedá Spojené kráľovstvo za svoj podiel na platbách vyžadovaných na vyrovnanie podmienených záväzkov Únie, ktoré sa stanú splatnými v súvislosti s právnymi spormi o finančných záujmoch Únie (ak ku skutočnostiam, ktoré tvoria predmet týchto sporov, došlo pred 31. decembrom 2020). Odhadovaná maximálna expozícia Spojeného kráľovstva je v tomto prípade 15 mil. EUR (2023: 18 mil. EUR). Pri právnych sporoch, v prípade ktorých sa považuje za pravdepodobné, že sumy sa vyplatia z rozpočtu EÚ (pozri poznámku **2.10**), tvorí podiel Spojeného kráľovstva súčasť celkovej sumy splatnej Spojeným kráľovstvom – podrobnosti pozri v poznámke **2.6.1.2**.

4.3. PODMIENENÉ AKTÍVA

(v mil. EUR)

	31.12.2024	31.12.2023
Prijaté záruky:		
Záruky za plnenie záväzkov	*275*	*249*
Iné záruky	*5*	*6*
Iné podmienené aktíva	*15*	*15*
Spolu	**295**	**270**

Vyžadujú sa záruky za plnenie, aby sa zabezpečilo, že prijímatelia finančných prostriedkov EÚ splnia záväzky, ktoré im vyplývajú zo zmlúv uzatvorených s EÚ.

5. ROZPOČTOVÉ A PRÁVNE ZÁVÄZKY

V tejto poznámke sa uvádzajú informácie o rozpočtovom postupe a budúcich potrebách financovania, a nie o záväzkoch existujúcich k 31. decembru 2024.

Vo viacročnom finančnom rámci (VFR), ktorý odsúhlasujú členské štáty, sa vymedzujú programy a stanovujú stropy okruhov pre viazané rozpočtové prostriedky, ako aj celková výška platobných rozpočtových prostriedkov, v rámci ktorej môže EÚ prijať rozpočtové a právne záväzky a nakoniec vykonať platby na obdobie 7 rokov – pozri tabuľku **3.2** v poznámkach k správam o plnení rozpočtu.

Právne záväzky zodpovedajú programom, projektom, dohodám alebo podpísaným zmluvám, ktoré sú teda pre EÚ záväzné. Právny záväzok je úkon, ktorým povoľujúci úradník prijíma záväzok (pre EÚ), z ktorého vyplýva zaťaženie rozpočtu, alebo taký záväzok vytvára (článok 2 ods. 37 nariadenia o rozpočtových pravidlách).

V zásade sa najskôr realizuje rozpočtový, až potom právny záväzok, ale v prípade niektorých viacročných programov/projektov je to naopak, pretože príslušné rozpočtové záväzky sa realizujú v ročných splátkach počas viacerých rokov, ak to základný akt umožňuje. V prípade politiky súdržnosti sa napríklad v článku 86 nariadenia o spoločných ustanoveniach [nariadenie (EÚ) 2021/1060] stanovuje, že rozhodnutie Komisie o prijatí programu predstavuje právny záväzok v zmysle nariadenia o rozpočtových pravidlách, ale že rozpočtové záväzky Únie, pokiaľ ide o jednotlivé programy, sa realizujú v ročných splátkach pre každý fond počas obdobia od 1. januára 2021 do 31. decembra 2027. Podobné ustanovenia sa môžu nachádzať aj v iných právnych základoch. Z tohto dôvodu existujú sumy, ktoré sa EÚ právne zaviazala uhradiť, ale pre ktoré sa ešte nerealizovali rozpočtové záväzky – pozri poznámku **5.2**.

Ak sa vykonal rozpočtový záväzok, ale následné platby ešte nie, výška nesplateného záväzku sa nazýva „Reste à Liquider“ (RAL). Môže ísť o programy alebo projekty, často viacročné, ktoré sú podpísané a ktoré budú uhradené až v nasledujúcich rokoch. Predstavujú platobné záväzky pre budúce roky. Keďže finančné výkazy sa zostavujú na akruálnom princípe, zatiaľ čo správy o plnení rozpočtu sa vypracúvajú na základe peňažných tokov, časť celkovej neuhradenej sumy (RAL) už bola vykázaná ako náklady a v súvahe sa vykazuje ako záväzok (pozri poznámky **2.12** a **2.13**). Tieto výdavky sa vypočítavajú buď na základe žiadostí o úhradu nákladov/prijatých faktúr, alebo na základe odhadovaného vykonávania programu alebo projektu, ak do dátumu vykazovania ešte neboli EÚ doručené žiadne žiadosti. Keď sa platby súvisiace s nesplatenými záväzkami uhradia, vykázanie záväzku v súvahe sa zruší. Časť nesplatených záväzkov, ktorá ešte nie je vykázaná ako náklady, sa nezačlení do záväzkov, ale uvedie nižšie – pozri poznámku **5.1**.

Uverejnené sumy tak predstavujú sumy k 31. decembru 2024, ktoré sa EÚ zaviazala uhradiť na základe plnenia zmlúv a ktoré by sa preto mali financovať z budúcich rozpočtov EÚ.

(v mil. EUR)

	Poznámka	31.12.2024	31.12.2023
Nesplatené rozpočtové záväzky, ktoré ešte neboli vykázané ako náklady	*5,1*	*428 588*	*466 467*
Významné právne záväzky	*5,2*	*257 256*	*329 939*
Spolu		**685 844**	**796 407**

5.1. NESPLATENÉ ROZPOČTOVÉ ZÁVÄZKY, KTORÉ EŠTE NEBOLI VYKÁZANÉ AKO NÁKLADY

(v mil. EUR)

	31.12.2024	31.12.2023
Nesplatené rozpočtové záväzky, ktoré ešte neboli vykázané ako náklady	*428 588*	*466 467*

Uvedená suma zodpovedá rozpočtovým nesplateným záväzkom (RAL – „Reste à Liquider“) vo výške 507 378 mil. EUR (pozri tabuľku **6.4** v správach o plnení rozpočtu), od ktorých boli odpočítané príslušné sumy vykázané v súvahe ako záväzky a vo výkaze finančných výsledkov ako výdavky. Rozpočtové nesplatené záväzky predstavujú otvorené záväzky, ktoré ešte neboli uhradené a/alebo ktorých viazanosť nebola ešte zrušená. Ide o bežný následok existencie viacročných programov.

Treba poznamenať, že nesplatené preddavky predbežného financovania k 31. decembru 2024 dosiahli celkovú výšku 78,9 mld. EUR – pozri poznámku **2.5**. Predstavujú rozpočtové záväzky, ktoré boli uhradené, čím sa znižujú nesplatené záväzky, ale pri ktorých sa zaplatené sumy stále považujú za sumy patriace EÚ, a nie prijímateľovi, a to až do splnenia relevantných zmluvných povinností. Sú preto ako uvedené nesplatené záväzky, ktoré ešte neboli vykázané ako náklady.

5.2. VÝZNAMNÉ PRÁVNE ZÁVÄZKY

(v mil. EUR)

	31.12.2024	31.12.2023
Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť	*177 459*	*239 903*
Prírodné zdroje a životné prostredie	*46 659*	*62 365*
Migrácia a riadenie hraníc	*4 153*	*5 932*
Bezpečnosť a obrana ([1])	*520*	*743*
ITER	*9 898*	*6 926*
Nástroj na prepájanie Európy	*7 313*	*5 570*
Vesmírny program a program pre bezpečnú konektivitu	*3 303*	*2 886*
Nástroj pre Ukrajinu	*2 270*	–
Záväzky týkajúce sa nenávratnej podpory z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti	*558*	*357*

(v mil. EUR)

	31.12.2024	31.12.2023
Inovačný fond	*521*	*–*
Horizont Európa	*519*	*589*
Rybárske dohody	*234*	*166*
EURATOM	*166*	*252*
REscEU	*106*	*253*
Záväzky z operatívneho lízingu	*2 721*	*2 528*
Iné zmluvné záväzky	*856*	*968*
Fond solidarity EÚ	*–*	*502*
Spolu	**257 256**	**329 939**

([1]) Od roku 2023 sa sumy týkajúce sa bezpečnosti a obrany (vrátane údajov z predchádzajúceho roka) uvádzajú oddelene od migrácie a riadenia hraníc.

V uvedených sumách sa zohľadňujú dlhodobé právne záväzky, ktoré neboli v rozpočte na konci roka kryté viazanými rozpočtovými prostriedkami. Tieto záväzné povinnosti budú zahrnuté do rozpočtu a splatené v budúcich rokoch.

Prostredníctvom ročných splátok sa môžu v súlade s článkom 112 ods. 2 nariadenia o rozpočtových pravidlách vykonávať niektoré dôležité programy (pozri ďalej). Tým sa EÚ umožní realizovať právne záväzky (podpisovať dohody o grantoch, dohody o delegovaní a verejné zákazky) v rozsahu prekračujúcom dostupné viazané rozpočtové prostriedky daného roka. Preto je možné, že významné sumy z celkových pridelených prostriedkov súčasného VFR sú už viazané. Týka sa to najmä týchto programov opísaných ďalej:

Fondy v rámci zdieľaného riadenia

Ide o zákonné záväzky, ktoré sa EÚ zaviazala splatiť pri prijatí operačných programov súvisiacich so zdieľaným riadením. Rozhodnutie Komisie o prijatí operačného programu predstavuje rozhodnutie o financovaní v zmysle článku 110 nariadenia o rozpočtových pravidlách a po oznámení dotknutému členskému štátu predstavuje právny záväzok v zmysle uvedeného nariadenia.

V článku 86 ods. 2 nariadenia o spoločných ustanoveniach (NSU) sa pre fondy zdieľaného riadenia uvádza:

„Rozpočtové záväzky Únie vo vzťahu ku každému programu vytvorí Komisia ako ročné čiastkové platby pre každý fond v období od 1. januára 2021 do 31. decembra 2027.“

Sumy vykázané v prvých štyroch riadkoch uvedenej tabuľky sa týkajú okruhu 2A (Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť), okruhu 3 (Prírodné zdroje a životné prostredie), okruhu 4 (Migrácia a riadenie hraníc) a okruhu 5 (Bezpečnosť a obrana) VFR na roky 2021 – 2027. Predstavujú nesplatené sumy, ku ktorým sa EÚ v rámci rozpočtu zaviaže a následne ich po 31. decembri 2024 uhradí.

ITER – medzinárodný termonukleárny experimentálny reaktor

Ide o záväzky určené na pokrytie budúcich potrieb financovania zariadení ITER. EÚ (Euratom) poskytuje svoje príspevky do organizácie ITER International prostredníctvom agentúry Fusion for Energy vrátane príspevkov od členských štátov a Švajčiarska. ITER bol vytvorený s cieľom riadiť a motivovať využívanie zariadení ITER, podporovať chápanie a pozitívne vnímanie energie jadrovej syntézy zo strany verejnosti a vykonávať ostatné činnosti potrebné na dosahovanie jeho cieľa. Na projekte ITER sa podieľa EÚ a viaceré ďalšie krajiny.

Nástroj na prepájanie Európy (NPE – Digitalizácia)

NPE2 poskytuje finančnú pomoc transeurópskym sieťam s cieľom podporovať projekty spoločného záujmu v sektore dopravných, telekomunikačných a energetických infraštruktúr. Právne záväzky programu NPE sa týkajú vykonávacieho obdobia od roku 2021 do roku 2027 v oblasti energetiky NPE (s možnosťou predĺženia). Právnym základom týchto záväzkov je nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1153 ([32]), pričom v článku 4 ods. 5 sa uvádza, že „rozpočtové záväzky, ktoré sa vzťahujú na akcie trvajúce viac ako jeden rozpočtový rok, sa môžu rozdeliť na ročné čiastkové platby v rámci obdobia dvoch alebo viacerých rokov“.

Vesmírny program a program pre bezpečnú konektivitu

Vesmírny program (2 672 mil. EUR) zahŕňa tieto zložky: Galileo, EGNOS, Copernicus, Govsatcom a SSA. Najvýznamnejšími sú Galileo, v rámci ktorého sa vyvíja európsky globálny navigačný satelitný systém, a Copernicus, európsky program pozorovania Zeme. Tieto záväzky sa vytvárajú na obdobie do roku 2027. Na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/696 ([33]) Komisia podpísala dohody o príspevku s Európskou vesmírnou agentúrou (ESA), organizáciou EUMETSAT, Mercatorom a Európskym centrom pre strednodobé predpovede počasia. Používanie ročných splátok sa povoľuje v článku 11 ods. 6 nariadenia (EÚ) 2021/696.

Program pre bezpečnú konektivitu (631 mil. EUR) je zameraný na zlepšenie komunikačných služieb EÚ prostredníctvom rozvoja a prevádzky multiorbitálnej infraštruktúry konektivity založenej na modeli verejnoprávneho partnerstva. Zabezpečí poskytovanie celosvetovo bezpečných, flexibilných a odolných satelitných komunikačných služieb vládnym subjektom Únie a členských štátov. V tejto súvislosti bola na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/588) ([34])zadaná koncesná zmluva zoskupeniu spoločností.

Záväzky týkajúce sa nenávratnej podpory z Nástroja pre Ukrajinu

Nástroj pre Ukrajinu bol vytvorený na podporu Ukrajiny pri riešení jej nedostatku finančných prostriedkov a potrieb v oblasti obnovy, rekonštrukcie a modernizácie. Bol zriadený nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/792 na roky 2024 – 2027. Podľa článku 6 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2024/792 sú zdroje na vykonávanie nástroja k dispozícii prostredníctvom rezervy pre Ukrajinu, ktorá sa má mobilizovať v rámci ročného rozpočtového postupu v súlade s článkom 10b nariadenia (EÚ, Euratom) 2020/2093. Z týchto rozpočtových prostriedkov sa financuje podpora v rámci troch pilierov (plán pre Ukrajinu, investičný rámec pre Ukrajinu, prístupová pomoc Únie a súvisiace podporné opatrenia) v súlade s orientačným rozdelením stanoveným v nariadení.

([32]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1153 zo 7. júla 2021, ktorým sa zriaďuje Nástroj na prepájanie Európy a zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1316/2013 a (EÚ) č. 283/2014 (Ú. v. EÚ L 249, 14.7.2021, s. 38, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1153/oj).

([33]) Nariadenie európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/696 z 28. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Vesmírny program Únie a Agentúra Európskej únie pre vesmírny program a ktorým sa zrušujú nariadenia (EÚ) č. 912/2010, (EÚ) č. 1285/2013 a (EÚ) č. 377/2014 a rozhodnutie č. 541/2014/EÚ (Ú. v. EÚ L 170, 12.5.2021, s. 69, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/696/oj).

([34]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/588 z 15. marca 2023, ktorým sa zriaďuje Program Únie pre bezpečnú konektivitu na obdobie rokov 2023 – 2027 (Ú. v. EÚ L 179, 17.3.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/588/oj).

Záväzky týkajúce sa nenávratnej podpory z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti

Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti je kľúčovým programom NGEU, Nástroja EÚ na obnovu. Bol zriadený nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 ([35]) a financujú sa z neho reformy a investície v členských štátoch od začiatku pandémie pandémia ochorenia COVID-19 vo februári 2020 do roku 2026. Používanie ročných splátok sa povoľuje v článku 23 nariadenia (EÚ) 2021/241. V roku 2023 bol Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti zmenený nariadením (EÚ) 2023/435 s cieľom poskytnúť členským štátom dodatočnú podporu prostredníctvom kapitol REPowerEU na reformy a investície podporujúce nezávislosť, bezpečnosť a udržateľnosť dodávok energie v Únii.

Inovačný fond

V smernici Európskeho parlamentu a Rady 2023/959 ([36]), ktorou sa mení smernica 2003/87/ES o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii a rozhodnutie (EÚ) 2015/1814 o zriadení a prevádzke trhovej stabilizačnej rezervy systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii, sa v článku 10 ods. 8 stanovuje, že „Rozpočtové záväzky, ktoré sa vzťahujú na akcie trvajúce viac ako jeden rozpočtový rok, sa môžu rozdeliť na ročné čiastkové platby počas viacerých rokov“. Toto ustanovenie sa vzťahuje na nové akcie podpísané od roku 2024 vrátane akcií financovaných prostredníctvom výziev na predkladanie návrhov alebo v rámci mechanizmu súťažných ponúk.

Horizont Európa

Ide o sumy viazané na program Horizont Európa, určené na zabezpečené pripojenie, predchádzajúce a následné činnosti v rámci rôznych prvkov vesmírneho programu. Tieto záväzky sa vytvárajú na obdobie do roku 2027. Na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695 ([37]) Komisia podpísala dohody o príspevku s ESA. Používanie ročných čiastkových platieb sa povoľuje v článku 12 ods. 8 nariadenia.

Rybárske dohody

Tieto dohody predstavujú záväzky prijaté do roku 2030 vo vzťahu k tretím krajinám v súvislosti s operáciami v rámci medzinárodných rybárskych dohôd. Prijaté záväzky sú založené na rozhodnutiach Rady pre každú tretiu krajinu [napr. dohoda medzi EÚ a vládou Grónska a vládou Dánska ([38]) a protokol o jej vykonávaní ([39])] a považujú sa za osobitné medzinárodné zmluvy, ktorými sa stranám ukladajú práva a povinnosti na obdobie niekoľkých rokov.

EURATOM

Euratom je program založený na nariadení Rady (Euratom) 2021/765 ([40]). Používanie ročných splátok sa predpokladá v článku 4 nariadenia.

Všeobecným cieľom programu je vykonávať činnosti v oblasti jadrového výskumu a odbornej prípravy s dôrazom na neustále zlepšovanie jadrovej bezpečnosti, fyzickej ochrany a ochrany pred žiarením, ako aj prispievať k dosahovaniu cieľov programu Horizont Európa okrem iného v kontexte energetickej transformácie. Program Euratomu poskytuje výskumné granty prostredníctvom súťažných výziev na predkladanie návrhov a vymenovaným prijímateľom.

([35]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([36]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/959 z 10. mája 2023, ktorou sa mení smernica 2003/87/ES o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii a rozhodnutie (EÚ) 2015/1814 o zriadení a prevádzke trhovej stabilizačnej rezervy systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii (Ú. v. EÚ L 130, 16.5.2023, s. 134, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/959/oj).

([37]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695 z 28. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie, stanovujú jeho pravidlá účasti a šírenia a zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1290/2013 a (EÚ) č. 1291/2013 (Ú. v. EÚ L 170, 12.5.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj).

([38]) Rozhodnutie Rady (EÚ) 2024/3202 z 5. decembra 2024 o podpise a predbežnom uplatňovaní protokolu o vykonávaní Dohody o partnerstve v odvetví udržateľného rybárstva medzi Európskou úniou na jednej strane a vládou Grónska a vládou Dánska na strane druhej (2025 – 2030) v mene Únie (Ú. v. EÚ L, 2024/3202, 30.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/3202/oj).

([39]) Protokol o vykonávaní dohody o partnerstve v odvetví udržateľného rybárstva medzi Európskou úniou na jednej strane a vládou Grónska a vládou Dánska na strane druhej (2025 – 2030) (Ú. v. EÚ L, 2024/3203, 30.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/prot/2024/3203/oj).

([40]) Nariadenie Rady (Euratom) 2021/765 z 10. mája 2021, ktorým sa stanovuje výskumný a vzdelávací program Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu na obdobie 2021 – 2025, ktorým sa dopĺňa program Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie a o zrušení nariadenia (Euratom) 2018/1563 (Ú. v. EÚ L 167I, 12.5.2021, s. 81, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/765/oj).

RESCEU

RescEU je európska rezerva prostriedkov a spôsobilostí reakcie zriadená v rámci mechanizmu Únie v oblasti civilnej ochrany ako súčasť legislatívnej revízie rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady č. 1313/2013/EÚ ([41]) z roku 2019. Rezerva rescEU bola zriadená ako posledná možnosť v prípade, že vnútroštátne kapacity a kapacity vyčlenené v rámci európskeho zoskupenia v oblasti civilnej ochrany nie sú schopné zabezpečiť účinnú reakciu na rôzne druhy katastrof. Európska únia financuje tieto kapacity reakcie ako opatrenie pripravenosti, aby boli k dispozícii v prípade potreby pre operácie reakcie v rámci mechanizmu Únie v oblasti civilnej ochrany. Prioritnými oblasťami rozvoja kapacít v rámci rescEU sú oblasti leteckého hasenia lesných požiarov, chemických, biologických, rádiologických a jadrových incidentov, pohotovostnej lekárskej reakcie, ako aj dopravy a logistiky.

Záväzky z operatívneho lízingu

Minimálne vyčlenené sumy, ktoré sa majú uhradiť podľa základných zmlúv počas zostávajúceho obdobia týchto lízingových zmlúv, sú tieto:

(v mil. EUR)

	Minimálne platby nájomného			
	< 1 rok	1 – 5 rokov	> 5 rokov	Spolu
Budovy	*519*	*1 062*	*1 087*	*2 668*
IT materiál a iné zariadenie	*14*	*36*	*3*	*53*
Spolu	**532**	**1 099**	**1 090**	**2 721**

V marci 2019 sa v súvislosti s oznámením Spojeného kráľovstva o jeho úmysle vystúpiť z EÚ a na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1718 ([42]) sídlo Európskej agentúry pre lieky (EMA) premiestnilo z Londýna do Amsterdamu. Agentúra 2. júla 2019 uzavrela dohodu s majiteľom nehnuteľnosti a odvtedy svoje priestory prenajíma podnájomníkovi za podmienok, ktoré sú v súlade podmienkami hlavnej nájomnej zmluvy vrátane trvania podnájmu, ktoré sa predlžuje až do uplynutia platnosti hlavnej nájomnej zmluvy agentúry EMA v júni 2039.

Sumy uvedené v predchádzajúcej tabuľke zahŕňajú 369 mil. EUR, ktoré sú stále splatné podľa hlavnej nájomnej zmluvy.

Iné zmluvné záväzky

Uvedené uverejnené sumy zodpovedajú prostriedkom, ktoré sa počas trvania zmlúv musia uhradiť. Najvýznamnejšia zahrnutá suma súvisí so zákazkou (JMO2) Komisie na nehnuteľnosti v Luxemburgu (422 mil. EUR).

6. **RIADENIE FINANČNÉHO RIZIKA**

Zverejňovanie informácií o riadení finančných rizík v EÚ sa týka niekoľkých kľúčových oblastí:

— operácií vypožičiavania si prostriedkov a poskytovania úverov Komisiou v rámci finančnej pomoci prostredníctvom programov, ako sú NGEU, EFSM, BOP, MFA, SURE, Nástroj pre Ukrajinu a Euratom,

— pokladničných operácií Komisie na plnenie rozpočtu EÚ,

— aktív držaných vo fondoch ako SRF, ESUO v l. a portfólio BUFI,

— finančných nástrojov podporovaných z rozpočtu EÚ,

— programov rozpočtových záruk EÚ.

([41]) Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1313/2013/EÚ zo 17. decembra 2013 o mechanizme Únie v oblasti civilnej ochrany (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 924, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2013/1313/oj).

([42]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1718 zo 14. novembra 2018, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 726/2004, pokiaľ ide o sídlo Európskej agentúry pre lieky (Ú. v. EÚ L 291, 16.11.2018, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1718/oj).

6.1. DRUHY FINANČNÉHO RIZIKA

EÚ čelí finančným rizikám vyplývajúcim z jej finančných nástrojov:

Trhové riziko: Ide o neistotu hodnoty investície v dôsledku zmien trhových cien. Zahŕňa riziká, ako sú:

— *Menové riziko*: Zmeny výmenných kurzov môžu ovplyvniť operácie a investície EÚ.

— *Úrokové riziko*: Vyššie úrokové sadzby môžu znížiť hodnotu niektorých investícií, napríklad dlhopisov.

— *Iné cenové riziko*: Patria sem rôzne faktory (okrem úrokových sadzieb a výmenných kurzov), ktoré môžu ovplyvniť hodnotu investície, napríklad zmeny trhových cien alebo faktory špecifické pre jednotlivé investície.

Kreditné riziko: Ide o riziko, že dlžník nebude splácať úver alebo plniť svoje zmluvné záväzky, čo povedie k prípadom zlyhania, ako sú oneskorené platby alebo konkurz.

Riziko likvidity: Ide o riziko, že subjekt EÚ nebude mať dostatok peňazí alebo aktív na splnenie svojich finančných záväzkov.

6.2. METÓDY RIADENIA RIZIKA

Oceňovanie finančných nástrojov

Tieto triedy finančných aktív a záväzkov sa neoceňujú reálnou hodnotou: peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty, úvery v amortizovanej hodnote, pohľadávky z výmenných transakcií iné ako pohľadávky zo zmlúv o finančnej záruke, keď sú klasifikované ako finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit, pôžičky, zmluvy o finančnej záruke a ďalšie finančné záväzky vykazované v amortizovanej hodnote. Účtovná hodnota týchto finančných aktív a záväzkov sa považuje za primeraný odhad ich reálnej hodnoty.

Riadenie rizík pri vypožičiavaní si prostriedkov, riadení dlhu a súvisiacich úverových operáciách

Rámec riadenia rizík EÚ je navrhnutý tak, aby chránil finančné záujmy Únie a jej dobrú povesť a zároveň zabezpečoval riadne riadenie jej operácií prijímania a poskytovania úverov. Hoci Európska komisia nie je finančnou inštitúciou, využíva pokročilé postupy riadenia rizík prispôsobené jedinečnej štruktúre a programovým požiadavkám EÚ. Hlavným cieľom tohto rámca je chrániť finančné záujmy Únie a zachovať integritu, transparentnosť a dôveryhodnosť jej operácií, najmä tých, ktoré súvisia s programom NGEU.

Rámec, ktorý vypracoval vedúci pracovník zodpovedný za riadenie rizík zahŕňa kľúčové politiky, ako napríklad politiku na vysokej úrovni v oblasti riadenia rizík a dodržiavania súladu s predpismi, politiku trhového rizika a rizika likvidity finančných prostriedkov a politiku riadenia operačného rizika. Vedúci pracovník zodpovedný za riadenie rizík stanovuje tvrdé a mäkké limity rizík a kľúčové ukazovatele rizík na monitorovanie a hodnotenie rizík.

Pravidelné správy o rizikách zabezpečujú dodržiavanie limitov, upozorňujú na riziká a navrhujú stratégie ich zmierňovania. Model „troch línií obrany“ posilňuje riadenie oddelením právomocí, vymedzením právomocí a objasnením úloh v oblasti riadenia rizík a kontroly.

Vedúci pracovník zodpovedný za riadenie rizík s podporou Výboru pre riziká a dodržiavanie súladu s predpismi vykonáva riadenia rizík prostredníctvom interných politík a postupov. Tento výbor radí vedúcemu pracovníkovi zodpovednému za riadenie rizík v otázkach súvisiacich s rizikami, najmä pokiaľ ide o operácie NGEU.

Prijatím vykonávacích rozhodnutí Komisie (EÚ, Euratom) 2022/2544 ([43]) a (EÚ, Euratom) 2023/2825 ([44]) sa povinnosti vedúceho pracovníka zodpovedného za riadenie rizík rozšírili tak, aby dohliadal na:

— operácie vypožičiavania si prostriedkov v rámci jednotného prístupu k financovaniu a metódy financovania back-to-back v súvislosti s programami finančnej pomoci,

— hodnotenie úverového rizika pri úveroch členským štátom a tretím krajinám v rámci NGEU, makrofinančnej pomoci, makrofinančnej pomoci + pre Ukrajinu a podobných programov,

— operácie riadenia dlhu,

— operácie riadenia likvidity.

Vedúci pracovník zodpovedný za riadenie rizík je pri plnení svojich úloh a povinností samostatný a podlieha členovi kolégia zodpovednému za rozpočet podľa vykonávacieho rozhodnutia Komisie (EÚ, Euratom) 2023/2825. Tým sa zabezpečí nezávislosť pri vykonávaní pridelených úloh a povinností.

Operácie vypožičiavania si prostriedkov a poskytovania úverov v rámci finančnej pomoci a NGEU

EÚ si nepožičiava finančné prostriedky na financovanie svojich operačných výdavkov, s výnimkou vypožičaných prostriedkov súvisiacich s NGEU.

Operácie vypožičiavania si prostriedkov a poskytovania úverov EÚ sa riadia v súlade s príslušnými nariadeniami, rozhodnutiami a internými usmerneniami. Činnosti, ako sú pôžičky a úvery, sa riadia podrobnými príručkami a príslušné útvary priebežne vyhodnocujú finančné a operačné riziká a zároveň zabezpečujú ich dodržiavanie.

V minulosti sa úverové operácie EÚ financovali prostredníctvom operácií „back-to-back“, čo minimalizovalo otvorené úrokové alebo menové riziká. Od roku 2021 si však EÚ požičiava peniaze aj v rámci jednotného prístupu k financovaniu.

Jednotný prístup k financovaniu, pôvodne vyvinutý pre NGEU, využíva rôzne nástroje a techniky financovania na uspokojenie dlhodobých aj krátkodobých potrieb financovania. To zahŕňa aj vydávanie dlhopisov pod značkou EÚ, čím sa nahradí predchádzajúca prax samostatných emisií pre každý program. Od decembra 2022 sa táto stratégia rozšírila na úvery makrofinančnej pomoci+ pre Ukrajinu, v roku 2023 na program Nástroj pre Ukrajinu a od roku 2024 na ostatné úvery v rámci makrofinančnej pomoci. Využívanie jednotného prístupu k financovaniu zvyšuje flexibilitu a nákladovú efektívnosť.

Pokladnica

Pravidlá a zásady riadenia pokladničných operácií Komisie sú stanovené v nariadení Rady (EÚ, Euratom) č. 609/2014, zmenenom nariadeniami Rady (EÚ, Euratom) 2016/804 ([45]) a (EÚ, Euratom) 2022/615 ([46]) [ďalej ako „nariadenie Rady (EÚ, Euratom) č. 609/2014] a v nariadení o rozpočtových pravidlách.

Uplatňujú sa tieto hlavné zásady:

— vlastné zdroje sú hradené členskými štátmi na účty založené na tento účel v mene Komisie v rámci štátnej pokladnice alebo národnej centrálnej banky,

— vlastné zdroje sú hradené členskými štátmi v ich vlastných národných menách, zatiaľ čo platby Komisie sú vedené väčšinou v eurách,

([43]) Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ, Euratom) 2022/2544 z 19. decembra 2022, ktorým sa stanovujú dojednania na správu a vykonávanie operácií EÚ týkajúcich sa vypožičiavania si prostriedkov a riadenia dlhu v rámci diverzifikovanej stratégie financovania a súvisiacich operácií poskytovania úverov (Ú. v. EÚ L 328, 22.12.2022, s. 109, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/2544/oj).

([44]) Vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ, Euratom) 2023/2825 z 12. decembra 2023, ktorým sa stanovujú dojednania na správu a vykonávanie operácií Únie týkajúcich sa vypožičiavania si prostriedkov a riadenia dlhu v rámci diverzifikovanej stratégie financovania a súvisiacich operácií poskytovania úverov (Ú. v. EÚ L, 2023/2825, 18.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2023/2825/oj).

([45]) Nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2016/804 zo 17. mája 2016, ktorým sa mení nariadenie Rady (EÚ, Euratom) č. 609/2014 o metódach a postupe sprístupňovania tradičných vlastných zdrojov a vlastného zdroja založeného na DPH a HND a o opatreniach na zabezpečenie požiadaviek na pokladničnú hotovosť (Ú. v. EÚ L 132, 21.5.2016, s. 85, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/804/oj).

([46]) Nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2022/615 z 5. apríla 2022, ktorým sa mení nariadenie (EÚ, Euratom) č. 609/2014 s cieľom zvýšiť predvídateľnosť pre členské štáty a objasniť postupy riešenia sporov pri sprístupňovaní tradičných vlastných zdrojov a vlastných zdrojov založených na DPH a HND (Ú. v. EÚ L 115, 13.4.2022, s. 51, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/615/oj).

— pri bankových účtoch založených v mene Komisie nie je povolené prečerpanie, s výnimkou osobitných prípadov, ako je nesplácanie úverov alebo nadmerné požiadavky na hotovosť,

— prostriedky na účtoch vedených v iných menách ako euro sa použijú buď na platby v tých istých menách, alebo sa pravidelne prevádzajú na eurá

Okrem účtov pre vlastné zdroje Komisia založila aj ďalšie bankové účty v centrálnych a komerčných bankách na účel realizácie platieb a prijímania iných prostriedkov, ako sú príspevky členských štátov do rozpočtu.

Pokladničné a platobné operácie sú vysoko automatizované a opierajú sa o moderné informačné systémy. Uplatňujú sa postupy na zaručenie bezpečnosti systému, oddelenie povinností a zabezpečenie súladu s nariadením o rozpočtových pravidlách, normami vnútornej kontroly a zásadami auditu.

Pokladničné a platobné operácie Komisie sa riadia usmerneniami a postupmi, ktorých cieľom je obmedziť operačné a finančné riziko a zabezpečiť primeranú úroveň kontroly. Tieto usmernenia sa týkajú oblastí, ako je realizácia platieb a správa hotovosti, prognózovanie peňažných tokov, kontinuita činnosti. Ich dodržiavanie sa pravidelne monitoruje.

Správa aktív

Kontrola rôznych rizík súvisiacich s činnosťami správy aktív je založená na špecializovanom riadení a pracovných postupoch prijatých na základe referenčného porovnávania s najvyššími normami prijatými partnerskými medzinárodnými inštitúciami. Tieto postupy, ktoré boli predmetom rôznych interných a externých auditov, zabezpečujú dosiahnutie riadnej správy aktív.

Komisia zaviedla vhodné riadenie na preskúmanie a schvaľovanie technických a strategických rozhodnutí v súvislosti s operáciami správy aktív. Na operácie správy aktív dohliadajú dva výbory: výbor pre riziká zložený zo zástupcov GR BUDG a rada pre správu aktív zložená zo zástupcov GR BUDG, GR ECFIN a GR FISMA. Technické rozhodnutia sa prerokúvajú a schvaľujú vo výbore pre riziká, pričom strategické rozhodnutia schvaľujú výbor pre riziká a rada pre správu aktív pred konečným schválením generálnym riaditeľom GR BUDG po dohode s účtovníkom.

Riadením správy aktív sa zaručuje jasné delegovanie rozhodovacích právomocí a zodpovednosti, primerané rozdelenie povinností medzi oddelením Front Office, oddelením pre riadenie rizík a oddelením Back Office. Postupy dodržiavania súladu poskytujú rámec pre primerané pravidlá pre kódexy správania na riadenie potenciálnych osobných konfliktov záujmov, ako aj pre pravidlá riadenia rizík obchodovania s využitím dôverných informácií.

Usmernenia pre správu aktív a interné investičné obmedzenia poskytujú spoľahlivý rámec vnútornej kontroly na zabezpečenie ochrany aktív. Cenné papiere sú držané u nášho depozitára v súlade s najlepšími postupmi na trhu, zatiaľ čo peňažné prostriedky a vklady sú umiestnené vo finančných inštitúciách s vysokým ratingom. Ochrana finančných aktív je zabezpečená aj oddelením povinností medzi tímom zodpovedným za iniciovanie obchodovania s cennými papiermi a tímom oddelenia Back Office zodpovedným za ich vyrovnanie a zosúhlasenie bankových účtov. Dodatočnú úroveň kontroly zabezpečuje účtovný tím počas mesačného procesu zosúlaďovania uzávierky, keď sa portfólio cenných papierov zosúlaďuje s vyhlásením depozitára cenných papierov. Všetky nezrovnalosti pri vyrovnaní a oneskorené platby spôsobené protistranami sa riešia odsúhlasením bankou a v rámci tímu oddelenia Back Office.

Na monitorovanie dodržiavania rámca kontroly sa príslušným zainteresovaným stranám pravidelne oznamuje vyčerpávajúci súbor ukazovateľov výkonnosti a ukazovateľov rizika pre spravované aktíva.

V usmerneniach pre správu aktív a v rizikových a investičných stratégiách sa vymedzujú niektoré limity a obmedzenia s cieľom znížiť expozíciu portfólia voči kreditnému riziku, pričom ide o obmedzenie na investičný stupeň, okrem expozície členských štátov EÚ.

Spoločný rezervný fond

Spoločný rezervný fond sa spravuje v súlade s usmerneniami pre správu aktív stanovenými Komisiou podľa rozhodnutia C(2020) 1896 z 25. marca 2020 ([47]). Generálny riaditeľ GR BUDG je zodpovedný za správu finančných aktív spoločného rezervného fondu.

Cieľom SRF je v plnej výške a bezodkladne zabezpečiť potrebnú likviditu na krytie všetkých požadovaných tokov, akými sú výzvy na uplatnenie záruky, a zabezpečiť zachovanie kapitálu počas investičného horizontu fondu, a to na vysokej úrovni spoľahlivosti.

Portfólio spoločného rezervného fondu je navrhnuté tak, aby bolo vysoko diverzifikované medzi rôzne triedy aktív, geografické oblasti, emitentov a splatnosti v súlade s usmerneniami pre správu aktív. K 31. decembru 2024 portfólio zahŕňalo investície do nástrojov peňažného trhu, dlhopisov a podnikových a akciových ETF.

Keďže jedinou protistranou všetkých nesplatených menových forwardov k 31. decembru 2024 je Banque de France, k tomuto dátumu neexistuje žiadne zníženie kreditného rizika ako kolaterál, dohody o vzájomnom započítavaní ani záruky. Maximálna expozícia voči kreditnému riziku pre devízové deriváty s kladnou reálnou hodnotou na konci obdobia vykazovania sa rovná účtovnej hodnote v súvahe.

Pokuty

Predbežne uhradené pokuty: portfólio BUFI

Uložené a predbežne zaplatené pokuty sa investujú do portfólia BUFI.

Komisia spravuje portfólio BUFI v súlade s internými usmerneniami a postupmi pre správu aktív. Ciele činností správy aktív sú:

— zabezpečiť, aby boli finančné prostriedky v prípade potreby ľahko dostupné,

— znížiť riziká spojené s finančnými trhmi, zamerať sa na dosiahnutie výnosu, ktorý je v súlade s referenčnou hodnotou BUFI, a zároveň zachovať nominálnu výšku pokút.

Investície v portfóliu BUFI sú obmedzené na:

— termínované vklady v centrálnych bankách členských štátov, v štátnych dlhových agentúrach, v bankách v úplnom vlastníctve štátu alebo so zárukou štátu alebo v nadnárodných inštitúciách,

— dlhopisy, dlžobné úpisy a vkladové certifikáty vydané štátnymi alebo nadnárodnými inštitúciami.

Prijaté finančné záruky

Komisia má v držbe značné sumy záruk vydaných finančnými inštitúciami v súvislosti s pokutami uloženými spoločnostiam, ktoré porušili pravidlá EÚ (pozri poznámku **2.6.1.3**). Tieto záruky poskytujú pokutované spoločnosti ako alternatívu k predbežným platbám.

Komisia riadi tieto záruky v súlade so svojou vnútornou politikou riadenia rizík. Táto politika zabezpečuje, aby sa pravidelne identifikovali a vyhodnocovali finančné a operačné riziká a aby sa pravidelne kontrolovalo dodržiavanie vnútorných politík a postupov.

Programy rozpočtových záruk EÚ

V nariadení o rozpočtových pravidlách sa zaviedlo niekoľko záruk na ochranu rozpočtu EÚ pred finančnými rizikami, ktoré vznikajú v dôsledku rozpočtových záruk. Tieto záruky možno zoskupiť do štyroch hlavných kategórií:

(a) *Opatrenia na obmedzenie podmienených záväzkov*

Záruka EÚ je jasne vymedzená a finančný záväzok nemôže prekročiť výšku rozpočtovej záruky schválenej v jej základnom akte. Podmienený záväzok vyplývajúci z rozpočtovej záruky smie presiahnuť finančné aktíva poskytnuté na krytie finančného záväzku EÚ, len ak sa to stanovuje v príslušnom základnom akte a podľa osobitných podmienok.

Požadovaný rizikový profil operácií/finančných produktov zabezpečených EÚ sa určuje *ex ante*, t. j. pred podpisom dohôd o záruke.

([47]) Rozhodnutie Komisie z 25. marca 2020 o usmerneniach pre správu aktív spoločného rezervného fondu 2020/C 131/03 (Ú. v. EÚ C 131, 22.4.2020, s. 3).

(b) *Opatrenia týkajúce sa výberu implementujúcich partnerov*

Programy rozpočtových záruk sa vykonávajú so spoľahlivými partnermi posúdenými v rámci pilierov. Títo partneri sa zaväzujú využívať svoje vlastné zdroje, čím sa zabezpečí zosúladenie záujmov s EÚ.

(c) *Opatrenia na zabezpečenie primeranej ex ante fiškálnej kapacity na absorpciu výziev na uplatnenie záruky*

Programy rozpočtových záruk sú kryté rezervovanými aktívami, ktoré sú uložené v SRF. Miera tvorby rezerv je stanovená v základnom akte každého programu tak, aby umožňovala programovanie rozpočtových prostriedkov, ktoré budú tvoriť rezervu na absorpciu strát bez narušenia rozpočtu. Komisia každoročne zabezpečuje, aby bola miera tvorby rezerv primeraná a zosúladená so zásadami nariadenia o rozpočtových pravidlách a s finančným plánovaním.

(d) *Opatrenia na riešenie realizovaných strát presahujúcich odhad ex ante*

V NRP sú zahrnuté dve prahové hodnoty včasného varovania (keď zostane k dispozícii 50 % a 30 % miery tvorby rezerv). Tieto prahové hodnoty umožňujú Komisii predvídať možné vyčerpanie rezerv a posúdiť, či navrhnúť ďalšie rezervy. V prípade dočasnej potreby dodatočnej likvidity sú zavedené postupy vrátane prevodov medzi zložkami SRF, využitia likvidity centrálnej pokladnice a využitia dostupného rozpočtového priestoru.

Okrem toho bol v roku 2020 zriadený Riadiaci výbor pre podmienené záväzky, ktorý dohliada na rozpočtové záruky a finančnú pomoc vytvárajúcu podmienené záväzky voči rozpočtu. Výbor zasahuje do záležitostí týkajúcich sa riadenia rizík, štandardných dohôd a integrovaného podávania správ s cieľom stanoviť podnikové požiadavky na udržateľné riadenie podmienených záväzkov.

Programy finančných nástrojov

Rozpočet EÚ sa už mnoho rokov opiera o programy finančných nástrojov. Tieto programy sa využívajú na financovanie rizikovejších príjemcov, ktorí majú problém získať financovanie od komerčných veriteľov. Komisia deleguje vykonávanie týchto programov na skupinu EIB alebo iné finančné inštitúcie prostredníctvom dohôd s Komisiou. Príklady takýchto programov pozri v poznámke **2.4.2.1**.

Keď sa vytvorí záväzok poskytnutia finančného príspevku finančnému nástroju, potrebné prostriedky sa presunú na zverenecký účet otvorený finančnou inštitúciou na jej meno, ale na účet Komisie. Finančná inštitúcia môže tieto prostriedky použiť na poskytovanie úverov, emitovanie dlhových nástrojov, investovanie do kapitálových nástrojov alebo krytie výziev na uplatnenie záruky.

Riziko spojené s týmito finančnými nástrojmi je obmedzené stropom uvedeným v príslušných dohodách, ktorým je suma rozpočtovaná pre daný nástroj. Keďže Komisia často znáša prvú stratu, je pravdepodobné, že dôjde k určitým stratám v rozpočte EÚ.

Dohody Komisie s finančnými inštitúciami obsahujú prísne podmienky a povinnosti na zabezpečenie riadneho riadenia a vykazovania finančných prostriedkov EÚ. Výnosy z finančných nástrojov sa spravidla uhrádzajú do rozpočtu EÚ.

6.3. MENOVÉ RIZIKO

Expozícia finančných nástrojov EÚ voči menovému riziku na konci roka – čistá pozícia

(v mil. EUR)

	31.12.2024						
	USD	RON	PLN	SEK	Iné	EUR	Spolu
Finančné aktíva							
Finančné aktíva vykazované v amortizovanej hodnote ([1])	*40*	*5*	*–*	*–*	*7*	*414*	*466*
Finančné aktíva vykazované vo FVSD							
Nederiváty	*2 148*	*–*	*–*	*45*	*120*	*41 336*	*43 648*
Deriváty	*–*	*–*	*–*	*–*	*–*	*1 110*	*1 110*
Pohľadávky ([2])	*72*	*1*	*17*	*1*	*111*	*3 039*	*3 240*
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty	*111*	*258*	*573*	*314*	*966*	*60 941*	*63 163*
	2 371	**264**	**590**	**360**	**1 204**	**106 839**	**111 628**

(v mil. EUR)

	31.12.2024						
	USD	RON	PLN	SEK	Iné	EUR	Spolu
Finančné záväzky							
Záväzok z finančnej záruky	*(518)*	*(36)*	*(59)*	*(12)*	*(112)*	*(5 643)*	*(6 379)*
Finančné záväzky vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit	*(1 712)*	*285*	*76*	*75*	*138*	*1 040*	*(98)*
	(2 230)	**248**	**17**	**63**	**26**	**(4 603)**	**(6 477)**
Spolu	**141**	**512**	**607**	**423**	**1 230**	**102 237**	**105 151**

(v mil. EUR)

	31.12.2023						
	USD	RON	PLN	SEK	Iné	EUR	Spolu
Finančné aktíva							
Finančné aktíva vykazované v amortizovanej hodnote ([1])	*39*	*5*	*–*	*–*	*11*	*200*	*255*
Finančné aktíva vykazované vo FVSD							
Nederiváty	*1 568*	*–*	*–*	*20*	*129*	*35 686*	*37 402*
Deriváty	*(1 142)*	*17*	*21*	*74*	*65*	*2 055*	*1 091*
Pohľadávky ([2])	*123*	*2*	*28*	*1*	*120*	*3 757*	*4 032*
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty	*145*	*474*	*1 076*	*654*	*1 657*	*35 608*	*39 616*
	734	**499**	**1 126**	**749**	**1 982**	**77 306**	**82 396**
Finančné záväzky							
Záväzok z finančnej záruky	*(591)*	*(32)*	*(38)*	*(15)*	*(105)*	*(5 488)*	*(6 268)*
Finančné záväzky vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit	*(1)*	*152*	*–*	*(3)*	*(6)*	*(201)*	*(60)*
	(593)	**120**	**(38)**	**(18)**	**(111)**	**(5 689)**	**(6 328)**
Spolu	**142**	**619**	**1 088**	**731**	**1 871**	**71 618**	**76 068**

([1]) *Okrem úverov v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (NGEU) a v rámci finančnej pomoci.*
([2]) *Okrem odložených výdavkov.*

V ročnej účtovnej závierke EÚ za rok 2024 bol do expozície voči menovému riziku a analýzy citlivosti pridaný RON, zatiaľ čo GBP bola v porovnaní s ročnou účtovnou závierkou EÚ za rok 2023 odstránená. Dôvodom je pokles expozícií v GBP od odchodu Spojeného kráľovstva z EÚ v roku 2020 a pokračujúci nárast expozícií v RON.

Posilnenie alebo oslabenie EUR oproti ostatným menám o 10 % by malo tento účinok na hospodársky výsledok:

(v mil. EUR)

Zvýšenie výmenných kurzov (+)/ zníženie (–)	2024			
	USD	RON	PLN	SEK
+10 %	*(13)*	*(47)*	*(55)*	*(38)*
-10 %	*16*	*57*	*67*	*47*

(v mil. EUR)

Zvýšenie výmenných kurzov (+)/ zníženie (–)	2023			
	USD	RON	PLN	SEK
+10 %	*(13)*	*(56)*	*(99)*	*(66)*
-10 %	*16*	*69*	*121*	*81*

Operácie vypožičiavania si prostriedkov a poskytovania úverov v rámci NGEU a finančnej pomoci

Keďže všetky finančné aktíva a pasíva EÚ sú v súčasnosti v eurách, EÚ nie je vystavená kurzovému riziku v cudzej mene.

Pokladnica

Vlastné zdroje platené členskými štátmi v iných menách ako EUR sú držané na účtoch vlastných zdrojov. Keď sú tieto prostriedky potrebné na platby, prepočítajú sa na eurá. V niektorých prípadoch sa priamo používajú na platby v tých istých menách.

Komisia má v komerčných bankách účty aj v iných menách EÚ ako EUR, napríklad v USD, GBP a CHF, aby mohla vykonávať platby v týchto menách. Tieto účty sa dopĺňajú podľa potreby, čo zmierňuje menové riziko.

Ak sa na účty pripisujú rôzne príjmy v iných menách ako EUR, buď sa prevedú na účty Komisie v tých istých menách, alebo sa prepočítajú na EUR a prevedú na účty v EUR.

Zálohové účty v iných menách ako EUR sa dopĺňajú na základe odhadovaných krátkodobých platobných potrieb a udržiavajú sa v rámci príslušných stropov.

Pokuty

Všetky pokuty sa ukladajú, hradia alebo sú predbežne kryté v eurách, čím sa vylučuje akékoľvek kurzové riziko v cudzej mene, keď sú uložené vo fonde BUFI.

Rozpočtové záruky

Rozpočtové záruky sú zvyčajne obmedzené maximálnou sumou v eurách. Niektoré východiskové operácie však môžu byť denominované v iných menách, napríklad v USD alebo v miestnych menách.

Komisia pri určovaní potreby rezerv na rozpočtové záruky berie do úvahy menové riziko.

Spoločný rezervný fond

Operácie v rámci SRF sa vykonávajú v EUR aj USD. Na riadenie menového rizika uzatvára SRF termínované devízové zmluvy na zabezpečenie trhovej hodnoty svojich investícií v USD, pričom limit maximálnej nezabezpečenej menovej expozície je stanovený na 1 % celkovej hodnoty portfólia v rámci referenčných pridelených prostriedkov a ročných strategických pridelených prostriedkov, ako je vymedzené v príslušných finančných nástrojoch. Ďalšie informácie sú uvedené v poznámke **2.4.1.2**.

Spoločný rezervný fond využíva túto hedžingovú stratégiu na príslušnú úpravu alebo zrušenie zabezpečovanej pozície podľa potreby. SRF však nezabezpečuje menové riziko v prípade postúpených úverov (pozri poznámku **2.4.1.2**), ktoré sú vedené v pôvodnej mene a ktoré vystavujú EÚ menovému riziku. V prípade týchto úverov sa nepodnikajú žiadne kroky na účely kompenzácie kolísania cudzej meny vzhľadom na neistotu týkajúcu sa harmonogramu splatenia úverov.

6.4. **ÚROKOVÉ RIZIKO**

Nasledujúca tabuľka ukazuje, ako by zmena úrokových sadzieb o 1 % (+/- 100 bázických bodov) ovplyvnila hospodársky výsledok EÚ v prípade dlhových cenných papierov a ETF.

(v mil. EUR)

	Zvýšenie (+)/zníženie (–) v bázických bodoch	Hospodársky výsledok
2024: Finančné aktíva vykazované vo FVSD	*+ 100*	*(1 172)*
	- 100	*1 246*
2023: Finančné aktíva vykazované vo FVSD	*+ 100*	*(960)*
	- 100	*1 021*

Citlivosť určitého portfólia dlhopisov na zmeny úrokovej sadzby sa zvyšuje s jeho duráciou. Durácia hlavných portfólií aktív spravovaných Komisiou je uvedená ďalej.

Operácie vypožičiavania si prostriedkov a poskytovania úverov v rámci NGEU a finančnej pomoci

Vďaka operáciám vypožičiavania si prostriedkov a poskytovania úverov disponuje EÚ značnými úročenými aktívami a záväzkami. V prípade nástrojov finančnej pomoci okrem pôžičiek v rámci jednotného prístupu k financovaniu však neexistuje úrokové riziko, pretože vypožičané prostriedky sú kompenzované úvermi poskytnutými za rovnakých podmienok (nadväzné operácie „back-to-back“).

Pri jednotnom prístupe k financovaniu sa úrokové riziko kryje zavedením postupov a mechanizmov, ktoré toto riziko zmierňujú. Základnou zásadou jednotného prístupu k financovaniu je rozdeliť náklady na financovanie a súvisiace náklady medzi príjemcov úverov a rozpočet EÚ transparentným, nákladovo najefektívnejším a najspravodlivejším spôsobom na základe výpočtu denných úrokov. Jednotné financovanie je založené na zásade úplného prideľovania nákladov, takže všetky úrokové náklady pochádzajúce z nástrojov vypožičiavania si prostriedkov, držby hotovosti alebo iných investičných nástrojov sa v plnej miere prerozdelia a fakturujú príjemcom úverov ako náklady na financovanie alebo náklady na riadenie likvidity.

Náklady na financovanie sa prideľujú príjemcom úverov na základe nesplatenej sumy úverov. Náklady na financovanie, ktoré nie sú pridelené na úvery ani nenávratnú podporu, sa fakturujú príjemcom úveru a rozpočtu EÚ vo forme nákladov na riadenie likvidity, ktoré môžu byť pozitívne alebo negatívne v závislosti od vývoja úrokových sadzieb uplatňovaných na zostatky peňažných prostriedkov.

V rámci jednotného prístupu k financovaniu sa peňažné prostriedky držia v skupine EÚ na obozretné podnikanie a financovanie s cieľom zachovať stanovenú bezpečnostnú rezervu a zároveň sa vyhnúť nadmerným zostatkom. Peňažné prostriedky sú uložené v Európskej centrálnej banke a od 4. apríla 2022 sa na akýkoľvek nesplatený zostatok peňažných prostriedkov po odpočítaní 20 bázických bodov uplatňuje krátkodobá úroková sadzba na peňažnom trhu s eurom. Všetky výnosy z držby hotovosti a iných investičných nástrojov, ako sú termínované vklady na peňažnom trhu, sú súčasťou fakturácie nákladov na riadenie likvidity.

Pokladnica

Komisia zaviedla opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby sa do úrokov vytváraných na jej bankových účtoch pravidelne premietali trhové úrokové sadzby a ich prípadná fluktuácia.

Účty vlastných zdrojov sú chránené pred akýmikoľvek nákladmi, keďže sú bez akýchkoľvek poplatkov alebo úrokov v súlade s článkom 9 ods. 1 nariadenia Rady (EÚ, Euratom) č. 609/2014.

Účty zriadené v rámci štátnej pokladnice členských štátov, ktoré sú určené na príjem vlastných zdrojov, nie sú úročené ani spoplatnené. Na účty v rámci národných centrálnych bánk (vlastné zdroje a ostatné prostriedky) sa môže vzťahovať odplata podľa oficiálnej sadzby uplatňovanej každou inštitúciou.

Komisia prispôsobuje svoje postupy riadenia hotovosti podľa aktuálnych trhových úrokových podmienok. V roku 2023 uľahčili kladné úrokové sadzby zavedenie modelu centrálneho účtu. Na centrálnych vkladových účtoch sa udržiava bezpečnostná hotovostná rezerva na základe týždenného financovania z účtov vlastných zdrojov s cieľom pokryť platobné potreby na plnenie rozpočtu a zároveň zabrániť vzniku nadmerných zostatkov.

K jednodňovým zostatkom, ktoré sú držané na účtoch v komerčných a centrálnych bankách, sa každý deň pripisujú úroky na základe variabilných trhových sadzieb s použitím zmluvnej marže (kladnej alebo zápornej).

Pokuty

Predbežne uhradené pokuty sa investujú do portfólia dlhodobých dlhopisov s priemernou duráciou portfólia 1,55 roka.

Spoločný rezervný fond

Celková priemerná durácia portfólia spoločného rezervného fondu je 3,42 roka.

ESUO v l.

Sumy ESUO v likvidácii sa investujú do portfólia dlhodobých dlhopisov s priemernou duráciou 3,31 roka.

6.5. INÉ CENOVÉ RIZIKO

K 31. decembru 2024 je EÚ vystavená akciovému riziku z rôznych investícií vrátane:

— nekótovaných kapitálových investícií (napríklad rizikový kapitál a iné investičné fondy),

— fondov peňažného trhu (napríklad fond Unitary Fund EIB),

— ETF,

— investícií do združených portfólií (pozri poznámku **2.4.2.1**).

EÚ je takisto vystavená akciovému riziku prostredníctvom záruk, ktoré sa vzťahujú na nekótované kapitálové a kvázi kapitálové investície, ktoré sa vykazujú ako deriváty v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit (pozri poznámku **2.4.2.2**).

Akciové cenové riziko je riziko, že sa reálna hodnota kapitálových investícií zmení v dôsledku fluktuácií cien akcií a/alebo hodnoty jednotlivých zaručených kapitálových investícií.

Vplyv 10 % zvýšenia alebo zníženia hodnoty uvedených nástrojov na prebytok alebo deficit by bol takýto:

(v mil. EUR)

	10 %	(10)%
Kapitálové investície	*320*	*(320)*
Fondy peňažného trhu, fondy ETF a investície do združených portfólií	*598*	*(598)*
Záruky na akciové portfóliá ([1])	*606*	*(606)*
Spolu k 31. 12. 2024	**1 523**	**(1 523)**
Kapitálové investície	*289*	*(289)*
Fondy peňažného trhu, fondy ETF a investície do združených portfólií	*481*	*(481)*
Záruky na akciové portfóliá ([1])	*506*	*(506)*
Spolu k 31. 12. 2023	**1 276**	**(1 276)**

([1]) *Riziko záruk na akciové portfóliá vychádza z pomyselnej hodnoty, ktorá je krytá zárukou.*

EÚ investuje do nekótovaných aktív, ktorých hodnota nie je verejne prístupná, alebo za ne ručí. Tieto aktíva zvyčajne vykonávajú poverené subjekty, ktoré sú odborníkmi v danom odvetví a pravidelne posudzujú a monitorujú ich hodnotu.

6.6. KREDITNÉ RIZIKO

Maximálna expozícia voči kreditnému riziku

(v mil. EUR)

	31.12.2024	31.12.2023
Finančné aktíva		
Úvery	*283 580*	*246 877*
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty	*63 163*	*39 616*

(v mil. EUR)

	31.12.2024	31.12.2023
Pohľadávky z výmenných transakcií ([1])	*3 240*	*4 032*
Finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit – dlhové cenné papiere	*34 465*	*29 703*
Finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit – deriváty	*1 110*	*1 091*
Poskytnuté záruky a úverové prísľuby		
Zmluvy o finančných zárukách	*60 857*	*57 066*
Úverové prísľuby	*18 193*	*40*
Spolu	**464 607**	**378 426**

([1]) Okrem odložených výdavkov.

EÚ je okrem toho nepriamo vystavená úverovému riziku prostredníctvom svojich investícií do FPT, podnikových dlhopisov ETF a združených portfólií dlhových cenných papierov (pozri poznámku **2.4.2.1**), čo môže ovplyvniť ich ceny (pozri poznámku **6.5**).

Úvery: úverová kvalita

(v mil. EUR)

31.12.2024					
	Fáza 1	Fáza 2	Fáza 3	POCI	Spolu
Úverový rating					
Najvyšší a vysoký stupeň	*35 593*	–	–	–	*35 593*
Stredný vyšší stupeň	*87 005*	–	–	–	*87 005*
Stredný nižší stupeň	*129 200*	–	–	–	*129 200*
Špekulatívny stupeň (vrátane zlyhaní)	*3 593*	*44 139*	*14*	*27*	*47 773*
Hrubá účtovná hodnota	**255 391**	**44 139**	**14**	**27**	**299 571**
Mínus opravná položka na stratu	*(31)*	*(15 969)*	*(14)*	*24*	*(15 991)*
Čistá účtovná hodnota	**255 360**	**28 170**	**(1)**	**51**	**283 580**

(v mil. EUR)

31.12.2023					
	Fáza 1	Fáza 2	Fáza 3	POCI	Spolu
Úverový rating					
Najvyšší a vysoký stupeň	*36 302*	–	–	–	*36 302*
Stredný vyšší stupeň	*72 051*	–	–	–	*72 051*
Stredný nižší stupeň	*113 652*	–	–	–	*113 652*
Špekulatívny stupeň (vrátane zlyhaní)	*2 130*	*31 762*	*25*	*38*	*33 955*
Hrubá účtovná hodnota	**224 134**	**31 762**	**25**	**38**	**255 960**
Mínus opravná položka na stratu	*(54)*	*(9 024)*	*(23)*	*18*	*(9 083)*
Čistá účtovná hodnota	**224 081**	**22 738**	**2**	**56**	**246 877**

Vyššie uvedené rizikové kategórie sú v zásade založené na ratingových stupniciach externých ratingových agentúr. Tieto kategórie zodpovedajú:

— najvyšší a vysoký stupeň: Moody's P-1, Aaa – Aa3; S&P A-1+, A-1, AAA – AA -; Fitch F1+, F1, AAA – AA- a ekvivalent;

— stredný vyšší stupeň: Moody's P-2, A1 – A3; S&P A-2, A+ – A-; Fitch F2, A+ – A- a ekvivalent;

— stredný nižší stupeň: Moody's P-3, Baa1 – Baa3, S&P A-3, BBB+ – BBB-; Fitch F3, BBB+ – BBB- a ekvivalent,

— špekulatívny stupeň: Moody's not prime, Ba1 – C; S&P B, C, D, BB+ – D; Fitch B, C, D, BB+ – D a ekvivalent.

EÚ používa tieto ratingové kategórie ako referenčný bod pre finančné nástroje a komerčné banky. EÚ však môže ponechať sumy v určitej rizikovej kategórii, aj keď ratingová agentúra znížila rating protistrany, a to po vykonaní vlastnej analýzy jednotlivých prípadov.

Úvery v špekulatívnom stupni predstavujú najmä úvery na finančnú pomoc partnerským krajinám vo finančných ťažkostiach. Všetky úvery poskytnuté členským štátom sú v investičnom stupni a vo fáze 1. Úvery vo fáze 2 zahŕňajú najmä makrofinančnú pomoc, makrofinančnú pomoc+, Nástroj pre Ukrajinu a úvery Euratomu pre Ukrajinu. Úvery POCI sú postúpené úvery z programov mandátu na poskytovanie vonkajších úverov.

Operácie vypožičiavania si prostriedkov a poskytovania úverov v rámci NGEU a finančnej pomoci

V prípade neplnenia záväzkov dlžníkmi môže Komisia čerpať aktíva uložené v SRF s cieľom splatiť všetky súvisiace splatné dlhy, najmä v prípade úverov v rámci MFA a Euratomu tretím krajinám (okrem makrofinančnej pomoci+).

Úvery poskytnuté Ukrajine v rámci mimoriadneho programu makrofinančnej pomoci (6 mld. EUR vyplatených v roku 2022) sú najprv kryté ich zložkou v SRF a potom aj dodatočnými zárukami členských štátov vo výške 3,7 mld. EUR, ktoré sa považujú za zvýšenie kreditnej kvality týchto úverov, a tým znižujú opravnú položku zníženia hodnoty vykázanú v súvislosti s týmito úvermi na 337 mil. EUR (z celkovej opravnej položky zníženia hodnoty vo výške 10,1 mld. EUR pokrývajúcej všetky úvery v rámci makrofinančnej pomoci a makrofinančnej pomoci+ poskytnuté Ukrajine) k 31. decembru 2024.

Komisia riadi kreditné riziko v prípade úverov Euratomu získaním štátnych záruk, ktoré predstavujú celkovú sumu 300 mil. EUR k 31. decembru 2024 (2023: 314 mil. EUR).

Úvery poskytované členským štátom z nástroja SURE sa opierajú o systém dobrovoľných záruk členských štátov vo výške 25 % maximálneho stropu dostupného na súvisiacu finančnú pomoc.

V prípade akýchkoľvek úverových strát pri úveroch členským štátom, makrofinančnej pomoci+ a Nástroja pre Ukrajinu môže Komisia vyzvať členské štáty, pričom sa dodržiavajú stropy vlastných zdrojov, tzv. rozpočtová rezerva (pozri poznámku **6.7**).

Úvery: Pohyb opravnej položky na stratu zo zníženia hodnoty

(v mil. EUR)

	Fáza 1	Fáza 2	Fáza 3	POCI	Spolu
Opravná položka na stratu k 1. 1. 2024	*54*	*9 024*	*23*	*(18)*	*9 083*
Prechod do fázy 1	*23*	*(23)*	–	–	–
Prechod do fázy 2	*(0)*	*0*	–	–	–
Prechod do fázy 3	–	–	–	–	–
Nové úvery	*14*	*5 694*	–	–	*5 708*
Ukončenie vykazovania – splátky	*(1)*	*(25)*	*(8)*	–	*(34)*
Ukončenie vykazovania – odpisy	–	–	–	*(12)*	*(12)*
Precenenie opravnej položky na stratu	*(59)*	*1 299*	*(1)*	*6*	*1 245*
Iné	*0*	*0*	*0*	–	*0*
Opravná položka na stratu k 31. 12. 2024	**31**	**15 969**	**14**	**(24)**	**15 991**

Dodatočná opravná položka na stratu zo zníženia hodnoty pri úveroch vo fáze 2 je spôsobená najmä novými úvermi poskytnutými Ukrajine v rámci Nástroja pre Ukrajinu (pozri poznámku **2.4.1.1**).

V roku 2024 EÚ poskytla Ukrajine dotáciu vo výške 763 mil. EUR na vzniknuté úroky z niektorých mimoriadnych úverov poskytnutých v rámci makrofinančnej pomoci a makrofinančnej pomoci+. Amortizované náklady pred úpravou boli 17,3 mld. EUR. Táto úprava zmluvných podmienok bola zaúčtovaná ako strata v dôsledku úprav vo výkaze finančných výsledkov (pozri poznámku **3.15**). Bonifikácia úrokovej sadzby nemala významný vplyv na hodnotenie úverového rizika a úvery boli k 31. decembru 2024 naďalej klasifikované vo fáze 2.

Politiky EÚ pre určovanie stupňov úverov sú uvedené v poznámke **1.5.5**.

Úvery: Ocenenie očakávaných úverových strát

Na meranie očakávaných úverových strát EÚ používa pravdepodobnosťou vážený odhad. Ide o odhad rozdielu medzi zmluvnými peňažnými tokmi a očakávanými peňažnými tokmi.

EÚ používa na tento odhad tri parametre kreditného rizika:

— pravdepodobnosť zlyhania (PD): Ide o percentuálnu hodnotu, ktorá predstavuje pravdepodobnosť zlyhania protistrany, pokiaľ ide o jej finančné záväzky počas nasledujúcich 12 mesiacoch alebo počas zvyšnej životnosti záväzku.

— strata v prípade zlyhania (LGD): Ide o percentuálny podiel, ktorý vyjadruje očakávaný nedostatok hotovosti pri zohľadnení vymožených prostriedkov a zábezpek.

— expozícia pri zlyhaní (EAD): Ide o zostatkovú expozíciu (sumu) v čase zlyhania.

Pri odhade LGD v prípade vystavenia voči štátnym dlhopisom EÚ prihliada na svoje faktické postavenie prednostného veriteľa.

Odhadované peňažné toky počas očakávanej životnosti finančného aktíva sú diskontované efektívnou úrokovou mierou.

EÚ považuje za primerané a opodstatnené informácie zamerané na budúcnosť, ktoré sú k dispozícii bez toho, aby bolo potrebné vynaložiť neprimerané náklady alebo úsilie, a v potrebných prípadoch upraví parametre modelu.

Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty: úverová kvalita

(v mil. EUR)

	31.12.2024	31.12.2023
Úverový rating		
Najvyšší a vysoký stupeň	*57 251*	*35 687*
Stredný vyšší stupeň	*4 161*	*3 114*
Stredný nižší stupeň	*1 722*	*786*
Špekulatívny stupeň	*28*	*28*
Hrubá účtovná hodnota	**63 163**	**39 616**
Mínus opravná položka na stratu	-	–
Čistá účtovná hodnota	**63 163**	**39 616**

Pokladnica

Väčšina pokladničných zdrojov Komisie sa nachádza na účtoch vlastných zdrojov otvorených členskými štátmi na úhradu ich príspevkov vlastných zdrojov, najmä HND, DPH a TVZ. Tieto účty sú vedené v pokladniciach členských štátov alebo v národných centrálnych bankách, ktoré nesú pre Komisiu najnižšie kreditné riziko (alebo riziko protistrany).

Tá časť pokladničných zdrojov Komisie, ktorá je vedená na účtoch v komerčných bankách, sa dopĺňa v momente ich potreby, čo automaticky zabezpečuje systém na správu pokladničnej hotovosti. Na každom komerčnom účte sa udržiavajú minimálne výšky hotovosti, čím sa zabezpečuje, že celková suma ponechávaná na týchto komerčných účtoch je neustále nízka (v priemere celkovo menej ako 100 mil. EUR).

V záujme ďalšieho minimalizovania rizika protistrany, ktorému je Komisia vystavená, sa pri výbere komerčných bánk uplatňujú osobitné usmernenia. Tieto usmernenia zahŕňajú:

— Výber komerčných bánk prostredníctvom výziev na predkladanie ponúk s minimálnym dlhodobým úverovým ratingom S&P A- alebo rovnocenným.

— Monitorovanie ratingov a vymedzenie maximálnej expozície každej finančnej inštitúcie s prihliadnutím na úverovú bonitu a kapitalizáciu subjektu finančného sektora.

— Vedenie zálohových účtov v miestnych bankách vybratých v zjednodušenom postupe verejného obstarávania v delegáciách mimo EÚ s požiadavkami na rating v závislosti od miestnej situácie. Aby sa obmedzila expozícia, zostatky na týchto zálohových účtoch sa držia na najnižších možných úrovniach, pravidelne sa dopĺňajú a uplatňované stropy sa revidujú raz za rok.

Peňažné prostriedky držané v rámci jednotného prístupu k financovaniu

V rámci jednotného prístupu k financovaniu sa dostatočné peňažné prostriedky držia na uspokojenie všetkých nadchádzajúcich potrieb v oblasti úhrad, zachovanie stanovenej bezpečnostnej rezervy a zároveň zabránenie akýmkoľvek prebytkom. Peňažné prostriedky sa nachádzajú na bankovom účte v ECB, preto je kreditné riziko veľmi nízke.

Pohľadávky: úverová kvalita

(v mil. EUR)

	Nesplatné	Po splatnosti	Po splatnosti	Po splatnosti	Po splatnosti	Spolu
		0 – 30 dní	31 – 90 dní	91 dní – 1 rok	> 1 rok	
Hrubá účtovná hodnota	1 508	15	33	27	207	*1 789*
Mínus opravná položka na stratu	(5)	(2)	(3)	(13)	(115)	*(138)*
Čistá účtovná hodnota k 31. 12. 2024	**1 502**	**13**	**30**	**14**	**92**	***1 652***
Hrubá účtovná hodnota	1 819	23	10	40	304	*2 195*
Mínus opravná položka na stratu	(2)	(2)	(4)	(12)	(140)	*(159)*
Čistá účtovná hodnota k 31. 12. 2023	**1 817**	**21**	**6**	**28**	**164**	**2 036**

Sumy v tejto tabuľke neobsahujú odložené výdavky a pohľadávkovú časť zmlúv o finančných zárukách ocenených v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit (pozri poznámku 2.6.2), keďže sa na ne nevzťahujú požiadavky na zníženie hodnoty.

Finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit – dlhové cenné papiere: úverová kvalita

Spoločný rezervný fond

Vážený priemerný úverový rating portfólia SRF je A (S&P alebo ekvivalent).

Predbežne uhradené pokuty: portfólio BUFI

Vážený priemerný úverový rating portfólia je A (S&P alebo ekvivalent).

Prijaté finančné záruky

Politika riadenia rizika uplatňovaná pri prijímaní finančných záruk zabezpečuje Komisii vysokú úverovú kvalitu. Táto politika zahŕňa:

— Vymedzenie maximálnej expozície voči kreditnému riziku na základe úverového ratingu a úrovne kapitálu subjektu finančného sektora, ako sú vykázané vo finančných výkazoch podľa IFRS.

— Pravidelné preskúmavanie súladu nesplatených záruk s požiadavkami politiky.

ESUO v l.

Vážený priemerný úverový rating portfólia je A- (S&P alebo ekvivalent).

Finančné aktíva vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit – deriváty: úverová kvalita

Derivátové aktíva EÚ sa týkajú najmä záruk za akciové portfóliá. Kreditné riziko sa obmedzuje na riziko protistrany. Záruka na akcie sa bude uhrádzať najmä skupinou EIB, ktorá má rating AAA, čím sa znižuje kreditné riziko.

Jedinou protistranou pre všetky nesplatené menové forwardy k 31. decembru 2024 je Banque de France. V dôsledku toho nie je potrebné žiadne zníženie kreditného rizika, ako napríklad kolaterál alebo záruky.

Zmluvy o finančnej záruke: úverová kvalita

(v mil. EUR)

	31.12.2024			31.12.2023		
	Fáza 1	Fáza 2	Spolu	Fáza 1	Fáza 2	Spolu
Dlhodobý rating						
Najvyšší a vysoký stupeň	*1*	*–*	***1***	*2*	*–*	***2***
Stredný vyšší stupeň	*5*	*–*	***5***	*5*	*0*	***5***
Stredný nižší stupeň	*137*	*–*	***137***	*29*	*–*	***29***
Špekulatívny stupeň	*34 912*	*25 746*	***60 658***	*30 310*	*26 697*	***57 007***
Spravované kolektívne/bez ratingu	*10*	*47*	***56***	*13*	*10*	***23***
Spolu	**35 064**	**25 793**	**60 857**	**30 360**	**26 707**	**57 066**

Zmluvy o finančnej záruke: pohyb opravnej položky na stratu

(v mil. EUR)

	Fáza 1	Fáza 2	Spolu
Opravná položka na stratu k 1. 1. 2024	*1 430*	*2 397*	*3 826*
Prechod do fázy 2 ([1])	*(54)*	*54*	*–*
Prechod do fázy 1 ([1])	*8*	*(8)*	*–*
Prírastky	*292*	*34*	*326*
Uvoľnenie záruk	*(26)*	*(4)*	*(30)*
Precenenie	*280*	*(398)*	*(117)*
Opravná položka na stratu k 31. 12. 2024	***1 930***	***2 075***	***4 005***
Účtovná hodnota záväzku z finančnej záruky k 31. 12. 2024	**4 109**	**2 271**	**6 379**

([1]) *Prechody do fázy 1/fázy 2 a z nich sa oceňujú v opravnej položke zníženia hodnoty počiatočného zostatku, pričom zmeny sumy vyplývajúce zo zmeny fázy (t. j. ocenenie 12-mesačných očakávaných úverových strát alebo očakávaných úverových strát počas celej životnosti) sú súčasťou precenenia.*

Zvýšenie opravnej položky na stratu zo záruk vo fáze 1 v roku 2024 bolo spôsobené najmä novými operáciami podpísanými v rámci záruk InvestEU a NDICI (pozri poznámku **4.1.1**).

Z nesplatených očakávaných úverových strát na záruky vo fáze 2 vo výške 2,1 mld. EUR k 31. decembru 2024 sa 1,7 mld. EUR týka záruk v rámci mandátu na poskytovanie vonkajších úverov (pozri poznámku **4.1.1**). To zahŕňa 0,9 mld. EUR na očakávané úverové straty počas celej životnosti v prípade expozície EIB na Ukrajine (nesplatené úvery EIB partnerom na Ukrajine vo výške 3,7 mld. EUR), za ktoré EÚ ručí. Zníženie očakávaných úverových strát na záruky vo fáze 2 súvisí najmä s precenením očakávaných úverových strát pre zaručené portfólio mandátu na poskytovanie vonkajších úverov v dôsledku jeho amortizácie, ako aj so zmenou odhadov.

V poznámke **1.5.12** sú uvedené politiky EÚ pre určovanie stupňov pre zmluvy o finančnej záruke.

Rozpočtové záruky

EÚ je vystavená kreditnému riziku najmä prostredníctvom operácií, za ktoré ručí. Ak sa úverová kvalita východiskových operácií zhorší, prípady zlyhania budú pravdepodobnejšie a môže sa zvýšiť aj počet výziev na uplatnenie záruky EÚ.

Na monitorovanie a riadenie tohto rizika sa Komisia spolieha na model kreditného rizika, ktorý posudzuje potenciálne straty. Model využíva vstupy od implementujúcich partnerov a kombinuje ich s odborným úsudkom na vypracovanie posúdenia rizika, ktoré zohľadňuje transakciu a príslušné hospodárske okolnosti.

6.7. RIZIKO LIKVIDITY

Analýza splatnosti nederivátových finančných záväzkov podľa zmluvne dohodnutej zostávajúcej splatnosti

(v mil. EUR)

	Nediskontované zmluvné peňažné toky				Účtovná hodnota
	< 1 rok	1 – 5 rokov	> 5 rokov	Spolu	
Vypožičané prostriedky	*(61 589)*	*(201 152)*	*(468 669)*	*(731 410)*	*(594 028)*
Splatné záväzky	*(55 414)*	–	–	*(55 414)*	*(55 414)*
Iné	*(168)*	*(560)*	*(850)*	*(1 578)*	*(1 398)*
Spolu k 31. 12. 2024	**(117 171)**	**(201 711)**	**(469 519)**	**(788 401)**	**(650 839)**
Vypožičané prostriedky	*(24 526)*	*(147 211)*	*(367 296)*	*(539 033)*	*(450 561)*
Splatné záväzky	*(50 516)*	–	–	*(50 516)*	*(50 516)*
Iné	*(195)*	*(661)*	*(867)*	*(1 723)*	*(1 496)*
Spolu k 31. 12. 2023	**(75 237)**	**(147 872)**	**(368 164)**	**(591 272)**	**(502 572)**

Analýza splatnosti derivátových finančných záväzkov podľa zmluvne dohodnutej zostávajúcej splatnosti

(v mil. EUR)

	Nediskontované zmluvné peňažné toky				Účtovná hodnota
	< 1 rok	1 – 5 rokov	> 5 rokov	Spolu	
Derivátová platobná časť	*(1 779)*	*(7)*	*(4)*	*(1 790)*	
Derivátová príjmová časť	*1 691*	–	–	*1 691*	
Čisté peňažné toky k 31. 12. 2024	**(88)**	**(7)**	**(4)**	**(99)**	**(98)**
Derivátová platobná časť	*(1 203)*	*(6)*	–	*(1 209)*	
Derivátová príjmová časť	*1 186*	–	–	*1 186*	
Čisté peňažné toky k 31. 12. 2023	**(17)**	**(6)**	–	**(23)**	**(21)**

Analýza splatnosti zmlúv o finančnej záruke vydaná k najskoršiemu možnému dátumu, ku ktorému možno vyzvať na úhradu záruky

(v mil. EUR)

	Maximálna výška záruky				Účtovná hodnota
	< 1 rok	1 – 5 rokov	> 5 rokov	Spolu	
Zmluvy o finančných zárukách k 31. 12. 2024	*(64 115)*	*(2 211)*	*(10 271)*	*(76 597)*	*(6 379)*
Zmluvy o finančných zárukách k 31. 12. 2023	*(65 661)*	*(2 995)*	*(7 043)*	*(75 699)*	*(6 268)*

Analýza splatnosti nevyčerpaného úverového záväzku

(v mil. EUR)

	Maximálna výška nevyčerpaného úverového záväzku				Účtovná hodnota
	< 1 rok	1 – 5 rokov	> 5 rokov	Spolu	
Nevyčerpané úverové záväzky k 31. 12. 2024	*18 152*	*41*	*–*	*18 193*	*7 082*
Nevyčerpané úverové záväzky k 31. 12. 2023	*20*	*20*	*–*	*40*	*1*

Operácie vypožičiavania si prostriedkov v rámci NGEU a finančnej pomoci

Prvým krokom k splateniu prostriedkov, ktoré si EÚ vypožičala na finančnú pomoc a NGEU, je včasný výber splátok súvisiacej finančnej pomoci a úverov NGEU. Existujú však dodatočné záruky, ktoré sa môžu uplatniť v prípade nesplácania úverov alebo omeškaného splácania dlžníkmi.

Komisia zaviedla krátkodobé dočasné opatrenie nazývané rozpočtové krytie, ktoré poskytuje likviditu na pokrytie záväzkov vyplývajúcich z programov finančnej pomoci back-to-back.

V prípade úverov v rámci makrofinančnej pomoci a úverov Euratomu tretím krajinám zabezpečuje rezervu likvidity zložka SRF, ktorú tvorí Garančný fond pre vonkajšie opatrenia. Táto rezerva sa používa na splácanie súvisiacich vypožičaných prostriedkov, ale až po oslovení ručiteľov Euratomu, ktorí sú tretími stranami (pozri poznámku **6.6**).

Ak sú dostupné aktíva v rezerve nedostatočné na úhradu skutočných strát, Komisia aktivuje opatrenia na zabezpečenie dodatočných zdrojov, napríklad dočasné využitie likvidity pokladnice Komisie, dočasné prevody alebo dodatočné výdavky z rozpočtu EÚ.

Úvery poskytnuté Ukrajine v rámci mimoriadneho programu makrofinančnej pomoci sú kryté ich zložkou v SRF, ako aj dodatočnými zárukami členských štátov (pozri poznámku **2.4.1.1**).

V prípade úverov vyplatených a prostriedkov vypožičaných v rámci jednotného prístupu k financovaniu môže Komisia uplatňovať aktívnu správu hotovosti a krátkodobé vypožičiavanie si prostriedkov na účely dlhovej služby EÚ. Riadenie rizika likvidity v rámci tohto prístupu si vyžaduje zavedenie postupov riadenia likvidity a špecializovaných nástrojov, ktoré umožňujú každodenné monitorovanie a riadenie likvidity.

Komisia môže takisto požiadať členské štáty o zdroje až do výšky stropu vlastných zdrojov na účely dlhovej služby EÚ. V rozhodnutí o vlastných zdrojoch sa stanovuje strop na krytie ročných rozpočtových prostriedkov na platby z vlastných zdrojov vo výške 1,40 % hrubého národného dôchodku (HND) členských štátov plus dodatočné dočasné zvýšenie o 0,6 percentuálneho bodu výlučne v prípade NGEU. Rozpočet na rok 2024 zahŕňal vlastné zdroje v celkovej výške 0,79 % HND EÚ na financovanie výdavkov. To znamená, že k 31. decembru 2024 bola na pokrytie záväzkov k dispozícii rezerva vo výške 1,21 %.

Úvery poskytované členským štátom z nástroja SURE sa opierajú o systém dobrovoľných záruk členských štátov vo výške 25 % maximálneho stropu dostupného na súvisiacu finančnú pomoc. Očakáva sa, že Komisia pred uplatnením týchto záruk preskúma možnosti čerpania rezervy dostupnej v rámci stropu vlastných zdrojov na platobné rozpočtové prostriedky.

Nevyčerpané úverové záväzky k 31. decembru 2024 sa týkajú najmä úveru v rámci makrofinančnej pomoci v rámci Mechanizmu spolupráce v oblasti úverov pre Ukrajinu vo výške 18,1 mld. EUR (pozri poznámku **2.4.1.1**). Tento úver sa vyplatí v roku 2025 a bude financovaný z vypožičaných prostriedkov.

Pokladnica

Rozpočtové zásady EÚ zabezpečujú, že celkové peňažné zdroje na daný rok vždy postačujú na realizáciu všetkých platieb.

Celková výška príspevkov členských štátov spoločne s rôznymi príjmami zodpovedá výške platobných rozpočtových prostriedkov na daný rozpočtový rok. Členské štáty však odvádzajú svoje príspevky v dvanástich mesačných splátkach počas celého roka na základe schváleného rozpočtu, pričom platby sa realizujú podľa operačných potrieb.

Príspevky členských štátov súvisiace s opravnými rozpočtami schválenými v danom mesiaci (N) sú k dispozícii až v prvý pracovný deň mesiaca N+1 alebo N+2, zatiaľ čo súvisiace platobné rozpočtové prostriedky sú k dispozícii hneď.

Aby sa zabezpečilo, že budú vždy k dispozícii dostatočné pokladničné zdroje na krytie platieb, ktoré sa majú realizovať v danom mesiaci, zaviedli sa postupy, ktoré sú zamerané na pravidelné prognózovanie potreby peňažných prostriedkov. Za podmienok stanovených v nariadení Rady (EÚ, Euratom) č. 609/2014 a do určitej výšky je zároveň možné vyžiadať si v prípade potreby vopred od členských štátov vlastné zdroje alebo dodatočné financovanie.

Okrem týchto postupov zabezpečujú automatický systém na správu pokladničnej hotovosti dostatočnú likviditu na každom bankovom účte Komisie v rámci každodenných pokladničných operácií Komisie.

Pokuty

Fond BUFI je spravovaný tak, aby udržiaval dostatočnú úroveň likvidity a mobilizácie na plnenie krátkodobých záväzkov. Portfólio pozostáva zväčša z vysokolikvidných cenných papierov, ktoré sa môžu ľahko predať v prípade výdavkov peňažných prostriedkov. Podiel peňažných prostriedkov, peňažných ekvivalentov a cenných papierov so splatnosťou do 1 roka je približne 61 %.

Rozpočtové záruky

Analýza splatnosti finančných záruk EÚ používa obozretný prístup a maximálnu výšku záruky prideľuje k najskoršiemu možnému dátumu, ku ktorému možno vyzvať na úhradu záruky. Pravdepodobnosť, že EÚ bude vyzvaná na zaplatenie celej sumy v prvom období, je však malá a očakávaná strata je často nižšia ako strop záruky. Riziko likvidity preto treba posudzovať v súvislosti s účtovnou hodnotou záväzkov zo záruky.

Hlavným cieľom rámca riadenia rizík je zabezpečiť, aby rozpočet EÚ dokázal plniť svoje povinnosti bez narušenia normálneho plnenia rozpočtu. To zahŕňa zmiernenie rizika likvidity súvisiaceho s rozpočtovými zárukami, ktoré predstavuje riziko nedostatku finančných prostriedkov na včasné splnenie platobných záväzkov.

S cieľom riešiť toto riziko je každá rozpočtová záruka krytá dostatočnými rezervami vyplácanými do SRF, aby sa zabezpečila včasná úhrada výziev na uplatnenie záruky. EÚ pravidelne monitoruje primeranosť miery tvorby rezerv v rámci každého programu rozpočtových záruk a každoročne podáva správy o tom, či sú sumy dostatočné na krytie rizika na nasledujúcich päť rokov so stanovenou úrovňou istoty.

Okrem toho má EÚ zavedené ochranné postupy vrátane dočasných prevodov medzi zložkami SRF a využitia likvidity centrálnej pokladnice na zabezpečenie dostatočnej likvidity v prípade potreby.

Spoločný rezervný fond

Spoločný rezervný fond sa spravuje tak, aby sa zabezpečilo, že aktíva majú dostatočnú mieru likvidity a mobilizácie na splnenie krátkodobých záväzkov. Portfólio pozostáva z likvidných aktív, ktoré sa môžu ľahko predať v prípade potreby výdavkov peňažných prostriedkov. Približne 12 % portfólia tvoria peňažné prostriedky, peňažné ekvivalenty a cenné papiere so splatnosťou do jedného roka.

Zmluvy o derivátoch sa zúčtujú v hrubej výške podľa ich zmluvnej splatnosti. V prípade potreby sa záväzky splácajú prostredníctvom predaja aktív denominovaných v USD alebo swapových transakcií, čo môže viesť k výdavkom peňažných prostriedkov v dôsledku kurzových rozdielov.

7. INFORMÁCIE O SPRIAZNENÝCH OSOBÁCH

7.1. SPRIAZNENÉ OSOBY

Spriaznenými osobami EÚ sú konsolidované účtovné jednotky EÚ, pridružené podniky a kľúčoví riadiaci pracovníci týchto subjektov. Transakcie medzi týmito účtovnými jednotkami sú súčasťou bežných operácií EÚ, čo znamená, že na základe pravidiel účtovania EÚ neexistujú žiadne osobitné požiadavky na vykazovanie týchto transakcií.

7.2. NÁROKY KĽÚČOVÝCH RIADIACICH PRACOVNÍKOV

Na účely poskytnutia informácií o transakciách spriaznených osôb týkajúcich sa kľúčových riadiacich pracovníkov EÚ sú tieto osoby uvedené v nasledujúcich piatich kategóriách:

Kategória 1: predseda Európskej rady, predseda Komisie a predseda Súdneho dvora Európskej únie.

Kategória 2: podpredseda Komisie a vysoký predstaviteľ EÚ pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku a ďalší podpredsedovia Komisie.

Kategória 3: generálny tajomník Rady, členovia Komisie, sudcovia a generálni advokáti Súdneho dvora Európskej únie, predseda a členovia Všeobecného súdu, ombudsman a európsky dozorný úradník pre ochranu údajov.

Kategória 4: predseda a členovia Európskeho dvora audítorov.

Kategória 5: najvyššie postavení úradníci inštitúcií a agentúr.

Zhrnutie ďalších nárokov sa uvádza ďalej v texte a ďalšie informácie možno nájsť v služobnom poriadku uverejnenom na webovom sídle Europa, ktorý je oficiálnym dokumentom uvádzajúcim práva a povinnosti všetkých úradníkov EÚ. EÚ neposkytla kľúčovým riadiacim pracovníkom žiadne preferenčné úvery.

FINANČNÉ NÁROKY KĽÚČOVÝCH RIADIACICH PRACOVNÍKOV

v EUR

Nárok (na zamestnanca)	Kategória 1	Kategória 2	Kategória 3	Kategória 4	Kategória 5
Základný plat (mesačne)	*34 419,66*	*31 177,23 - 32 424,31*	*24 941,78 - 28 059,50*	*26 937,12 - 28 683,05*	*15 859,33 - 24 941,78*
Príspevok na bydlisko/expatriáciu	*15 %*	*15 %*	*15 %*	*15 %*	*0-4 %-16 %*
Rodinné prídavky:					
Príspevok na domácnosť (% z platu)	*2 % + 231,51*	*2 % + 231,51*	*2 % + 231,51*	*2 % + 231,51*	*2 % + 231,51*
Príspevok na nezaopatrené dieťa	*505,87*	*505,87*	*505,87*	*505,87*	*505,87*
Predškolský príspevok	*123,59*	*123,59*	*123,59*	*123,59*	*123,59*
Príspevok na vzdelávanie alebo	*343,24*	*343,24*	*343,24*	*343,24*	*343,24*
na vzdelávanie mimo miesta zamestnania	*686,48*	*686,48*	*686,48*	*686,48*	*686,48*
Príspevok pre predsedajúcich sudcov	*neuvádza sa*	*neuvádza sa*	*799,35*	*neuvádza sa*	*neuvádza sa*
Príspevok na reprezentáciu	*1 865,24*	*1 198,77*	*799,35*	*neuvádza sa*	*neuvádza sa*

v EUR

Nárok (na zamestnanca)	Kategória 1	Kategória 2	Kategória 3	Kategória 4	Kategória 5
Ročné cestovné náklady	*neuvádza sa*	*neuvádza sa*	*neuvádza sa*	*neuvádza sa*	*nahrádzané*
Preloženie do iného štátu:					
Príspevok na vzdelávanie ([1])	*Áno*	*Áno*	*Áno*	*Áno*	*Áno*
% z platu ([1])	*5 %*	*5 %*	*5 %*	*5 %*	*5 %*
% z platu bez „o. k.“	*max. 25 %*	*max. 25 %*	*max. 25 %*	*max. 25 %*	*max. 25 %*
Výdavky na reprezentáciu	*nahrádzané*	*nahrádzané*	*nahrádzané*	*neuvádza sa*	*neuvádza sa*
Pri nástupe do funkcie:					
Náklady na usídlenie	*68 839,32*	*62 354,46 - 64 848,62*	*49 883,56 - 56 119,00*	*53 874,24 - 57 366,10*	*nahrádzané*
Cestovné náklady rodinných príslušníkov	*nahrádzané*	*nahrádzané*	*nahrádzané*	*nahrádzané*	*nahrádzané*
Náklady na sťahovanie	*nahrádzané*	*nahrádzané*	*nahrádzané*	*nahrádzané*	*nahrádzané*
Ukončenie pôsobenia vo funkcii:					
Náklady na presídlenie	*34 419,66*	*31 177,23 - 32 424,31*	*24 941,78 - 28 059,50*	*26 937,12 - 28 683,05*	*nahrádzané*
Cestovné náklady rodinných príslušníkov	*nahrádzané*	*nahrádzané*	*nahrádzané*	*nahrádzané*	*nahrádzané*
Náklady na sťahovanie	*nahrádzané*	*nahrádzané*	*nahrádzané*	*nahrádzané*	*nahrádzané*
Prechod (% z platu) ([2])	*40 % - 65 %*	*40 % - 65 %*	*40 % - 65 %*	*40 % - 65 %*	*neuvádza sa*
Zdravotné poistenie	*zahrnuté*	*zahrnuté*	*zahrnuté*	*zahrnuté*	*zahrnuté*
Dôchodky (% z platu pred zdanením)	*max. 70 %*	*max. 70 %*	*max. 70 %*	*max. 70 %*	*max. 70 %*
Zrážky:					
Daň Únie	*8 % - 45 %*	*8 % - 45 %*	*8 % - 45 %*	*8 % - 45 %*	*8 % - 45 %*
Zdravotné poistenie (% z platu)	*1,7 %*	*1,7 %*	*1,7 %*	*1,7 %*	*1,7 %*
Osobitný príspevok z platu	*7 %*	*7 %*	*7 %*	*7 %*	*6-7 %*
Zrážka na dôchodok	*neuvádza sa*	*neuvádza sa*	*neuvádza sa*	*neuvádza sa*	*12,10 %*
Počet osôb ku koncu roka	***3***	***8***	***93***	***27***	***112***

([1]) *s použitím opravného koeficientu („o. k.“).*
([2]) *Vyplácané prvé 3 roky po odchode.*

8. **UDALOSTI PO DÁTUME ZOSTAVENIA SÚVAHY**

K dátumu podpisu tejto účtovnej závierky nezaznamenal účtovník Komisie žiadne významné udalosti, ktoré by si vyžadovali samostatné uverejnenie v rámci tejto časti, ani mu žiadne takéto informácie neboli oznámené. Účtovná závierka a s ňou súvisiace poznámky boli zostavené na základe najnovších dostupných údajov, čo je zohľadnené v predložených informáciách.

9. **ROZSAH KONSOLIDÁCIE**

A. **KONTROLOVANÉ ÚČTOVNÉ JEDNOTKY (54)**

1. **Inštitúcie a poradné orgány (11)**

Rada Európskej únie	*Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov*
Súdny dvor Európskej únie	*Európsky hospodársky a sociálny výbor*
Európska komisia	*Európska služba pre vonkajšiu činnosť*
Európsky výbor regiónov	*Európsky ombudsman*
Európska rada	*Európsky parlament*
Európsky dvor audítorov	

2. **Agentúry a iné orgány EÚ (41)**

2.1. ***Výkonné agentúry (6)***

Európska výkonná agentúra pre klímu, infraštruktúru a životné prostredie (CINEA)	*Výkonná agentúra pre Európsku radu pre inováciu a MSP (EISMEA)*
Európska výkonná agentúra pre vzdelávanie a kultúru (EACEA)	*Výkonná agentúra Európskej rady pre výskum (ERCEA)*
Európska výkonná agentúra pre zdravie a digitalizáciu (HaDEA)	*Európska výkonná agentúra pre výskum (REA)*

2.2. ***Decentralizované agentúry a iné orgány (35)***

Agentúra na podporu Orgánu európskych regulátorov pre elektronické komunikácie (Úrad BEREC)	*Európska prokuratúra (EPPO)*
Úrad Spoločenstva pre odrody rastlín (CPVO)	*Európsky orgán pre cenné papiere a trhy (ESMA)*
Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (EU-OSHA)	*Európska nadácia pre odborné vzdelávanie (ETF)*
Európsky orgán pre bankovníctvo (EBA)	*Agentúra Európskej únie pre azyl (EUAA)*
Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž (FRONTEX)	*Agentúra Európskej únie pre justičnú spoluprácu v trestných veciach (Eurojust)*
Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb (ECDC)	*Agentúra Európskej únie pre kybernetickú bezpečnosť (ENISA)*
Európske stredisko pre rozvoj odborného vzdelávania (CEDEFOP)	*Agentúra Európskej únie pre základné práva (FRA)*
Európska chemická agentúra (ECHA)	*Agentúra Európskej únie pre spoluprácu v oblasti presadzovania práva (EUROPOL)*
Európska environmentálna agentúra (EEA)	*Agentúra Európskej únie pre odbornú prípravu v oblasti presadzovania práva (CEPOL)*
Európska agentúra pre kontrolu rybárstva (EFCA)	*Železničná agentúra Európskej únie (ERA)*
Európsky úrad pre bezpečnosť potravín (EFSA)	*Agentúra Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ACER)*

Európska nadácia pre zlepšovanie životných a pracovných podmienok (Eurofound)	*Agentúra Európskej únie na prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti (eu-LISA)*
Európsky inštitút pre rodovú rovnosť (EIGE)	*Agentúra Európskej únie pre vesmírny program (EUSPA)*
Európsky orgán pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov (EIOPA)	*Agentúra Európskej únie pre bezpečnosť letectva (EASA)*
Európsky spoločný podnik pre ITER a rozvoj energie jadrovej syntézy (Fusion for Energy)	*Agentúra Európskej únie pre drogy (EUDA)*
Európsky orgán práce (ELA)	*Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo (EUIPO)*
Európska námorná bezpečnostná agentúra (EMSA)	*Prekladateľské stredisko pre orgány Európskej únie (CdT)*
Európska agentúra pre lieky (EMA)	
3. **Iné kontrolované účtovné jednotky (2)**	
Európske spoločenstvo uhlia a ocele v likvidácii (ESUO v l.)	*Európsky inovačný a technologický inštitút (EIT)*
B. **PRIDRUŽENÉ PODNIKY (1)**	
Európsky investičný fond (EIF)	

MALÉ ÚČTOVNÉ JEDNOTKY

Uvedené účtovné jednotky neboli konsolidované s použitím metódy vlastného imania v konsolidovaných finančných výkazoch EÚ za rok 2024 z dôvodu nevýznamnosti:

MALÉ ÚČTOVNÉ JEDNOTKY (11)

Spoločný podnik pre čipy

Spoločný podnik pre európske obehové hospodárstvo využívajúce biologické materiály (spoločný podnik CBE)

Spoločný podnik pre čisté letectvo

Spoločný podnik pre čistý vodík (spoločný podnik Čistý H2)

Spoločný podnik pre európske železnice (spoločný podnik EU-RAIL)

Európske centrum kompetencií v oblasti kybernetickej bezpečnosti (ECCC)

Spoločný podnik pre európsku vysokovýkonnú výpočtovú techniku (spoločný podnik EuroHPC)

Spoločný podnik Globálne zdravie EDCTP3 (spoločný podnik GHED)

Spoločný podnik pre iniciatívu Inovatívne zdravotníctvo (spoločný podnik IHI)

Spoločný podnik pre výskum manažmentu letovej prevádzky jednotného európskeho neba 3 (spoločný podnik SESAR 3)

Spoločný podnik pre inteligentné siete a služby (spoločný podnik SNS)

Ročné účtovné závierky uvedených účtovných jednotiek sú verejne dostupné na ich príslušných webových lokalitách.

SPRÁVY O PLNENÍ ROZPOČTU A VYSVETLIVKY ([48])

OBSAH

Strana

1. ROZPOČTOVÝ VÝSLEDOK EÚ 137
2. VÝKAZY POROVNANIA ROZPOČTU A SKUTOČNÝCH SÚM 138
3. POZNÁMKY K SPRÁVAM O PLNENÍ ROZPOČTU 140
   - 3.1. ROZPOČTOVÝ RÁMEC EÚ 140
   - 3.2. VIACROČNÝ FINANČNÝ RÁMEC NA ROKY 2021 – 2027 141
   - 3.3. PODROBNÉ OKRUHY VFR (PROGRAMY) 143
   - 3.4. NEXTGENERATIONEU 144
   - 3.5. ROČNÝ ROZPOČET 144
   - 3.6. PRÍJMY 145
   - 3.7. VÝPOČET ROZPOČTOVÉHO VÝSLEDKU 147
   - 3.8. ZOSÚHLASENIE HOSPODÁRSKEHO VÝSLEDKU A ROZPOČTOVÉHO VÝSLEDKU 148
4. PLNENIE ROZPOČTU EÚ NA ROK 2024 149
5. PLNENIE ROZPOČTOVÝCH PRÍJMOV EÚ 150
   - 5.1. SÚHRN PLNENIA ROZPOČTOVÝCH PRÍJMOV EÚ 150
6. PLNENIE VÝDAVKOV ROZPOČTU EÚ 151
   - 6.1. VFR: ROZDELENIE A ZMENY VIAZANÝCH A PLATOBNÝCH ROZPOČTOVÝCH PROSTRIEDKOV 151
   - 6.2. VFR: PLNENIE VIAZANÝCH ROZPOČTOVÝCH PROSTRIEDKOV 152
   - 6.3. VFR:PLNENIE PLATOBNÝCH ROZPOČTOVÝCH PROSTRIEDKOV 154
   - 6.4. VFR: ZMENY V NESPLATENÝCH ZÁVÄZKOCH (RAL) 155
   - 6.5. VFR: NESPLATENÉ ZÁVÄZKY PODĽA ROKU ICH VZNIKU 156
   - 6.6. VFR: NESPLATENÉ ZÁVÄZKY PODĽA DRUHU ROZPOČTOVÝCH PROSTRIEDKOV 157
   - 6.7. PODROBNÝ VFR: ROZDELENIE A ZMENY VIAZANÝCH A PLATOBNÝCH ROZPOČTOVÝCH PROSTRIEDKOV 158
   - 6.8. PODROBNÝ VFR: PLNENIE VIAZANÝCH ROZPOČTOVÝCH PROSTRIEDKOV 168
   - 6.9. PODROBNÝ VFR: PLNENIE PLATOBNÝCH ROZPOČTOVÝCH PROSTRIEDKOV 177
   - 6.10. PODROBNÝ VFR: ZMENY V NESPLATENÝCH ZÁVÄZKOCH (RAL) 188
   - 6.11. PODROBNÝ VFR: NESPLATENÉ ZÁVÄZKY PODĽA ROKU ICH VZNIKU 197
   - 6.12. PODROBNÝ VFR: NESPLATENÉ ZÁVÄZKY PODĽA DRUHU ROZPOČTOVÝCH PROSTRIEDKOV 203
7. PLNENIE ROZPOČTU INŠTITÚCIAMI 212
   - 7.1. PLNENIE ROZPOČTOVÝCH PRÍJMOV 212
   - 7.2. PLNENIE VIAZANÝCH ROZPOČTOVÝCH PROSTRIEDKOV 213
   - 7.3. PLNENIE PLATOBNÝCH ROZPOČTOVÝCH PROSTRIEDKOV 214
8. PLNENIE ROZPOČTOV AGENTÚR 215
   - 8.1. ROZPOČTOVÉ PRÍJMY 215
   - 8.2. VIAZANÉ A PLATOBNÉ ROZPOČTOVÉ PROSTRIEDKY PODĽA AGENTÚR 216

([48]) Je potrebné poznamenať, že v dôsledku zaokrúhlenia čísel na milióny eur sa môže zdať, že súčet niektorých finančných údajov v týchto tabuľkách nie je presný.

1. **ROZPOČTOVÝ VÝSLEDOK EÚ**

(v mil. EUR)

Pozná-mka		2024	2023
a	Príjmy za rozpočtový rok	250 609	248 361
b	Platby z rozpočtových prostriedkov bežného roka	(244 309)	(236 739)
c	Platobné rozpočtové prostriedky prenesené do roku N + 1	(3 848)	(3 014)
d	Zrušenie nevyužitých rozpočtových prostriedkov prenesených z roku N – 1	334	4
e	Vývoj pripísaných príjmov (B) – (A)	(1 486)	(8 055)
	Nevyužité rozpočtové prostriedky ku koncu bežného roka (A)	*24 692*	*23 207*
	Nevyužité rozpočtové prostriedky ku koncu predchádzajúceho roka (B)	*23 206*	*15 152*
f	Kurzové rozdiely za daný rok	44	78
g	**Rozpočtový výsledok**	**1 345**	**635**

Rozpočtový výsledok EÚ sa vracia členským štátom v nasledujúcom roku formou zníženia oproti ich príspevkom splatným v danom roku. Vypočíta sa v súlade s článkom 1 ods. 1 nariadenia Rady (EÚ, Euratom) č. 608/2014, ktorým sa ustanovujú vykonávacie opatrenia týkajúce sa systému vlastných zdrojov. Ďalšie informácie sa nachádzajú v oddiele 3.7 Výpočet rozpočtového výsledku.

a. Príjmy za rozpočtový rok: nachádzajú sa v tabuľke 5.1 „Súhrn plnenia rozpočtových príjmov EÚ“ v stĺpci 8 „Príjmy spolu“.

b. Platby z rozpočtových prostriedkov bežného roka: nachádzajú sa v tabuľke 6.3 „VFR – Plnenie platobných rozpočtových prostriedkov“ v stĺpci 2 „Vykonané platby zo schváleného rozpočtu“ a v stĺpci 4 „Vykonané platby z pripísaných príjmov“.

c. Platobné rozpočtové prostriedky prenesené do roku N + 1: nachádzajú sa v tabuľke 6.3 „VFR – Plnenie platobných rozpočtových prostriedkov“ v stĺpci 7 „Automatické prenosy“ a v stĺpci 8 „Prenosy na základe rozhodnutia“.

d. Zrušenie nevyužitých platobných rozpočtových prostriedkov prenesených z roku N – 1: zohľadňuje sa v ňom výška platobných rozpočtových prostriedkov prenesených (automaticky a na základe rozhodnutia) ku koncu predchádzajúceho roka a „Vykonané platby z prenosov“ v aktuálnom roku uvedené v stĺpci 3 tabuľky 6.3 „VFR – Plnenie platobných rozpočtových prostriedkov“.

e. Vývoj celkových rozpočtových prostriedkov pripísaných príjmov na konci roka: vypočíta sa rozdiel výšky rozpočtových prostriedkov pripísaných príjmov ku koncu predchádzajúceho roka (plus) a výšky rozpočtových prostriedkov pripísaných príjmov ku koncu bežného roka (ako sa uvádzajú v stĺpci 8 tabuľky 6.3 „VFR – Plnenie platobných rozpočtových prostriedkov“ – mínus) s cieľom získať čistú zmenu pripísaných príjmov v bežnom roku.

f. V kurzových rozdieloch sú zahrnuté realizované a nerealizované kurzové rozdiely.

2. VÝKAZY POROVNANIA ROZPOČTU A SKUTOČNÝCH SÚM

Rozpočtové príjmy

(v mil. EUR)

		Pôvodne schválený rozpočet	Konečný schválený rozpočet	Vzniknuté nároky	Príjmy
1	Vlastné zdroje	136 499	141 170	141 082	141 047
	11 – *Odvody z produkcie cukru*	*0*	*0*	*(0)*	–
	12 – *Clá*	*24 620*	*20 119*	*20 102*	*20 066*
	13 – *DPH*	*23 616*	*23 463*	*23 438*	*23 438*
	14 – *HND*	*81 169*	*90 449*	*90 334*	*90 334*
	16 – *Zníženie príspevku do vlastného zdroja založeného na HND poskytnuté niektorým členským štátom*	–	–	*23*	*23*
	17 – *Odpady z plastových obalov*	*7 094*	*7 140*	*7 185*	*7 185*
2	Prebytky, zostatky a úpravy	0	633	669	669
3	Administratívne príjmy	2 124	2 124	3 942	3 897
4	Finančné príjmy, úroky z omeškania a pokuty	149	3 478	17 926	4 774
5	Rozpočtové záruky, operácie vypožičiavania si prostriedkov a poskytovania úverov	0	0	73 376	73 332
6	Príjmy, príspevky a náhrady súvisiace s politikami Únie	3 858	2 340	29 884	26 890
	Spolu	**142 630**	**149 744**	**266 879**	**250 609**
	z toho Next Generation EU (NGEU)	–	–	*73 536*	*73 535*

Rozpočtové výdavky: záväzky podľa okruhov viacročného finančného rámca (VFR)

(v mil. EUR)

	Okruh VFR	Pôvodne schválený rozpočet	Konečný schválený rozpočet	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Prijaté záväzky
1	Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika	21 493	21 492	29 209	25 962
2	Súdržnosť, odolnosť a hodnoty	74 561	74 583	86 683	84 193
	2a. *Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť*	*64 665*	*64 665*	*72 701*	*71 416*
	2b. *Odolnosť a hodnoty*	*9 895*	*9 917*	*13 982*	*12 778*
3	Prírodné zdroje a životné prostredie	57 339	57 307	59 874	57 964
	z toho: výdavky súvisiace s trhom a priame platby	*40 517*	*40 517*	*41 745*	*40 810*

(v mil. EUR)

	Okruh VFR	Pôvodne schválený rozpočet	Konečný schválený rozpočet	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Prijaté záväzky
4	Migrácia a riadenie hraníc	3 893	3 893	4 232	4 039
5	Bezpečnosť a obrana	2 321	2 699	2 778	2 770
6	Susedstvo a svet	16 230	17 303	19 569	18 283
7	Európska verejná správa	11 988	12 057	14 502	13 351
	z toho: administratívne výdavky inštitúcií	*4 955*	*4 956*	*5 470*	*5 291*
O	Mimo VFR	–	4 768	8 941	5 552
S	Mechanizmy solidarity v rámci Únie a mimo nej (osobitné nástroje)	1 561	1 178	1 899	1 546
	Spolu	**189 385**	**195 279**	**227 687**	**213 661**
	z toho Next Generation EU (NGEU)	–	–	*721*	*490*

Rozpočtové výdavky: platby podľa okruhov viacročného finančného rámca (VFR)

(v mil. EUR)

	Okruh VFR	Pôvodne schválený rozpočet	Konečný schválený rozpočet	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Vykonané platby
1	*Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika*	*20 828*	*20 900*	*32 504*	*25 864*
2	Súdržnosť, odolnosť a hodnoty	33 716	35 980	121 796	116 525
	2a. *Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť*	*24 156*	*26 493*	*54 441*	*51 949*
	2b. *Odolnosť a hodnoty*	*9 560*	*9 487*	*67 355*	*64 576*
3	Prírodné zdroje a životné prostredie	54 151	56 110	67 233	64 448
	z toho: výdavky súvisiace s trhom a priame platby	*40 505*	*40 474*	*41 702*	*40 762*
4	Migrácia a riadenie hraníc	3 249	3 261	3 727	3 405
5	Bezpečnosť a obrana	2 035	2 084	2 142	2 123
6	Susedstvo a svet	15 291	14 454	16 241	15 395
7	Európska verejná správa	11 988	12 057	15 516	13 266
	z toho: administratívne výdavky inštitúcií	*4 955*	*4 956*	*6 091*	*5 224*
O	Mimo VFR	–	3 755	14 261	3 987
S	Mechanizmy solidarity v rámci Únie a mimo nej (osobitné nástroje)	1 371	1 144	2 347	1 975
	Spolu	**142 630**	**149 744**	**275 769**	**246 988**
	z toho Next Generation EU (NGEU)	–	–	*76 628*	*73 080*

Rozpočtové výdavky: nesplatené záväzky podľa okruhov viacročného finančného rámca (VFR)

(v mil. EUR)

	Okruh VFR	Nesplatené záväzky prenesené z roku 2023	Likvidácia nesplatených záväzkov prenesených z roku 2023	Nové nesplatené záväzky z roku 2024	Celkové nesplatené záväzky
		1	2	3	4=1+2+3
1	Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika	51 926	(18 682)	17 920	51 164
2	Súdržnosť, odolnosť a hodnoty	376 757	(103 313)	70 644	344 088
	2a. *Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť*	*154 864*	*(48 569)*	*67 875*	*174 170*
	2b. *Odolnosť a hodnoty*	*221 893*	*(54 744)*	*2 769*	*169 918*
3	Prírodné zdroje a životné prostredie	57 477	(23 526)	16 916	50 867
	z toho: výdavky súvisiace s trhom a priame platby	*358*	*(137)*	*150*	*371*
4	Migrácia a riadenie hraníc	5 121	(2 130)	2 763	5 754
5	Bezpečnosť a obrana	3 803	(1 383)	2 025	4 445
6	Susedstvo a svet	39 987	(11 212)	13 321	42 097
7	Európska verejná správa	1 004	(1 004)	1 011	1 011
	z toho: administratívne výdavky inštitúcií	*608*	*(608)*	*623*	*623*
O	Mimo VFR	6 447	(375)	1 827	7 899
S	Mechanizmy solidarity v rámci Únie a mimo nej (osobitné nástroje)	482	(429)	0	53
	Spolu	**543 003**	**(162 054)**	**126 428**	**507 378**
	z toho Next Generation EU (NGEU)	*238 611*	*(68 834)*	*(3 481)*	*166 296*
	z toho okrem Next Generation EU (NGEU)	*304 393*	*(93 220)*	*129 909*	*341 081*

3. POZNÁMKY K SPRÁVAM O PLNENÍ ROZPOČTU

3.1. ROZPOČTOVÝ RÁMEC EÚ

Rozpočtové účty sa vedú v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách. Všeobecný rozpočet je nástroj, v ktorom sa každý rok stanovujú a schvaľujú príjmy a výdavky Únie v rámci stropov a iných ustanovení stanovených vo VFR v súlade s legislatívnymi aktmi, ktoré sa týkajú viacročných programov prijatých v tomto rámci.

3.2. **VIACROČNÝ FINANČNÝ RÁMEC NA ROKY 2021 – 2027**

(v mil. EUR v bežných cenách)

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Spolu
1. Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika	20 919	21 878	21 727	21 598	21 596	21 230	20 991	149 939
2. Súdržnosť, odolnosť a hodnoty	6 364	67 806	70 137	73 289	75 697	66 404	70 128	429 825
2a. Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť	1 769	61 345	62 939	64 683	66 361	56 593	58 484	372 174
2b. Odolnosť a hodnoty	4 595	6 461	7 198	8 606	9 336	9 811	11 644	57 651
3. Prírodné zdroje a životné prostredie	56 841	56 965	57 295	57 449	57 336	57 100	57 316	400 302
z toho: výdavky súvisiace s trhom a priame platby	40 368	40 639	40 693	40 603	40 529	40 542	40 496	283 870
4. Migrácia a riadenie hraníc	1 791	3 360	3 814	4 020	4 871	4 858	5 619	28 333
5. Bezpečnosť a obrana	1 696	1 896	1 946	2 380	2 617	2 810	3 080	16 425
6. Susedstvo a svet	16 247	16 802	16 329	16 331	16 303	15 614	16 071	113 697
7. Európska verejná správa	10 635	11 058	11 419	11 773	12 124	12 506	12 959	82 474
z toho: administratívne výdavky inštitúcií	8 216	8 528	8 772	9 006	9 219	9 464	9 786	62 991
VIAZANÉ ROZPOČTOVÉ PROSTRIEDKY SPOLU	**114 493**	**179 765**	**182 667**	**186 840**	**190 544**	**180 522**	**186 164**	**1 220 995**
PLATOBNÉ ROZPOČTOVÉ PROSTRIEDKY SPOLU	**163 496**	**166 534**	**162 053**	**170 543**	**175 378**	**180 586**	**184 198**	**1 202 788**
ako percento HND	1,18 %	1,12 %	0,99 %	0,96 %	0,95 %	0,95 %	0,93 %	1,01 %

Nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093, v ktorom sa stanovuje VFR na roky 2021 – 2027, bolo prijaté 17. decembra 2020 ([49]). V uvedenej tabuľke sa uvádzajú stropy VFR v bežných cenách, ako je prijaté v technickej úprave pre VFR na roky 2021 – 2027 na rok 2025 ([50]), v súlade s fixným ročným deflátorom 2 % stanoveným v článku 4 ods. 2 nariadenia o VFR. Ako sa uvádza v nariadení Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093, ktorým sa stanovuje VFR na roky 2021 – 2027, v prípade viazaných rozpočtových prostriedkov sú sumy rozdelené podľa okruhov; v prípade platobných rozpočtových prostriedkov sa stropy uplatňujú len na celkovej úrovni. Rok 2024 bol štvrtým rozpočtovým rokom VFR na roky 2021 – 2027.

V nadväznosti na politickú dohodu o strednodobej revízii VFR na roky 2021 – 2027 dosiahnutú na zasadnutí Európskej rady 1. februára a s Európskym parlamentom 6. februára 2024 bolo 29. februára prijaté revidované nariadenie o VFR ([51]). Strednodobá revízia posilnila rozpočet EÚ na obdobie rokov 2024 – 2027 o 64,6 mld. EUR, z toho 33 mld. EUR vo forme úverov, a to vo viacerých prioritných oblastiach vrátane podpory Ukrajiny, vytvorenia platformy strategických technológií pre Európu (STEP), vytvorenia mechanizmu na pokrytie dodatočných nákladov na financovanie nástroja obnovy Next Generation EU, ktoré vyplývajú z vyšších úrokových sadzieb, ako aj dodatočného financovania riadenia migrácie a medzinárodných partnerstiev a posilnenia niektorých osobitných nástrojov. Rezerva na solidaritu a núdzovú pomoc (SEAR) sa od 1. januára 2024 rozdelí na dva samostatné nástroje (európska rezerva na solidaritu a rezerva na núdzovú pomoc). S cieľom zapracovať vplyv strednodobej revízie na ročný rozpočet na rok 2024 bol prijatý opravný rozpočet č. 1/2024 ([52]).

Celkový strop viazaných rozpočtových prostriedkov na rok 2024 predstavoval 186 840 mil. EUR, zatiaľ čo zodpovedajúci strop platobných rozpočtových prostriedkov bol 170 543 mil. EUR.

Podľa článku 312 ods. 3 ZFEÚ určuje VFR sumy ročných stropov viazaných rozpočtových prostriedkov podľa kategórie výdavkov („okruhy“) a ročných stropov platobných rozpočtových prostriedkov. Okruhy VFR zodpovedajú hlavným oblastiam činnosti Únie. Vysvetlenie k rôznym okruhom VFR na roky 2021 – 2027 je uvedené nižšie.

VFR na roky 2021 – 2027 dosahuje výšku 1 221 mld. EUR (1 081 mld. EUR v cenách roku 2018) a jeho súčasťou bude Európsky rozvojový fond (ERF). Okrem toho sa z nástroja NextGenerationEU poskytuje dodatočná suma 806,9 mld. EUR (750 mil. EUR v cenách roku 2018) do roku 2023 v záväzkoch a do roku 2026 v platbách. Táto pôvodná suma bola upravená na 712 mld. EUR, keďže členské štáty nepožiadali o celú dostupnú úverovú podporu.

V prípade ročného rozpočtového postupu je rozpočtová nomenklatúra ďalej štruktúrovaná na „klastre“ politík, čím sa lepšie objasňuje, ako jednotlivé výdavkové programy prispievajú k cieľom politiky Únie.

Okruh 1 – Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika

Tento okruh obsahuje hlavné programy EÚ na podporu oblastí výskumu a inovácie, digitálnej transformácie, strategickej infraštruktúry, posilňovania jednotného trhu a strategických vesmírnych projektov. Programy v rámci tohto okruhu zahŕňajú Horizont Európa, Fond InvestEU, Nástroj na prepájanie Európy, Program pre jednotný trh, Európsky vesmírny program.

Programy, na ktoré sa prispieva z NGEU (vonkajšie pripísané príjmy) v rámci tohto okruhu: Horizont Európa a Fond InvestEU.

Okruh 2 – Udržateľný rast: prírodné zdroje

Tento okruh je rozdelený do dvoch podokruhov. Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť (2a) a Odolnosť a hodnoty (2b).

Výdavky v rámci tohto okruhu majú za cieľ posilniť odolnosť a súdržnosť medzi členskými štátmi EÚ. Finančné prostriedky prispievajú k zmierňovaniu rozdielov v regiónoch EÚ a členských štátoch, ako aj medzi nimi, a k podpore udržateľného územného rozvoja (Európsky fond regionálneho rozvoja, Kohézny fond, Európsky sociálny fond plus). Takisto sa z nich

([49]) Nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093 zo 17. decembra 2020, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027 (Ú. v. EÚ L 433I, 22.12.2020, s. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj).

([50]) Technická úprava finančného rámca na rok 2025 v súlade s článkom 4 nariadenia Rady (EÚ, Euratom) 2021/365, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027 [COM(2024) 320 final z 18. júna 2024].

([51]) Naposledy zmenené nariadením Rady (EÚ, Euratom) 2024/765 z 29. februára 2024, ktorým sa mení nariadenie (EÚ, Euratom) 2020/2093, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027 (Ú. v. EÚ L, 2024/765, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj).

([52]) Prijatie s konečnou platnosťou (EÚ, Euratom) 2024/1430 opravného rozpočtu Európskej únie č. 1 na rozpočtový rok 2024 (Ú. v. EÚ L, 2024/1430, 5.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/budget_suppl_amend/2024/1430/oj).

podporuje solidarita Únie a jej spolupráca na pripravenosti a reakcii na katastrofy (Mechanizmus Únie v oblasti civilnej ochrany a rescEU). Okrem toho sa programy v rámci tohto okruhu podieľajú na budovaní väčšej odolnosti EÚ voči súčasným aj budúcim výzvam, a to tým, že sa v nich investuje do zelenej a digitálnej transformácie, mladých ľudí (Erasmus), zdravia (EU4Health) a činnosti v oblasti ochrany hodnôt EÚ (Spravodlivosť, práva a hodnoty) a podporuje kultúrna rozmanitosť (Kreatívna Európa).

Tento okruh zahŕňa Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti financovaný v období 2021 – 2023 veľkým objemom prostriedkov z NGEU. Ďalšie programy, na ktoré sa prispieva z NGEU (vonkajšie pripísané príjmy) v rámci tohto okruhu: REACT-EU, Mechanizmus Únie v oblasti civilnej ochrany (rescEU). Podrobnejší prehľad činností Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti sa uvádza v oddiele **2** týkajúcom sa NGEU a v oddiele **3** časti Hlavné finančné udalosti roka.

Okruh 3 – Prírodné zdroje a životné prostredie

Výdavky v rámci tohto okruhu sa investujú do udržateľného poľnohospodárstva (spoločná poľnohospodárska politika), rybárstva a námornej politiky (Európsky námorný, rybolovný a akvakultúrny fond), ako aj do programov týkajúcich sa ochrany životného prostredia a klímy (program LIFE, Fond na spravodlivú transformáciu).

Programy, na ktoré sa prispieva z NGEU (vonkajšie pripísané príjmy) v rámci tohto okruhu: rozvoj vidieka, Fond na spravodlivú transformáciu.

Okruh 4 – Migrácia a riadenie hraníc

Programy (Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre integrované riadenie hraníc) a decentralizované agentúry [Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž (Frontex) a Agentúra Európskej únie pre azyl] financované v rámci tohto okruhu majú za cieľ riešiť výzvy spojené s migráciou a riadením vonkajších hraníc EÚ, ako aj so zabezpečením azylového systému v rámci EÚ.

Okruh 5 – Bezpečnosť a obrana

Tento okruh je venovaný potrebe zintenzívnenia spolupráce na úrovni Únie pri riešení bezpečnostných hrozieb a zvyšovaní jej strategickej autonómie. Obsahuje programy, ktorých cieľom je zlepšiť bezpečnosť a ochranu európskych občanov (Fond pre vnútornú bezpečnosť), posilniť obranné kapacity Európy (Európsky obranný fond) a poskytovať nástroje potrebné na reakciu na výzvy spojené s vnútornou aj vonkajšou bezpečnosťou.

Okruh 6 – Susedstvo a svet

Programy v rámci tohto okruhu majú za cieľ posilniť sociálno-ekonomický vplyv EÚ v jej susedstve, v rozvojových krajinách, ako aj vo zvyšku sveta. V novom nástroji NDICI – Globálna Európa sa zlučuje viacero bývalých nástrojov na financovanie vonkajšej činnosti EÚ vrátane spolupráce s africkými, karibskými a tichomorskými krajinami predtým financovanej z Európskeho rozvojového fondu. Okruh sa týka aj pomoci krajinám pripravujúcim sa na pristúpenie k EÚ (predvstupová pomoc) a programu humanitárnej pomoci Únie.

Okruh 7 – Európska verejná správa

Tento okruh zahŕňa administratívne výdavky pre všetky inštitúcie, dôchodkový systém a európske školy.

S – Osobitné nástroje

Mechanizmy flexibility v rozpočte EÚ umožňujú EÚ mobilizovať potrebné finančné prostriedky, aby mohla reagovať na nepredvídané udalosti ako krízy, živelné pohromy a núdzové situácie. Ich rozsah, pridelené finančné prostriedky a prevádzkové režimy sa uvádzajú v nariadení o VFR a medziinštitucionálnej dohode. Zabezpečujú reakciu v rámci rozpočtových zdrojov na vznikajúce priority, aby sa každé euro vynaložilo tam, kde je najpotrebnejšie.

V ročnej rozpočtovej nomenklatúre a rozpočtovom plnení sa identifikujú ako osobitné nástroje (ďalej len „S“), keďže môžu byť mobilizované nad rámec výdavkových stropov VFR, a to v prípade viazaných aj platobných rozpočtových prostriedkov.

3.3. PODROBNÉ OKRUHY VFR (PROGRAMY)

Okruhy VFR sa ďalej rozpisujú na podrobné okruhy, ktoré zodpovedajú hlavným výdavkovým programom (napr. Horizont 2020, Erasmus+ atď.). Príslušné právne základy na plnenie rozpočtu sú prijaté na tejto úrovni programov. Programy sú bežne používanou štruktúrou na podávanie správ o vykonávaní a výsledkoch. Tabuľky podľa programov sú uvedené

v správach o plnení rozpočtu (pozri tabuľky **6.7** – **6.12** ďalej).

3.4. NEXTGENERATIONEU

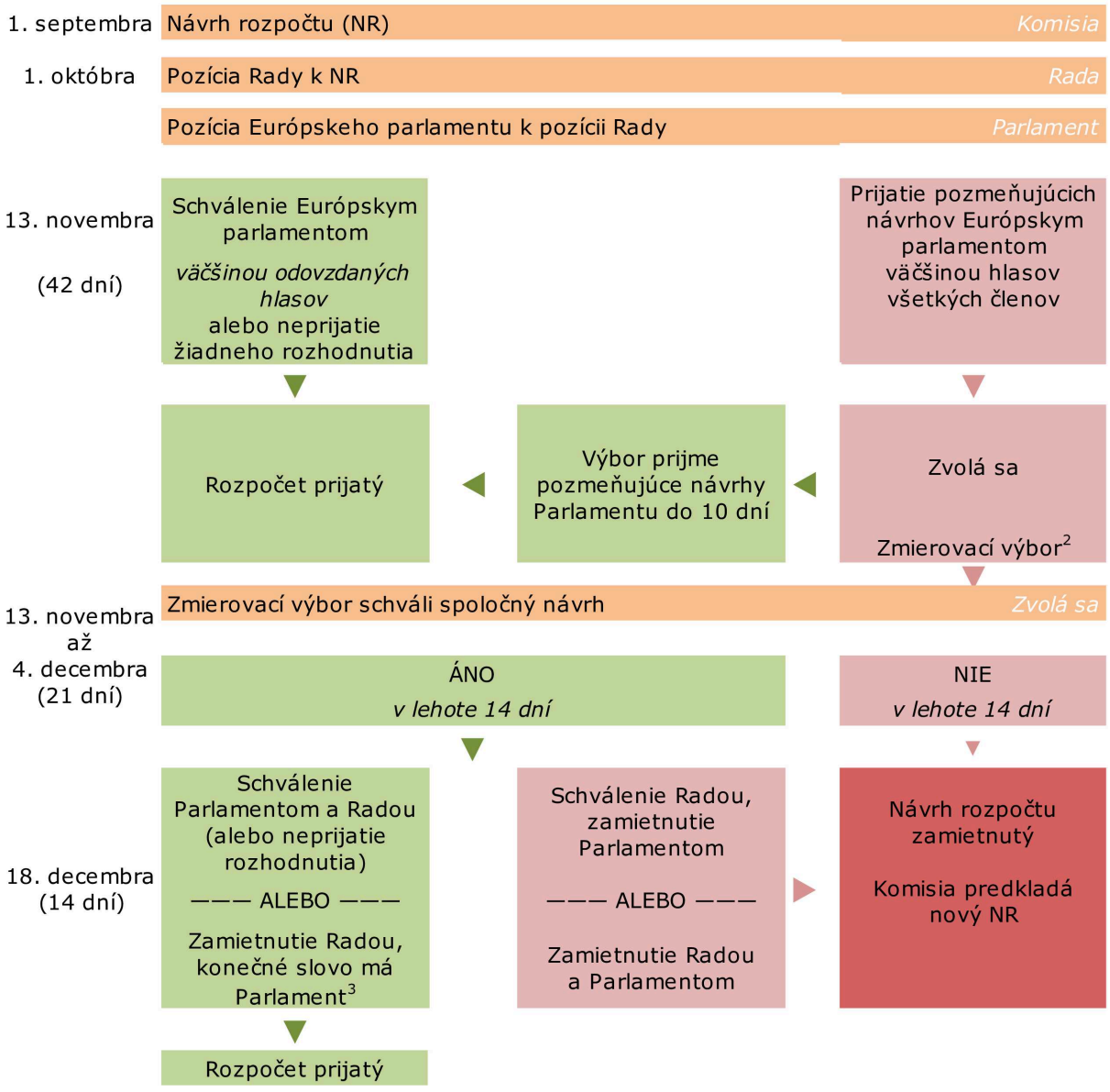
S rozpočtom 420,8 mld. EUR na nenávratnú podporu má NGEU veľký vplyv na celkové ročné rozpočty EÚ na roky 2021 až 2026 a na ich plnenie. V roku 2021 bola táto suma v plnej výške pripísaná ako rozpočtové prostriedky pripísaných príjmov. Všetky záväzky týkajúce sa nenávratnej podpory sa započítali do 31. decembra 2023 a splatia sa do 31. decembra 2026 v súlade s článkom 3 ods. 4 a ods. 9 nariadenia o EURI ([53]).

Komplexný prehľad činností NGEU sa uvádza v oddieloch **2** a **3** časti Hlavné finančné udalosti roka.

3.5. ROČNÝ ROZPOČET

Postup prijímania rozpočtu sa stanovuje v článku 314 Zmluvy o fungovaní EÚ. V nasledujúcom diagrame sa uvádzajú lehoty, ako aj jednotlivé fázy prijímania rozpočtu.

Harmonogram podľa zmluvy[1]

([53]) Nariadenie Rady (EÚ) 2020/2094 zo 14. decembra 2020, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 s (Ú. v. EÚ L 433I, 22.12.2020, s. 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2094/oj).

1) V praxi sa tieto tri inštitúcie snažia predložiť svoje príslušné dokumenty na začiatku roka, aby sa proces uľahčil.

2) Zmierovací výbor sa skladá z členov Rady alebo ich zástupcov a z rovnakého počtu členov zastupujúcich Európsky parlament. Komisia sa zúčastňuje na konaniach Zmierovacieho výboru a prijíma všetky potrebné iniciatívy s cieľom zosúladiť pozície Európskeho parlamentu a Rady.

3) Európsky parlament schváli spoločný text a potom do 14 dní od zamietnutia Radou rozhodne (väčšinou hlasov svojich členov a trojpätinovou väčšinou odovzdaných hlasov) o potvrdení všetkých alebo niektorých zmien.

Štruktúra rozpočtu Komisie pozostáva z administratívnych a operačných rozpočtových prostriedkov. Ostatné inštitúcie disponujú iba administratívnymi rozpočtovými prostriedkami. V rozpočte sa ďalej rozlišujú tieto dva typy rozpočtových prostriedkov: nediferencované rozpočtové prostriedky a diferencované rozpočtové prostriedky. Nediferencované rozpočtové prostriedky sa používajú na financovanie operácií ročnej povahy (v súlade so zásadou ročnej platnosti). Diferencované rozpočtové prostriedky sa používajú s cieľom zosúladiť zásadu ročnej platnosti s potrebou riadiť viacročné operácie. Diferencované rozpočtové prostriedky sa delia na viazané a platobné rozpočtové prostriedky:

— viazané rozpočtové prostriedky: pokrývajú celkové náklady na právne záväzky, ktoré boli prijaté na bežný rozpočtový rok v súvislosti s operáciami trvajúcimi niekoľko rokov, Rozpočtové záväzky na činnosti, ktoré prekračujú viac ako jeden rozpočtový rok, však možno rozpísať do ročných splátok na niekoľko rokov, ak sa to stanovuje v základnom akte.

— platobné rozpočtové prostriedky: pokrývajú výdavky vyplývajúce zo záväzkov prijatých v rámci bežného rozpočtového roka a/alebo predchádzajúcich rozpočtových rokov.

V závierke sa druhy financovania zoskupujú do dvoch hlavných prvkov:

— konečné schválené rozpočtové prostriedky a

— dodatočné rozpočtové prostriedky obsahujúce:

— prostriedky prenesené z predchádzajúceho roka (v nariadení o rozpočtových pravidlách sa umožňuje v obmedzenom počte prípadov preniesť nepoužité sumy z predchádzajúceho do bežného roka) a

— pripísané príjmy vyplývajúce z úhrad, príspevky od tretích strán/krajín do programov EÚ a práca vykonaná pre tretie strany; pripisujú sa priamo do zodpovedajúcich výdavkových rozpočtových riadkov a predstavujú tretí pilier financovania.

Všetky druhy financovania spoločne tvoria disponibilné rozpočtové prostriedky.

3.6. **PRÍJMY**

3.6.1. *Príjmy z vlastných zdrojov*

Prevažná väčšina príjmov pochádza z vlastných zdrojov, ktoré pozostávajú z týchto kategórií:

1) Tradičné vlastné zdroje (TVZ): predstavovali v roku 2024 približne 14 % príjmov z vlastných zdrojov.

2) Zdroj založený na dani z pridanej hodnoty (DPH): predstavoval v roku 2024 približne 17 % príjmov z vlastných zdrojov.

3) Zdroj založený na nerecyklovanom odpade z plastových obalov: predstavoval v roku 2024 približne 5 % príjmov z vlastných zdrojov.

4) Zdroj založený na hrubom národnom dôchodku (HND): predstavoval v roku 2024 približne 64 % príjmov z vlastných zdrojov.

V rozhodnutí Rady (EÚ, Euratom) 2020/2053 zo 14. decembra 2020 o systéme vlastných zdrojov EÚ (rozhodnutie o vlastných zdrojoch z roku 2020) sa stanovujú kategórie vlastných zdrojov a metódy ich výpočtu. Toto rozhodnutie nadobudlo účinnosť 1. júna 2021 a uplatňovalo sa retroaktívne od 1. januára 2021.

V rozhodnutí o vlastných zdrojoch z roku 2020 sa stanovuje, že celková suma vlastných zdrojov pridelených Únii na pokrytie ročných rozpočtových prostriedkov na platby neprekročí 1,40 % súčtu HND všetkých členských štátov. Okrem toho sa v uvedenom rozhodnutí Komisii udeľuje právomoc za výnimočných okolností si na kapitálových trhoch v mene Únie dočasne vypožičať až 750 mld. EUR v cenách roku 2018 na riešenie dôsledkov pandémie COVID-19 prostredníctvom nástroja obnovy NextGenerationEU. Strop vlastných zdrojov pre rozpočtové prostriedky na platby sa dočasne zvýši o 0,6 percentuálneho bodu na úhradu všetkých záväzkov vyplývajúcich z tohto vypožičania si prostriedkov.

Od roku 2021 zahŕňajú „iné príjmy“ rozpočtu EÚ finančné príspevky Spojeného kráľovstva vyplývajúce z finančného vyrovnania podľa dohody o vystúpení Spojeného kráľovstva.

3.6.2. *Tradičné vlastné zdroje (TVZ)*

TVZ pozostávajú z cla ukladaného na dovoz z tretích krajín, ktoré vyberajú členské štáty v mene EÚ. Členské štáty si však ponechávajú 25 % na úhradu nákladov na ich výber. Všetky stanovené sumy TVZ sa musia zaznamenať do jedného z nasledujúcich účtovných záznamov, ktoré vedú príslušné orgány:

do bežného účtovného záznamu podľa článku 6 ods. 3 nariadenia Rady (EÚ, Euratom) č. 609/2014: všetky uhradené alebo zaručené sumy,

do samostatného účtovného záznamu uvedeného v tom istom článku: všetky sumy zatiaľ neuhradené a/alebo nezaručené; do tohto účtovného záznamu možno zapísať aj zaručené sumy, voči ktorým boli vznesené námietky.

Členské štáty musia zapísať TVZ na účet Komisie v jej pokladnici alebo v národnej centrálnej banke, a to najneskôr v prvý pracovný deň po 19. dni druhého mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom vznikol nárok (alebo v ktorom bola pohľadávka uhradená v prípade samostatného účtu).

3.6.3. *Daň z pridanej hodnoty (DPH)*

Vlastné zdroje založené na DPH sa vypočítavajú podľa základov DPH členských štátov, ktoré sú na tento účel harmonizované v súlade s pravidlami EÚ. Jednotná sadzba výberu na úrovni 0,30 % sa uplatňuje na celkovú výšku príjmov jednotlivých členských štátov z DPH vybranú za všetky zdaniteľné dodania tovaru alebo poskytnutia služieb vydelenú váženou priemernou sadzbou DPH. Základ DPH je obmedzený na 50 % HND každého členského štátu.

3.6.4. *Nerecyklovaný odpad z plastových obalov*

Jednotná sadzba výberu na úrovni 0,80 EUR/kg sa uplatňuje na hmotnosť nerecyklovaného odpadu z plastových obalov vytvoreného v jednotlivých členských štátoch. Odpad z plastových obalov, ktorý sa v danom roku nerecykluje, sa vypočíta ako rozdiel medzi vytvoreným odpadom z plastových obalov a recyklovaným odpadom z plastových obalov v danom roku v členskom štáte. Na osobitné ročné zníženia paušálnych súm svojich príslušných príspevkov na vlastné zdroje založené na odpade z plastových obalov majú nárok Bulharsko, Česko, Estónsko, Grécko, Španielsko, Chorvátsko, Taliansko, Cyprus, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Malta, Poľsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovinsko a Slovensko.

3.6.5. *Hrubý národný dôchodok (HND):*

Zdroj založený na hrubom národnom dôchodku (HND) sa využíva na financovanie tej časti rozpočtu, ktorá nie je krytá žiadnymi inými zdrojmi príjmov. Na HND každého členského štátu sa uplatňuje jednotná sadzba výberu, ktorá je stanovená v súlade s pravidlami EÚ.

3.6.6. *Hrubé zníženie*

Tieto členské štáty využívajú na obdobie 2021 – 2027 hrubé zníženie svojich ročných príspevkov založených na HND: 565 mil. EUR v prípade Rakúska, 377 mil. EUR v prípade Dánska, 3 671 mil. EUR v prípade Nemecka, 1 921 mil. EUR v prípade Holandska a 1 069 mil. EUR v prípade Švédska. Tieto hrubé zníženia sa oceňujú v cenách roku 2020 a sú financované všetkými členskými štátmi.

3.6.7. *Úpravy vlastných zdrojov z predchádzajúcich rozpočtových rokov*

Zdroje založené na DPH a HND sú stanovené na základe odhadov relevantných vymeriavacích základov vypracovaných v čase zostavovania návrhu rozpočtu. Tieto odhady sa následne revidujú a v priebehu príslušného rozpočtového roka aktualizujú prostredníctvom opravného rozpočtu. Rozdiely medzi sumami, ktoré majú členské štáty odviesť zo skutočných vymeriavacích základov, a sumami, ktoré členské štáty skutočne uhradili na základe (revidovaných) odhadov, či už kladné, alebo záporné, si Komisia od členských štátov vyžiada k prvému pracovnému dňu mesiaca marec v treťom roku nasledujúcom po príslušnom rozpočtovom roku. Skutočné základy DPH a HND sa môžu v priebehu nasledujúcich štyroch rokov upravovať, pokiaľ nie sú predložené výhrady. Tieto výhrady predstavujú potenciálne nároky voči členským štátom v neurčitej výške, pretože ich finančný vplyv nemožno s presnosťou odhadnúť. Ak možno stanoviť presnú sumu, príslušné zdroje založené na DPH a HND sa vyžiadajú buď spoločne s výpočtami zostatkov zdrojov založených na DPH a HND, alebo na základe samostatného vyžiadania finančných prostriedkov. Podobne sa upravuje prognóza pre vlastný zdroj založený na odpade z plastových obalov. Rozdiely medzi sumami, ktoré majú členské štáty odviesť podľa svojich ročných výkazov s výslednými údajmi, a sumami, ktoré členské štáty skutočne uhradili na základe (revidovaných) odhadov, či už kladné, alebo záporné, si však Komisia od členských štátov vyžiada k prvému pracovnému dňu mesiaca jún v treťom roku nasledujúcom po príslušnom rozpočtovom roku. Skutočné základy sa môžu v priebehu nasledujúcich piatich rokov upravovať, pokiaľ nie sú predložené výhrady.

3.7. **VÝPOČET ROZPOČTOVÉHO VÝSLEDKU**

Rozpočtový výsledok EÚ sa vracia členským štátom v nasledujúcom roku formou zníženia ich príspevkov splatných v danom roku.

V účtovnej závierke sú zahrnuté sumy vlastných zdrojov, ktoré boli v priebehu roka pripísané na účty, ktoré v mene Komisie zriadili vlády členských štátov. V prípade prebytku zahŕňajú príjmy aj rozpočtový výsledok za predchádzajúci rozpočtový rok. Iné zaúčtované príjmy predstavujú sumy, ktoré boli počas roka skutočne prijaté.

Na účely výpočtu rozpočtového výsledku za daný rok pozostávajú výdavky z platieb realizovaných z rozpočtových prostriedkov na daný rok a z ďalších rozpočtových prostriedkov na daný rok, ktoré boli prenesené do nasledujúceho roka. Platby vykonané z rozpočtových prostriedkov na daný rok predstavujú platby, ktoré účtovník realizoval do 31. decembra rozpočtového roku. V prípade EPZF ide o platby, ktoré realizovali členské štáty v období medzi 16. októbrom N – 1 a 15. októbrom N za predpokladu, že účtovník bol oboznámený o záväzku a schválení do 31. januára N + 1. Výdavky v rámci EPZF môžu po kontrolách v členských štátoch podliehať rozhodnutiu o súlade.

V súlade s článkom 1 ods. 1 nariadenia č. 608/2014, ktorým sa ustanovujú vykonávacie opatrenia týkajúce sa systému vlastných zdrojov, tento rozpočtový výsledok predstavuje rozdiel medzi:

— celkovými príjmami za daný rozpočtový rok a

— celkovými platbami vykonanými z rozpočtových prostriedkov na bežný rok, zvýšenými o celkovú výšku rozpočtových prostriedkov na daný rok, ktoré boli prenesené do nasledujúceho roku.

Výsledná hodnota sa zvýši alebo zníži o:

— čistý zostatok zrušených platobných rozpočtových prostriedkov prenesených z predchádzajúcich rokov a iné platby, ktoré z dôvodu fluktuácie kurzu eura prevyšujú nediferencované rozpočtové prostriedky prenesené z predchádzajúceho roku,

— vývoj pripísaných príjmov a

— čisté kurzové zisky alebo straty zaznamenané počas roka.

Rozpočtové prostriedky prenesené z predchádzajúceho rozpočtového roka v súvislosti s príspevkami tretích strán a príjmami z činnosti pre tretie strany, ktoré v zásade nikdy neprepadnú, sú zahrnuté ako dodatočné rozpočtové prostriedky na rozpočtový rok. Tým sa vysvetľuje rozdiel medzi prostriedkami prenesenými z predchádzajúceho roka, ktoré sú uvedené v správach o plnení rozpočtu za rok N, a prostriedkami prenesenými do nasledujúceho roka, ktoré sú uvedené v správach o plnení rozpočtu za rok N – 1. Pri výpočte rozpočtového výsledku sa nezohľadňujú viazané rozpočtové prostriedky, ktoré sú znovu disponibilné v dôsledku vrátenia zálohových platieb.

Prenesené platobné rozpočtové prostriedky zahŕňajú prostriedky prenesené automaticky a prostriedky prenesené na základe rozhodnutia. Zrušenie nevyužitých platobných rozpočtových prostriedkov prenesených z predchádzajúceho roka sa týka zrušenia rozpočtových prostriedkov, ktoré boli prenesené automaticky alebo na základe rozhodnutia.

3.8. ZOSÚHLASENIE HOSPODÁRSKEHO VÝSLEDKU A ROZPOČTOVÉHO VÝSLEDKU

(v mil. EUR)

	2024	2023
HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK ZA ROZPOČTOVÝ ROK	**(97 208)**	**(71 437)**
Príjmy		
Nároky vzniknuté v bežnom roku, ale ešte nevybraté	*(6 773)*	*(5 714)*
Nároky vzniknuté v predchádzajúcich rokoch a vybraté v bežnom roku	*9 925*	*10 046*
Získané nároky sa v hospodárskom výsledku nepovažujú za príjem	*83 953*	*73 209*
Časovo rozlíšené príjmy (čisté)	*(723)*	*(923)*
	86 382	**76 618**
Výdavky		
Časovo rozlíšené výdavky (čisté)	*10 599*	*14 090*
Výdavky predchádzajúceho roka uhradené v bežnom roku	*(2 220)*	*(1 638)*
Čistý vplyv predbežného financovania	*(11 678)*	*(12 575)*
Platobné rozpočtové prostriedky prenesené do nasledujúceho roka	*(4 031)*	*(3 208)*
Platby vykonané z prenesených prostriedkov a zrušenie nevyužitých platobných rozpočtových prostriedkov	*1 711*	*(5 409)*
Zmeny v rezervách	*9 948*	*3 752*
Iné	*7 757*	*240*
	12 086	**(4 748)**
Hospodársky výsledok agentúr a ESUO v l.	**85**	**202**
ROZPOČTOVÝ VÝSLEDOK ZA ROZPOČTOVÝ ROK	**1 344**	**635**

V súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách sa hospodársky výsledok za rok vypočíta podľa zásad akruálneho účtovníctva a účtovných pravidiel EÚ, zatiaľ čo rozpočtový výsledok je založený na upravenom princípe hotovostného účtovníctva. Keďže hospodársky výsledok a rozpočtový výsledok vyplývajú z rovnakých príslušných transakcií – výnimkou sú ostatné (mimorozpočtové) zdroje príjmov a výdavkov agentúr a ESUO v likvidácii, ktoré sú zahrnuté iba do hospodárskeho výsledku – zosúhlasenie hospodárskeho výsledku a rozpočtového výsledku za rozpočtový rok slúži ako užitočná kontrola súladu.

Vyrovnávacie položky – príjmy

Skutočné príjmy za rozpočtový rok zodpovedajú príjmom vybratým na základe nárokov vzniknutých v priebehu daného roka a sumám vybratým na základe nárokov z predchádzajúcich rokov. V záujme zosúhlasenia sa preto musia od hospodárskeho výsledku odpočítať nároky vzniknuté v bežnom roku, ale ešte nevybraté, keďže nie sú súčasťou rozpočtových príjmov. Nároky vzniknuté v predchádzajúcich rokoch a vybraté v bežnom roku sa na účely zosúhlasenia musia naopak k hospodárskemu výsledku pripočítať. Niektoré získané nároky sa v hospodárskom výsledku nepovažujú za príjem a musia sa pripočítať aj na účely zosúhlasenia. Týkajú sa najmä financovania Next Generation EU.

Časovo rozlíšené príjmy tvoria hlavne sumy súvisiace s finančnými opravami, vlastnými zdrojmi, úrokmi a dividendami. Zohľadňuje sa iba čistý vplyv, t. j. časovo rozlíšené príjmy za bežný rok znížené o odúčtované časovo rozlíšené príjmy za predchádzajúci rok.

Vyrovnávacie položky – výdavky

Časovo rozlíšené výdavky súvisia predovšetkým s časovým rozlíšením uskutočneným na účely účtovného postupu na konci roka (cut-off), t. j. s oprávnenými výdavkami, ktoré vznikli prijímateľom finančných prostriedkov EÚ, ale ktoré ešte neboli Komisii nahlásené. Zohľadňuje sa iba čistý vplyv, t. j. časovo rozlíšené výdavky za bežný rok znížené o odúčtované časovo rozlíšené výdavky za predchádzajúci rok. Platby vykonané v bežnom roku, ktoré súvisia s faktúrami registrovanými v predchádzajúcich rokoch, sú súčasťou rozpočtových výdavkov v bežnom roku, a preto sa musia pripočítať do hospodárskeho výsledku na účely zosúladenia.

Čistý vplyv predbežného financovania je súčtom 1. nových súm predbežného financovania uhradených v bežnom roku a vykázaných ako rozpočtové výdavky za daný rok a 2. zúčtovania súm predbežného financovania prostredníctvom oprávnených nákladov schválených v bežnom roku. Druhý prípad predstavuje výdavky z hľadiska časového rozlíšenia, ktoré ale nie sú vykázané v rozpočtových účtoch, pretože pôvodná platba predbežného financovania už bola zohľadnená ako rozpočtový výdavok v čase jej realizácie.

Okrem platieb vykonaných z rozpočtových prostriedkov na daný rok je pri výpočte rozpočtového výsledku za daný rok potrebné zohľadniť aj rozpočtové prostriedky na daný rok, ktoré boli prenesené do nasledujúceho roka [v súlade s článkom 1 ods. 1 nariadenia (EÚ, Euratom) č. 608/2014]. To isté platí pre rozpočtové platby vykonané v bežnom roku z prostriedkov prenesených z predchádzajúcich rokov a pre nevyužité platobné rozpočtové prostriedky, ktoré boli zrušené.

Zmeny v rezervách súvisí s odhadmi uskutočnenými na konci roka vo finančných výkazoch (predovšetkým zamestnanecké požitky), ktoré nemajú vplyv na rozpočtové účty. Iné vyrovnávacie sumy zahŕňajú rôzne položky, ako napr. amortizáciu/odpisovanie aktív, nadobúdanie aktív, platby finančného lízingu a finančné účasti, pri ktorých sa rozpočtové účtovné postupy a účtovné postupy na základe akruálneho účtovníctva odlišujú.

Vyrovnávacia položka – hospodársky výsledok agentúr a ESUO v likvidácii

Rozpočtový výsledok za daný rok je nekonsolidovaná hodnota, ktorá nezahŕňa ostatné (mimorozpočtové) zdroje príjmov a výdavkov konsolidovaných agentúr a ESUO v l. (pozri poznámku **6**). Na zosúhlasenie hospodárskeho výsledku daného roka – konsolidovanej hodnoty, ktorá zahŕňa tieto sumy – s rozpočtovým výsledkom roka sa ako vyrovnávacia položka uvádza celý konsolidovaný hospodársky výsledok agentúr a ESUO v l. za daný rok.

4. **PLNENIE ROZPOČTU EÚ NA ROK 2024**

Vysvetľujúce poznámky k plneniu rozpočtu na rok 2024, pokiaľ ide o príjmy a výdavky, nesplatené záväzky a rozpočtový výsledok, sa uvádzajú v časti Hlavné finančné udalosti roka v oddiele 6 „Súhrn plnenia rozpočtu“.

5.1. SÚHRN PLNENIA ROZPOČTOVÝCH PRÍJMOV EÚ

(v mil. EUR)

	Hlava	Rozpočtové príjmy		Vzniknuté nároky			Príjmy			Príjmy ako % rozpočtu	Ne-splatené
		Pôvodne schválený rozpočet	Konečný schválený rozpočet	Bežný rok	Prenesené	Spolu	Z nárokovbež-ného roka	Z prenesených nárokov	Spolu		
		1	2	3	4	5=3+4	6	7	8=6+7	9=8/2	10=5-8
1	Vlastné zdroje	136 499	141 170	141 280	(197)	141 082	141 202	(155)	141 047	100 %	36
	11 – Odvody z produkcie cukru	*0*	*0*	–	*(0)*	*(0)*	–	–	–	-	*(0)*
	12 – Clá	*24 620*	*20 119*	*20 299*	*(197)*	*20 102*	*20 222*	*(155)*	*20 066*	*100 %*	*36*
	13 – DPH	*23 616*	*23 463*	*23 438*	–	*23 438*	*23 438*	–	*23 438*	*100 %*	–
	14 – HND	*81 169*	*90 449*	*90 334*	–	*90 334*	*90 334*	–	*90 334*	*100 %*	–
	16 – Zníženie príspevku do vlastného zdroja založeného na HND poskytnuté niektorým členským štátom	–	–	*23*	–	*23*	*23*	–	*23*	-	–
	17 – Odpady z plastových obalov	*7 094*	*7 140*	*7 185*	–	*7 185*	*7 185*	–	*7 185*	*101 %*	–
2	Prebytky, zostatky a úpravy	0	633	662	7	669	662	7	669	106 %	–
3	Administratívne príjmy	2 124	2 124	3 906	36	3 942	3 877	20	3 897	183 %	45
4	Finančné príjmy, úroky z omeškania a pokuty	149	3 478	3 245	14 681	17 926	(739)	5 513	4 774	137 %	13 152
5	Rozpočtové záruky, operácie vypožičiavania si prostriedkov a poskytovania úverov	0	0	73 376	–	73 376	73 332	–	73 332	-	44
6	Príjmy, príspevky a náhrady súvisiace s politikami Únie	3 858	2 340	25 115	4 769	29 884	22 345	4 545	26 890	1 149 %	2 994
	Spolu	**142 630**	**149 744**	**247 584**	**19 295**	**266 879**	**240 680**	**9 929**	**250 609**	**167 %**	**16 270**

6.1. VFR: ROZDELENIE A ZMENY VIAZANÝCH A PLATOBNÝCH ROZPOČTOVÝCH PROSTRIEDKOV

(v mil. EUR)

Okruh VFR		Viazané rozpočtové prostriedky						Platobné rozpočtové prostriedky					
		Rozpočtové prostriedky			Dodatočné rozpočtové prostriedky		Disponibil-né rozpočtové prostriedky spolu	Rozpočtové prostriedky			Dodatočné rozpočtové prostriedky		Disponibil-né rozpočtové prostriedky spolu
		Pôvodne schválený rozpočet	Opravné rozpočty a prenosy	Konečný schválený rozpočet	Prenosy	Pripísané príjmy		Pôvodne schválený rozpočet	Opravné rozpočty a prenosy	Konečný schválený rozpočet	Prenosy	Pripísané príjmy	
		1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
1	Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika	21 493	1	21 492	95	7 621	29 209	20 828	72	20 900	109	11 495	32 504
2	Súdržnosť, odolnosť a hodnoty	74 561	22	74 583	12	12 088	86 683	33 716	2 264	35 980	813	85 003	121 796
	2a. Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť	*64 665*	–	*64 665*	*12*	*8 023*	*72 701*	*24 156*	*2 337*	*26 493*	*1*	*27 947*	*54 441*
	2b. Odolnosť a hodnoty	*9 895*	*22*	*9 917*	*0*	*4 065*	*13 982*	*9 560*	*73*	*9 487*	*812*	*57 056*	*67 355*
3	Prírodné zdroje a životné prostredie	57 339	32	57 307	316	2 252	59 874	54 151	1 959	56 110	324	10 799	67 233
	z toho: výdavky súvisiace s trhom a priame platby	*40 517*	*0*	*40 517*	*316*	*912*	*41 745*	*40 505*	*32*	*40 474*	*316*	*912*	*41 702*
4	Migrácia a riadenie hraníc	3 893	1	3 893	–	338	4 232	3 249	12	3 261	3	463	3 727
5	Bezpečnosť a obrana	2 321	378	2 699	–	79	2 778	2 035	48	2 084	8	51	2 142
6	Susedstvo a svet	16 230	1 073	17 303	483	1 783	19 569	15 291	838	14 454	161	1 626	16 241
7	Európska verejná správa	11 988	69	12 057	1	2 445	14 502	11 988	69	12 057	1 004	2 456	15 516
	z toho: administratívne výdavky inštitúcií	*4 955*	*1*	*4 956*	*1*	*513*	*5 470*	*4 955*	*1*	*4 956*	*613*	*522*	*6 091*
O	Mimo VFR	–	4 768	4 768	–	4 174	8 941	–	3 755	3 755	–	10 506	14 261

(v mil. EUR)

Okruh VFR		Viazané rozpočtové prostriedky						Platobné rozpočtové prostriedky					
		Rozpočtové prostriedky			Dodatočné rozpočtové prostriedky		Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu	Rozpočtové prostriedky			Dodatočné rozpočtové prostriedky		Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu
		Pôvodne schválený rozpočet	Opravné rozpočty a prenosy	Konečný schválený rozpočet	Prenosy	Pripísané príjmy		Pôvodne schválený rozpočet	Opravné rozpočty a prenosy	Konečný schválený rozpočet	Prenosy	Pripísané príjmy	
		1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
S	Mechanizmy solidarity v rámci Únie a mimo nej (osobitné nástroje)	1 561	383	1 178	407	314	1 899	1 371	227	1 144	728	475	2 347
	Spolu	**189 385**	**5 894**	**195 279**	**1 314**	**31 094**	**227 687**	**142 630**	**7 114**	**149 744**	**3 150**	**122 875**	**275 769**

6.2. VFR: PLNENIE VIAZANÝCH ROZPOČTOVÝCH PROSTRIEDKOV

(v mil. EUR)

Okruh VFR		Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Prijaté záväzky					Rozpočtové prostriedky prenesené do roku 2025			Prepadnuté rozpočtové prostriedky			
			z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	z pripísaných príjmov	Spolu	%	z konečného schváleného rozpočtu	z pripísaných príjmov	Spolu	z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	z pripísaných príjmov	Spolu
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
1	Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika	29 209	21 489	95	4 378	25 962	89 %	0	3 243	3 244	3	–	0	3
2	Súdržnosť, odolnosť a hodnoty	86 683	73 513	12	10 668	84 193	97 %	0	1 335	1 335	1 070	–	85	1 155
	2a. Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť	*72 701*	*63 596*	*12*	*7 808*	*71 416*	*98 %*	–	*131*	*131*	*1 070*	–	*85*	*1 154*

(v mil. EUR)

	Okruh VFR	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Prijaté záväzky					Rozpočtové prostriedky prenesené do roku 2025			Prepadnuté rozpočtové prostriedky			
			z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	z pripísaných príjmov	Spolu	%	z konečného schváleného rozpočtu	z pripísaných príjmov	Spolu	z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	z pripísaných príjmov	Spolu
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
	2b. Odolnosť a hodnoty	*13 982*	*9 917*	*0*	*2 860*	*12 778*	*91 %*	*0*	*1 204*	*1 204*	*0*	–	*0*	*1*
3	Prírodné zdroje a životné prostredie	59 874	57 243	–	721	57 964	97 %	366	1 296	1 663	13	–	234	247
	z toho: výdavky súvisiace s trhom a priame platby	*41 745*	*40 465*	–	*345*	*40 810*	*98 %*	*366*	*567*	*933*	*2*	–	–	*2*
4	Migrácia a riadenie hraníc	4 232	3 892	–	147	4 039	95 %	–	191	191	1	–	0	1
5	Bezpečnosť a obrana	2 778	2 699	–	71	2 770	100 %	–	8	8	0	–	0	0
6	Susedstvo a svet	19 569	16 646	421	1 217	18 283	93 %	657	566	1 224	0	62	0	62
7	Európska verejná správa	14 502	12 003	1	1 348	13 351	92 %	–	1 097	1 097	54	–	0	54
	z toho: administratívne výdavky inštitúcií	*5 470*	*4 911*	*1*	*379*	*5 291*	*97 %*		*134*	*134*	*45*	–	*0*	*45*
O	Mimo VFR	8 941	4 737	–	815	5 552	62 %	30	3 359	3 389	0	–	–	0
S	Mechanizmy solidarity v rámci Únie a mimo nej (osobitné nástroje)	1 899	842	407	297	1 546	81 %	310	7	318	25	–	10	35
	Spolu	**227 687**	**193 064**	**937**	**19 661**	**213 661**	**94 %**	**1 365**	**11 103**	**12 468**	**1 166**	**62**	**330**	**1 558**

6.3. VFR: PLNENIE PLATOBNÝCH ROZPOČTOVÝCH PROSTRIEDKOV

(v mil. EUR)

	Okruh VFR	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Vykonané platby					Rozpočtové prostriedky prenesené do roku 2025			Prepadnuté rozpočtové prostriedky			
			z konečného schváleného rozpočtu	zprenosov	z pripísaných príjmov	Spolu	%	z konečného schváleného rozpočtu	z pripísaných príjmov	Spolu	z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	z pripísaných príjmov	Spolu
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
1	Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika	32 504	20 778	98	4 988	25 864	80 %	113	6 504	6 617	9	11	3	23
2	Súdržnosť, odolnosť a hodnoty	121 796	34 082	811	81 633	116 525	96 %	1 898	3 368	5 266	0	2	2	5
	2a. Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť	*54 441*	*26 490*	*1*	*25 458*	*51 949*	*95 %*	*2*	*2 489*	*2 491*	*0*	*1*	*0*	*1*
	2b. Odolnosť a hodnoty	*67 355*	*7 591*	*810*	*56 175*	*64 576*	*96 %*	*1 896*	*879*	*2 775*	*0*	*2*	*2*	*4*
3	Prírodné zdroje a životné prostredie	67 233	56 043	8	8 398	64 448	96 %	376	2 401	2 777	7	0	0	8
	z toho: výdavky súvisiace s trhom a priame platby	*41 702*	*40 416*	*0*	*345*	*40 762*	*98 %*	*367*	*567*	*934*	*6*	*0*	–	*6*
4	Migrácia a riadenie hraníc	3 727	3 231	2	171	3 405	91 %	28	292	320	2	0	0	2
5	Bezpečnosť a obrana	2 142	2 073	7	42	2 123	99 %	6	8	14	5	1	0	5
6	Susedstvo a svet	16 241	14 346	153	897	15 395	95 %	107	729	836	1	9	0	10
7	Európska verejná správa	15 516	11 114	926	1 226	13 266	85 %	889	1 229	2 118	54	78	1	133
	z toho: administratívne výdavky inštitúcií	*6 091*	*4 329*	*557*	*338*	*5 224*	*86 %*	*582*	*183*	*766*	*45*	*55*	*1*	*100*

(v mil. EUR)

	Okruh VFR	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Vykonané platby					Rozpočtové prostriedky prenesené do roku 2025			Prepadnuté rozpočtové prostriedky			
			z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	z pripísaných príjmov	Spolu	%	z konečného schváleného rozpočtu	z pripísaných príjmov	Spolu	z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	z pripísaných príjmov	Spolu
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
O	Mimo VFR	14 261	3 634	–	353	3 987	28 %	121	10 154	10 274	(0)	–	–	(0)
S	Mechanizmy solidarity v rámci Únie a mimo nej (osobitné nástroje)	2 347	834	675	466	1 975	84 %	310	7	318	0	53	2	55
	Spolu	**275 769**	**146 134**	**2 680**	**98 175**	**246 988**	**90 %**	**3 848**	**24 692**	**28 540**	**78**	**154**	**8**	**240**

6.4. VFR: ZMENY V NESPLATENÝCH ZÁVÄZKOCH (RAL)

(v mil. EUR)

	Okruh VFR	Záväzky nesplatené ku koncu predchádzajúceho roka				Záväzky daného roka				Záväzky nesplatené ku koncu roka spolu
		Záväzky prenesené z predchádzajúceho roka	Zrušenie viazanosti/ precenenie/ zrušené prostriedky	Platby	Záväzky nesplatené ku koncu roka	Záväzky prijaté počas roka	Platby	Zrušenie záväzkov, ktoré nemožno preniesť	Záväzky nesplatené ku koncu roka	
		1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
1	Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika	51 926	(853)	(17 829)	33 244	25 962	(8 035)	(7)	17 920	51 164
2	Súdržnosť, odolnosť a hodnoty	376 757	(336)	(102 977)	273 444	84 193	(13 548)	(1)	70 644	344 088
	2a. Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť	*154 864*	*(161)*	*(48 409)*	*106 295*	*71 416*	*(3 540)*	*(1)*	*67 875*	*174 170*
	2b. Odolnosť a hodnoty	*221 893*	*(176)*	*(54 568)*	*167 149*	*12 778*	*(10 008)*	*(0)*	*2 769*	*169 918*
3	Prírodné zdroje a životné prostredie	57 477	(125)	(23 401)	33 950	57 964	(41 048)	(0)	16 916	50 867

(v mil. EUR)

	Okruh VFR	Záväzky nesplatené ku koncu predchádzajúceho roka				Záväzky daného roka				Záväzky nesplatené ku koncu roka spolu
		Záväzky prenesené z predchádzajúceho roka	Zrušenie viazanosti/ precenenie/ zrušené prostriedky	Platby	Záväzky nesplatené ku koncu roka	Záväzky prijaté počas roka	Platby	Zrušenie záväzkov, ktoré nemožno preniesť	Záväzky nesplatené ku koncu roka	
		1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
	z toho: výdavky súvisiace s trhom a priame platby	*358*	*(35)*	*(102)*	*221*	*40 810*	*(40 660)*	–	*150*	*371*
4	Migrácia a riadenie hraníc	5 121	(1)	(2 129)	2 991	4 039	(1 276)	(0)	2 763	5 754
5	Bezpečnosť a obrana	3 803	(4)	(1 378)	2 420	2 770	(744)	(0)	2 025	4 445
6	Susedstvo a svet	39 987	(779)	(10 433)	28 776	18 283	(4 962)	(0)	13 321	42 097
7	Európska verejná správa	1 004	(76)	(927)	0	13 351	(12 339)	(2)	1 011	1 011
	z toho: administratívne výdavky inštitúcií	*608*	*(51)*	*(557)*	–	*5 291*	*(4 668)*	*(1)*	*623*	*623*
O	Mimo VFR	6 447	(114)	(261)	6 072	5 552	(3 726)	(0)	1 827	7 899
S	Mechanizmy solidarity v rámci Únie a mimo nej (osobitné nástroje)	482	(0)	(429)	53	1 546	(1 546)	–	0	53
	Spolu	**543 003**	**(2 288)**	**(159 765)**	**380 950**	**213 661**	**(87 223)**	**(10)**	**126 428**	**507 378**

6.5. VFR: NESPLATENÉ ZÁVÄZKY PODĽA ROKU ICH VZNIKU

(v mil. EUR)

		<2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Spolu
1	Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika	957	639	2 663	4 496	4 309	7 314	11 086	19 700	51 164
2	Súdržnosť, odolnosť a hodnoty	1 587	273	588	1 478	3 357	42 094	54 161	240 550	344 088
3	Prírodné zdroje a životné prostredie	136	201	178	222	372	3 544	663	45 551	50 867
4	Migrácia a riadenie hraníc	40	3	18	421	139	313	1 580	3 241	5 754
5	Bezpečnosť a obrana	18	46	74	188	506	612	909	2 094	4 445

(v mil. EUR)

		<2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Spolu
6	Susedstvo a svet	1 336	1 149	1 651	1 948	4 056	8 352	9 878	13 726	42 097
7	Európska verejná správa	–	–	–	–	–	0	0	1 011	1 011
O	Mimo VFR	–	–	–	–	65	2 586	3 421	1 827	7 899
S	Mechanizmy solidarity v rámci Únie a mimo nej (osobitné nástroje)	–	–	–	–	–	–	53	0	53
	Spolu	**4 074**	**2 312**	**5 172**	**8 752**	**12 804**	**64 814**	**81 750**	**327 700**	**507 378**

V dôsledku prerozdelenia záväzkov v rámci prechodu na nový účtovný systém (SUMMA) došlo k presunu nesplatenej sumy (201 274 mil. EUR) medzi rokmi. Celková suma nesplatených záväzkov sa nezmenila.

6.6. VFR: NESPLATENÉ ZÁVÄZKY PODĽA DRUHU ROZPOČTOVÝCH PROSTRIEDKOV

(v mil. EUR)

		Z rozpočtových prostriedkov					Z rozpočtových prostriedkov pripísaných príjmov					Záväzky nesplatené ku koncu roka 2024 spolu
		Záväzky prenesené z roku 2023	Úpravy	Prijaté záväzky	Vykonané platby	Zostávajúce sumy na zúčtovanie	Záväzky prenesené z roku 2023	Úpravy	Prijaté záväzky	Vykonané platby	Zostávajúce sumy na zúčtovanie	
		1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	11=5+10
1	Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika	43 318	(629)	21 584	20 969	43 304	8 608	(230)	4 378	4 895	7 860	51 164
2	Súdržnosť, odolnosť a hodnoty	129 392	825	73 525	31 113	172 629	247 365	(1 163)	10 668	85 412	171 459	344 088
	2a. Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť	*123 345*	*982*	*63 608*	*22 751*	*165 184*	*31 520*	*(1 144)*	*7 808*	*29 198*	*8 986*	*174 170*
	2b. Odolnosť a hodnoty	*6 048*	*(157)*	*9 917*	*8 363*	*7 445*	*215 846*	*(19)*	*2 860*	*56 214*	*162 473*	*169 918*
3	Prírodné zdroje a životné prostredie	41 606	109	57 243	56 066	42 891	15 871	(234)	721	8 382	7 976	50 867
	z toho: výdavky súvisiace s trhom a priame platby	*358*	*(35)*	*40 465*	*40 420*	*368*	*0*	–	*345*	*342*	*3*	*371*
4	Migrácia a riadenie hraníc	4 949	24	3 892	3 239	5 627	172	(25)	147	166	127	5 754

(v mil. EUR)

		Z rozpočtových prostriedkov					Z rozpočtových prostriedkov pripísaných príjmov					Záväzky nesplatené ku koncu roka 2024 spolu
		Záväzky prenesené z roku 2023	Úpravy	Prijaté záväzky	Vykonané platby	Zostávajúce sumy na zúčtovanie	Záväzky prenesené z roku 2023	Úpravy	Prijaté záväzky	Vykonané platby	Zostávajúce sumy na zúčtovanie	
		1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	11=5+10
5	Bezpečnosť a obrana	3 748	(2)	2 699	2 066	4 379	55	(2)	71	57	66	4 445
6	Susedstvo a svet	39 345	(701)	17 067	14 618	41 093	642	(78)	1 217	777	1 004	42 097
7	Európska verejná správa	886	(32)	12 004	11 969	888	118	(46)	1 348	1 297	123	1 011
	z toho: administratívne výdavky inštitúcií	*567*	*(10)*	*4 912*	*4 886*	*582*	*42*	*(42)*	*379*	*338*	*40*	*623*
O	Mimo VFR	–	(0)	4 737	3 634	1 103	6 447	(114)	815	353	6 795	7 899
S	Mechanizmy solidarity v rámci Únie a mimo nej (osobitné nástroje)	321	(0)	1 249	1 517	53	161	–	297	458	–	53
	Spolu	**263 564**	**(405)**	**194 000**	**145 192**	**311 967**	**279 440**	**(1 893)**	**19 661**	**101 797**	**195 410**	**507 378**

6.7. PODROBNÝ VFR: ROZDELENIE A ZMENY VIAZANÝCH A PLATOBNÝCH ROZPOČTOVÝCH PROSTRIEDKOV

(v mil. EUR)

	Program	Viazané rozpočtové prostriedky						Platobné rozpočtové prostriedky					
		Rozpočtové prostriedky			Dodatočné rozpočtové prostriedky		Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu	Rozpočtové prostriedky			Dodatočné rozpočtové prostriedky		Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu
		Pôvodne schválený rozpočet	Opravné rozpočty a prenosy	Konečný schválený rozpočet	Prenosy	Pripísané príjmy		Pôvodne schválený rozpočet	Opravné rozpočty a prenosy	Konečný schválený rozpočet	Prenosy	Pripísa-né príjmy	
		1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
1	Horizont Európa	12 897	1	12 898	95	4 458	17 451	11 833	196	12 028	67	7 104	19 199
	Euratom	281	(1)	280	–	58	337	333	40	372	15	107	494
	Termonukleárny experimentálny reaktor (ITER)	436	–	436	–	3	440	509	54	563	1	3	568

(v mil. EUR)

Program	Viazané rozpočtové prostriedky						Platobné rozpočtové prostriedky					
	Rozpočtové prostriedky			Dodatočné rozpočtové prostriedky		Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu	Rozpočtové prostriedky			Dodatočné rozpočtové prostriedky		Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu
	Pôvodne schválený rozpočet	Opravné rozpočty a prenosy	Konečný schválený rozpočet	Prenosy	Pripísané príjmy		Pôvodne schválený rozpočet	Opravné rozpočty a prenosy	Konečný schválený rozpočet	Prenosy	Pripísa-né príjmy	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
Iné akcie	–	–	–	–	712	712	–	–	–	–	446	446
Pilotné projekty a prípravné akcie	24	–	24	–	0	25	27	(5)	22	–	0	22
Fond InvestEU	348	–	348	–	1 672	2 019	347	(89)	258	1	2 945	3 203
NPE – Doprava	1 757	0	1 758	–	48	1 806	2 119	(49)	2 070	1	40	2 112
NPE – Energetika	885	(1)	885	–	3	888	741	39	781	2	2	784
NPE – Digitalizácia	87	–	87	–	4	91	151	(11)	140	1	4	145
Digitálna Európa	1 266	(1)	1 265	–	75	1 340	1 150	(115)	1 034	7	71	1 112
Decentralizované agentúry	213	4	217	–	11	228	213	7	220	–	11	231
Iné akcie	–	1	1	–	170	171	–	1	1	–	170	171
Pilotné projekty a prípravné akcie	14	–	14	–	–	14	14	6	20	–	–	20
Akcie na základe výhradných práv Komisie	24	–	24	–	4	29	21	2	22	–	5	28
Jednotný trh	602	1	604	–	48	651	601	(21)	580	8	68	657
Program EÚ pre boj proti podvodom	26	–	26	–	1	27	23	(1)	22	–	1	22
Dane	38	–	38	–	1	39	30	4	35	0	1	36
Colníctvo	136	–	136	–	9	144	105	27	132	0	9	141

(v mil. EUR)

	Program	Viazané rozpočtové prostriedky						Platobné rozpočtové prostriedky					
		Rozpočtové prostriedky			Dodatočné rozpočtové prostriedky		Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu	Rozpočtové prostriedky			Dodatočné rozpočtové prostriedky		Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu
		Pôvodne schválený rozpočet	Opravné rozpočty a prenosy	Konečný schválený rozpočet	Prenosy	Pripísané príjmy		Pôvodne schválený rozpočet	Opravné rozpočty a prenosy	Konečný schválený rozpočet	Prenosy	Pripísa-né príjmy	
		1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
	Decentralizované agentúry	136	(4)	132	–	15	147	136	(4)	132	–	15	147
	Iné akcie	9	(3)	6	–	1	7	9	(1)	8	–	1	8
	Pilotné projekty a prípravné akcie	12	–	12	–	–	12	11	(4)	7	–	–	7
	Vesmírny program Únie	2 088	(0)	2 088	–	327	2 415	2 183	(4)	2 179	5	489	2 673
	Decentralizované agentúry	78	1	79	–	4	83	78	4	82	–	4	86
	Pilotné projekty a prípravné akcie	17	–	17	–	–	17	4	(4)	–	–	–	–
	Bezpečná konektivita Únie	117	–	117	–	–	117	190	–	190	0	–	190
	Okruh 1 spolu: Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika	21 493	(1)	21 492	95	7 621	29 209	20 828	72	20 900	109	11 495	32 504
2	Regionálny rozvoj (EFRR)	39 434	(4)	39 431	12	4 932	44 375	13 079	2 825	15 904	0	14 623	30 528
	Kohézny fond	6 842	–	6 842	–	1 127	7 969	2 264	8	2 273	0	1 815	4 088
	Príspevok z Kohézneho fondu do NPE Doprava	1 606	–	1 606	–	12	1 618	1 952	286	2 238	–	11	2 248
	Pilotné projekty a prípravné akcie	–	4	4	–	0	4	5	(2)	3	–	0	3
	Európsky sociálny fond plus (ESF+)	16 783	–	16 783	–	1 953	18 736	6 856	(781)	6 075	1	11 498	17 574
	Podpora pre komunitu tureckých Cyperčanov	34	–	34	–	8	42	32	5	37	0	7	44
	Európsky nástroj obnovy a odolnosti	123	–	123	–	2 784	2 907	105	(5)	100	2	55 240	55 342
	Pericles IV	1	–	1	–	0	1	1	(0)	1	0	0	1
	Nástroj EÚ na obnovu	3 340	–	3 340	–	51	3 391	3 340	–	3 340	651	51	4 042
	RescEU	240	–	240	0	27	268	260	0	260	125	476	862

(v mil. EUR)

Program	Viazané rozpočtové prostriedky						Platobné rozpočtové prostriedky					
	Rozpočtové prostriedky			Dodatočné rozpočtové prostriedky		Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu	Rozpočtové prostriedky			Dodatočné rozpočtové prostriedky		Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu
	Pôvodne schválený rozpočet	Opravné rozpočty a prenosy	Konečný schválený rozpočet	Prenosy	Pripísané príjmy		Pôvodne schválený rozpočet	Opravné rozpočty a prenosy	Konečný schválený rozpočet	Prenosy	Pripísa-né príjmy	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
EU4Health	754	(0)	753	–	43	796	689	(146)	544	5	31	580
Nástroj núdzovej podpory v rámci Únie (IES)	–	–	–	–	8	8	2	(2)	–	–	36	36
Decentralizované agentúry	249	13	263	–	50	312	245	10	256	–	49	305
Pilotné projekty a prípravné akcie	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Akcie na základe výhradných práv Komisie	12	0	12	–	0	13	12	0	12	–	0	12
Zamestnanosť a sociálna inovácia	94	–	94	–	11	104	85	(3)	82	1	12	95
Erasmus+	3 796	–	3 796	–	993	4 789	3 522	43	3 565	16	1 051	4 631
Európsky zbor solidarity (ESC)	144	–	144	–	49	193	139	(7)	131	5	56	192
Kreatívna Európa	335	–	335	–	21	356	366	33	398	4	25	428
Spravodlivosť	42	–	42	–	1	43	39	9	48	1	1	50
Práva a hodnoty	219	(0)	219	–	3	222	226	(28)	197	1	2	201
Decentralizované agentúry	295	9	303	–	9	313	286	12	299	–	10	308
Iné akcie	8	–	8	–	0	8	7	2	9	–	0	9
Pilotné projekty a prípravné akcie	26	–	26	–	0	26	39	(8)	30	–	0	31
Akcie na základe výhradných práv Komisie	183	–	183	–	7	190	167	11	178	–	7	185
Okruh 2 spolu: Súdržnosť, odolnosť a hodnoty	74 561	22	74 583	12	12 088	86 683	33 716	2 264	35 980	813	85 003	121 796

(v mil. EUR)

	Program	Viazané rozpočtové prostriedky						Platobné rozpočtové prostriedky					
		Rozpočtové prostriedky			Dodatočné rozpočtové prostriedky		Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu	Rozpočtové prostriedky			Dodatočné rozpočtové prostriedky		Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu
		Pôvodne schválený rozpočet	Opravné rozpočty a prenosy	Konečný schválený rozpočet	Prenosy	Pripísané príjmy		Pôvodne schválený rozpočet	Opravné rozpočty a prenosy	Konečný schválený rozpočet	Prenosy	Pripísa-né príjmy	
		1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
3	Poľnohospodárske záruky	40 517	(0)	40 517	316	912	41 745	40 505	(32)	40 474	316	912	41 702
	Iné programy v rámci okruhu Prírodné zdroje a životné prostredie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka	13 156	–	13 156	–	420	13 576	11 992	1 774	13 765	0	2 712	16 478
	Námorná politika a rybárstvo	1 070	–	1 070	–	154	1 224	781	199	979	1	175	1 155
	Rybárstvo (SFPA a RFMO)	163	(33)	130	–	–	130	143	(29)	114	–	–	114
	Decentralizované agentúry	30	0	30	–	2	32	30	0	30	–	2	32
	Iné akcie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Pilotné projekty a prípravné akcie	9	–	9	–	–	9	5	(2)	3	–	–	3
	Životné prostredie a klíma (LIFE)	765	3	768	–	5	773	571	29	600	7	4	612
	Fond na spravodlivú transformáciu	1 490	–	1 490	–	246	1 736	3	2	5	–	6 465	6 470
	Úverový nástroj v rámci Mechanizmu spravodlivej transformácie	50	–	50	–	504	554	35	25	60	–	521	582
	Decentralizované agentúry	68	(2)	66	–	8	74	68	(2)	66	–	8	74
	Pilotné projekty a prípravné akcie	6	–	6	–	–	6	12	(3)	9	–	–	9
	Osobitné akcie	16	–	16	–	–	16	7	(3)	4	–	–	4
	Okruh 3 spolu: Prírodné zdroje a životné prostredie	57 339	(32)	57 307	316	2 252	59 874	54 151	1 959	56 110	324	10 799	67 233
4	Azyl, migrácia a integrácia	1 508	(5)	1 503	–	10	1 513	1 359	1	1 360	2	10	1 372
	Decentralizované agentúry	169	(17)	152	–	18	170	169	(17)	152	–	18	170
	Pilotné projekty a prípravné akcie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj

(v mil. EUR)

	Program	Viazané rozpočtové prostriedky						Platobné rozpočtové prostriedky						
		Rozpočtové prostriedky			Dodatočné rozpočtové prostriedky		Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu	Rozpočtové prostriedky			Dodatočné rozpočtové prostriedky		Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu
		Pôvodne schválený rozpočet	Opravné rozpočty a prenosy	Konečný schválený rozpočet	Prenosy	Pripísané príjmy		Pôvodne schválený rozpočet	Opravné rozpočty a prenosy	Konečný schválený rozpočet	Prenosy	Pripísa-né príjmy	
		1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
	Riadenie hraníc (IBMF) – riadenie hraníc a víza	1 023	(19)	1 004	–	182	1 186	524	42	565	1	307	873
	Riadenie hraníc (IBMF) – vybavenie na colné kontroly	144	–	144	–	0	144	157	(16)	141	0	0	141
	Decentralizované agentúry	1 048	42	1 090	–	128	1 218	1 040	3	1 043	–	128	1 171
	Okruh 4 spolu: Migrácia a riadenie hraníc	3 893	1	3 893	–	338	4 232	3 249	12	3 261	3	463	3 727
5	Fond pre vnútornú bezpečnosť (ISF)	322	1	323	–	2	325	238	(27)	211	2	2	215
	Vyraďovanie z prevádzky	75	(7)	67	–	–	67	152	(10)	142	–	–	142
	Jadrová bezpečnosť a vyraďovanie z prevádzky	62	(2)	61	–	0	61	72	6	78	1	0	79
	Decentralizované agentúry	251	1	252	–	17	269	251	(3)	249	–	17	266
	Pilotné projekty a prípravné akcie	–	–	–	–	–	–	1	(0)	1	–	–	1
	Akcie na základe výhradných práv Komisie	23	9	32	–	0	32	21	15	36	–	0	36
	Európska obrana (výskum)	218	125	344	–	12	355	211	(5)	206	1	7	215
	Európska obrana (mimo výskumu)	420	260	680	–	23	703	540	8	547	2	21	570
	Vojenská mobilita	251	–	251	–	–	251	262	73	335	1	–	335
	Nástroj pre spoločné obstarávanie v oblasti obrany	260	(10)	250	–	9	259	100	(100)	–	–	–	–
	Nástroj na posilnenie obranného priemyslu	343	–	343	–	16	359	79	91	170	1	3	173

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj

(v mil. EUR)

	Program	Viazané rozpočtové prostriedky						Platobné rozpočtové prostriedky					
		Rozpočtové prostriedky			Dodatočné rozpočtové prostriedky		Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu	Rozpočtové prostriedky			Dodatočné rozpočtové prostriedky		Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu
		Pôvodne schválený rozpočet	Opravné rozpočty a prenosy	Konečný schválený rozpočet	Prenosy	Pripísané príjmy		Pôvodne schválený rozpočet	Opravné rozpočty a prenosy	Konečný schválený rozpočet	Prenosy	Pripísa-né príjmy	
		1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
	Európsky program pre obranný priemysel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Pilotné projekty a prípravné akcie	–	–	–	–	–	–	0	(0)	–	–	0	0
	Bezpečná konektivita Únie	96	–	96	–	–	96	110	–	110	–	–	110
	Okruh 5 spolu: Bezpečnosť a obrana	2 321	378	2 699	–	79	2 778	2 035	48	2 084	8	51	2 142
6	Susedstvo, rozvoj a medzinárodná spolupráca	11 524	(10)	11 514	461	966	12 940	10 764	(1 510)	9 254	71	828	10 153
	Nástroj pre jadrovú bezpečnosť (EINS)	42	–	42	0	21	63	27	6	33	1	21	55
	Humanitárna pomoc (HUMA)	1 911	584	2 495	–	26	2 521	1 897	528	2 426	6	26	2 458
	Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika (SZBP)	385	–	385	–	22	406	385	(0)	385	0	12	397
	Zámorské krajiny a územia (ZKÚ)	71	–	71	1	35	107	72	(21)	51	8	21	79
	MFA+	5	–	5	–	569	574	5	–	5	–	525	530
	Iné akcie	81	(2)	79	–	1	80	81	(31)	50	–	1	51
	Pilotné projekty a prípravné akcie	–	–	–	–	0	0	–	0	0	–	0	0
	Akcie na základe výhradných práv Komisie	95	(0)	95	–	0	95	86	2	88	–	0	88
	Predvstupová pomoc (IPA III)	2 116	–	2 116	21	143	2 281	1 975	163	2 138	75	192	2 405
	Nástroj pre západný Balkán	–	501	501	–	–	501	–	24	24	–	–	24
	Pilotné projekty a prípravné akcie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

(v mil. EUR)

	Program	Viazané rozpočtové prostriedky						Platobné rozpočtové prostriedky					
		Rozpočtové prostriedky			Dodatočné rozpočtové prostriedky		Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu	Rozpočtové prostriedky			Dodatočné rozpočtové prostriedky		Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu
		Pôvodne schválený rozpočet	Opravné rozpočty a prenosy	Konečný schválený rozpočet	Prenosy	Pripísané príjmy		Pôvodne schválený rozpočet	Opravné rozpočty a prenosy	Konečný schválený rozpočet	Prenosy	Pripísa-né príjmy	
		1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
	Okruh 6 spolu: Susedstvo a svet	16 230	1 073	17 303	483	1 783	19 569	15 291	(838)	14 454	161	1 626	16 241
7	Dôchodky zamestnancov	2 515	74	2 589	–	280	2 870	2 515	74	2 589	–	280	2 870
	(Dôchodky bývalých členov) EP	15	0	15	–	–	15	15	0	15	–	–	15
	(Dôchodky bývalých členov) Európska rada a Rada	1	(0)	1	–	–	1	1	(0)	1	–	–	1
	(Dôchodky bývalých členov) Komisia	10	(1)	9	–	–	9	10	(1)	9	–	–	9
	(Dôchodky bývalých členov) SDEÚ	17	(2)	15	–	–	15	17	(2)	15	–	–	15
	(Dôchodky bývalých členov) Európsky dvor audítorov	7	(0)	7	–	–	7	7	(0)	7	–	–	7
	(Dôchodky bývalých členov) Ombudsman	0	(0)	0	–	–	0	0	(0)	0	–	–	0
	(Dôchodky bývalých členov) EDPS	0	0	0	–	–	0	0	0	0	–	–	0
	Európske školy	246	–	246	–	29	275	246	–	246	1	29	276
	Odmeňovanie štatutárnych zamestnancov	2 898	6	2 903	–	124	3 027	2 898	6	2 903	0	124	3 027
	Odmeňovanie externých zamestnancov	288	(23)	265	–	120	386	288	(23)	265	32	121	419
	Členovia – Platy a príspevky	18	0	18	–	0	18	18	0	18	0	0	18
	Členovia – Dočasné príspevky	1	–	1	–	–	1	1	–	1	–	–	1
	Výdavky na prijímanie zamestnancov	32	(1)	31	–	0	31	32	(1)	31	2	0	33

(v mil. EUR)

Program	Viazané rozpočtové prostriedky						Platobné rozpočtové prostriedky					
	Rozpočtové prostriedky			Dodatočné rozpočtové prostriedky		Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu	Rozpočtové prostriedky			Dodatočné rozpočtové prostriedky		Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu
	Pôvodne schválený rozpočet	Opravné rozpočty a prenosy	Konečný schválený rozpočet	Prenosy	Pripísané príjmy		Pôvodne schválený rozpočet	Opravné rozpočty a prenosy	Konečný schválený rozpočet	Prenosy	Pripísa-né príjmy	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
Odchod zo služby	8	(0)	7	–	–	7	8	(0)	7	–	–	7
Náklady na odbornú prípravu	16	1	17	–	7	25	16	1	17	11	7	35
Sociálna oblasť a mobilita	21	2	24	–	30	53	21	2	24	11	30	65
Informačné a komunikačné technológie	281	6	287	–	227	514	281	6	287	171	228	685
Nájomné a kúpa	312	14	326	–	962	1 287	312	14	326	7	962	1 294
Výdavky spojené s budovami	133	(26)	107	–	43	150	133	(26)	107	63	43	214
Bezpečnosť	64	10	74	–	13	87	64	10	74	38	13	125
Služobné cesty a reprezentácia	43	11	54	–	3	57	43	11	54	11	3	69
Stretnutia, výbory, konferencie	19	(4)	15	–	3	17	19	(4)	15	6	3	24
Úradný vestník	7	(4)	3	–	0	3	7	(4)	3	1	0	4
Publikácie	10	1	12	–	4	16	10	1	12	6	4	22
Získavanie informácií	7	(0)	7	–	1	7	7	(0)	7	2	1	9
Štúdie a vyšetrovania	5	1	6	–	0	6	5	1	6	5	0	10
Bežné zariadenie, motorové vozidlá, nábytok	15	1	16	–	8	24	15	1	16	12	8	36
Externé jazykové služby	29	(1)	27	–	51	79	29	(1)	27	2	51	81
Ostatné administratívne výdavky	18	1	19	–	26	45	18	1	19	10	26	55
Pilotné projekty a prípravné akcie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Administratívne výdavky ostatných inštitúcií	4 955	1	4 956	1	513	5 470	4 955	1	4 956	613	522	6 091

(v mil. EUR)

	Program	Viazané rozpočtové prostriedky						Platobné rozpočtové prostriedky					
		Rozpočtové prostriedky			Dodatočné rozpočtové prostriedky		Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu	Rozpočtové prostriedky			Dodatočné rozpočtové prostriedky		Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu
		Pôvodne schválený rozpočet	Opravné rozpočty a prenosy	Konečný schválený rozpočet	Prenosy	Pripísané príjmy		Pôvodne schválený rozpočet	Opravné rozpočty a prenosy	Konečný schválený rozpočet	Prenosy	Pripísa-né príjmy	
		1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
	Okruh 7 spolu: Európska verejná správa	11 988	69	12 057	1	2 445	14 502	11 988	69	12 057	1 004	2 456	15 516
O	Inovačný fond (IF)	–	–	–	–	3 886	3 886	–	–	–	–	10 218	10 218
	Nástroj pre Ukrajinu	–	4 768	4 768	–	157	4 924	–	3 755	3 755	–	157	3 912
	Iné akcie	–	–	–	–	131	131	–	–	–	–	132	132
	Okruh O spolu: Mimo VFR	–	4 768	4 768	–	4 174	8 941	–	3 755	3 755	–	10 506	14 261
S	Solidarita a núdzová pomoc (SEAR)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Európska rezerva na solidaritu	1 351	(207)	1 144	400	–	1 544	1 351	(207)	1 144	400	–	1 544
	Rezerva na núdzovú pomoc	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii (EGF)	209	(176)	34	–	17	51	20	(20)	0	0	17	18
	Pobrexitová adaptačná rezerva	–	–	–	7	297	304	–	–	–	328	458	786
	Okruh S spolu: Mechanizmy solidarity v rámci Únie a mimo nej (osobitné nástroje)	1 561	(383)	1 178	407	314	1 899	1 371	(227)	1 144	728	475	2 347
	Spolu	**189 385**	**5 894**	**195 279**	**1 314**	**31 094**	**227 687**	**142 630**	**7 114**	**149 744**	**3 150**	**122 875**	**275 769**

6.8. **PODROBNÝ VFR: PLNENIE VIAZANÝCH ROZPOČTOVÝCH PROSTRIEDKOV**

(v mil. EUR)

	Program	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Prijaté záväzky					Prenesené rozpočtové prostriedky do roku 2025			Prepadnuté rozpočtové prostriedky			
			z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	z pripísaných príjmov	Spolu	%	z konečného schváleného rozpočtu	z pripísaných príjmov	Spolu	z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	z pripísaných príjmov	Spolu
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
1	Horizont Európa	17 451	12 898	95	2 087	15 081	86 %	–	2 370	2 370	0	–	(0)	0
	Euratom	337	280	–	7	287	85 %	–	51	51	0	–	0	0
	Termonukleárny experimentálny reaktor (ITER)	440	436	–	1	438	100 %	–	2	2	–	–	–	–
	Iné akcie	712	–	–	222	222	31 %	–	490	490	–	–	–	–
	Pilotné projekty a prípravné akcie	25	24	–	–	24	97 %	–	0	0	1	–	–	1
	Fond InvestEU	2 019	348	–	1 603	1 950	97 %	–	69	69	–	–	0	0
	NPE – Doprava	1 806	1 758	–	23	1 780	99 %	–	26	26	–	–	–	–
	NPE – Energetika	888	885	–	–	885	100 %	–	3	3	–	–	–	–
	NPE – Digitalizácia	91	87	–	1	88	97 %	–	3	3	0	–	–	0
	Digitálna Európa	1 340	1 264	–	49	1 313	98 %	–	26	26	1	–	0	1
	Decentralizované agentúry	228	217	–	9	227	99 %	–	1	1	–	–	–	–
	Iné akcie	171	1	–	69	70	41 %	–	101	101	–	–	0	0
	Pilotné projekty a prípravné akcie	14	14	–	–	14	100 %	–	–	–	0	–	–	0
	Akcie na základe výhradných práv Komisie	29	24	–	4	28	99 %	–	0	0	–	–	(0)	(0)
	Jednotný trh	651	604	–	22	626	96 %	–	25	25	0	–	0	0
	Program EÚ pre boj proti podvodom	27	24	–	1	25	93 %	0	0	0	1	–	0	1
	Dane	39	38	–	0	39	98 %	–	1	1	0	–	–	0
	Colníctvo	144	136	–	1	137	95 %	–	7	7	–	–	–	–

(v mil. EUR)

	Program	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Prijaté záväzky					Prenesené rozpočtové prostriedky do roku 2025			Prepadnuté rozpočtové prostriedky			
			z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	z pripísaných príjmov	Spolu	%	z konečného schváleného rozpočtu	z pripísaných príjmov	Spolu	z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	z pripísaných príjmov	Spolu
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11 +12
	Decentralizované agentúry	147	132	–	10	142	97 %	–	5	5	–	–	–	–
	Iné akcie	7	6	–	0	6	92 %	–	1	1	–	–	–	–
	Pilotné projekty a prípravné akcie	12	12	–	–	12	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Vesmírny program Únie	2 415	2 088	–	265	2 353	97 %	–	62	62	–	–	(0)	(0)
	Decentralizované agentúry	83	79	–	3	82	99 %	–	1	1	–	–	–	–
	Pilotné projekty a prípravné akcie	17	17	–	–	17	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Bezpečná konektivita Únie	117	117	–	–	117	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Okruh 1 spolu: Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika	29 209	21 489	95	4 378	25 962	89 %	0	3 243	3 244	3	–	0	3
2	Regionálny rozvoj (EFRR)	44 375	38 656	12	4 798	43 466	98 %	–	106	106	775	–	27	803
	Kohézny fond	7 969	6 600	–	1 095	7 695	97 %	–	0	0	242	–	32	274
	Príspevok z Kohézneho fondu do NPE Doprava	1 618	1 606	–	2	1 608	99 %	–	9	9	–	–	–	–
	Pilotné projekty a prípravné akcie	4	4	–	–	4	97 %	–	0	0	–	–	–	–
	Európsky sociálny fond plus (ESF +)	18 736	16 731	–	1 913	18 643	100 %	–	15	15	52	–	25	77
	Podpora pre komunitu tureckých Cyperčanov	42	34	–	7	41	99 %	–	0	0	–	–	(0)	(0)
	Európsky nástroj obnovy a odolnosti	2 907	123	–	2 230	2 353	81 %	–	554	554	0	–	0	0

(v mil. EUR)

Program	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Prijaté záväzky					Prenesené rozpočtové prostriedky do roku 2025			Prepadnuté rozpočtové prostriedky			
		z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	z pripísaných príjmov	Spolu	%	z konečného schváleného rozpočtu	z pripísaných príjmov	Spolu	z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	z pripísaných príjmov	Spolu
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
Pericles IV	1	1	–	0	1	98 %	–	0	0	–	–	–	–
Nástroj EÚ na obnovu	3 391	3 340	–	2	3 342	99 %	–	49	49	–	–	–	–
RescEU	268	240	0	14	254	95 %	0	13	14	(0)	–	–	(0)
EU4Health	796	753	–	41	795	100 %	–	1	1	0	–	0	0
Nástroj núdzovej podpory v rámci Únie (IES)	8	–	–	–	–	–	–	8	8	–	–	–	–
Decentralizované agentúry	312	263	–	38	301	96 %	–	12	12	0	–	–	0
Pilotné projekty a prípravné akcie	–	–	–	–	–	-	–	–	–	–	–	–	–
Akcie na základe výhradných práv Komisie	13	12	–	0	13	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Zamestnanosť a sociálna inovácia	104	93	–	7	101	96 %	–	4	4	0	–	0	0
Erasmus+	4 789	3 796	–	477	4 273	89 %	–	516	516	0	–	–	0
Európsky zbor solidarity (ESC)	193	144	–	16	160	83 %	–	34	34	–	–	–	–
Kreatívna Európa	356	335	–	15	350	98 %	–	6	6	–	–	0	0
Spravodlivosť	43	42	–	1	42	99 %	–	0	0	–	–	–	–
Práva a hodnoty	222	219	–	1	220	99 %	–	1	1	0	–	–	0
Decentralizované agentúry	313	303	–	5	308	99 %	–	5	5	0	–	–	0
Iné akcie	8	8	–	0	8	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Pilotné projekty a prípravné akcie	26	26	–	0	26	99 %	–	0	0	–	–	0	0
Akcie na základe výhradných práv Komisie	190	183	–	6	189	100 %	–	0	0	0	–	0	0

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj

(v mil. EUR)

	Program	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Prijaté záväzky					Prenesené rozpočtové prostriedky do roku 2025			Prepadnuté rozpočtové prostriedky			
			z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	z pripísaných príjmov	Spolu	%	z konečného schváleného rozpočtu	z pripísaných príjmov	Spolu	z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	z pripísaných príjmov	Spolu
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
	Okruh 2 spolu: Súdržnosť, odolnosť a hodnoty	86 683	73 513	12	10 668	84 193	97 %	0	1 335	1 335	1 070	–	85	1 155
3	Poľnohospodárske záruky	41 745	40 465	–	345	40 810	98 %	366	567	933	2	–	–	2
	Iné programy v rámci okruhu Prírodné zdroje a životné prostredie	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
	Poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka	13 576	13 155	–	1	13 156	97 %	–	189	189	0	–	230	231
	Námorná politika a rybárstvo	1 224	1 070	–	127	1 196	98 %	–	23	23	0	–	4	4
	Rybárstvo (SFPA a RFMO)	130	130	–	–	130	100 %	–	–	–	0	–	–	0
	Decentralizované agentúry	32	30	–	1	31	96 %	–	1	1	–	–	–	–
	Iné akcie	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
	Pilotné projekty a prípravné akcie	9	8	–	–	8	99 %	–	–	–	0	–	–	0
	Životné prostredie a klíma (LIFE)	773	768	–	4	771	100 %	–	2	2	0	–	0	0
	Fond na spravodlivú transformáciu	1 736	1 479	–	160	1 640	94 %	–	86	86	11	–	0	11
	Úverový nástroj v rámci Mechanizmu spravodlivej transformácie	554	50	–	76	126	23 %	–	428	428	–	–	–	–
	Decentralizované agentúry	74	66	–	8	73	99 %	–	0	0	–	–	0	0
	Pilotné projekty a prípravné akcie	6	6	–	–	6	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Osobitné akcie	16	16	–	–	16	100 %	–	–	–	0	–	–	0
	Okruh 3 spolu: Prírodné zdroje a životné prostredie	59 874	57 243	–	721	57 964	97 %	366	1 296	1 663	13	–	234	247

(v mil. EUR)

	Program	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Prijaté záväzky					Prenesené rozpočtové prostriedky do roku 2025			Prepadnuté rozpočtové prostriedky			
			z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	z pripísaných príjmov	Spolu	%	z konečného schváleného rozpočtu	z pripísaných príjmov	Spolu	z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	z pripísaných príjmov	Spolu
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
4	Azyl, migrácia a integrácia	1 513	1 502	–	6	1 508	100 %	–	5	5	1	–	0	1
	Decentralizované agentúry	170	152	–	13	165	97 %	–	6	6	–	–	0	0
	Pilotné projekty a prípravné akcie	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
	Riadenie hraníc (IBMF) – riadenie hraníc a víza	1 186	1 004	–	53	1 057	89 %	–	129	129	1	–	–	1
	Riadenie hraníc (IBMF) – vybavenie na colné kontroly	144	144	–	–	144	100 %	–	0	0	–	–	–	–
	Decentralizované agentúry	1 218	1 090	–	76	1 166	96 %	–	52	52	–	–	–	–
	Okruh 4 spolu: Migrácia a riadenie hraníc	4 232	3 892	–	147	4 039	95 %	–	191	191	1	–	0	1
5	Fond pre vnútornú bezpečnosť (ISF)	325	323	–	1	324	99 %	–	2	2	0	–	–	0
	Vyraďovanie z prevádzky	67	67	–	–	67	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Jadrová bezpečnosť a vyraďovanie z prevádzky	61	60	–	0	61	100 %	–	0	0	0	–	0	0
	Decentralizované agentúry	269	252	–	11	263	98 %	–	6	6	0	–	0	0
	Pilotné projekty a prípravné akcie	–	–	–	–	–	-	–	–	–	–	–	–	–
	Akcie na základe výhradných práv Komisie	32	32	–	–	32	100 %	–	0	0	0	–	–	0
	Európska obrana (výskum)	355	344	–	12	355	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Európska obrana (mimo výskumu)	703	680	–	23	703	100 %	–	–	–	–	–	–	–

(v mil. EUR)

	Program	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Prijaté záväzky					Prenesené rozpočtové prostriedky do roku 2025			Prepadnuté rozpočtové prostriedky			
			z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	z pripísaných príjmov	Spolu	%	z konečného schváleného rozpočtu	z pripísaných príjmov	Spolu	z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	z pripísaných príjmov	Spolu
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
	Vojenská mobilita	251	251	–	–	251	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Nástroj pre spoločné obstarávanie v oblasti obrany	259	250	–	9	259	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Nástroj na posilnenie obranného priemyslu	359	343	–	16	359	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Európsky program pre obranný priemysel	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
	Pilotné projekty a prípravné akcie	–	–	–	–	–	-	–	–	–	–	–	–	–
	Bezpečná konektivita Únie	96	96	–	–	96	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Okruh 5 spolu: Bezpečnosť a obrana	2 778	2 699	–	71	2 770	100 %	–	8	8	0	–	0	0
6	Susedstvo, rozvoj a medzinárodná spolupráca	12 940	11 032	400	525	11 956	92 %	482	441	923	(0)	61	0	61
	Nástroj pre jadrovú bezpečnosť (EINS)	63	42	0	1	43	68 %	0	20	20	0	0	–	0
	Humanitárna pomoc (HUMA)	2 521	2 495	–	17	2 512	100 %	–	9	9	0	–	0	0
	Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika (SZBP)	406	385	–	21	406	100 %	–	0	0	0	–	(0)	0
	Zámorské krajiny a územia (ZKÚ)	107	71	1	–	72	67 %	1	35	36	(0)	0	–	0
	MFA+	574	5	–	569	574	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Iné akcie	80	79	–	0	80	99 %	–	0	0	0	–	–	0
	Pilotné projekty a prípravné akcie	0	–	–	–	–	–	–	0	0	–	–	0	0

(v mil. EUR)

	Program	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Prijaté záväzky					Prenesené rozpočtové prostriedky do roku 2025			Prepadnuté rozpočtové prostriedky			
			z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	z pripísaných príjmov	Spolu	%	z konečného schváleného rozpočtu	z pripísaných príjmov	Spolu	z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	z pripísaných príjmov	Spolu
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
	Akcie na základe výhradných práv Komisie	95	95	–	0	95	100 %	–	0	0	0	–	–	0
	Predvstupová pomoc (IPA III)	2 281	2 043	20	83	2 146	94 %	73	60	133	–	1	(0)	1
	Nástroj pre západný Balkán	501	400	–	–	400	80 %	101	–	101	–	–	–	–
	Pilotné projekty a prípravné akcie	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
	Okruh 6 spolu: Susedstvo a svet	19 569	16 646	421	1 217	18 283	93 %	657	566	1 224	0	62	0	62
7	Dôchodky zamestnancov	2 870	2 589	–	273	2 862	100 %	–	7	7	–	–	0	0
	(Dôchodky bývalých členov) EP	15	15	–	–	15	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Dôchodky bývalých členov) Európska rada a Rada	1	1	–	–	1	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Dôchodky bývalých členov) Komisia	9	9	–	–	9	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Dôchodky bývalých členov) SDEÚ	15	15	–	–	15	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Dôchodky bývalých členov) Európsky dvor audítorov	7	7	–	–	7	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Dôchodky bývalých členov) Ombudsman	0	0	–	–	0	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Dôchodky bývalých členov) EDPS	0	0	–	–	0	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Európske školy	275	246	–	23	269	98 %	–	6	6	0	–	–	0

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj

(v mil. EUR)

Program	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Prijaté záväzky					Prenesené rozpočtové prostriedky do roku 2025			Prepadnuté rozpočtové prostriedky			
		z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	z pripísaných príjmov	Spolu	%	z konečného schváleného rozpočtu	z pripísaných príjmov	Spolu	z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	z pripísaných príjmov	Spolu
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
Odmeňovanie štatutárnych zamestnancov	3 027	2 897	–	60	2 957	98 %	–	64	64	6	–	–	6
Odmeňovanie externých zamestnancov	386	265	–	45	310	80 %	–	75	75	0	–	0	0
Členovia – Platy a príspevky	18	17	–	0	17	95 %	–	0	0	1	–	–	1
Členovia – Dočasné príspevky	1	1	–	–	1	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Výdavky na prijímanie zamestnancov	31	30	–	0	31	98 %	–	0	0	0	–	–	0
Odchod zo služby	7	7	–	–	7	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Náklady na odbornú prípravu	25	17	–	4	22	88 %	–	3	3	0	–	0	0
Sociálna oblasť a mobilita	53	23	–	15	38	72 %	–	15	15	0	–	0	0
Informačné a komunikačné technológie	514	287	–	134	420	82 %	–	93	93	0	–	0	0
Nájomné a kúpa	1 287	326	–	314	639	50 %	–	648	648	0	–	–	0
Výdavky spojené s budovami	150	107	–	22	129	86 %	–	21	21	0	–	–	0
Bezpečnosť	87	74	–	9	83	96 %	–	3	3	0	–	0	0
Služobné cesty a reprezentácia	57	54	–	2	55	97 %	–	2	2	0	–	0	0
Stretnutia, výbory, konferencie	17	15	–	1	16	92 %	–	1	1	0	–	0	0
Úradný vestník	3	3	–	0	3	100 %	–	0	0	–	–	–	–
Publikácie	16	12	–	3	14	90 %	–	2	2	0	–	–	0
Získavanie informácií	7	7	–	0	7	94 %	–	0	0	0	–	–	0

(v mil. EUR)

	Program	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Prijaté záväzky					Prenesené rozpočtové prostriedky do roku 2025			Prepadnuté rozpočtové prostriedky			
			z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	z pripísaných príjmov	Spolu	%	z konečného schváleného rozpočtu	z pripísaných príjmov	Spolu	z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	z pripísaných príjmov	Spolu
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
	Štúdie a vyšetrovania	6	6	–	0	6	99 %	–	0	0	0	–	–	0
	Bežné zariadenie, motorové vozidlá, nábytok	24	16	–	6	23	94 %	–	1	1	0	–	0	0
	Externé jazykové služby	79	27	–	36	63	80 %	–	16	16	–	–	0	0
	Ostatné administratívne výdavky	45	19	–	21	41	89 %	–	5	5	0	–	0	0
	Pilotné projekty a prípravné akcie	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
	Administratívne výdavky ostatných inštitúcií	5 470	4 911	1	379	5 291	97 %	0	134	134	45	–	0	45
	Okruh 7 spolu: Európska verejná správa	14 502	12 003	1	1 348	13 351	92 %	–	1 097	1 097	54	–	0	54
O	Inovačný fond (IF)	3 886	–	–	603	603	16 %	–	3 283	3 283	–	–	–	–
	Nástroj pre Ukrajinu	4 924	4 737	–	150	4 887	99 %	30	7	37	0	–	0	0
	Iné akcie	131	–	–	62	62	48 %	–	68	68	–	–	–	–
	Okruh O spolu: Mimo VFR	8 941	4 737	–	815	5 552	62 %	30	3 359	3 389	0	–	0	0
S	Solidarita a núdzová pomoc (SEAR)	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
	Európska rezerva na solidaritu	1 544	834	400	–	1 234	80 %	310	–	310	–	–	–	–
	Rezerva na núdzovú pomoc	–	–	–	–	–	-	–	–	–	–	–	–	–
	Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii (EGF)	51	8	–	–	8	16 %	–	7	7	25	–	10	35

(v mil. EUR)

Program	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Prijaté záväzky					Prenesené rozpočtové prostriedky do roku 2025			Prepadnuté rozpočtové prostriedky			
		z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	z pripísaných príjmov	Spolu	%	z konečného schváleného rozpočtu	z pripísaných príjmov	Spolu	z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	z pripísaných príjmov	Spolu
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
Pobrexitová adaptačná rezerva	304	–	7	297	304	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Okruh S spolu: Mechanizmy solidarity v rámci Únie a mimo nej (osobitné nástroje)	1 899	842	407	297	1 546	81 %	310	7	318	25	–	10	35
Spolu	**227 687**	**193 064**	**937**	**19 661**	**213 661**	**94 %**	**1 365**	**11 103**	**12 468**	**1 166**	**62**	**330**	**1 558**

6.9. PODROBNÝ VFR: PLNENIE PLATOBNÝCH ROZPOČTOVÝCH PROSTRIEDKOV

(v mil. EUR)

	Program	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Vykonané platby					Prenesené rozpočtové prostriedky do roku 2025			Prepadnuté rozpočtové prostriedky			
			z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	z pripísaných príjmov	Spolu	%	z konečného schváleného rozpočtu	z pripísaných príjmov	Spolu	z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	zpripísaných príjmov	Spolu
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
1	Horizont Európa	19 199	11 956	59	1 789	13 803	72 %	72	5 314	5 386	0	8	2	10
	Euratom	494	354	14	36	405	82 %	18	71	89	0	1	–	1
	Termonukleárny experimentálny reaktor (ITER)	568	561	1	1	563	99 %	2	2	4	(0)	0	–	0
	Iné akcie	446	–	–	86	86	19 %	–	361	361	–	–	–	–
	Pilotné projekty a prípravné akcie	22	21	–	–	21	94 %	–	0	0	1	–	–	1

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj

(v mil. EUR)

Program	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Vykonané platby					Prenesené rozpočtové prostriedky do roku 2025			Prepadnuté rozpočtové prostriedky			
		z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	z pripísaných príjmov	Spolu	%	z konečného schváleného rozpočtu	z pripísaných príjmov	Spolu	z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	zpripísaných príjmov	Spolu
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
Fond InvestEU	3 203	253	1	2 836	3 090	96 %	1	109	109	4	0	0	4
NPE – Doprava	2 112	2 069	1	37	2 107	100 %	1	4	5	0	0	–	0
NPE – Energetika	784	780	2	–	782	100 %	1	2	3	0	0	–	0
NPE – Digitalizácia	145	140	1	2	143	98 %	0	2	3	0	0	–	0
Digitálna Európa	1 112	1 027	7	41	1 075	97 %	6	29	35	1	0	0	2
Decentralizované agentúry	231	220	–	9	230	99 %	–	1	1	0	–	–	0
Iné akcie	171	1	–	10	11	6 %	–	161	161	0	–	–	0
Pilotné projekty a prípravné akcie	20	20	–	–	20	100 %	–	–	–	0	–	–	0
Akcie na základe výhradných práv Komisie	28	22	–	4	27	97 %	–	1	1	0	–	0	0
Jednotný trh	657	573	8	22	603	92 %	7	46	53	0	1	0	1
Program EÚ pre boj proti podvodom	22	20	–	0	20	90 %	–	0	0	2	–	0	2
Dane	36	35	0	0	35	97 %	0	1	1	0	0	–	0
Colníctvo	141	132	0	1	133	95 %	0	7	7	0	0	–	0
Decentralizované agentúry	147	132	–	10	141	96 %	–	5	5	0	–	–	0
Iné akcie	8	8	–	0	8	96 %	–	0	0	–	–	–	–
Pilotné projekty a prípravné akcie	7	7	–	–	7	96 %	–	–	–	0	–	–	0
Vesmírny program Únie	2 673	2 175	5	101	2 280	85 %	4	388	392	0	0	0	0

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj

(v mil. EUR)

	Program	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Vykonané platby					Prenesené rozpočtové prostriedky do roku 2025			Prepadnuté rozpočtové prostriedky			
			z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	z pripísaných príjmov	Spolu	%	z konečného schváleného rozpočtu	z pripísaných príjmov	Spolu	z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	zpripísaných príjmov	Spolu
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
	Decentralizované agentúry	86	82	–	3	85	99 %	–	1	1	–	–	–	–
	Pilotné projekty a prípravné akcie	–	–	–	–	–	-	–	–	–	–	–	–	–
	Bezpečná konektivita Únie	190	190	–	–	190	100 %	0	–	0	–	0	–	0
	Okruh 1 spolu: Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika	32 504	20 778	98	4 988	25 864	80 %	113	6 504	6 617	9	11	3	23
2	Regionálny rozvoj (EFRR)	30 528	15 903	0	13 357	29 261	96 %	1	1 266	1 267	0	0	–	0
	Kohézny fond	4 088	2 272	0	1 815	4 087	100 %	0	0	1	(0)	0	0	0
	Príspevok z Kohézneho fondu do NPE Doprava	2 248	2 238	–	8	2 246	100 %	–	3	3	0	–	(0)	0
	Pilotné projekty a prípravné akcie	3	3	–	–	3	97 %	–	0	0	–	–	–	–
	Európsky sociálny fond plus (ESF +)	17 574	6 074	0	10 278	16 352	93 %	1	1 221	1 221	0	0	0	1
	Podpora pre komunitu tureckých Cyperčanov	44	37	0	7	44	99 %	0	–	0	0	0	–	0
	Európsky nástroj obnovy a odolnosti	55 342	98	2	55 189	55 288	100 %	2	52	54	0	0	0	0
	Pericles IV	1	1	0	0	1	95 %	–	0	0	0	–	–	0
	Nástroj EÚ na obnovu	4 042	1 477	651	1	2 128	53 %	1 863	51	1 914	–	0	–	0
	RescEU	862	260	125	372	757	88 %	–	105	105	–	–	0	0

(v mil. EUR)

Program	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Vykonané platby					Prenesené rozpočtové prostriedky do roku 2025			Prepadnuté rozpočtové prostriedky			
		z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	z pripísaných príjmov	Spolu	%	z konečného schváleného rozpočtu	z pripísaných príjmov	Spolu	z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	zpripísaných príjmov	Spolu
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
EU4Health	580	540	4	29	573	99 %	4	2	5	0	1	0	1
Nástroj núdzovej podpory v rámci Únie (IES)	36	–	–	9	9	24 %	–	27	27	–	–	1	1
Decentralizované agentúry	305	256	–	38	294	96 %	–	12	12	0	–	–	0
Pilotné projekty a prípravné akcie	–	–	–	–	–	-	–	–	–	–	–	–	–
Akcie na základe výhradných práv Komisie	12	12	–	0	12	100 %	–	–	–	0	–	–	0
Zamestnanosť a sociálna inovácia	95	81	1	5	87	92 %	1	6	8	0	0	0	0
Erasmus+	4 631	3 547	16	478	4 041	87 %	18	572	590	(0)	0	0	1
Európsky zbor solidarity (ESC)	192	128	5	18	151	78 %	3	38	42	(0)	0	0	0
Kreatívna Európa	428	396	4	17	417	97 %	2	9	11	0	0	0	0
Spravodlivosť	50	47	1	1	49	98 %	1	0	1	0	0	–	0
Práva a hodnoty	201	196	1	1	199	99 %	1	1	2	0	0	–	0
Decentralizované agentúry	308	299	–	5	304	98 %	–	5	5	0	–	0	0
Iné akcie	9	9	–	0	9	100 %	–	–	–	0	–	–	0
Pilotné projekty a prípravné akcie	31	30	–	0	31	99 %	–	0	0	0	–	–	0
Akcie na základe výhradných práv Komisie	185	178	–	6	184	99 %	–	1	1	0	–	–	0

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj

(v mil. EUR)

	Program	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Vykonané platby					Prenesené rozpočtové prostriedky do roku 2025			Prepadnuté rozpočtové prostriedky			
			z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	z pripísaných príjmov	Spolu	%	z konečného schváleného rozpočtu	z pripísaných príjmov	Spolu	z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	zpripísaných príjmov	Spolu
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
	Okruh 2 spolu: Súdržnosť, odolnosť a hodnoty	121 796	34 082	811	81 633	116 525	96 %	1 898	3 368	5 266	0	2	2	5
3	Poľnohospodárske záruky	41 702	40 416	0	345	40 762	98 %	367	567	934	6	0	–	6
	Iné programy v rámci okruhu Prírodné zdroje a životné prostredie	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
	Poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka	16 478	13 765	0	1 704	15 469	94 %	0	1 008	1 008	0	0	–	1
	Námorná politika a rybárstvo	1 155	978	1	173	1 152	100 %	1	2	3	0	0	0	0
	Rybárstvo (SFPA a RFMO)	114	114	–	–	114	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Decentralizované agentúry	32	30	–	1	31	96 %	–	1	1	–	–	–	–
	Iné akcie	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
	Pilotné projekty a prípravné akcie	3	3	–	–	3	100 %	–	–	–	0	–	–	0
	Životné prostredie a klíma (LIFE)	612	592	7	3	603	99 %	8	1	8	0	0	0	1
	Fond na spravodlivú transformáciu	6 470	5	–	6 145	6 150	95 %	–	320	320	–	–	0	0
	Úverový nástroj v rámci Mechanizmu spravodlivej transformácie	582	60	–	19	79	14 %	–	503	503	–	–	–	–

(v mil. EUR)

	Program	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Vykonané platby					Prenesené rozpočtové prostriedky do roku 2025			Prepadnuté rozpočtové prostriedky			
			z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	z pripísaných príjmov	Spolu	%	z konečného schváleného rozpočtu	z pripísaných príjmov	Spolu	z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	zpripísaných príjmov	Spolu
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
	Decentralizované agentúry	74	66	–	8	73	99 %	–	0	0	–	–	0	0
	Pilotné projekty a prípravné akcie	9	9	–	–	9	99 %	–	–	–	0	–	–	0
	Osobitné akcie	4	4	–	–	4	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Okruh 3 spolu: Prírodné zdroje a životné prostredie	67 233	56 043	8	8 398	64 448	96 %	376	2 401	2 777	7	0	0	8
4	Azyl, migrácia a integrácia	1 372	1 357	1	8	1 366	100 %	2	3	5	1	0	–	1
	Decentralizované agentúry	170	152	–	13	165	97 %	–	6	6	–	–	0	0
	Pilotné projekty a prípravné akcie	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
	Riadenie hraníc (IBMF) – riadenie hraníc a víza	873	563	1	75	639	73 %	1	231	233	1	0	–	1
	Riadenie hraníc (IBMF) – vybavenie na colné kontroly	141	117	0	0	117	83 %	24	–	24	–	0	–	0
	Decentralizované agentúry	1 171	1 043	–	76	1 119	96 %	–	52	52	–	–	–	–
	Okruh 4 spolu: Migrácia a riadenie hraníc	3 727	3 231	2	171	3 405	91 %	28	292	320	2	0	0	2

(v mil. EUR)

	Program	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Vykonané platby					Prenesené rozpočtové prostriedky do roku 2025			Prepadnuté rozpočtové prostriedky			
			z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	z pripísaných príjmov	Spolu	%	z konečného schváleného rozpočtu	z pripísaných príjmov	Spolu	z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	zpripísaných príjmov	Spolu
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
5	Fond pre vnútornú bezpečnosť (ISF)	215	209	1	1	211	99 %	1	2	3	0	0	–	0
	Vyraďovanie z prevádzky	142	142	–	–	142	100 %	–	–	–	0	–	–	0
	Jadrová bezpečnosť a vyraďovanie z prevádzky	79	75	1	0	76	97 %	2	–	2	1	0	0	1
	Decentralizované agentúry	266	247	–	11	257	97 %	–	6	6	2	–	0	2
	Pilotné projekty a prípravné akcie	1	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	1
	Akcie na základe výhradných práv Komisie	36	35	–	–	35	98 %	–	0	0	1	–	–	1
	Európska obrana (výskum)	215	205	1	7	214	99 %	1	–	1	0	0	–	0
	Európska obrana (mimo výskumu)	570	545	2	21	568	100 %	2	–	2	(0)	0	0	0
	Vojenská mobilita	335	335	1	–	335	100 %	0	–	0	0	0	–	0
	Nástroj pre spoločné obstarávanie v oblasti obrany	–	–	–	–	–	-	–	–	–	–	–	–	–
	Nástroj na posilnenie obranného priemyslu	173	170	1	3	173	100 %	–	–	–	–	0	0	0
	Európsky program pre obranný priemysel	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
	Pilotné projekty a prípravné akcie	0	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0	0

(v mil. EUR)

	Program	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Vykonané platby					Prenesené rozpočtové prostriedky do roku 2025			Prepadnuté rozpočtové prostriedky			
			z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	z pripísaných príjmov	Spolu	%	z konečného schváleného rozpočtu	z pripísaných príjmov	Spolu	z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	zpripísaných príjmov	Spolu
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
	Bezpečná konektivita Únie	110	110	–	–	110	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Okruh 5 spolu: Bezpečnosť a obrana	2 142	2 073	7	42	2 123	99 %	6	8	14	5	1	0	5
6	Susedstvo, rozvoj a medzinárodná spolupráca	10 153	9 192	64	346	9 603	95 %	62	482	544	0	7	0	7
	Nástroj pre jadrovú bezpečnosť (EINS)	55	33	1	8	41	75 %	1	13	13	0	0	–	0
	Humanitárna pomoc (HUMA)	2 458	2 419	6	17	2 442	99 %	6	9	16	0	0	–	1
	Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika (SZBP)	397	383	0	9	393	99 %	1	3	4	0	0	–	0
	Zámorské krajiny a územia (ZKÚ)	79	47	8	–	55	69 %	4	21	25	(0)	0	–	0
	MFA+	530	5	–	416	421	79 %	–	109	109	–	–	–	–
	Iné akcie	51	50	–	0	51	99 %	–	0	0	0	–	–	0
	Pilotné projekty a prípravné akcie	0	0	–	–	0	37 %	–	0	0	–	–	0	0
	Akcie na základe výhradných práv Komisie	88	88	–	0	88	100 %	–	0	0	0	–	–	0
	Predvstupová pomoc (IPA III)	2 405	2 128	74	100	2 301	96 %	10	92	102	0	2	–	2
	Nástroj pre západný Balkán	24	1	–	–	1	3 %	23	–	23	–	–	–	–

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj

(v mil. EUR)

	Program	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Vykonané platby					Prenesené rozpočtové prostriedky do roku 2025			Prepadnuté rozpočtové prostriedky			
			z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	z pripísaných príjmov	Spolu	%	z konečného schváleného rozpočtu	z pripísaných príjmov	Spolu	z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	zpripísaných príjmov	Spolu
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
	Pilotné projekty a prípravné akcie	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
	Okruh 6 spolu: Susedstvo a svet	16 241	14 346	153	897	15 395	95 %	107	729	836	1	9	0	10
7	Dôchodky zamestnancov	2 870	2 589	–	273	2 862	100 %	–	7	7	–	–	0	0
	(Dôchodky bývalých členov) EP	15	15	–	–	15	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Dôchodky bývalých členov) Európska rada a Rada	1	1	–	–	1	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Dôchodky bývalých členov) Komisia	9	9	–	–	9	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Dôchodky bývalých členov) SDEÚ	15	15	–	–	15	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Dôchodky bývalých členov) Európsky dvor audítorov	7	7	–	–	7	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Dôchodky bývalých členov) Ombudsman	0	0	–	–	0	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Dôchodky bývalých členov) EDPS	0	0	–	–	0	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Európske školy	276	246	1	20	266	96 %	0	10	10	0	–	–	0
	Odmeňovanie štatutárnych zamestnancov	3 027	2 897	0	60	2 957	98 %	0	64	64	6	0	–	6
	Odmeňovanie externých zamestnancov	419	243	29	44	316	75 %	22	77	98	0	4	0	4

(v mil. EUR)

Program	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Vykonané platby					Prenesené rozpočtové prostriedky do roku 2025			Prepadnuté rozpočtové prostriedky			
		z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	z pripísaných príjmov	Spolu	%	z konečného schváleného rozpočtu	z pripísaných príjmov	Spolu	z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	zpripísaných príjmov	Spolu
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
Členovia – Platy a príspevky	18	16	0	0	16	89 %	1	0	1	1	0	–	1
Členovia – Dočasné príspevky	1	0	–	–	0	30 %	0	–	0	–	–	–	–
Výdavky na prijímanie zamestnancov	33	27	1	0	29	87 %	3	0	4	0	0	–	1
Odchod zo služby	7	7	–	–	7	99 %	0	–	0	–	–	–	–
Náklady na odbornú prípravu	35	8	10	2	20	56 %	10	5	15	0	1	0	1
Sociálna oblasť a mobilita	65	16	9	11	36	56 %	7	20	27	0	1	0	1
Informačné a komunikačné technológie	685	167	170	89	425	62 %	120	139	259	0	1	0	1
Nájomné a kúpa	1 294	295	7	313	615	48 %	30	649	679	0	0	–	0
Výdavky spojené s budovami	214	63	58	17	138	65 %	44	26	70	0	5	–	5
Bezpečnosť	125	49	36	2	87	70 %	25	10	35	0	3	0	3
Služobné cesty a reprezentácia	69	44	8	2	54	78 %	10	2	12	0	3	0	3
Stretnutia, výbory, konferencie	24	10	3	1	14	58 %	5	2	7	0	3	0	3
Úradný vestník	4	2	1	–	2	66 %	1	0	1	–	0	–	0
Publikácie	22	6	6	1	14	63 %	5	3	8	0	0	–	0
Získavanie informácií	9	5	2	0	7	74 %	2	0	2	0	0	–	0
Štúdie a vyšetrovania	10	1	5	–	5	52 %	5	0	5	0	0	0	0

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj

(v mil. EUR)

	Program	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Vykonané platby					Prenesené rozpočtové prostriedky do roku 2025			Prepadnuté rozpočtové prostriedky			
			z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	z pripísaných príjmov	Spolu	%	z konečného schváleného rozpočtu	z pripísaných príjmov	Spolu	z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	zpripísaných príjmov	Spolu
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
	Bežné zariadenie, motorové vozidlá, nábytok	36	7	12	5	24	66 %	9	3	12	0	0	0	0
	Externé jazykové služby	81	26	2	35	63	78 %	2	16	18	–	0	0	0
	Ostatné administratívne výdavky	55	14	9	14	38	69 %	5	12	17	0	1	0	1
	Pilotné projekty a prípravné akcie	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
	Administratívne výdavky ostatných inštitúcií	6 091	4 329	557	338	5 224	86 %	582	183	766	45	55	1	100
	Okruh 7 spolu: Európska verejná správa	15 516	11 114	926	1 226	13 266	85 %	889	1 229	2 118	54	78	1	133
O	Inovačný fond (IF)	10 218	–	–	292	292	3 %	–	9 926	9 926	–	–	–	–
	Nástroj pre Ukrajinu	3 912	3 634	–	3	3 637	93 %	121	153	274	(0)	–	–	(0)
	Iné akcie	132	–	–	57	57	44 %	–	74	74	–	–	–	–
	Okruh O spolu: Mimo VFR	14 261	3 634	–	353	3 987	28 %	121	10 154	10 274	(0)	–	–	(0)
S	Solidarita a núdzová pomoc (SEAR)	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0
	Európska rezerva na solidaritu	1 544	834	400	–	1 234	80 %	310	–	310	–	–	–	–
	Rezerva na núdzovú pomoc	–	–	–	–	–	-	–	–	–	–	–	–	–

(v mil. EUR)

Program	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Vykonané platby					Prenesené rozpočtové prostriedky do roku 2025			Prepadnuté rozpočtové prostriedky			
		z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	z pripísaných príjmov	Spolu	%	z konečného schváleného rozpočtu	z pripísaných príjmov	Spolu	z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	zpripísaných príjmov	Spolu
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii (EGF)	18	0	0	8	8	47 %	0	7	7	0	0	2	2
Pobrexitová adaptačná rezerva	786	–	275	458	733	93 %	–	–	–	–	53	–	53
Okruh S spolu: Mechanizmy solidarity v rámci Únie a mimo nej (osobitné nástroje)	2 347	834	675	466	1 975	84 %	310	7	318	0	53	2	55
Spolu	**275 769**	**146 134**	**2 680**	**98 175**	**246 988**	**90 %**	**3 848**	**24 692**	**28 540**	**78**	**154**	**8**	**240**

6.10. **PODROBNÝ VFR: ZMENY V NESPLATENÝCH ZÁVÄZKOCH (RAL)**

(v mil. EUR)

	Program	Záväzky nesplatené ku koncu predchádzajúceho roka				Záväzky daného roka				Záväzky nesplatené ku koncu roka spolu
		Záväzky prenesené z predchádzajúceho roka	Zrušenie viazanosti/ precenenie/ zrušené prostriedky	Platby	Záväzky nesplatené ku koncu roka	Záväzky prijaté počas roka	Platby	Zrušenie záväzkov, ktoré nemožno preniesť	Záväzky nesplatené ku koncu roka	
		1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
1	Horizont Európa	27 939	(566)	(9 905)	17 468	15 081	(3 898)	(5)	11 178	28 646
	Euratom	357	(5)	(249)	103	287	(156)	–	131	234
	Termonukleárny experimentálny reaktor (ITER)	1 576	(0)	(484)	1 093	438	(80)	(1)	356	1 449
	Iné akcie	135	(8)	(55)	72	222	(30)	–	191	263
	Pilotné projekty a prípravné akcie	48	(1)	(16)	31	24	(4)	–	20	50

(v mil. EUR)

Program	Záväzky nesplatené ku koncu predchádzajúceho roka				Záväzky daného roka				Záväzky nesplatené ku koncu roka spolu
	Záväzky prenesené z predchádzajúceho roka	Zrušenie viazanosti/ precenenie/ zrušené prostriedky	Platby	Záväzky nesplatené ku koncu roka	Záväzky prijaté počas roka	Platby	Zrušenie záväzkov, ktoré nemožno preniesť	Záväzky nesplatené ku koncu roka	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
Fond InvestEU	5 834	(31)	(1 474)	4 329	1 950	(1 616)	–	334	4 663
NPE – Doprava	6 503	(88)	(2 093)	4 322	1 780	(13)	–	1 767	6 089
NPE – Energetika	3 873	(42)	(778)	3 053	885	(4)	–	881	3 934
NPE – Digitalizácia	650	(39)	(137)	474	88	(6)	–	83	556
Digitálna Európa	2 116	(3)	(830)	1 283	1 313	(245)	(0)	1 068	2 351
Decentralizované agentúry	39	–	(39)	–	227	(191)	–	36	36
Iné akcie	2	(0)	(1)	1	70	(10)	–	60	61
Pilotné projekty a prípravné akcie	34	(2)	(10)	22	14	(10)	–	4	26
Akcie na základe výhradných práv Komisie	36	(1)	(21)	13	28	(6)	–	23	36
Jednotný trh	949	(58)	(461)	430	626	(141)	(0)	484	914
Program EÚ pre boj proti podvodom	29	(0)	(11)	18	25	(9)	–	16	34
Dane	42	(1)	(26)	14	39	(9)	–	30	44
Colníctvo	146	(2)	(97)	47	137	(36)	–	101	148
Decentralizované agentúry	0	(0)	–	–	142	(141)	–	0	0
Iné akcie	7	(0)	(7)	0	6	(1)	–	5	5
Pilotné projekty a prípravné akcie	21	(1)	(6)	14	12	(1)	–	11	25
Vesmírny program Únie	1 413	(4)	(953)	457	2 353	(1 327)	–	1 026	1 483
Decentralizované agentúry	20	–	(20)	–	82	(65)	–	17	17
Pilotné projekty a prípravné akcie	–	–	–	–	17	–	–	17	17
Bezpečná konektivita Únie	156	(0)	(156)	–	117	(34)	–	83	83

(v mil. EUR)

	Program	Záväzky nesplatené ku koncu predchádzajúceho roka				Záväzky daného roka				Záväzky nesplatené ku koncu roka spolu
		Záväzky prenesené z predchádzajúceho roka	Zrušenie viazanosti/ precenenie/ zrušené prostriedky	Platby	Záväzky nesplatené ku koncu roka	Záväzky prijaté počas roka	Platby	Zrušenie záväzkov, ktoré nemožno preniesť	Záväzky nesplatené ku koncu roka	
		1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
	Okruh 1 spolu: Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika	51 926	(853)	(17 829)	33 244	25 962	(8 035)	(7)	17 920	51 164
2	Regionálny rozvoj (EFRR)	91 069	(86)	(27 087)	63 896	43 466	(2 173)	(1)	41 292	105 188
	Kohézny fond	12 460	(19)	(3 288)	9 153	7 695	(799)	(0)	6 896	16 048
	Príspevok z Kohézneho fondu do NPE Doprava	6 080	(40)	(2 234)	3 806	1 608	(12)	–	1 596	5 402
	Pilotné projekty a prípravné akcie	3	(0)	(1)	2	4	(2)	–	1	4
	Európsky sociálny fond plus (ESF+)	45 251	(15)	(15 798)	29 438	18 643	(554)	(0)	18 090	47 528
	Podpora pre komunitu tureckých Cyperčanov	100	(3)	(39)	59	41	(5)	(0)	36	95
	Európsky nástroj obnovy a odolnosti	214 518	(13)	(51 488)	163 017	2 353	(3 800)	–	(1 447)	161 570
	Pericles IV	1	(0)	(0)	0	1	(1)	–	0	0
	Nástroj EÚ na obnovu	651	(0)	(651)	–	3 342	(1 477)	–	1 865	1 865
	RescEU	1 707	(11)	(659)	1 036	254	(97)	(0)	157	1 193
	EU4Health	1 301	(15)	(403)	883	795	(171)	–	624	1 507
	Nástroj núdzovej podpory v rámci Únie (IES)	40	(3)	(9)	28	–	–	–	–	28
	Decentralizované agentúry	43	(0)	(12)	31	301	(282)	–	19	50
	Pilotné projekty a prípravné akcie	0	–	–	0	–	–	–	–	0
	Akcie na základe výhradných práv Komisie	10	(1)	(8)	1	13	(4)	–	9	10
	Zamestnanosť a sociálna inovácia	184	(12)	(65)	107	101	(23)	–	78	185

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj

(v mil. EUR)

	Program	Záväzky nesplatené ku koncu predchádzajúceho roka				Záväzky daného roka				Záväzky nesplatené ku koncu roka spolu
		Záväzky prenesené z predchádzajúceho roka	Zrušenie viazanosti/ precenenie/ zrušené prostriedky	Platby	Záväzky nesplatené ku koncu roka	Záväzky prijaté počas roka	Platby	Zrušenie záväzkov, ktoré nemožno preniesť	Záväzky nesplatené ku koncu roka	
		1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
	Erasmus+	2 083	(64)	(661)	1 358	4 273	(3 380)	–	893	2 251
	Európsky zbor solidarity (ESC)	166	(27)	(42)	97	160	(108)	–	52	149
	Kreatívna Európa	427	(6)	(220)	201	350	(197)	–	153	354
	Spravodlivosť	67	(7)	(24)	36	42	(25)	–	18	53
	Práva a hodnoty	272	(5)	(119)	147	220	(80)	–	140	288
	Decentralizované agentúry	49	(0)	(7)	41	308	(296)	–	12	53
	Iné akcie	16	(2)	(9)	5	8	(1)	–	7	13
	Pilotné projekty a prípravné akcie	65	(2)	(31)	32	26	–	–	26	58
	Akcie na základe výhradných práv Komisie	195	(4)	(122)	69	189	(61)	–	128	197
	Okruh 2 spolu: Súdržnosť, odolnosť a hodnoty	376 757	(336)	(102 977)	273 444	84 193	(13 548)	(1)	70 644	344 088
3	Poľnohospodárske záruky	358	(35)	(102)	221	40 810	(40 660)	–	150	371
	Iné programy v rámci okruhu Prírodné zdroje a životné prostredie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka	37 891	(61)	(15 431)	22 399	13 156	(38)	(0)	13 118	35 517
	Námorná politika a rybárstvo	3 299	(2)	(1 092)	2 204	1 196	(59)	(0)	1 137	3 341
	Rybárstvo (SFPA a RFMO)	23	(1)	(14)	8	130	(100)	–	30	38
	Decentralizované agentúry	–	–	–	–	31	(31)	–	–	–
	Iné akcie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Pilotné projekty a prípravné akcie	4	(0)	(2)	2	8	(1)	–	8	10
	Životné prostredie a klíma (LIFE)	2 547	(25)	(565)	1 957	771	(37)	–	734	2 691

(v mil. EUR)

	Program	Záväzky nesplatené ku koncu predchádzajúceho roka				Záväzky daného roka				Záväzky nesplatené ku koncu roka spolu
		Záväzky prenesené z predchádzajúceho roka	Zrušenie viazanosti/ precenenie/ zrušené prostriedky	Platby	Záväzky nesplatené ku koncu roka	Záväzky prijaté počas roka	Platby	Zrušenie záväzkov, ktoré nemožno preniesť	Záväzky nesplatené ku koncu roka	
		1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
	Fond na spravodlivú transformáciu	13 276	(0)	(6 149)	7 127	1 640	(1)	–	1 638	8 765
	Úverový nástroj v rámci Mechanizmu spravodlivej transformácie	57	–	(36)	21	126	(43)	–	83	104
	Decentralizované agentúry	–	–	–	–	73	(73)	–	–	–
	Pilotné projekty a prípravné akcie	18	(0)	(9)	9	6	–	–	6	15
	Osobitné akcie	4	(0)	(1)	3	16	(3)	–	13	16
	Okruh 3 spolu: Prírodné zdroje a životné prostredie	57 477	(125)	(23 401)	33 950	57 964	(41 048)	(0)	16 916	50 867
4	Azyl, migrácia a integrácia	2 720	(0)	(1 291)	1 428	1 508	(74)	(0)	1 433	2 862
	Decentralizované agentúry	13	–	–	13	165	(165)	–	–	13
	Pilotné projekty a prípravné akcie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Riadenie hraníc (IBMF) – riadenie hraníc a víza	1 798	(0)	(585)	1 213	1 057	(54)	(0)	1 002	2 215
	Riadenie hraníc (IBMF) – vybavenie na colné kontroly	278	(0)	(71)	207	144	(46)	–	98	305
	Decentralizované agentúry	312	–	(182)	130	1 166	(937)	–	230	359
	Okruh 4 spolu: Migrácia a riadenie hraníc	5 121	(1)	(2 129)	2 991	4 039	(1 276)	(0)	2 763	5 754
5	Fond pre vnútornú bezpečnosť (ISF)	524	(0)	(205)	319	324	(6)	(0)	317	636
	Vyraďovanie z prevádzky	405	(0)	(142)	263	67	(0)	–	67	331
	Jadrová bezpečnosť a vyraďovanie z prevádzky	312	(1)	(66)	246	61	(10)	–	50	296
	Decentralizované agentúry	–	–	–	–	263	(257)	–	6	6
	Pilotné projekty a prípravné akcie	1	–	–	1	–	–	–	–	1

(v mil. EUR)

	Program	Záväzky nesplatené ku koncu predchádzajúceho roka				Záväzky daného roka				Záväzky nesplatené ku koncu roka spolu
		Záväzky prenesené z predchádzajúceho roka	Zrušenie viazanosti/ precenenie/ zrušené prostriedky	Platby	Záväzky nesplatené ku koncu roka	Záväzky prijaté počas roka	Platby	Zrušenie záväzkov, ktoré nemožno preniesť	Záväzky nesplatené ku koncu roka	
		1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
	Akcie na základe výhradných práv Komisie	26	(2)	(16)	8	32	(19)	–	13	22
	Európska obrana (výskum)	646	(0)	(198)	448	355	(16)	(0)	339	788
	Európska obrana (mimo výskumu)	1 323	(0)	(454)	869	703	(114)	–	589	1 458
	Vojenská mobilita	376	(1)	(218)	157	251	(117)	–	134	291
	Nástroj pre spoločné obstarávanie v oblasti obrany	–	–	–	–	259	–	–	259	259
	Nástroj na posilnenie obranného priemyslu	157	(0)	(49)	107	359	(124)	–	235	343
	Európsky program pre obranný priemysel	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Pilotné projekty a prípravné akcie	0	–	–	0	–	–	–	–	0
	Bezpečná konektivita Únie	30	–	(30)	–	96	(80)	–	16	16
	Okruh 5 spolu: Bezpečnosť a obrana	3 803	(4)	(1 378)	2 420	2 770	(744)	(0)	2 025	4 445
6	Susedstvo, rozvoj a medzinárodná spolupráca	30 682	(639)	(7 791)	22 252	11 956	(1 811)	(0)	10 145	32 397
	Nástroj pre jadrovú bezpečnosť (EINS)	140	(5)	(33)	102	43	(8)	–	34	137
	Humanitárna pomoc (HUMA)	1 063	(6)	(557)	500	2 512	(1 885)	(0)	627	1 127
	Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika (SZBP)	108	(25)	(40)	43	406	(352)	–	54	96
	Zámorské krajiny a územia (ZKÚ)	129	(0)	(27)	102	72	(27)	–	44	147
	MFA+	–	–	–	–	574	(421)	–	153	153

(v mil. EUR)

	Program	Záväzky nesplatené ku koncu predchádzajúceho roka				Záväzky daného roka				Záväzky nesplatené ku koncu roka spolu
		Záväzky prenesené z predchádzajúceho roka	Zrušenie viazanosti/ precenenie/ zrušené prostriedky	Platby	Záväzky nesplatené ku koncu roka	Záväzky prijaté počas roka	Platby	Zrušenie záväzkov, ktoré nemožno preniesť	Záväzky nesplatené ku koncu roka	
		1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
	Iné akcie	28	(0)	(28)	0	80	(23)	–	57	57
	Pilotné projekty a prípravné akcie	0	(0)	(0)	0	–	–	–	–	0
	Akcie na základe výhradných práv Komisie	153	(9)	(57)	87	95	(31)	–	64	151
	Predvstupová pomoc (IPA III)	7 684	(95)	(1 899)	5 689	2 146	(402)	–	1 744	7 434
	Nástroj pre západný Balkán	–	–	–	–	400	(1)	–	399	399
	Pilotné projekty a prípravné akcie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Okruh 6 spolu: Susedstvo a svet	39 987	(779)	(10 433)	28 776	18 283	(4 962)	(0)	13 321	42 097
7	Dôchodky zamestnancov	–	–	–	–	2 862	(2 862)	–	–	–
	(Dôchodky bývalých členov) EP	–	–	–	–	15	(15)	–	–	–
	(Dôchodky bývalých členov) Európska rada a Rada	–	–	–	–	1	(1)	–	–	–
	(Dôchodky bývalých členov) Komisia	–	–	–	–	9	(9)	–	–	–
	(Dôchodky bývalých členov) SDEÚ	–	–	–	–	15	(15)	–	–	–
	(Dôchodky bývalých členov) Európsky dvor audítorov	–	–	–	–	7	(7)	–	–	–
	(Dôchodky bývalých členov) Ombudsman	–	–	–	–	0	(0)	–	–	–
	(Dôchodky bývalých členov) EDPS	–	–	–	–	0	(0)	–	–	–
	Európske školy	1	–	(1)	–	269	(265)	–	4	4

(v mil. EUR)

Program	Záväzky nesplatené ku koncu predchádzajúceho roka				Záväzky daného roka				Záväzky nesplatené ku koncu roka spolu
	Záväzky prenesené z predchádzajúceho roka	Zrušenie viazanosti/ precenenie/ zrušené prostriedky	Platby	Záväzky nesplatené ku koncu roka	Záväzky prijaté počas roka	Platby	Zrušenie záväzkov, ktoré nemožno preniesť	Záväzky nesplatené ku koncu roka	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
Odmeňovanie štatutárnych zamestnancov	0	(0)	(0)	–	2 957	(2 957)	(0)	0	0
Odmeňovanie externých zamestnancov	33	(4)	(29)	0	310	(287)	(0)	23	23
Členovia – Platy a príspevky	0	(0)	(0)	–	17	(16)	–	1	1
Členovia – Dočasné príspevky	–	–	–	–	1	(0)	(0)	–	–
Výdavky na prijímanie zamestnancov	2	(0)	(1)	–	31	(27)	–	3	3
Odchod zo služby	–	–	–	–	7	(7)	(0)	–	–
Náklady na odbornú prípravu	11	(1)	(10)	–	22	(10)	–	12	12
Sociálna oblasť a mobilita	13	(3)	(10)	0	38	(26)	–	12	12
Informačné a komunikačné technológie	172	(1)	(171)	–	420	(255)	–	166	166
Nájomné a kúpa	7	(0)	(7)	–	639	(608)	–	31	31
Výdavky spojené s budovami	63	(5)	(58)	–	129	(80)	–	49	49
Bezpečnosť	38	(3)	(36)	–	83	(51)	–	32	32
Služobné cesty a reprezentácia	11	(3)	(8)	–	55	(45)	–	10	10
Stretnutia, výbory, konferencie	7	(3)	(3)	–	16	(10)	–	6	6
Úradný vestník	1	(0)	(1)	–	3	(2)	–	1	1
Publikácie	6	(0)	(6)	–	14	(8)	–	7	7
Získavanie informácií	2	(0)	(2)	–	7	(5)	–	2	2
Štúdie a vyšetrovania	5	(0)	(5)	–	6	(1)	–	5	5

(v mil. EUR)

	Program	Záväzky nesplatené ku koncu predchádzajúceho roka				Záväzky daného roka				Záväzky nesplatené ku koncu roka spolu
		Záväzky prenesené z predchádzajúceho roka	Zrušenie viazanosti/ precenenie/ zrušené prostriedky	Platby	Záväzky nesplatené ku koncu roka	Záväzky prijaté počas roka	Platby	Zrušenie záväzkov, ktoré nemožno preniesť	Záväzky nesplatené ku koncu roka	
		1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
	Bežné zariadenie, motorové vozidlá, nábytok	12	(0)	(12)	–	23	(12)	–	11	11
	Externé jazykové služby	2	(0)	(2)	–	63	(61)	–	2	2
	Ostatné administratívne výdavky	10	(1)	(9)	–	41	(29)	–	12	12
	Pilotné projekty a prípravné akcie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Administratívne výdavky ostatných inštitúcií	608	(51)	(557)	–	5 291	(4 668)	(1)	623	623
	Okruh 7 spolu: Európska verejná správa	1 004	(76)	(927)	0	13 351	(12 339)	(2)	1 011	1 011
O	Inovačný fond (IF)	6 443	(111)	(261)	6 071	603	(31)	–	572	6 643
	Nástroj pre Ukrajinu	–	–	–	–	4 887	(3 637)	(0)	1 250	1 250
	Iné akcie	4	(3)	(0)	1	62	(57)	–	5	6
	Okruh O spolu: Mimo VFR	6 447	(114)	(261)	6 072	5 552	(3 726)	(0)	1 827	7 899
S	Solidarita a núdzová pomoc (SEAR)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Európska rezerva na solidaritu	–	–	–	–	1 234	(1 234)	–	–	–
	Rezerva na núdzovú pomoc	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii (EGF)	0	(0)	(0)	–	8	(8)	–	0	0
	Pobrexitová adaptačná rezerva	482	–	(429)	53	304	(304)	–	–	53

(v mil. EUR)

Program	Záväzky nesplatené ku koncu predchádzajúceho roka				Záväzky daného roka				Záväzky nesplatené ku koncu roka spolu
	Záväzky prenesené z predchádzajúceho roka	Zrušenie viazanosti/ precenenie/ zrušené prostriedky	Platby	Záväzky nesplatené ku koncu roka	Záväzky prijaté počas roka	Platby	Zrušenie záväzkov, ktoré nemožno preniesť	Záväzky nesplatené ku koncu roka	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
Okruh S spolu: Mechanizmy solidarity v rámci Únie a mimo nej (osobitné nástroje)	482	(0)	(429)	53	1 546	(1 546)	–	0	53
Spolu	**543 003**	**(2 288)**	**(159 765)**	**380 950**	**213 661**	**(87 223)**	**(10)**	**126 428**	**507 378**

6.11. **PODROBNÝ VFR: NESPLATENÉ ZÁVÄZKY PODĽA ROKU ICH VZNIKU**

(v mil. EUR)

	Program	<2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Spolu
1	Horizont Európa	346	434	880	1 964	2 704	3 826	5 777	12 715	28 646
	Euratom	24	5	6	14	16	17	21	131	234
	Termonukleárny experimentálny reaktor (ITER)	–	–	–	–	–	610	482	356	1 449
	Iné akcie	–	–	0	2	5	4	61	191	263
	Pilotné projekty a prípravné akcie	0	1	0	0	2	9	18	20	50
	Fond InvestEU	182	74	102	133	60	1 203	2 571	337	4 663
	NPE – Doprava	83	71	984	1 289	696	403	797	1 767	6 089
	NPE – Energetika	274	43	659	902	381	551	242	881	3 934
	NPE – Digitalizácia	1	0	1	7	102	175	188	83	556
	Digitálna Európa	–	–	–	0	281	356	429	1 285	2 351
	Decentralizované agentúry	–	–	–	–	–	–	–	36	36
	Iné akcie	–	–	–	–	–	–	1	60	61
	Pilotné projekty a prípravné akcie	–	–	0	10	5	4	3	4	26
	Akcie na základe výhradných práv Komisie	–	–	–	0	1	2	9	23	36
	Jednotný trh	49	9	25	27	32	97	169	506	914

(v mil. EUR)

	Program	<2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Spolu
	Program EÚ pre boj proti podvodom	0	–	0	1	5	5	7	16	34
	Dane	–	–	0	0	3	4	7	30	44
	Colníctvo	–	0	0	0	3	13	31	101	148
	Decentralizované agentúry	–	–	–	–	–	–	–	0	0
	Iné akcie	–	–	–	–	0	–	0	5	5
	Pilotné projekty a prípravné akcie	–	–	–	1	0	8	5	11	25
	Vesmírny program Únie	0	2	5	144	12	28	267	1 026	1 483
	Decentralizované agentúry	–	–	–	–	–	–	–	17	17
	Pilotné projekty a prípravné akcie	–	–	–	–	–	–	–	17	17
	Bezpečná konektivita Únie	–	–	–	–	–	–	–	83	83
	Okruh 1 spolu: Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika	957	639	2 663	4 496	4 309	7 314	11 086	19 700	51 164
2	Regionálny rozvoj (EFRR)	686	1	0	26	77	506	159	103 733	105 188
	Kohézny fond	84	0	0	0	0	17	18	15 928	16 048
	Príspevok z Kohézneho fondu do NPE Doprava	523	261	547	1 163	450	462	401	1 596	5 402
	Pilotné projekty a prípravné akcie	0	1	–	0	0	1	–	1	4
	Európsky sociálny fond plus (ESF+)	279	0	2	1	6	15	45	47 180	47 528
	Podpora pre komunitu tureckých Cyperčanov	0	0	1	5	9	16	27	36	95
	Európsky nástroj obnovy a odolnosti	–	–	0	0	2 298	39 792	51 627	67 853	161 570
	Pericles IV	–	–	–	–	–	–	0	0	0
	Nástroj EÚ na obnovu	–	–	–	–	–	–	–	1 865	1 865
	RescEU	–	–	3	98	75	264	595	157	1 193
	EU4Health	1	0	5	6	122	346	366	661	1 507
	Nástroj núdzovej podpory v rámci Únie (IES)	–	–	–	0	9	19	–	–	28
	Decentralizované agentúry	0	0	0	0	2	11	16	19	50
	Pilotné projekty a prípravné akcie	0	–	–	–	–	–	–	–	0
	Akcie na základe výhradných práv Komisie	–	–	–	–	–	0	1	9	10
	Zamestnanosť a sociálna inovácia	3	1	8	10	12	22	52	78	185

(v mil. EUR)

	Program	<2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Spolu
	Erasmus+	0	1	3	115	216	439	584	893	2 251
	Európsky zbor solidarity (ESC)	0	–	5	33	21	20	18	52	149
	Kreatívna Európa	–	0	2	5	18	75	101	153	354
	Spravodlivosť	4	2	3	2	5	10	10	18	53
	Práva a hodnoty	5	3	3	3	9	45	74	145	288
	Decentralizované agentúry	–	–	–	0	19	9	13	12	53
	Iné akcie	0	–	0	0	–	2	3	7	13
	Pilotné projekty a prípravné akcie	0	1	1	4	3	8	15	26	58
	Akcie na základe výhradných práv Komisie	1	3	5	6	6	15	33	128	197
	Okruh 2 spolu: Súdržnosť, odolnosť a hodnoty	1 587	273	588	1 478	3 357	42 094	54 161	240 550	344 088
3	Poľnohospodárske záruky	–	8	13	18	31	59	91	150	371
	Iné programy v rámci okruhu Prírodné zdroje a životné prostredie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka	0	–	0	6	0	2 995	9	32 507	35 517
	Námorná politika a rybárstvo	22	0	1	3	11	19	42	3 242	3 341
	Rybárstvo (SFPA a RFMO)	–	–	–	–	–	0	8	30	38
	Decentralizované agentúry	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Iné akcie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Pilotné projekty a prípravné akcie	–	–	–	–	–	1	1	8	10
	Životné prostredie a klíma (LIFE)	113	193	164	194	329	457	489	753	2 691
	Fond na spravodlivú transformáciu	–	–	–	–	0	1	4	8 760	8 765
	Úverový nástroj v rámci Mechanizmu spravodlivej transformácie	–	–	–	–	–	10	11	83	104
	Decentralizované agentúry	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Pilotné projekty a prípravné akcie	0	0	–	1	0	3	4	6	15
	Osobitné akcie	–	–	–	–	–	–	3	13	16

(v mil. EUR)

	Program	<2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Spolu
	Okruh 3 spolu: Prírodné zdroje a životné prostredie	136	201	178	222	372	3 544	663	45 551	50 867
4	Azyl, migrácia a integrácia	20	2	18	235	21	95	725	1 746	2 862
	Decentralizované agentúry	–	–	–	–	–	13	–	–	13
	Pilotné projekty a prípravné akcie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Riadenie hraníc (IBMF) – riadenie hraníc a víza	20	0	0	186	46	140	655	1 168	2 215
	Riadenie hraníc (IBMF) – vybavenie na colné kontroly	–	–	–	–	72	64	70	98	305
	Decentralizované agentúry	–	–	–	–	–	–	130	230	359
	Okruh 4 spolu: Migrácia a riadenie hraníc	40	3	18	421	139	313	1 580	3 241	5 754
5	Fond pre vnútornú bezpečnosť (ISF)	5	5	3	32	8	27	171	385	636
	Vyraďovanie z prevádzky	3	1	13	65	42	99	41	67	331
	Jadrová bezpečnosť a vyraďovanie z prevádzky	10	39	44	74	39	12	27	50	296
	Decentralizované agentúry	–	–	–	–	–	–	–	6	6
	Pilotné projekty a prípravné akcie	–	–	–	1	–	–	–	–	1
	Akcie na základe výhradných práv Komisie	0	–	0	1	1	2	5	13	22
	Európska obrana (výskum)	–	–	–	–	110	160	178	339	788
	Európska obrana (mimo výskumu)	–	–	14	14	232	286	322	589	1 458
	Vojenská mobilita	–	–	–	–	74	26	57	134	291
	Nástroj pre spoločné obstarávanie v oblasti obrany	–	–	–	–	–	–	–	259	259
	Nástroj na posilnenie obranného priemyslu	–	–	–	–	–	–	107	235	343
	Európsky program pre obranný priemysel	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Pilotné projekty a prípravné akcie	–	0	–	–	–	–	–	–	0
	Bezpečná konektivita Únie	–	–	–	–	–	–	–	16	16
	Okruh 5 spolu: Bezpečnosť a obrana	18	46	74	188	506	612	909	2 094	4 445
6	Susedstvo, rozvoj a medzinárodná spolupráca	1 044	825	993	1 407	2 985	6 785	8 133	10 224	32 397
	Nástroj pre jadrovú bezpečnosť (EINS)	2	4	8	11	23	20	34	34	137
	Humanitárna pomoc (HUMA)	–	–	6	7	28	127	333	627	1 127
	Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika (SZBP)	1	–	12	0	7	6	18	54	96

(v mil. EUR)

	Program	<2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Spolu
	Zámorské krajiny a územia (ZKÚ)	–	–	1	–	2	46	53	44	147
	MFA+	–	–	–	–	–	–	–	153	153
	Iné akcie	–	–	–	–	–	–	0	57	57
	Pilotné projekty a prípravné akcie	0	–	–	–	–	–	–	–	0
	Akcie na základe výhradných práv Komisie	–	0	0	4	13	26	42	66	151
	Predvstupová pomoc (IPA III)	290	320	630	519	998	1 342	1 266	2 069	7 434
	Nástroj pre západný Balkán	–	–	–	–	–	–	–	399	399
	Pilotné projekty a prípravné akcie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Okruh 6 spolu: Susedstvo a svet	1 336	1 149	1 651	1 948	4 056	8 352	9 878	13 726	42 097
7	Dôchodky zamestnancov	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	(Dôchodky bývalých členov) EP	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	(Dôchodky bývalých členov) Európska rada a Rada	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	(Dôchodky bývalých členov) Komisia	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	(Dôchodky bývalých členov) SDEÚ	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	(Dôchodky bývalých členov) Európsky dvor audítorov	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	(Dôchodky bývalých členov) Ombudsman	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	(Dôchodky bývalých členov) EDPS	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Európske školy	–	–	–	–	–	–	–	4	4
	Odmeňovanie štatutárnych zamestnancov	–	–	–	–	–	–	–	0	0
	Odmeňovanie externých zamestnancov	–	–	–	–	–	–	0	23	23
	Členovia – Platy a príspevky	–	–	–	–	–	–	–	1	1
	Členovia – Dočasné príspevky	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Výdavky na prijímanie zamestnancov	–	–	–	–	–	–	–	3	3
	Odchod zo služby	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Náklady na odbornú prípravu	–	–	–	–	–	–	–	12	12
	Sociálna oblasť a mobilita	–	–	–	–	–	0	0	12	12
	Informačné a komunikačné technológie	–	–	–	–	–	–	–	166	166
	Nájomné a kúpa	–	–	–	–	–	–	–	31	31

(v mil. EUR)

	Program	<2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Spolu
	Výdavky spojené s budovami	–	–	–	–	–	–	–	49	49
	Bezpečnosť	–	–	–	–	–	–	–	32	32
	Služobné cesty a reprezentácia	–	–	–	–	–	–	–	10	10
	Stretnutia, výbory, konferencie	–	–	–	–	–	–	–	6	6
	Úradný vestník	–	–	–	–	–	–	–	1	1
	Publikácie	–	–	–	–	–	–	–	7	7
	Získavanie informácií	–	–	–	–	–	–	–	2	2
	Štúdie a vyšetrovania	–	–	–	–	–	–	–	5	5
	Bežné zariadenie, motorové vozidlá, nábytok	–	–	–	–	–	–	–	11	11
	Externé jazykové služby	–	–	–	–	–	–	–	2	2
	Ostatné administratívne výdavky	–	–	–	–	–	–	–	12	12
	Pilotné projekty a prípravné akcie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Administratívne výdavky ostatných inštitúcií	0	0	0	0	0	0	0	623	623
	Okruh 7 spolu: Európska verejná správa	–	–	–	–	–	0	0	1 011	1 011
O	Inovačný fond (IF)	–	–	–	–	65	2 586	3 420	572	6 643
	Nástroj pre Ukrajinu	–	–	–	–	–	–	–	1 250	1 250
	Iné akcie	–	–	–	–	–	–	1	5	6
	Okruh O spolu: Mimo VFR	–	–	–	–	65	2 586	3 421	1 827	7 899
S	Solidarita a núdzová pomoc (SEAR)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Európska rezerva na solidaritu	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Rezerva na núdzovú pomoc	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii (EGF)	–	–	–	–	–	–	–	0	0
	Pobrexitová adaptačná rezerva	–	–	–	–	–	–	53	–	53
	Okruh S spolu: Mechanizmy solidarity v rámci Únie a mimo nej (osobitné nástroje)	–	–	–	–	–	–	53	0	53
	Spolu	**4 074**	**2 312**	**5 172**	**8 752**	**12 804**	**64 814**	**81 750**	**327 700**	**507 378**

V dôsledku prerozdelenia záväzkov v rámci prechodu na nový účtovný systém (SUMMA) došlo k presunu nesplatenej sumy (201 274 mil. EUR) medzi rokmi. Celková suma nesplatených záväzkov sa nezmenila.

6.12. PODROBNÝ VFR: NESPLATENÉ ZÁVÄZKY PODĽA DRUHU ROZPOČTOVÝCH PROSTRIEDKOV

(v mil. EUR)

	Okruh	Z rozpočtových prostriedkov					Z rozpočtových prostriedkov pripísaných príjmov					Záväzky nesplatené ku koncu roka 2024 spolu
		Záväzky prenesené z roku 2023	Úpravy	Prijaté záväzky	Vykonané platby	Zostávajúce sumy na zúčtovanie	Záväzky prenesené z roku 2023	Úpravy	Prijaté záväzky	Vykonané platby	Zostávajúce sumy na zúčtovanie	
		1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	11=5+10
1	Horizont Európa	23 506	(367)	12 994	12 039	24 094	4 433	(204)	2 087	1 765	4 551	28 646
	Euratom	304	(1)	280	369	214	54	(4)	7	36	21	234
	Termonukleárny experimentálny reaktor (ITER)	1 570	(2)	436	562	1 443	6	–	1	1	6	1 449
	Iné akcie	0	0	–	–	–	135	(8)	222	86	263	263
	Pilotné projekty a prípravné akcie	48	(1)	24	21	50	0	0	0	0	0	50
	Fond InvestEU	2 253	(31)	348	256	2 314	3 582	(0)	1 603	2 834	2 350	4 663
	NPE – Doprava	6 442	(85)	1 758	2 087	6 028	61	(3)	23	20	61	6 089
	NPE – Energetika	3 819	(42)	885	775	3 886	54	–	–	6	48	3 934
	NPE – Digitalizácia	647	(39)	87	142	553	3	(0)	1	1	3	556
	Digitálna Európa	2 070	4	1 264	1 042	2 296	46	(7)	49	33	55	2 351
	Decentralizované agentúry	39	–	217	220	36	–	–	9	9	–	36
	Iné akcie	2	(0)	1	1	1	–	–	69	10	60	61
	Pilotné projekty a prípravné akcie	34	(2)	14	20	26	0	0	0	0	0	26
	Akcie na základe výhradných práv Komisie	31	(1)	24	23	31	5	(0)	4	4	5	36
	Jednotný trh	917	(55)	604	583	882	32	(3)	22	20	32	914
	Program EÚ pre boj proti podvodom	29	(0)	24	20	33	0	(0)	1	0	1	34
	Dane	40	(1)	38	35	43	2	–	0	0	1	44

(v mil. EUR)

	Okruh	Z rozpočtových prostriedkov					Z rozpočtových prostriedkov pripísaných príjmov					Záväzky nesplatené ku koncu roka 2024 spolu
		Záväzky prenesené z roku 2023	Úpravy	Prijaté záväzky	Vykonané platby	Zostávajúce sumy na zúčtovanie	Záväzky prenesené z roku 2023	Úpravy	Prijaté záväzky	Vykonané platby	Zostávajúce sumy na zúčtovanie	
		1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	11=5+10
	Colníctvo	141	(2)	136	129	146	4	(0)	1	4	1	148
	Decentralizované agentúry	0	(0)	132	132	0	–	–	10	10	0	0
	Iné akcie	7	(0)	6	8	5	0	–	0	0	–	5
	Pilotné projekty a prípravné akcie	21	(1)	12	7	25	0	0	0	0	0	25
	Vesmírny program Únie	1 223	(2)	2 088	2 226	1 083	190	(2)	265	54	399	1 483
	Decentralizované agentúry	18	–	79	84	14	2	–	3	2	3	17
	Pilotné projekty a prípravné akcie	–	–	17	–	17	0	0	0	0	0	17
	Bezpečná konektivita Únie	156	(0)	117	190	83	0	0	0	0	0	83
	Okruh 1 spolu: Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika	43 318	(629)	21 584	20 969	43 304	8 608	(230)	4 378	4 895	7 860	51 164
2	Regionálny rozvoj (EFRR)	74 573	443	38 668	13 263	100 420	16 496	(530)	4 798	15 997	4 768	105 188
	Kohézny fond	11 413	(3)	6 600	2 352	15 658	1 048	(17)	1 095	1 736	390	16 048
	Príspevok z Kohézneho fondu do NPE Doprava	6 066	(40)	1 606	2 246	5 387	13	(0)	2	0	15	5 402
	Pilotné projekty a prípravné akcie	3	(0)	4	3	4	0	0	0	0	0	4
	Európsky sociálny fond plus (ESF+)	31 288	582	16 731	4 887	43 714	13 963	(597)	1 913	11 465	3 814	47 528
	Podpora pre komunitu tureckých Cyperčanov	99	(3)	34	40	91	1	(0)	7	3	5	95
	Európsky nástroj obnovy a odolnosti	157	(10)	123	101	169	214 361	(3)	2 230	55 187	161 401	161 570

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj

(v mil. EUR)

Okruh	Z rozpočtových prostriedkov					Z rozpočtových prostriedkov pripísaných príjmov					Záväzky nesplatené ku koncu roka 2024 spolu
	Záväzky prenesené z roku 2023	Úpravy	Prijaté záväzky	Vykonané platby	Zostávajúce sumy na zúčtovanie	Záväzky prenesené z roku 2023	Úpravy	Prijaté záväzky	Vykonané platby	Zostávajúce sumy na zúčtovanie	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	11=5+10
Pericles IV	1	(0)	1	1	0	–	–	0	0	0	0
Nástroj EÚ na obnovu	649	(0)	3 340	2 125	1 863	2	(0)	2	3	2	1 865
RescEU	540	(10)	240	355	415	1 166	(1)	14	402	778	1 193
EU4Health	1 274	(15)	753	546	1 466	27	(1)	41	27	41	1 507
Nástroj núdzovej podpory v rámci Únie (IES)	21	(3)	–	8	9	19	–	–	0	19	28
Decentralizované agentúry	42	(0)	263	256	49	0	–	38	38	1	50
Pilotné projekty a prípravné akcie	0	–	–	–	0	0	0	0	0	0	0
Akcie na základe výhradných práv Komisie	10	(1)	12	12	10	0	(0)	0	0	0	10
Zamestnanosť a sociálna inovácia	174	(11)	93	83	173	9	(0)	7	4	12	185
Erasmus+	1 863	(55)	3 796	3 532	2 072	221	(9)	477	509	179	2 251
Európsky zbor solidarity (ESC)	153	(23)	144	135	138	14	(4)	16	15	10	149
Kreatívna Európa	414	(6)	335	402	341	14	(1)	15	15	13	354
Spravodlivosť	63	(7)	42	47	51	4	(0)	1	1	3	53
Práva a hodnoty	271	(5)	219	198	286	1	(0)	1	0	1	288
Decentralizované agentúry	48	(0)	303	299	52	1	(0)	5	5	1	53
Iné akcie	13	(2)	8	8	11	2	(0)	0	1	1	13
Pilotné projekty a prípravné akcie	65	(2)	26	31	58	0	–	0	0	0	58
Akcie na základe výhradných práv Komisie	192	(4)	183	181	190	3	(0)	6	3	7	197

(v mil. EUR)

	Okruh	Z rozpočtových prostriedkov					Z rozpočtových prostriedkov pripísaných príjmov					Záväzky nesplatené ku koncu roka 2024 spolu
		Záväzky prenesené z roku 2023	Úpravy	Prijaté záväzky	Vykonané platby	Zostávajúce sumy na zúčtovanie	Záväzky prenesené z roku 2023	Úpravy	Prijaté záväzky	Vykonané platby	Zostávajúce sumy na zúčtovanie	
		1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	11=5+10
	Okruh 2 spolu: Súdržnosť, odolnosť a hodnoty	129 392	825	73 525	31 113	172 629	247 365	(1 163)	10 668	85 412	171 459	344 088
3	Poľnohospodárske záruky	358	(35)	40 465	40 420	368	0	–	345	342	3	371
	Poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka	33 157	(61)	13 155	13 997	32 254	4 734	(0)	1	1 471	3 263	35 517
	Námorná politika a rybárstvo	2 692	231	1 070	760	3 233	607	(234)	127	392	108	3 341
	Rybárstvo (SFPA a RFMO)	23	(1)	130	114	38	0	0	0	0	0	38
	Decentralizované agentúry	–	–	30	30	–	–	–	1	1	–	–
	Pilotné projekty a prípravné akcie	4	(0)	8	3	10	0	0	0	0	0	10
	Životné prostredie a klíma (LIFE)	2 538	(24)	768	597	2 684	9	(0)	4	6	7	2 691
	Fond na spravodlivú transformáciu	2 773	(0)	1 479	6	4 245	10 504	(0)	160	6 144	4 520	8 765
	Úverový nástroj v rámci Mechanizmu spravodlivej transformácie	40	–	50	60	29	17	–	76	19	75	104
	Decentralizované agentúry	–	–	66	66	–	–	–	8	8	–	–
	Pilotné projekty a prípravné akcie	18	(0)	6	9	15	0	0	0	0	0	15
	Osobitné akcie	4	(0)	16	4	16	0	0	0	0	0	16
	Okruh 3 spolu: Prírodné zdroje a životné prostredie	41 606	109	57 243	56 066	42 891	15 871	(234)	721	8 382	7 976	50 867
4	Azyl, migrácia a integrácia	2 709	8	1 502	1 363	2 856	11	(8)	6	3	6	2 862
	Decentralizované agentúry	13	–	152	152	13	–	–	13	13	–	13

(v mil. EUR)

	Okruh	Z rozpočtových prostriedkov					Z rozpočtových prostriedkov pripísaných príjmov					Záväzky nesplatené ku koncu roka 2024 spolu
		Záväzky prenesené z roku 2023	Úpravy	Prijaté záväzky	Vykonané platby	Zostávajúce sumy na zúčtovanie	Záväzky prenesené z roku 2023	Úpravy	Prijaté záväzky	Vykonané platby	Zostávajúce sumy na zúčtovanie	
		1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	11=5+10
	Riadenie hraníc (IBMF) – riadenie hraníc a víza	1 637	17	1 004	564	2 094	161	(17)	53	75	121	2 215
	Riadenie hraníc (IBMF) – vybavenie na colné kontroly	278	(0)	144	117	305	0	0	0	0	0	305
	Decentralizované agentúry	312	–	1 090	1 043	359	–	–	76	76	–	359
	Okruh 4 spolu: Migrácia a riadenie hraníc	4 949	24	3 892	3 239	5 627	172	(25)	147	166	127	5 754
5	Fond pre vnútornú bezpečnosť (ISF)	518	2	323	208	635	6	(2)	1	3	1	636
	Vyraďovanie z prevádzky	405	(0)	67	142	331	0	0	0	0	0	331
	Jadrová bezpečnosť a vyraďovanie z prevádzky	312	(1)	60	76	296	0	–	0	0	0	296
	Decentralizované agentúry	–	–	252	247	6	–	–	11	11	–	6
	Pilotné projekty a prípravné akcie	1	–	–	–	1	0	0	0	0	0	1
	Akcie na základe výhradných práv Komisie	26	(2)	32	35	22	0	–	–	0	–	22
	Európska obrana (výskum)	631	(0)	344	212	763	15	(0)	12	2	25	788
	Európska obrana (mimo výskumu)	1 290	(0)	680	529	1 441	33	–	23	39	16	1 458
	Vojenská mobilita	376	(1)	251	335	291	0	0	0	0	0	291
	Nástroj pre spoločné obstarávanie v oblasti obrany	–	–	250	–	250	–	–	9	0	9	259
	Nástroj na posilnenie obranného priemyslu	157	(0)	343	172	327	–	–	16	1	15	343

(v mil. EUR)

	Okruh	Z rozpočtových prostriedkov					Z rozpočtových prostriedkov pripísaných príjmov					Záväzky nesplatené ku koncu roka 2024 spolu
		Záväzky prenesené z roku 2023	Úpravy	Prijaté záväzky	Vykonané platby	Zostávajúce sumy na zúčtovanie	Záväzky prenesené z roku 2023	Úpravy	Prijaté záväzky	Vykonané platby	Zostávajúce sumy na zúčtovanie	
		1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	11=5+10
	Pilotné projekty a prípravné akcie	0	–	–	–	0	0	0	0	0	0	0
	Bezpečná konektivita Únie	30	–	96	110	16	0	0	0	0	0	16
	Okruh 5 spolu: Bezpečnosť a obrana	3 748	(2)	2 699	2 066	4 379	55	(2)	71	57	66	4 445
6	Susedstvo, rozvoj a medzinárodná spolupráca	30 342	(610)	11 432	9 352	31 811	340	(29)	525	250	586	32 397
	Nástroj pre jadrovú bezpečnosť (EINS)	137	(5)	42	40	133	4	–	1	1	3	137
	Humanitárna pomoc (HUMA)	1 047	(6)	2 495	2 422	1 115	15	(0)	17	20	12	1 127
	Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika (SZBP)	94	(23)	385	379	78	13	(2)	21	14	19	96
	Zámorské krajiny a územia (ZKÚ)	129	(0)	72	55	147	0	0	0	0	0	147
	MFA+	–	–	5	5	–	–	–	569	416	153	153
	Iné akcie	28	(0)	79	50	57	–	–	0	0	–	57
	Pilotné projekty a prípravné akcie	0	(0)	–	0	0	0	0	0	0	0	0
	Akcie na základe výhradných práv Komisie	152	(9)	95	88	151	0	(0)	0	0	0	151
	Predvstupová pomoc (IPA III)	7 415	(48)	2 063	2 227	7 203	269	(47)	83	74	231	7 434
	Nástroj pre západný Balkán	–	–	400	1	399	0	0	0	0	0	399

(v mil. EUR)

	Okruh	Z rozpočtových prostriedkov					Z rozpočtových prostriedkov pripísaných príjmov					Záväzky nesplatené ku koncu roka 2024 spolu
		Záväzky prenesené z roku 2023	Úpravy	Prijaté záväzky	Vykonané platby	Zostávajúce sumy na zúčtovanie	Záväzky prenesené z roku 2023	Úpravy	Prijaté záväzky	Vykonané platby	Zostávajúce sumy na zúčtovanie	
		1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	11=5+10
	Okruh 6 spolu: Susedstvo a svet	39 345	(701)	17 067	14 618	41 093	642	(78)	1 217	777	1 004	42 097
7	Dôchodky zamestnancov	–	–	2 589	2 589	(0)	–	–	273	273	0	(0)
	(Dôchodky bývalých členov) EP	–	–	15	15	0	0	0	0	0	0	0
	(Dôchodky bývalých členov) Európska rada a Rada	–	–	1	1	(0)	0	0	0	0	0	(0)
	(Dôchodky bývalých členov) Komisia	–	–	9	9	(0)	0	0	0	0	0	(0)
	(Dôchodky bývalých členov) SDEÚ	–	–	15	15	–	0	0	0	0	0	–
	(Dôchodky bývalých členov) Európsky dvor audítorov	–	–	7	7	0	0	0	0	0	0	0
	(Dôchodky bývalých členov) Ombudsman	–	–	0	0	–	0	0	0	0	0	–
	(Dôchodky bývalých členov) EDPS	–	–	0	0	–	0	0	0	0	0	–
	Európske školy	0	(0)	246	246	0	1	(0)	23	20	4	4
	Odmeňovanie štatutárnych zamestnancov	0	(0)	2 897	2 897	0	–	–	60	60	–	0
	Odmeňovanie externých zamestnancov	32	(4)	265	272	21	1	(0)	45	44	2	23
	Členovia – Platy a príspevky	0	(0)	17	16	1	–	–	0	0	0	1
	Členovia – Dočasné príspevky	–	(0)	1	0	0	0	0	0	0	0	0
	Výdavky na prijímanie zamestnancov	2	(0)	30	28	3	0	(0)	0	0	0	3
	Odchod zo služby	–	(0)	7	7	–	0	0	0	0	0	–

(v mil. EUR)

Okruh	Z rozpočtových prostriedkov					Z rozpočtových prostriedkov pripísaných príjmov					Záväzky nesplatené ku koncu roka 2024 spolu
	Záväzky prenesené z roku 2023	Úpravy	Prijaté záväzky	Vykonané platby	Zostávajúce sumy na zúčtovanie	Záväzky prenesené z roku 2023	Úpravy	Prijaté záväzky	Vykonané platby	Zostávajúce sumy na zúčtovanie	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	11=5+10
Náklady na odbornú prípravu	8	(1)	17	15	10	3	(0)	4	4	2	12
Sociálna oblasť a mobilita	7	(1)	23	22	7	6	(2)	15	14	5	12
Informačné a komunikačné technológie	129	(1)	287	295	120	42	(0)	134	130	46	166
Nájomné a kúpa	5	(0)	326	300	30	2	(0)	314	315	1	31
Výdavky spojené s budovami	57	(5)	107	115	44	6	(0)	22	23	5	49
Bezpečnosť	32	(2)	74	79	25	6	(0)	9	8	7	32
Služobné cesty a reprezentácia	11	(3)	54	52	10	0	(0)	2	2	0	10
Stretnutia, výbory, konferencie	6	(3)	15	13	5	1	(0)	1	1	1	6
Úradný vestník	1	(0)	3	2	1	–	–	0	–	0	1
Publikácie	5	(0)	12	11	5	2	(0)	3	3	1	7
Získavanie informácií	2	(0)	7	6	2	0	–	0	0	–	2
Štúdie a vyšetrovania	5	(0)	6	5	5	0	–	0	0	0	5
Bežné zariadenie, motorové vozidlá, nábytok	11	(0)	16	18	9	1	(0)	6	6	2	11
Externé jazykové služby	2	(0)	27	27	2	1	(0)	36	36	1	2
Ostatné administratívne výdavky	4	(0)	19	18	5	6	(0)	21	20	7	12
Administratívne výdavky ostatných inštitúcií	567	(10)	4 912	4 886	582	42	(42)	379	338	40	623
Okruh 7 spolu: Európska verejná správa	886	(32)	12 004	11 969	888	118	(46)	1 348	1 297	123	1 011

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj

(v mil. EUR)

	Okruh	Z rozpočtových prostriedkov					Z rozpočtových prostriedkov pripísaných príjmov					Záväzky nesplatené ku koncu roka 2024 spolu
		Záväzky prenesené z roku 2023	Úpravy	Prijaté záväzky	Vykonané platby	Zostávajúce sumy na zúčtovanie	Záväzky prenesené z roku 2023	Úpravy	Prijaté záväzky	Vykonané platby	Zostávajúce sumy na zúčtovanie	
		1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	11=5+10
O	Inovačný fond (IF)	0	0	–	–	–	6 443	(111)	603	292	6 643	6 643
	Nástroj pre Ukrajinu	–	(0)	4 737	3 634	1 103	–	–	150	3	147	1 250
	Iné akcie	0	0	–	–	–	4	(3)	62	57	6	6
	Okruh O spolu: Mimo VFR	–	(0)	4 737	3 634	1 103	6 447	(114)	815	353	6 795	7 899
S	Európska rezerva na solidaritu	–	–	1 234	1 234	–	0	0	0	0	0	–
	Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii (EGF)	0	(0)	8	8	0	0	0	0	0	0	0
	Pobrexitová adaptačná rezerva	321	–	7	275	53	161	–	297	458	–	53
	Okruh S spolu: Mechanizmy solidarity v rámci Únie a mimo nej (osobitné nástroje)	321	(0)	1 249	1 517	53	161	–	297	458	–	53
	Spolu	**263 564**	**(405)**	**194 000**	**145 192**	**311 967**	**279 440**	**(1 893)**	**19 661**	**101 797**	**195 410**	**507 378**

7.1. **PLNENIE ROZPOČTOVÝCH PRÍJMOV**

(v mil. EUR)

Inštitúcia	Rozpočtové príjmy		Vzniknuté nároky			Príjmy			Príjmy ako % rozpočtu	Nesplatené
	Pôvodne schválený rozpočet	Konečný schválený rozpočet	Bežný rok	Prenesené	Spolu	Z nárokov bežného roka	Z prenesených nárokov	Spolu		
	1	2	3	4	5=3+4	6	7	8=6+7	9=8/2	10=5-8
Európsky parlament	222	222	281	12	293	279	3	282	127 %	11
Európska rada a Rada	72	72	99	1	100	98	1	99	137 %	1
Komisia	142 141	149 255	246 702	19 281	265 983	239 802	9 925	249 727	167 %	16 256
Súdny dvor	73	73	74	0	74	74	0	74	101 %	0
Dvor audítorov	31	31	30	0	30	30	0	30	97 %	0
Hospodársky a sociálny výbor	17	17	22	0	22	22	0	22	134 %	0
Výbor regiónov	14	14	16	0	16	16	0	16	117 %	0
Ombudsman	2	2	2	0	2	2	0	2	107 %	0
Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov	2	2	2	0	2	2	0	2	102 %	–
Európska služba pre vonkajšiu činnosť	57	57	356	0	356	356	0	356	626 %	0
Spolu	**142 630**	**149 744**	**247 584**	**19 295**	**266 879**	**240 680**	**9 929**	**250 609**	**167 %**	**16 270**

Podobne ako v predchádzajúcich rokoch zahŕňajú konsolidované správy o plnení všeobecného rozpočtu EÚ údaje o plnení rozpočtu všetkých inštitúcií, pretože v rámci rozpočtu EÚ sa zostavuje samostatný rozpočet pre každú inštitúciu.

Rozpočet a plnenie zo strany agentúr nie sú konsolidované v rámci rozpočtu EÚ ani zahrnuté do správ o rozpočte EÚ. Dotácia Komisie vyplatená agentúram však je súčasťou rozpočtu EÚ. V tejto rozpočtovej časti ročnej účtovnej závierky sa zohľadňuje iba dotácia vyplatená agentúram z rozpočtu Komisie.

Je potrebné uviesť, že Európska služba pre vonkajšiu činnosť (ESVČ) dostáva dodatočne k svojmu rozpočtu aj príspevky od Komisie vo výške 236,1 mil. EUR (2023: 240,5 mil. EUR) a od staršieho ERF a trustových fondov vo výške 19,3 mil. EUR (2023: 18,7 mil. EUR). Tieto príspevky pokrývajú náklady zamestnancov Komisie v delegáciách financovaných v rámci ERF a trustových fondov vrátane pripísaných príjmov v danom roku vytvorených z týchto príspevkov.

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj

7.2. **PLNENIE VIAZANÝCH ROZPOČTOVÝCH PROSTRIEDKOV**

(v mil. EUR)

Inštitúcia	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Prijaté záväzky					Rozpočtové prostriedky prenesené do roku 2025			Prepadnuté rozpočtové prostriedky			
		zkonečného schváleného rozpočtu	z prenosov	z pripísaných príjmov	Spolu	%	zkonečného schváleného rozpočtu	z pripísaných príjmov	Spolu	zkonečného schváleného rozpočtu	z prenosov	z pripísaných príjmov	Spolu
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+ 11+12
Európsky parlament	2 469	2 375	0	49	2 424	98 %	0	37	37	8	0	0	8
Európska rada a Rada	732	653	0	32	684	93 %	0	23	23	24	0	0	24
Komisia	222 217	188 153	936	19 282	208 370	94 %	1 365	10 969	12 334	1 121	62	330	1 513
Súdny dvor	506	499	0	1	500	99 %	0	1	1	5	0	0	5
Dvor audítorov	186	181	0	0	182	98 %	0	0	0	4	–	0	4
Hospodársky a sociálny výbor	172	164	0	5	169	98 %	0	2	2	1	0	0	1
Výbor regiónov	126	123	0	1	124	99 %	0	1	1	0	0	–	0
Ombudsman	14	14	0	–	14	98 %	0	–	–	0	0	–	0
Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov	24	23	0	–	23	96 %	0	0	0	1	0	–	1
Európska služba pre vonkajšiu činnosť	1 240	880	1	290	1 171	94 %	0	68	68	0	–	0	0
Spolu	**227 687**	**193 064**	**937**	**19 661**	**213 661**	**94 %**	**1 365**	**11 103**	**12 468**	**1 166**	**62**	**330**	**1 558**

7.3. PLNENIE PLATOBNÝCH ROZPOČTOVÝCH PROSTRIEDKOV

(v mil. EUR)

Inštitúcia	Spolu rozpočtové prostriedky k dispozícii	Vykonané platby					Rozpočtové prostriedky prenesené do roku 2025			Prepadnuté rozpočtové prostriedky			
		z konečného schváleného rozpočet	z prenosov	z pripísaných príjmov	Spolu	%	z konečného schváleného rozpočtu	z pripísaných príjmov	Spolu	z konečného schváleného rozpočtu	z prenosov	z pripísaných príjmov	Spolu
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13
Európsky parlament	2 825	2 038	322	47	2 407	85 %	337	46	383	8	26	1	35
Európska rada a Rada	819	574	78	32	684	84 %	79	24	103	24	8	–	32
Komisia	269 678	141 805	2 122	97 837	241 764	90 %	3 266	24 509	27 775	33	99	7	140
Súdny dvor	537	467	27	1	494	92 %	32	1	33	5	4	–	9
Dvor audítorov	196	171	9	0	181	92 %	10	0	10	4	0	–	5
Hospodársky a sociálny výbor	186	153	12	4	168	90 %	10	4	14	1	2	–	3
Výbor regiónov	137	113	10	1	124	91 %	10	2	11	0	1	–	1
Ombudsman	14	13	0	–	13	94 %	0	–	0	0	0	–	0
Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov	27	21	2	–	23	84 %	3	0	3	1	1	–	2
Európska služba pre vonkajšiu činnosť	1 350	778	98	253	1 129	84 %	102	106	208	0	13	–	13
Spolu	**275 769**	**146 134**	**2 680**	**98 175**	**246 988**	**90 %**	**3 848**	**24 692**	**28 540**	**78**	**154**	**8**	**240**

8. **PLNENIE ROZPOČTOV AGENTÚR**

Príjmy a výdavky agentúr uvedené ďalej v správach 8.1 a 8.2 nie sú ako také konsolidované v rámci rozpočtu EÚ. V tejto rozpočtovej časti ročnej účtovnej závierky sa zohľadňuje iba dotácia vyplatená agentúram z rozpočtu Komisie.

Správy o plnení rozpočtu EÚ v prípade potreby zahŕňajú dotáciu vyplatenú agentúram z rozpočtu EÚ ako viazané a platobné rozpočtové prostriedky.

V správach agentúr uvedených ďalej sa nachádza prehľad agentúr, a to decentralizovaných (známych aj ako tradičné agentúry), ako aj výkonných agentúr, a ich príjmov (8.1) a výdavkov (8.2).

Iné zdroje príjmov a súvisiacich výdavkov sa na rozpočtové účty EÚ nepridávajú. Každá agentúra predkladá svoje vlastné ročné účtovné závierky.

8.1. **ROZPOČTOVÉ PRÍJMY**

(v mil. EUR)

Agentúra	Okruh financujúceho VFR	Konečný schválený rozpočet	Prijaté príjmy
Agentúra pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky	1	35	35
Agentúra na prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov	4	257	287
Orgán európskych regulátorov pre elektronické komunikácie	1	8	8
Úrad Spoločenstva pre odrody rastlín	neuvádza sa	23	21
Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci	2b	18	17
Európsky podporný úrad pre azyl	4	182	185
Európska agentúra pre bezpečnosť letectva	1	243	217
Európsky orgán pre bankovníctvo	1	56	57
Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž	4	922	927
Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb	2b	93	102
Európske stredisko pre rozvoj odborného vzdelávania	2b	20	21
Európska chemická agentúra	1	127	131
Európska výkonná agentúra pre klímu, infraštruktúru a životné prostredie	1, 2a, 3, 5	69	70
Európska výkonná agentúra pre vzdelávanie a kultúru	2b, 6	70	70
Európska environmentálna agentúra	3	103	98
Európska agentúra pre kontrolu rybárstva	3	31	32
Európsky úrad pre bezpečnosť potravín	2b	157	155
Európska nadácia pre zlepšovanie životných a pracovných podmienok	2b	24	25
Európska výkonná agentúra pre zdravie a digitalizáciu	1, 2b	56	56
Výkonná agentúra pre Európsku radu pre inováciu a MSP	1, 2a	50	49
Európsky inštitút pre rodovú rovnosť	2b	9	9
Európsky inovačný a technologický inštitút	1	418	466
Európsky orgán pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov	1	37	38
Európsky orgán práce	2b	40	39
Európska námorná bezpečnostná agentúra	1	93	122

(v mil. EUR)

Agentúra	Okruh financujúceho VFR	Konečný schválený rozpočet	Prijaté príjmy
Európska agentúra pre lieky	2b	481	492
Európske monitorovacie centrum pre drogy a drogovú závislosť	5	35	30
Európska prokuratúra	2b	76	76
Výkonná agentúra Európskej rady pre výskum	1	67	67
Európska výkonná agentúra pre výskum	1, 3	112	112
Európsky orgán pre cenné papiere a trhy	1	75	76
Európska nadácia pre odborné vzdelávanie	2b	28	29
Agentúra Európskej únie pre justičnú spoluprácu v trestných veciach	2b	65	71
Agentúra Európskej únie pre kybernetickú bezpečnosť	1	26	45
Agentúra Európskej únie pre spoluprácu v oblasti presadzovania práva	5	222	232
Agentúra Európskej únie pre odbornú prípravu v oblasti presadzovania práva	5	13	32
Železničná agentúra Európskej únie	1	32	44
Agentúra Európskej únie pre vesmírny program	1	85	1 342
Agentúra Európskej únie pre základné práva	2b	27	28
Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo	neuvádza sa	315	323
Spoločný podnik Fusion for Energy	1	625	662
Prekladateľské stredisko pre orgány Európskej únie	7	45	37
Spolu		**5 470**	**6 937**

(v mil. EUR)

Druh príjmov agentúr			Prijaté sumy
Dotácia Komisie			4 854
Príjem z poplatkov			984
Iný príjem			1 098
Spolu			**6 937**

8.2. VIAZANÉ A PLATOBNÉ ROZPOČTOVÉ PROSTRIEDKY PODĽA AGENTÚR

(v mil. EUR)

Agentúra	Viazané rozpočtové prostriedky		Platobné rozpočtové prostriedky	
	Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu	Prijaté záväzky	Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu	Vykonané platby
Agentúra pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky	35	35	43	33
Agentúra na prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov	407	365	380	277

(v mil. EUR)

Agentúra	Viazané rozpočtové prostriedky		Platobné rozpočtové prostriedky	
	Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu	Prijaté záväzky	Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu	Vykonané platby
Orgán európskych regulátorov pre elektronické komunikácie	8	8	9	8
Úrad Spoločenstva pre odrody rastlín	21	20	24	21
Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci	18	17	23	18
Európsky podporný úrad pre azyl	224	174	242	173
Európska agentúra pre bezpečnosť letectva	335	259	348	221
Európsky orgán pre bankovníctvo	58	57	61	57
Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž	957	936	1 323	873
Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb	110	100	134	96
Európske stredisko pre rozvoj odborného vzdelávania	20	20	22	21
Európska chemická agentúra	135	130	150	128
Európska výkonná agentúra pre klímu, infraštruktúru a životné prostredie	69	68	72	68
Európska výkonná agentúra pre vzdelávanie a kultúru	70	69	75	68
Európska environmentálna agentúra	116	104	140	86
Európska agentúra pre kontrolu rybárstva	35	32	43	33
Európsky úrad pre bezpečnosť potravín	164	163	170	154
Európska nadácia pre zlepšovanie životných a pracovných podmienok	26	26	30	26
Európska výkonná agentúra pre zdravie a digitalizáciu	56	55	57	54
Výkonná agentúra pre Európsku radu pre inováciu a MSP	48	48	52	48
Európsky inštitút pre rodovú rovnosť	9	9	11	9
Európsky inovačný a technologický inštitút	454	432	495	433
Európsky orgán pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov	38	38	40	37
Európsky orgán práce	49	46	45	41
Európska námorná bezpečnostná agentúra	134	122	146	115
Európska agentúra pre lieky	516	503	601	515
Európske monitorovacie centrum pre drogy a drogovú závislosť	34	33	35	27
Európska prokuratúra	76	75	86	75
Výkonná agentúra Európskej rady pre výskum	67	67	69	68
Európska výkonná agentúra pre výskum	112	111	118	112
Európsky orgán pre cenné papiere a trhy	77	76	83	78
Európska nadácia pre odborné vzdelávanie	33	30	35	28

(v mil. EUR)

Agentúra	Viazané rozpočtové prostriedky		Platobné rozpočtové prostriedky	
	Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu	Prijaté záväzky	Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu	Vykonané platby
Agentúra Európskej únie pre justičnú spoluprácu v trestných veciach	84	71	94	69
Agentúra Európskej únie pre kybernetickú bezpečnosť	43	32	47	30
Agentúra Európskej únie pre spoluprácu v oblasti presadzovania práva	240	233	263	228
Agentúra Európskej únie pre odbornú prípravu v oblasti presadzovania práva	39	20	42	20
Železničná agentúra Európskej únie	62	46	49	44
Agentúra Európskej únie pre vesmírny program	2 779	580	2 173	971
Agentúra Európskej únie pre základné práva	29	28	35	29
Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo	483	321	483	318
Spoločný podnik Fusion for Energy	812	746	694	642
Prekladateľské stredisko pre orgány Európskej únie	45	42	48	43
Spolu	**9 123**	**6 348**	**9 091**	**6 393**

(v mil. EUR)

Druh výdavkov	Viazané rozpočtové prostriedky		Platobné rozpočtové prostriedky	
	Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu	Prijaté záväzky	Disponibilné rozpočtové prostriedky spolu	Vykonané platby
Administratívne	569	546	694	536
Prevádzkové	6 334	3 735	6 147	3 794
Zamestnanci	2 221	2 067	2 250	2 063
Spolu	**9 123**	**6 348**	**9 091**	**6 393**

GLOSÁR

Administratívne rozpočtové prostriedky

Administratívne rozpočtové prostriedky pokrývajú prevádzkové náklady inštitúcií a účtovných jednotiek (na zamestnancov, budovy, kancelárske vybavenie).

Deriváty

Finančné nástroje, ktorých hodnota je prepojená so zmenami hodnoty iného finančného nástroja, ukazovateľa alebo komodity. Na rozdiel od držiteľa primárneho finančného nástroja (napr. štátneho dlhopisu), ktorý má bezpodmienečný nárok na získanie hotovosti (alebo inej hospodárskej výhody) v budúcnosti, má držiteľ derivátu iba podmienečné právo na získanie takejto výhody. Príkladom derivátu je forward v cudzej mene.

Diskontná sadzba

Sadzba na úpravu časovej hodnoty peňazí. Diskontovanie je metóda porovnania nákladov a prínosov, ktoré sa vyskytujú v rôznych časových obdobiach.

Efektívna úroková miera

Miera, ktorou sa diskontujú odhadované budúce peňažné príjmy alebo platby počas očakávanej životnosti finančného aktíva alebo finančného záväzku na čistú účtovnú hodnotu aktíva alebo záväzku.

Finančná oprava

Účelom finančných opráv je chrániť rozpočet EÚ pred bremenom neoprávnených výdavkov. V prípade výdavkov realizovaných v rámci zdieľaného riadenia je úloha vymáhania neoprávnených platieb primárne zodpovednosťou členského štátu.

Potvrdenú finančnú opravu schválil dotknutý členský štát. Schválená finančná oprava bola prijatá rozhodnutím Komisie a vždy ide o čistú opravu, pri ktorej musí členský štát do rozpočtu EÚ uhradiť neoprávnene vyplatené prostriedky, čo má za následok definitívne zníženie krytia prideleného dotknutému členskému štátu. Potvrdené a schválené finančné opravy sa v tejto publikácii uvádzajú ako jedna kategória.

Vykonaná finančná oprava je oprava zistenej nezrovnalosti.

Finančné aktíva a záväzky v amortizovanej hodnote

Všetky finančné aktíva a záväzky, ktoré sa podľa Medzinárodného účtovného štandardu pre verejný sektor vykazujú v amortizovanej hodnote.

Finančné aktíva alebo záväzky vykazované v reálnej hodnote cez prebytok alebo deficit

Všetky finančné aktíva alebo záväzky, ktoré sa na základe medzinárodných účtovných štandardov pre verejný sektor oceňujú v reálnej hodnote a v prípade ktorých sa zmeny v reálnej hodnote vykazujú v prebytku alebo deficite za dané obdobie (t. j. deriváty).

Finančné aktíva k dispozícii na predaj

Všetky finančné aktíva (okrem derivátov), ktoré sa na základe medzinárodných účtovných štandardov pre verejný sektor oceňujú v reálnej hodnote, a v prípade ktorých sa zmeny v reálnej hodnote vykazujú v rezerve v čistých aktívach až do ukončenia vykazovania (alebo zníženia hodnoty).

Náklady na súčasnú službu

Zvýšenie záväzkov systému vyplývajúce zo služby v bežnom rozpočtovom roku.

Nepriame riadenie

Režim plnenia rozpočtu. V rámci nepriameho riadenia Komisia zveruje úlohy plnenia rozpočtu orgánom, na ktoré sa vzťahuje právo EÚ alebo vnútroštátne právo.

Nesplatené záväzky

Ako *Reste à Liquider (RAL)*, predstavujú sumu rozpočtového záväzku, pre ktorú sa ešte nevykonala následná platba. Ide o platobné záväzky EÚ na budúce roky, ktoré vyplývajú priamo z existencie viacročných programov a disociácie medzi viazanými a platobnými rozpočtovými prostriedkami.

Nezrovnalosť

Nezrovnalosť je akt, ktorý nie je v súlade s uplatniteľnými pravidlami EÚ alebo vnútroštátnymi pravidlami a ktorý má potenciálne negatívny vplyv na finančné záujmy EÚ. Nezrovnalosti môžu byť dôsledkom správania prijímateľov žiadajúcich o finančné prostriedky alebo orgánov zodpovedných za realizáciu platieb. Pojem „nezrovnalosť“ má širší význam, nie je to len podvod ako správanie, ktoré možno považovať za trestný čin.

Opravný rozpočet

Rozhodnutie prijaté počas rozpočtového roka s cieľom zmeniť (zvýšiť, znížiť, preniesť) časti rozpočtu schváleného pre daný rok.

Platobné rozpočtové prostriedky

Platobné rozpočtové prostriedky kryjú výdavky splatné v bežnom roku, ktoré vyplývajú z právnych záväzkov prijatých v bežnom roku a/alebo v predchádzajúcich rokoch.

Poistno-matematické predpoklady

Predpoklady, na základe ktorých sa vypočítavajú náklady na budúce udalosti, ktoré ovplyvnia dôchodkový záväzok.

Poistno-matematické zisky a straty

Zmeny v poistno-matematických deficitoch alebo prebytkoch v rámci vymedzeného systému požitkov. Vyplývajú z rozdielov medzi predchádzajúcimi poistno-matematickými predpokladmi a tým, čo sa skutočne stalo, a z účinkov zmien v poistno-matematických predpokladoch.

Predbežné financovanie

Platba, ktorej účelom je poskytnúť prijímateľovi počiatočnú hotovosť. Môže byť rozdelené na niekoľko splátok podľa ustanovení základnej zmluvy, rozhodnutia, dohody alebo základného právneho aktu. Počiatočná hotovosť alebo preddavok sa počas obdobia stanoveného v dohode buď použijú na účely, na ktoré boli poskytnuté, alebo sa vrátia.

Prenos rozpočtových prostriedkov

Výnimka zo zásady ročnej platnosti, na základe ktorej sa rozpočtové prostriedky, ktoré sa už nemôžu využiť v danom rozpočtovom roku, môžu za prísnych podmienok výnimočne preniesť do ďalšieho roku.

Prepadnuté rozpočtové prostriedky

Nevyužité rozpočtové prostriedky, ktoré sa zrušia na konci rozpočtového roka. Prepadnutie znamená zrušenie povolenia na výdavky v plnej alebo čiastočnej výške a/alebo na vznik záväzkov, ktoré predstavujú rozpočtové prostriedky. Len v prípade spoločných podnikov možno nevyužité rozpočtové prostriedky podľa ich finančných pravidiel vykázať v odhade príjmov a výdavkov za až tri nasledujúce rozpočtové roky (tzv. pravidlo N+3). Prepadnuté rozpočtové prostriedky by sa tak v prípade spoločných podnikov mohli znovu aktivovať až do rozpočtového roku „N+3“.

Prerušenia a pozastavenia

Ak Komisia na základe vlastnej činnosti alebo informácií od orgánov auditu zistí, že členský štát nenapravil závažné nedostatky v systémoch riadenia a kontroly a/alebo neopravil neoprávnené výdavky, ktoré boli nahlásené a potvrdené, môže prerušiť alebo pozastaviť vyplácanie platieb.

Presuny (medzi rozpočtovými riadkami)

Presuny medzi rozpočtovými riadkami znamenajú premiestnenie rozpočtových prostriedkov z jedného rozpočtového riadku do iného v priebehu rozpočtového roka, a tvoria teda výnimku z rozpočtovej zásady špecifikácie. Výslovne sa však povoľujú v Zmluve o fungovaní Európskej únie za podmienok stanovených v nariadení o rozpočtových pravidlách. V nariadení o rozpočtových pravidlách sa identifikujú rôzne druhy presunov v závislosti od toho, či ide o presuny medzi rozpočtovými hlavami, kapitolami, článkami alebo riadkami alebo v rámci nich, a či vyžadujú iné úrovne povolenia.

Preventívne opatrenie

K preventívnym opatreniam, ktoré má Komisia k dispozícii na ochranu rozpočtu EÚ v prípade zistenia možných nedostatkov, patria pozastavenia a prerušenia platieb z rozpočtu EÚ na operačný program.

Priame riadenie

Režim plnenia rozpočtu. V rámci priameho riadenia plnia rozpočet priamo útvary Komisie, výkonné agentúry alebo trustové fondy.

Pripísané príjmy

Vyhradené príjmy získané na financovanie osobitných výdavkových položiek. Hlavným zdrojom vonkajších pripísaných príjmov sú finančné príspevky z tretích krajín na programy financované Úniou. Hlavným zdrojom vnútorných pripísaných príjmov sú príjmy od tretích strán za dodanie tovaru, poskytnutie služieb alebo uskutočnenie prác na ich žiadosť; príjmy plynúce z uhradenia nenáležite vyplatených súm a príjmy z predaja publikácií a filmov.

Reste à Liquider (RAL)

Rozpočtové prostriedky

Finančné prostriedky z rozpočtu. V rozpočte sa odhadujú záväzky aj platby (hotovostné alebo bankové prevody prijímateľom). Rozpočtové prostriedky na záväzky a platby sa často líšia (diferencované rozpočtové prostriedky), pretože viacročné programy a projekty sú zvyčajne v plnej výške záväzne schválené v roku, v ktorom sa o nich rozhodlo, a sú financované v priebehu viacerých rokov, v ktorých prebieha ich vykonávanie. Nediferencované rozpočtové prostriedky sa vzťahujú na administratívne výdavky, podporu poľnohospodárskeho trhu a priame platby a viazané rozpočtové prostriedky zodpovedajú platobným rozpočtovým prostriedkom.

Rozpočtový riadok

Pokiaľ ide o štruktúru rozpočtu, príjmy a výdavky sa uvádzajú v rozpočte podľa záväznej nomenklatúry, v ktorej sa zohľadňuje povaha a účel každej položky, ako ich ukladá rozpočtový orgán. Formálny opis nomenklatúry sa poskytuje v jednotlivých okruhoch (hlave, kapitole, článku alebo riadku).

Schválený rozpočet

Návrh rozpočtu sa stane schváleným rozpočtom po schválení rozpočtovým orgánom a vyhlásení za definitívne prijatý predsedom Európskeho parlamentu.

Sumy, ktoré majú byť vyžiadané od členských štátov

Predstavujú výdavky, ktoré vznikli v období vykazovania a ktoré sa budú musieť financovať z budúcich rozpočtov, t. j. členskými štátmi EÚ. Je to dôsledok koexistencie finančných výkazov založených na časovom rozlíšení a rozpočtu založeného na peňažných prostriedkoch.

Systém s pevnou výškou dávok

Dôchodkový alebo iný systém dôchodkových dávok, v ktorom sa pravidlami systému vymedzujú dávky nezávisle od platených príspevkov a dávky priamo nesúvisia s investíciami systému. Systém môže byť financovaný alebo nefinancovaný.

Tradičné vlastné zdroje

Tradičné vlastné zdroje sa vymedzujú v platnom rozhodnutí o vlastných zdrojoch [rozhodnutie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2053] a pozostávajú z ciel a odvodov z produkcie cukru.

Viazané rozpočtové prostriedky

Viazané rozpočtové prostriedky pokrývajú celkové náklady na právne záväzky (zmluvy, dohody/rozhodnutia o grantoch), ktoré by sa mohli podpísať v bežnom rozpočtovom roku.

Vlastné zdroje

Hlavný zdroj príjmov rozpočtu EÚ. Jednotlivé vlastné zdroje sú uvedené v platnom rozhodnutí o vlastných zdrojoch [rozhodnutie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2053] a ide o tradičné vlastné zdroje, vlastný zdroj založený na DPH, zdroj založený na HND a vlastný zdroj založený na nerecyklovanom odpade z plastových obalov.

Výročná správa o činnosti (AAR)

Výročné správy o činnosti obsahujú okrem iného výsledky operácií vzhľadom na stanovené ciele, súvisiace riziká a štruktúru vnútornej kontroly. Od rozpočtového roku 2001 musí Komisia a od roku 2003 všetky inštitúcie Európskej únie prostredníctvom povoľujúceho úradníka vymenovaného delegovaním predkladať svojej inštitúcii výročnú správu o činnosti, ktorá obsahuje informácie o výkone jej/ich povinností, ako aj finančné informácie a informácie o riadení.

Záväzok

Právne záväzný prísľub poskytnutia finančných prostriedkov za určitých podmienok. EÚ sa zaväzuje uhrádzať svoj podiel na nákladoch projektov financovaných z prostriedkov EÚ. Dnešné záväzky sú zajtrajšie platby. Dnešné platby sú včerajšie záväzky.

Zdieľané riadenie

Režim plnenia rozpočtu. V rámci zdieľaného riadenia sa úlohy súvisiace s plnením rozpočtu delegujú na členské štáty. Približne tri štvrtiny výdavkov EÚ patria do tohto režimu plnenia.

Zrušenie rozpočtových prostriedkov

Nevyužité rozpočtové prostriedky, ktoré sa už nemôžu využiť.

Zrušenie viazanosti

Akt, ktorým sa ruší predchádzajúci záväzok (alebo jeho časť).

ZOZNAM SKRATIEK

AAR	Výročná správa o činnosti
AC	Amortizovaná hodnota
AFS	K dispozícii na predaj
AMIF	Fond pre azyl, migráciu a integráciu
AOD	Povoľujúci úradník vymenovaný delegovaním
ATM	Manažment letovej prevádzky
BAR	Pobrexitová adaptačná rezerva
BOP	Platobná bilancia
CCS LGF	Záručný mechanizmus pre kultúrne a kreatívne sektory
CEF DI	Dlhový nástroj v rámci Nástroja na prepájanie Európy
CEF2	Nástroj na prepájanie Európy
CIP	Rámcový program pre konkurencieschopnosť a inovácie
COM	Európska komisia
COSME	Program pre konkurencieschopnosť podnikov a malých a stredných podnikov
COSO	Výbor sponzorských organizácií komisie Treadway
CRO	Vedúci pracovník zodpovedný za riadenie rizík
D&WM	Vyraďovanie z prevádzky a nakladanie s odpadom
DPH	Daň z pridanej hodnoty
EAD	Expozícia pri zlyhaní
EAR	Účtovné pravidlo Európskej únie
EaSI	Zamestnanosť a sociálna inovácia
EBOR	Európska banka pre obnovu a rozvoj
ECA	Európsky dvor audítorov
ECB	Európska centrálna banka
ECL	Očakávané úverové straty
ECOFIN	Rada pre hospodárske a finančné záležitosti
EDIF	Záručný nástroj v rámci nástroja pre rozvoj podnikania a inovácie na západnom Balkáne
EFRR	Európsky fond regionálneho rozvoja
EFSD	Európsky fond pre udržateľný rozvoj
EFSE	Európsky fond pre juhovýchodnú Európu
EFSF	Európsky nástroj finančnej stability
EFSI	Európsky fond pre strategické investície
EFSM	Európsky finančný stabilizačný mechanizmus
EGNOS	Európska prekryvná služba geostacionárnej navigácie
EHP	Európsky hospodársky priestor
EIB	Európska investičná banka
EIF	Európsky investičný fond
ElectriFI	Iniciatíva na financovanie elektrifikácie
ELM	Mandát na poskytovanie vonkajších úverov
ENRF	Európsky námorný a rybársky fond

EMS	Európsky mechanizmus pre stabilitu
ENEF	Fond na rozširovanie podnikov
ENIF	Fond na inováciu podnikov
ENPI	Nástroj európskeho susedstva a partnerstva
EP	Európsky parlament
EPFRV	Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka
EPZF	Európsky poľnohospodársky záručný fond
ERF	Európsky rozvojový fond
ERI	Iniciatíva EIB na posilnenie odolnosti
ESA	Európska vesmírna agentúra
ESF	Európsky sociálny fond
ESUO v l.	Európske spoločenstvo uhlia a ocele v likvidácii
ESVČ	Európska služba pre vonkajšiu činnosť
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy
ETF	fond obchodovaný na burze
ETS	Systém obchodovania s emisiami
EÚ	Európska únia
EUMETSAT	Európska organizácia pre využitie meteorologických družíc
Euratom	Európske spoločenstvo pre atómovú energiu
EZVO	Európske združenie voľného obchodu
FGC	Zmluva o finančnej záruke
FIFO	First-in, First-out
Fond BUFI	Fond rozpočtových pokút
FP7	Siedmy rámcový program v oblasti výskumu a technického rozvoja
FPT	fond peňažného trhu
FR	Nariadenie EÚ o rozpočtových pravidlách
FSDA	Finančný výkaz – diskusia a analýza
FSEÚ	Fond solidarity Európskej únie
FVNA	Reálna hodnota vykazovaná cez čisté aktíva/vlastné imanie
FVSD	Reálna hodnota vykazovaná cez prebytok alebo deficit
GNSS	Globálny navigačný satelitný systém
H2020	Horizont 2020
HDP	Hrubý domáci produkt
HLRCP	Politika na vysokej úrovni v oblasti riadenia rizík a dodržiavania súladu s predpismi
HMÚ	Hospodárska a menová únia
HND	Hrubý národný dôchodok
IBMF	Fond pre integrované riadenie hraníc
IF	Inovačný fond
IIW	Časť pre infraštruktúru a inovácie
IPSAS	Medzinárodný účtovný štandard pre verejný sektor
IT	Informačné technológie
ITER	Medzinárodný termonukleárny experimentálny reaktor
JRC	Spoločné výskumné centrum
JU	Spoločný podnik
KF	Kohézny fond
LGD	Strata v prípade zlyhania

LGF	Nástroj na poskytovanie záruk za úvery
LGTT	Nástroj na poskytovanie záruk za úvery na dopravné projekty v rámci TEN-T
MAP	Viacročný program – program finančného začlenenia pre stredné podniky
MEP	Poslanec Európskeho parlamentu
MFA	Makrofinančná pomoc
MIM	Vzájomný poisťovací mechanizmus
MMF	Medzinárodný menový fond
MSP	Mikropodniky, malé a stredné podniky
MSP	Malé a stredné podniky
NDICI	Nástroj susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce
NGEU	NextGenerationEU
NSU	Nariadenie o spoločných ustanoveniach
CRII+	Investičná iniciatíva v reakcii na koronavírus Plus
ORD	Rozhodnutie o vlastných zdrojoch
PBI	Iniciatíva dlhopisov na projekty
PD	Pravdepodobnosť zlyhania
PF4EE	Nástroj Súkromné financovanie energetickej efektívnosti
PGF	Účastnícky záručný fond
POCI	Kúpené alebo vzniknuté úverovo znehodnotené aktíva
PPP	Verejno-súkromné partnerstvo
PSEO	Dôchodkový systém európskych úradníkov
RAL	„Reste à Liquider“ (nesplatené záväzky)
RRF	Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti
RSFF	Finančný nástroj s rozdelením rizika
RTD	Výskum, technologický rozvoj a demonštračné činnosti
S&P	Finančné služby agentúry Standard & Poor's
SANAD	Fond pre región MENA pre mikropodniky, malé a stredné podniky
SAPARD	Špeciálny prístupový program pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka
SEMED	Program finančného začlenenia pre mikropodniky, malé a stredné podniky v južnom a vo východnom Stredozemí
SICR	Výrazné zvýšenie kreditného rizika
SIUGI	Nástroj pre neobmedzené záruky v rámci iniciatívy MSP
SMEW	Špecializovaný nástroj pre MSP
SPP	Spoločná poľnohospodárska politika
SRF	Spoločný rezervný fond

SSZP	Spoločný systém zdravotného poistenia
STEP	Platforma strategických technológií pre Európu
SURE	Európsky nástroj dočasnej podpory na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii
TRDI	Dočasný nástroj rozvoja vidieka
ULCM	Mechanizmus spolupráce v oblasti úverov pre Ukrajinu
TVZ	Tradičné vlastné zdroje
VFR	Viacročný finančný rámec
ZFEÚ	Zmluva o fungovaní Európskej únie